

Medlemmer af Folketinget Kristian Jensen (V), Jens Vibjerg (V), Knud Erik Kirkegaard (KF), Klaus Kjær (DF), Ole M. Nielsen (KRF) og Thor-kild B. Fransgaard (FRI) har meddelt mig, at de ønsker skriftligt at fremsætte:

Forslag til folketingsbeslutning om sikring af organisationsfriheden.

(Beslutningsforslag nr. B 12).

Medlemmer af Folketinget John Vinther (KF), Pia Christmas-Møller (KF), Helge Adam Møller (KF), Gitte Seeberg (KF), Birte Rønn Hornbech (V), Inge Dahl-Sørensen (V) og Karsten Nonbo (V), har meddelt mig, at de ønsker at stille følgende forespørgsel til indenrigsministeren:

»Hvad kan ministeren oplyse om regeringens aktuelle tiltag i indsatsen for at nedbringe antallet af kriminelle asylansøgere?«

(Forespørgsel nr. F 6).

Den første sag på dagsordenen var:

1) Spørgsmål om meddelelse af orlov til og indkaldelse af stedfortræderen for folketingsmedlem Mimi Jakobsen (CD).

Formanden:

Mimi Jakobsen har søgt om orlov fra den 5. oktober 2000, jf. forretningsordenens § 41, stk. 3, litra c.

Hvis ingen gør indsigelse, vil jeg betragte det som vedtaget, at der meddeles orlov som ansøgt, og at stedfortræderen indkaldes som midlertidigt medlem. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

2) Indstilling fra Udvalget til Valgs Prøvelse.

Formanden:

Fra Udvalget til Valgs Prøvelse har jeg modtaget indstilling om, at 1. stedfortræder for Centrum-Demokraterne i Københavns Amtskreds, salgskonsulent Isminur Lone Yalcinkaya, godkendes som midlertidigt medlem fra og med

den 5. oktober 2000 i anledning af Mimi Jakobsens orlov.

Indstillingen sattes til forhandling.

Ingen bad om ordet.

Afstemning

Udvalgets ovennævnte indstilling vedtoges enstemmigt med 117 stemmer.

Den næste sag på dagsordenen var:

3) Forhandling om redegørelse nr. R 1: Statsministerens redegørelse ved Folketingets åbning.

Formanden:

Jeg gør opmærksom på, at der under denne sags behandling også kan omtales den næste sag på dagsordenen, nemlig første behandling af forslag til finanslov for finansåret 2001.

Der er en taletid på indtil 20 minutter, og jeg gør opmærksom på, at reglen, for så vidt angår korte bemærkninger, administreres efter samme regelsæt, som det var tilfældet ved åbningsdebatten sidste år, og som det var tilfældet ved afslutningsdebatten i maj.

Jeg gør i øvrigt opmærksom på, at reglerne for de korte bemærkninger praktiseres er opdelt til Tingets medlemmer, og jeg skal derfor ikke gennemgå dem nærmere.

Forhandling

Pernille Blach Hansen (S):

Vi lever i en spændende tid, hvor Danmark skal finde sin internationale placering, og hvor fremtiden for vores velfærdssamfund skal udformes set i det lys.

Heldigvis er Danmark generelt et sundt og velfungerende samfund, og ikke mindst den danske økonomi er stærk. Det har alle partier jo erklæret sig enig i under de seneste måneders debat, så mon ikke vi i dag slipper for at høre, hvor ringe den danske økonomi er.

Nu skal man ikke misforstå mig. Hvis der er nogle, der følger trang til at gå på talerstolen og

igen rose den danske regerings politik, så skal man bare blive ved.

De sidste 7½ år har vi nemlig opnået utrolig meget, og mange har været med til at udvikle det Danmark, vi har i dag. De mange flotte resultater er skabt i et meget velfungerende samarbejde og samspil imellem befolkning, regering, Folketing og amter og kommuner.

Fremgangen skyldes også, at danskerne generelt er et flittigt folkefærd. Vi har en historisk lav arbejdsløshed, og det giver os råd til det danske velfærdssamfund og et Danmark, som i dag er både anderledes og bedre, end det var for 7 år siden.

Selv om det går godt, er der dog ingen grund til at hvile på laurbærrene, heller ikke i Folketinget. Verden står ikke stille omkring os. Vi skal fortsat kunne gribe dagen. Mange nye udfordringer venter foran os, og svaret på de nye udfordringer finder vi ikke i fortidens resultater. Tværtimod skal vi i en ny tid udvikle og finde nye svar på fremtidens problemer. At forme fremtidens Danmark kræver også alles aktive medvirken.

Mest aktuelt er det vel at finde et godt svar på, hvor Danmark skal placere sig i Europa. Vi ønsker et Danmark, der fortsat bidrager til løsninger på tværs af landegrænser og mellem folkeslag såvel i Europa som i resten af verden. Det er vigtigt for os at holde fast i, at Danmark stadig væk skal spille en aktiv rolle i den tredje verden.

Men for en uge siden sagde et klart og bredt sammensat flertal af den danske befolkning jo nej til dansk deltagelse i den fælles mønt.

Socialdemokratiet havde som bekendt rådet til at træffe et andet valg, men nu har befolkningen talt, og selvfølgelig tager vi det til efterretning. Fremover kan det dog blive sværere at forsvare danske synspunkter i Europa. Og når vores europæiske samarbejdspartnere har reageret på det danske afstemningsresultat, har de jo også gjort det med beklagelse på Danmarks vegne. Men det er også blevet understreget, at samarbejdet i EU vil fortsætte og udvikle sig helt, som det har gjort hidtil. Vilklarene for Danmarks indflydelse er bare blevet lidt ringere.

Den danske økonomi er også placeret i en mere usikker situation end tidligere. Der vil stadig være behov for at bruge kræfter på at beskytte grundlaget for vores velfærd, dvs. kronen. Vi vil selvfølgelig stå vagt om stabilitet i dansk økonomi og som hidtil søge at sætte

præg på Europas udvikling, når det gælder de danske mærkesager.

Men resultatet af afstemningen i torsdags giver jo anledning til eftertanke også i Folketinget. Vi er i Socialdemokratiet klar til at gå nye veje. Vi har store forhåbninger til brug af folkehøringer om Danmarks rolle i Europa. Men vi lytter meget gerne til gode og konstruktive forslag til, hvordan vi i fællesskab kan forbedre formen med folkehøringerne og måske også andre muligheder for at styrke dialogen. Lad os være fælles om at tage et ansvar for at bygge bro mellem synspunkterne og sætte fokus på de udfordringer, vi konkret står over for.

På længere sigt byder fremtiden dog heldigvis på gode muligheder for at styrke de værdier, Socialdemokratiet vil kæmpe for i Europa. På EU-topmødet i Nice vil kræfterne blive sat ind på at rydde de eksisterende forhindringer af vejen for udvidelsen. Det støtter vi varmt. Udvidelsen er et utrolig vigtigt projekt.

Samtidig har det kommende svenske formandskab annonceret, at de vil sætte fokus på udvidelse af beskæftigelse og miljø. Det ligger også fint i forlængelse af vores interesser.

Kort sagt: I Europa bør Danmark også fremover gøre en forskel og kæmpe for det. De muligheder, der er i det europæiske samarbejde, skal vi selvfølgelig udnytte, men vi skal også blive bedre til oftere at diskutere, hvordan det kan ske.

Indenrigspolitisk vil vores hovedprioritet i de kommende år være at skabe de allerbedste betingelser for Danmark i en ny tid, samtidig med at vi gerne vil tage særlig hånd om de svageste i vores samfund. For et sandt velfærdssamfund er vel netop kendetegnet ved, hvordan det behandler de svageste.

De to opgaver vil vi gerne løse med baggrund i nogle stærke værdier; værdier som social retfærdighed, ansvarlighed, solidaritet, fællesskab og bæredygtighed, men også bæredygtighed i bred forstand, så det både gælder mennesker, miljø og økonomi.

Den enkeltes ret til at være menneske og ikke bare en brik i et stort spil er afgørende for os. Derfor vil vi gerne forene visionen med virkeligheden og værdierne med de konkrete udfordringer.

Men det helt centrale omdrejningspunkt må og skal være dialog. Det skal det være, når vi skal finde løsninger i et demokrati. Det, vi så i Københavns gader i går, var derfor helt uacceptabelt. Hvis løsninger ikke skabes sammen med

borgerne i en dialog, så mister demokrati og politik jo også deres mening.

Det er også derfor utrolig glædeligt, at forårets og efterårets folkehøringer har været en stor succes. De har været et godt redskab til at udvikle dialogen i vores samfund. Mange, mange mennesker har deltaget i høringerne, og de har taget godt imod det nye værktøj. Det har også medført mange forbedringer af de fire velfærdsområder, vi satte i fokus: sygehusene, familie og skole, det rummelige arbejdsmarked og ældrepolitik.

Vi har lyttet til ideerne. Socialdemokratiet vil derfor prioritere folkeskolen, ikke kun i regering og Folketing, men også ude i kommunerne, hvor tingene skal hænge sammen, og hvor mål og midler skal nå sammen.

Folkeskolen er og skal være et spejl af samfundet, for folkeskolen er en helt utrolig vigtig del af det danske samfunds rygrad. Folkeskolen er nemlig for alle. Den skal være med til at holde fast om vores fælles kultur og styrke vores fælles værdier. Derfor skal vi også sikre, at den danske folkeskole er af høj kvalitet, både når det gælder det faglige indhold, og når det gælder de mere bløde kompetencer som f.eks. samarbejdsevne, kreativitet og forståelse for demokrati. Et moderne samfund som Danmark har vel brug for borgere, der har faglig kunnen, men også borgere, som kan tænke selvstændigt, og som ønsker at lære.

Vi mener, at de danske børn kan få en bedre skole, hvis den i højere grad bygger på sammenhæng og et bedre samarbejde mellem pædagoger og lærere, men også samarbejde og sammenhæng mellem skole og fritid. Til en bedre skole hører også, at vi skal have fornyet skolebygningerne og nogle steder bygget nyt, hvor behovet er. Det er aftalt med kommunerne. Vi trænger generelt til, at elever og lærere får mere tidssvarende undervisningsforhold.

Det tror vi alt sammen kan gøre undervisningen mere målrettet mod det enkelte barn og sikre os større mulighed for at bryde et af de store problemer, som vi stadig væk har tilbage i dag, nemlig den sociale arv.

Her er vi tilsyneladende ikke helt enige med det største oppositionsparti, Venstre. Vi tror nemlig ikke på, at folkeskolen kan forbedres ved at indføre tests, som det åbenbart nu hedder på nudansk, hvor man efterfølgende offentliggør gennemsnitskarakteren og resultatet. Det er en tilbagevendende til den sorte skole.

Vi har derfor en opfordring til Venstres folketingsgruppe: Vi synes, I skal gå forrest og prøve jeres egen medicin. I bør lade jer teste og gerne i at læse og forstå, og hvis man kigger på jeres finanslovsforslag, så måske også lidt i regning, og det resultat, vi når frem til gennem en test, skal selvfølgelig offentliggøres én gang om året med gennemsnitskarakterer. Det synes vi kunne være en god udfordring. Vi er bare lidt i tvivl om, om det vil højne kvaliteten af Venstres arbejde i Folketinget.

Kort sagt: Her er et emne, hvor vi er fundamentalt uenige. Vi vil gerne evaluere, vi vil gerne gøre folkeskolen bedre, men vi tror ikke på, at fremtidens svar skal findes i de sorte synder fra fortiden.

På uddannelsesområdet har vi også andre udfordringer. En af dem er den stadig større mangel på praktikpladser. Det er helt uacceptabelt. På trods af, at der er indgået en aftale med arbejdsmarkedets parter om, at vi skal have flere praktikpladser, så går det i øjeblikket den stik modsatte vej. De første 7 måneder af år 2000 er der indgået færre uddannelsesaftaler end sidste år.

Vores melding er klar: Arbejdsgiverne må tage sig sammen og leve op til deres ansvar. Det er jo også i deres egen interesse. Det er helt absurd, at arbejdsgiverne på én gang kan klage over mangel på faglært arbejdskraft og samtidig nægte at påtage sig et uddannelsesansvar.

Den situation, vi har nu, risikerer jo at føre til, at unge falder fra uddannelsen, fordi de ikke kan få en praktikplads. Vi følger derfor udviklingen meget nøje, og vi vil spændt afvente det næste fireparts-møde mellem arbejdsmarkedets parter og regeringen. Her må der komme en løsning. Vi er dog klar til at drage de nødvendige konsekvenser, hvis arbejdsgiverne ikke selv er i stand til at vende udviklingen. Alt andet kan vi ikke være bekendt.

I fremtiden vil det jo være viden, vi skal leve af. Derfor er de videregående uddannelser også helt centrale. Vi har et mål om, at 50 pct. af alle unge i Danmark får en videregående uddannelse. Derfor skal det også være mere attraktivt at uddanne sig, og vi skal nu i den kommende tid fokusere mere på kvaliteten af de videregående uddannelser. Der er f.eks. for mange, der falder fra undervejs. Det skal vi have rettet op på. Undervisningen skal i fokus, og det pædagogiske skal have større vægt.

Et andet af de fire kerneområder, vi vil lægge stor vægt på i fremtiden, er ældreområdet. Vi

vil gerne prioritere ressourcerne til de ældre, der har størst behov for hjælpen. I øjeblikket er der desværre stor forskel på, hvordan kommunerne yder økonomisk hjælp til de svagest stillede pensionister. Og forskellen blandt kommunerne er for stor. Det vil vi gerne tage hånd om og sørge for, at der gives et bedre og mere ensartet personligt tillæg, f.eks. til hjælp til medicin.

Derudover er vi også opmærksomme på, at mange pensionister er blevet hårdt ramt af stigningen i oliepriserne. Nogle pensionister er i dag i en situation, hvor de må vælge mellem at skruer ned for varmen i vinter eller også bruge mange flere penge på at varme huset op. Vi er derfor indstillet på at se på problemet og give en økonomisk håndsækning til pensionister med store og dyre varmeregninger og en lille indkomst.

Også sundhedspolitikken er med god grund i fokus i disse år. Vi vil gerne arbejde for mere sammenhængende patientforløb både før, under og efter behandlingen. Det gælder ikke mindst i forhold til genoptræningen. Der har vi jo et konkret eksempel fra folkehøringerne, som viser, at patienter i forbindelse med genoptræning og udskrivning fra sygehuset ofte oplever, at de falder ned midt mellem to stole.

Det er også sådan, at vi i dag på sundhedsområdet hele tiden får udviklet nye og mere skånsomme behandlinger. Der skal vi selvfølgelig søge at være på højde med de bedste i udlandet. Men vi er også meget optaget af, at i al den debat om ny teknologi og nye metoder til behandling må vi ikke glemme de ældre patienter på de medicinske afdelinger, selv om den nye teknologi er spændende, selv om den preser sig på.

I de sidste 7½ år har vi også gjort meget for at løse Danmarks miljøproblemer. Nu er tiden så kommet til at tage det næste logiske skridt, nemlig at forhindre, at flere problemer opstår. Fremtidens miljøpolitik skal også sigte på at skabe balance, på at skabe bæredygtighed. Vi skal have brudt den forbindelse, der på nogle områder stadig væk er mellem stadig stigende velstand og stadig voksende miljøproblemer. Det er i det lys, man også kan se, at vi prioriterer udarbejdelsen af en national strategi for bæredygtig udvikling meget højt.

Skulle nogen nu fejlagtigt have fået det indtryk, at miljøpolitikken nu bliver mere diffus, mindre konkret og mere tandløs, så vil jeg gerne bryde illusionen med det samme. Arbejdet

med en bæredygtighedsstrategi skal efter vores opfattelse være håndfast og konkret. Alle relevante ministerier må inddrages og forpligtes til at beskrive deres områdes miljøeffekter, udvikle en målestok og også midler til at opnå en bæredygtig udvikling på deres område.

Socialdemokratiet vil også stadig væk med uformindsket styrke sætte ind over for forurening i mere klassisk forstand. F.eks.: Nu har vi gennemført to vandmiljøplaner i dette Folketing, men det tyder alligevel på, at vi kan blive nødt til at gøre en ekstra indsats. I den sammenhæng vil vi ikke holde os tilbage. Hvis målene i Vandmiljøplan II ikke nås, skal vi ikke bare slå ud med armene og sige: Det var vel nok ærgerligt. Vi er klar til at tage de nødvendige midler i anvendelse, og her er afgifter en af de muligheder, vi skal overveje.

Selv om Danmark er et lille land, et forskelligt land, så er vores regioner også utrolig forskellige. Hvis vi bare plukker tre ud, så kan man sige, at Bornholm, Øresundsregionen og Vestjylland umiddelbart er regioner, som har meget forskellige styrker og også meget forskellige svagheder. Det vil vi gerne blive bedre til at få noget ud af. Derfor er det tiden at drøfte regionalpolitik. Det kan være med til at sikre en holdbar, fremadrettet udvikling med et helt og sammenhængende Danmark.

Det er helt centralt for os, at den debat kommer til at bygge på de enkelte områders stærke sider. De lokale og regionale ressourcer skal udnyttes på den bedst mulige måde og med inddragelse af de regionale og lokale kræfter i et aktivt partnerskab.

Vi skal have et afbalanceret Danmark, som kører derudad, som går fremtiden i møde både økonomisk, socialt og miljømæssigt, og det skal ske over hele Danmark. Vi vil derfor også på det her område arbejde for en ny politik med nye strategier og nye initiativer, som passer til den nye tid, vi går i møde.

For nu at opsummere på debatten kan man vel sige, at budskabet herfra skal være, at Socialdemokratiet stiller sig på menneskenes side. Vi vil gerne skabe et Danmark, der er i balance ikke alene med os selv, men også med verden omkring os, og det vil sige både Europa og verden derudover.

Vi er klar til at se på fremtidens problemstillinger. Vi er klar til at gå dem i møde med et åbent sind, en ny politik og nye værktøjer.

Jeg vil derfor gerne opfordre alle Folketingets partier til at melde sig på banen og tage del i de

batten, men ikke med de sædvanlige mantraer om frit valg, og at pengene skal følge både det ene og det andet. Kan vi ikke nu tage arbejdstøjet på, forsøge at finde afbalancerede løsninger, som også er langtidsholdbare, og så lægge alt det normale sniksnak til side? Vi er klar til at tage en fremtidsrettet dialog. Vi håber, at resten af Folketinget også er det. Det glæder vi os til at se.

Jeg skal hermed på vegne af Det Radikale Venstre og Socialdemokratiet fremsætte følgende:

Forslag til vedtagelse

»Folketinget konstaterer, at resultatet af folkeafstemningen den 28. september 2000 indebærer, at lovforslaget om Danmarks deltagelse i den fælles valuta er bortfaldet.

Men det betyder ikke, at Danmark vender ryggen til Europa. I respekt for resultatet af folkeafstemningen vil regeringen varetage Danmarks interesser i EU-samarbejdet og bidrage til at løfte en række fælles opgaver i Europa.

Idet Folketinget understreger, at nedbrydningen af efterkrigstidens politiske, økonomiske og sociale skel er den vigtigste europæiske dagsorden i de kommende år, og at EU's vigtigste opgave derfor er udvidelsen med Central- og Øst-europa, opfordrer Folketinget regeringen til

- aktivt at medvirke til afslutning af forhandlingerne i regeringskonferencen til december i Nice, således at EU for sit vedkommende kan være parat til at optage de første nye lande med udgangen af år 2002,
- at lægge afgørende vægt på, at den enkelte medlemsstat også fremover skal have mulighed for at føre sin egen fordelingspolitik og for at opretholde eller forbedre sin sociale standard, jf. erklæringen herom fra Det Europæiske Råd i Edinburgh i december 1992. Regeringen kan således ikke acceptere traktatændringer, som kan undergrave den danske arbejdsmarkedsmodel eller det danske velfærdssystem,
- at holde tæt kontakt med Folketingets partier og Folketingets Europaudvalg med henblik på at drøfte de danske holdninger efterhånden som forhandlingerne skrider frem, og
- at de kommende drøftelser med Folketingets partier om Danmarks europapolitik også omfatter udviklingen efter Nicetraktaten, herunder både samarbejdet mellem medlemslande-

ne om en række fællesopgaver og Europas globale indsats.«

(Forslag til vedtagelse nr. V 1).

Formanden:

Der er nu fremsat følgende forslag til vedtagelse: (Se ovenfor). Dette forslag indgår herefter i forhandlingen.

Der er foreløbig på min liste noteret seks ordførere. Først hr. Kristian Thulesen Dahl, fru Lene Espersen, hr. Keld Albrechtsen, hr. Kim Behnke, fru Ulla Tørnæs og hr. Holger K. Nielsen.

(Kort bemærkning).

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Jeg vil gerne først spørge fru Pernille Blach Hansen, om jeg hørte galt, om det er korrekt forstået, at den måde, Socialdemokratiet vil tackle de uroligheder, der var i København i aftes, er ved dialog.

Fru Pernille Blach Hansen omtalte rent faktisk de uroligheder og sagde så, at svaret på de uroligheder var dialog. Er det dialog med voldsmand, der hærger det indre København, er det dialog med folk, der står herude på slotspladsen og trækker 9 mm-pistoler op af bukse-linningen? Er det sådan, man skal forstå Socialdemokratiet? Jeg håber i hvert fald, at fru Pernille Blach Hansen kommer på andre tanker.

Og så må jeg i forhold til euroafstemningen i torsdags spørge helt konkret: Hvad har nej et ændret i Socialdemokratiets EU-politik? Som jeg hører det absolut intet.

Heller ikke i det forslag til vedtagelse, der er fremsat, er der jo noget som helst, der rører ved det fundament, der allerede i dag ligger i forhold til Nicetraktaten. Derfor må jeg spørge, om konklusionen virkelig er den, som fru Pernille Blach Hansen var citeret for i Aktuelt her forleden, hvor hun sagde: »I Folketinget vil vi vende tilbage til normale tilstande. Glemmt vil være de professionelle nejsigere, JuniBevægelsen og Folkebevægelsen mod EU.« Er det også signalet her til dagens debat?

(Kort bemærkning).

Pernille Blach Hansen (S):

Jeg er ikke overrasket, men må konstatere, at Dansk Folkeparti altid kun hører, hvad de vil høre. Og jeg vil anbefale, at de fremover lytter efter:

Jeg skal gerne gentage, hvad jeg sagde i min tale: Dialog skal være omdrejningspunktet, når

der skal findes løsninger i demokratiet. Det, vi var vidner til i Københavns gader i går, var derfor helt uacceptabelt.

Det, jeg siger, er, at vi lever i et demokrati. Det bygger på dialog og ikke på bøller. Det er helt uacceptabelt, lige meget hvem det er, der laver sådan noget ballade. Om det er fodboldbøller, om det er rockere, eller om det er palæstinensere, så vil vi ikke acceptere det. Vi vil ikke finde os i det. Det var det, jeg sagde. Og jeg kan ikke forstå, at hr. Kristian Thulesen Dahl overhovedet kunne misforstå det. Men o.k., det må jeg jo så tage til efterretning.

Angående folkeafstemningen i torsdags så synes jeg, at modstanderne, i hvert fald Dansk Folkeparti, skal passe på, at de ikke tager patent på nej. Det var nemlig ikke jeres nej, det var befolkningens nej. Og det, vi stemte om, var euroen. Det var ikke Socialdemokratiets europapolitik, det var heller ikke Nicetopmødet. Derfor synes jeg, at vi i dag skal lade være med at grave grøfterne dybere, end de er i forvejen her i Folketinget, og i stedet for tage det stille og roligt og se frem til en god debat i næste uge.

(Kort bemærkning).

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Jamen jeg bliver bare nødt til at have nogle løsninger, for den eneste såkaldte løsning, som jeg ikke vil betegne som en løsning, som fru Pernille Blach Hansen kom med i forhold til de uroligheder, der fandt sted, var dialog.

Derfor bliver jeg nødt til helt håndfast at vide, hvad Socialdemokratiet vil gøre ved de kæmpeproblemer, der er ved at udvikle sig i det danske samfund. Det kan jo ikke nytte noget, at man bare stiller sig op og siger, at vi skal have en afbalanceret samfundsudvikling, vi skal have et harmonisk samfund osv. Hvis det eneste svar er dialog, så savner jeg i hvert fald nogle konkrete initiativer i forhold til de episoder, der foregik.

Og så må jeg i forhold til nej sige, at det ikke er Dansk Folkepartis nej, der kom i torsdags, det er ikke SF's nej, det er ikke de radikale skeptikeres, der stemte nej, eller alle de socialdemokraters, der stemte nej. Det er befolkningens nej.

Men det ændrer da ikke ved det faktum, at der må ske noget i dansk europapolitik, som for alvor bringer dansk europapolitik tættere på befolkningens holdninger, og det, jeg hører fra Socialdemokratiet, er jo ikke noget bud på, hvordan man konkret ændrer EU-politikken, så man

rækker en hånd frem til det flertal og ikke det flertal, der stemte ja, men det flertal, der stemte nej.

(Kort bemærkning).

Pernille Blach Hansen (S):

Jeg skal gerne tage den tredje gang for hr. Kristian Thulesen Dahl. Nu har jeg ikke taget citatet med op igen, men jeg kunne godt citere det én gang til.

Jeg siger ikke, at problemerne skal løses ved dialog. Jeg siger, at i et demokrati er det dialogen, vi har som vores arbejdsredskab. Vi vil ikke acceptere optøjer, vi vil ikke finde os i det, og hvis der er nogen, der tror, at det er den måde, de kommer frem på og vinder gehør for deres synspunkter, så har de taget grueligt fejl.

I går gjorde politiet deres arbejde. De anholdt en stribe mennesker. Jeg håber, de har fået anholdt alle dem, der lavede balladen, fordi det dér vil vi overhovedet ikke acceptere. Så lad lige være med at skyde mig andre motiver i skoene, end jeg har. Jeg forsøger faktisk at tage meget, meget kraftigt afstand fra det, der skete i går.

Angående dansk europapolitik så er det 1 uge siden, vi havde en folkeafstemning. Jeg synes, vi skal tage os god tid til at diskutere, hvad det er, vi i Folketinget gerne vil på europasiden. Det får vi mulighed for i næste uge. Der er inviteret til drøftelser hos statsministeren. Jeg ved også, at der er stillet en forespørgsel. Jeg synes også, vi skal tage os god tid til en debat med befolkningen. Derfor har vi jo netop sagt, at vi gerne i fællesskab også vil have nogle folkehøringer. Der håber vi, at Folketingets partier vil deltage konstruktivt og ikke destruktivt.

(Kort bemærkning).

Lene Espersen (KF):

Mens fru Pernille Blach Hansen herinde har talt sig rigtig varm, så nærmer kulden sig udenfor. Og dér sker der faktisk noget helt forunderligt, noget, vi i hvert fald ikke er vant til med den nuværende regering. Staten bliver nemlig rigere og rigere, og befolkningen bliver fattigere og fattigere, uden at det overhovedet er noget, man har planlagt.

Sagen er jo den, at prisen på olie, men også prisen på råolie som følge af dollarkursen er steget og steget. Og med den pris, der er i øjeblikket, betyder det, at staten næste år vil få en merindtægt på 5 mia. kr. – 5 mia. kr., man ikke engang havde planlagt. Og hvad er Socialdemokratiets svar? Der er et par fattige pensionister,

der kan få et par håndører. Hvad med den lavindkomstfamilie, der har små børn, og som ikke føler, at de har råd til at varme huset ordentligt op, fordi prisen er steget eksplosivt?

For en familie, der bruger omkring 3.000 l olie om året, er det en stigning på 7.000 kr. Det vil sige, at man skal ud at tjene 20.000 kr. ekstra om året for at kunne betale ens varmeregning. Hvad vil regeringen gøre ved det? Vil man bare stikke de 5 mia. kr. i foret, eller vil man hjælpe de familier, der er i nød?

(Kort bemærkning).

Pernille Blach Hansen (S):

Jeg synes, det er prisværdigt, at Det Konservative Folkeparti er optaget af kulden.

Jeg synes også, at det er lidt tankevækkende, at Det Konservative Folkeparti først har fået den her idé om at sætte afgifterne ned for et par uger siden og ikke havde det med f.eks. i sit finanslovsforslag, for der vidste vi jo allerede godt, at priserne på olie var steget.

Men det er rigtigt, at vi specielt er opmærksomme på pensionisterne, som vi er villige til at se på en økonomisk håndsrækning til til den varmhjælp, der jo allerede er i forvejen for pensionister. Og så vil jeg godt sige, at afgiften på olie jo ligger fast pr. liter, og vi er nervøse for, at prisen – hvis vi sætter afgiften ned – så bare stiger endnu mere, og så er vi sådan set lige vidt. Det er ikke noget, den danske stat overhovedet på den måde kunne få en gevinst ud af.

(Kort bemærkning).

Lene Espersen (KF):

Det bedste forsvar er jo et angreb. Men sagen er jo altså den, vil jeg sige til fru Pernille Blach Hansen, at det fremgår af et svar, som regeringen selv har givet her i Folketinget, at man rent faktisk står til at få en merindtægt på 5 mia. kr. Det ved vi nu, og nu kan vi konkret gøre noget ved det. Og bedre sent end aldrig.

Det kan da godt være, at en nedsættelse af afgiften ikke er noget, der skal være permanent, men på den anden side må man sige, at da regeringen indgik denne her aftale om forhøjelse af afgifterne, bl.a. med Enhedslisten, så var det under nogle forudsætninger om, at der ikke ville ske voldsomme prisstigninger. De er sket nu, og som jeg har kunnet se af udtalelserne fra Enhedslisten i går og i dag, så er de også i gang med at løbe skrigende bort fra den aftale, de lavede på det her område, fordi det lige præcis

rammer de fattigste i Danmark. Det rammer børnefamilierne.

Så synes jeg simpelt hen ikke, det er tilfredsstillende, at det eneste, Socialdemokratiet lover, er, at et par fattige pensionister kan få et par håndører. 5 mia. kr., vil jeg sige til fru Pernille Blach Hansen.

(Kort bemærkning).

Pernille Blach Hansen (S):

Nu ved jeg jo, at Det Konservative Folkeparti plejer at være et meget europæisk orienteret parti, og derfor er jeg sikker på, at fru Lene Espersen også er vidende om, at man i Økofinrådet jo netop har aftalt, at de enkelte lande skal lade være med at sætte deres afgifter ned, fordi priserne så efterfølgende bare vil stige endnu mere. Og de eneste, der vinder på den galej, er olieselskaberne.

Men det er da interessant at høre, at De Konservative vil lempe finanspolitikken temmelig voldsomt i en situation, hvor dansk økonomi sådan set buldrer temmelig meget derudad, ikke mindst på eksportmarkedet. Så der er jo ting, der skal hænge sammen også i den anden ende. Alt i alt mener vi faktisk, det er fornuftigt at holde ved og øge hjælpen til de økonomisk betrængte pensionister.

(Kort bemærkning).

Keld Albrechtsen (EL):

Fru Pernille Blach Hansen indledte med at sige, at nu skulle der bygges bro, også til befolkningen. Derfor synes jeg, det ikke er rimeligt, at man i stedet for fremsætter et forslag til vedtagelse, der bare går ud på, at regeringen får grønt lys til at godkende Nicetraktaten stort set uden ændringer og med en meget elastisk formulering, der giver regeringen mulighed for rent faktisk at fjerne og godkende indskrænkninger af vorets også på det sociale og arbejdsmarkeds mæssige område.

Det synes jeg ikke er rimeligt, og man kunne så i hvert fald godt have gjort sig den ulempe stadig væk at holde muligheden åben for drøftelser på det møde, der skal være på onsdag.

Nu har man jo bare givet regeringen – hvis man vedtager det forslag – et fuldstændig blankt og elastisk mandat, som regeringen kan fortolke efter forgodtbefindende. Derfor vil jeg gerne fremsætte et alternativt forslag til vedtagelse, der fastslår indfrielsen af de løfter, regeringen gav i valgkampen.

Og det lyder således:

Forslag til vedtagelse

»Folketinget fastslår, at Danmark ikke vil tillade nogen form for afgivelse af vetoretten på spørgsmål, der direkte eller indirekte kan påvirke vores egen ret til at bestemme vores socialpolitik eller velfærds politik, og at der i overensstemmelse med statsministerens og udenrigsministerens tilkendegivelser om nødvendigt vil blive nedlagt veto imod sådanne traktatforslag.«

(Forslag til vedtagelse nr. V 2).

Jeg håber selvfølgelig, fru Pernille Blach Hansen vil komme op og give tilsagn om, at det, der står her, vil blive indfriet.

Formanden:

Der er nu fremsat følgende forslag til vedtagelse: (Se ovenfor). Også dette forslag indgår her efter i forhandlingen.

(Kort bemærkning).

Pernille Blach Hansen (S):

Jeg vil gerne fastholde, at vi faktisk mener, at det nu er tid til lidt eftertænsomhed. Så i stedet for at grave grøfterne endnu dybere, vil vi gerne bygge bro. Det er jo også derfor, partierne er indbudt til statsministeren i næste uge.

Så vil jeg gerne sige til hr. Keld Albrechtsen, at fordi folkeafstemningen endte med det resultat, han gerne så, nemlig et nej, så gør det jo ikke automatisk alt det, hr. Keld Albrechtsen tror, rigtigt. Det medfører jo ikke automatisk, at alle de spørgsmål, hr. Keld Albrechtsen har fremmanet, er sande og vitterlig står i skabet.

Frem for os er det afgørende, at Nice bidrager til, at østudvidelsen finder sted. Det er det helt centrale for os. Det vil vi gerne arbejde for.

(Kort bemærkning).

Keld Albrechtsen (EL):

Jeg vil godt spørge fru Pernille Blach Hansen, om det ikke er korrekt, at statsministeren bl.a. i den afslutningsdebat, der var på DR TV den 26. september, fastslog klart og uden modifikationer – uden undtagelsesmuligheder, uden elastik – at Danmark ikke vil tillade nogen form for afgivelse af vetoretten på social- og velfærdsområdet.

Hvorfor kommer man så nu med et forslag til vedtagelse, der lægger op til, at regeringen godt kan godkende sådanne indskrænkninger af vetoretten, hvis bare det ikke undergraver dansk

velfærd og den danske arbejdsmarkedsmodel? Men det er altså til fri fortolkning i regeringen.

Desværre kan jeg kun forstå det forslag til vedtagelse, som nu er fremsat, som en meterlang elastik, som regeringen selv kan fortolke, og dermed kan den løbe fra de løfter, som statsministeren gav.

Jeg vil gerne bede fru Pernille Blach Hansen bekræfte, at der altså er en meget stor forskel på det, statsministeren lovede befolkningen, og så den elastik, som nu er indbygget i det pågældende forslag til vedtagelse.

(Kort bemærkning).

Pernille Blach Hansen (S):

Nu kan det godt være, at hr. Keld Albrechtsen og jeg har forskellige opfattelser af, hvad metermål i elastik er, men jeg synes sådan set, at den vedtagelse, der er fremsat, er meget klar.

Der står: »Regeringen kan således ikke acceptere traktatændringer, som kan undergrave den danske arbejdsmarkedsmodel eller det danske velfærdssystem.«

Det synes jeg er en meget, meget klar melding, som vi er helt tilfredse med. Det viser jo netop, at det, vi er optaget af, er, at det ikke på nogen måde kommer til at gå ud over det system, vi har bygget op i Danmark.

Derudover er det centralt for os, at man ikke blokerer for udvidelsen, og det, hr. Keld Albrechtsen er i gang med nu, risikerer jo at medføre, at udvidelsen sættes i bero.

Det kan godt være, hr. Keld Albrechtsen er interesseret i det. Hans parti vil jo som bekendt helt ud af EU. Det er vi uenige i, men jeg vil gerne opfordre til ikke i dag at blive ved med at grave i grøfterne. Lad os nu tage det lidt roligt, og så også tage lidt god tid til at tænke os om, både i forhold til partierne, og også i forhold til befolkningen. Det vil i hvert fald være vores oplæg.

Formanden:

Hr. Kim Behnke a to omgange, og så er der to omgange mere i næste runde.

(Kort bemærkning).

Kim Behnke (FRI):

Et af de ord, som socialdemokratiske ordførere har brugt meget igennem de senere år, er ordet tryghed, at Socialdemokratiet ligesom skulle være eksponenten for trygheden i samfundet. Nu brugte fru Pernille Blach Hansen ikke ordet tryghed i sin ordførertale i dag, og det må jo ta-

ges som udtryk for, at Socialdemokratiet ikke længere ønsker tryghed for den danske befolkning.

Det var også det indtryk, vi fik op til afstemningen, for da valgte Socialdemokratiet at bruge lige præcis utryghed som middel til at skabe nogle flere jastemmer. Hvordan var det nu, det skulle gå, vil jeg spørge fru Pernille Blach Hansen? Ledigheden skulle stige med i hvert fald 20.000, renten ville stige, spekulanterne ville falde over den danske krone, boligejernes økonomi ville blive ødelagt, der ville komme finanspolitiske stramninger, og sidst, men ikke mindst, så skulle vi nu til at have skattestigninger, hvis danskerne gik hen og stemte nej.

Jeg vil spørge fru Pernille Blach Hansen: Er det at skabe tryghed i et samfund, når man går ud og skræmmer vælgerne på den måde?

(Kort bemærkning).

Pernille Blach Hansen (S):

Jeg synes, det ville være rart, hvis vi for en gangs skyld også kunne bygge bro, se fremad, forsøge at blive enige, forsøge at få det her ned i et andet toneleje, for afstemningen var jo i torsdags. Skulle vi nu ikke forsøge at komme lidt videre på en konstruktiv måde?

At jeg ikke sagde ordet tryghed, kan ikke tages til indtægt for, at jeg nu går ind for utryghed. Det, vi har sagt hele vejen igennem, er, at et ja ville have givet Danmark nogle bedre økonomiske forhold; ved et nej går vi glip af de bedre økonomiske muligheder. Det mener vi stadig væk, men som jeg også har sagt: Vi vil da kæmpe alt, hvad vi overhovedet kan, for at stå fast omkring den danske krone, og vi vil også gerne konstruktivt forsøge at holde fast i den indflydelse, som Danmark har haft i Europa, og som nu er blevet lidt sværere at holde fast på. Det vil vi gerne arbejde for fortsat, og så vil vi gerne have, at det, vi koncentrerer os om, er at tage debatten, tage dialogen, i stedet for at gøre skræmmebillederne og grøfterne endnu større.

(Kort bemærkning).

Kim Behnke (FRI):

Ja, nu var det jo ikke mig, der havde brugt nogen skræmmebilleder, det var førende topsocialdemokrater, der turnerede rundt den sidste uge med alle disse skræmmebilleder.

Statsministeren brugte i sin tale for 2 dage siden formuleringen, at nu skulle man samle ansvarlige partier i Folketinget for at se fremad. Er det særlig ansvarligt, at man går ud over for

danske familier, som måske ikke lige har overblik over deres boligøkonomi osv., som har ladet sig lokke til flekslån osv., og så skaber utryghed? Folk tror, de skal flytte fra hus og hjem, hvis de går hen og stemmer nej, og nogle af dem har måske i angst stemt ja. Er det at skabe tryghed i et samfund? Er det at være ansvarlig politiker? Altså, den eneste af de trusler, som Socialdemokratiet kom med før afstemningen, som jeg vil tro sker fyldest, er løftet om, at skatterne skal stige. Alle de andre viser sig jo ikke at blive til noget. Er det værdigt for det store Socialdemokrati at benytte den slags midler op til en afstemning?

Det skal vi have svar på, vil jeg sige til fru Pernille Blach Hansen. Før kan vi ikke begynde at bygge broer, før kan vi ikke komme videre, før kan vi ikke kigge fremad.

(Kort bemærkning).

Pernille Blach Hansen (S):

Jeg synes, det er rigtigt, at man inden afstemningen fremlægger, hvad man opfatter som konsekvenserne af både et ja og et nej. Jeg synes faktisk, det ville være uansvarligt at gøre det modsatte. Men nu er vi så dér, hvor vi har fået et nej, og så er det da vores ansvar at bringe det videre. Det ville da være uansvarligt, hvis vi ikke forsøgte at få det bedste ud af den situation, vi står i nu. Det er faktisk det, vi forsøger på.

Trygheden består da i, at regeringen har meldt ud, at den vil gøre alt, hvad den overhovedet kan, for at forsvare den danske økonomi, for at forsvare den danske krone. Jeg synes da, at det ville klæde Folketingets partier, hvis de meldte det samme ud. Det er da dét, der er ansvarlighed. Ansvarlighed er at forsøge at gelejdede Danmark igennem på den bedst mulige måde overhovedet, selv om vi mener, at Danmark har fået lidt dårligere vilkår til at gøre det i.

Og så synes jeg måske i den her debat, at det er lidt anstrengende at høre forskellige partier forsøge at sige: Nu kan de fortolke nej. Det her er befolkningens nej, og vi skal tage stilling til, hvordan vi bedst viderefører det og tager hånd om det, vi nu har fået i hænderne. Vi har fået et resultat af folkeafstemningen, det skal vi få det bedst mulige ud af.

(Kort bemærkning).

Ulla Tørnæs (V):

Tag arbejdstøjet på, sagde fru Pernille Blach Hansen. Og det må jeg sige at der jo er al mulig

god grund til, når der bliver udråbt hellig krig her nede fra slotspladsen. Så jo, jeg synes, vi skal tage arbejdstøjet på. Og så er det jo ikke noget svar at sige, at det, der foregik i Københavns gader i går, var uacceptabelt. Det ville være en kæmpesensation, hvis fru Pernille Blach Hansen stod her på Folketingets talerstol og ville sige præcis det modsatte. Så det er ikke noget svar.

Fru Pernille Blach Hansen var i sin ordførertale meget optaget af det forslag, Venstre er kommet med, om test inden for folkeskoleområdet. Jeg kunne derfor godt tænke mig at lave en lille test af Socialdemokratiets udlændingepolitik, en lille test, som gerne må offentliggøres. Er det øde øer, der er svaret på de kriminelle asylansøgere? Er det udvisning, der er svaret på spørgsmålet om de kriminelle udlændinge? Problemet løses ikke ved blot at sige, at det, der foregår i Københavns gader, er uacceptabelt, eller i værste fald ved helt at tie problemet ihjel, sådan som statsministeren forsøgte i talen i går, og sådan som jeg må forstå også er fru Pernille Blach Hansens forslag på at løse problemet.

Så kom med testen af Socialdemokratiets udlændingepolitik.

(Kort bemærkning).

Pernille Blach Hansen (S):

Jeg kan meddele Venstre, at vi har bestået testen med udmærkelse, for vi har faktisk taget hånd om det med de kriminelle asylansøgere. Indenrigsministeren har jo meldt ud, at de nu skal samles ét sted, nemlig i Sandholmlejren.

Vi er helt enige om, at vi har ingen sympati overhovedet for mennesker, der kommer til Danmark under dække af at være asylansøgere, men som i virkeligheden har et helt andet formål. Dem skal vi selvfølgelig have fundet hurtigst muligt, og så skal de selvfølgelig sendes ud. Dem vil vi ikke finde os i, og derfor har vi faktisk konkret taget hånd om problemet. Vi er i fuld gang med at løse det i samarbejde med Røde Kors, i samarbejde med rigspolitiet.

Det ved Venstre jo også udmærket godt. Så i stedet for alt det dér ordævl så anerkend da, at vi faktisk gør noget for at løse problemerne. Vi er meget optaget af at få de bedst mulige måder at løse det problem med de kriminelle asylansøgere på, og vi er i fuld gang. Det ved fru Ulla Tørnæs jo også godt.

(Kort bemærkning).

Ulla Tørnæs (V):

Jeg er ikke sikker på, at den almindelige dansker, den almindelige borger, i det her samfund synes, at Socialdemokratiet har klaret testen til udmærkelse. Men det overlader jeg i og for sig trykt til vælgerne at afgøre på valgdagen, når vi når så langt.

Det er en kendsgerning, at Socialdemokratiets indenrigsminister, fru Karen Jespersen, slog et stort brød op, da hun talte om, at de kriminelle asylansøgere skulle isoleres. Og hvad er der sket? Man har taget et lokalsamfund som gidsel i hele denne her diskussion. Man har flyttet den øde ø til Allerød.

Er der sket en isolation af de kriminelle asylansøgere? Det kunne jeg godt tænke mig at høre fru Pernille Blach Hansen svare på her fra Folketingets talerstol. For hvis det er sket, er det jo i og for sig vældig interessant. Det kræver vi et svar på.

(Kort bemærkning).

Pernille Blach Hansen (S):

Vi ser endnu en gang et Venstre, der egentlig ikke er optaget af at finde reelle løsninger på problemerne, men hellere bare vil stå og råbe ude i hjørnet. Og det skal man da være meget velkommen til, men vores holdning er altså, at der er blevet meldt klart ud. Vi har fundet en løsning. Vi samler de asylansøgere, vi har mistanke om er kriminelle, ét sted. Der bliver døgnpoliti, der bliver én indgang, der bliver forskellige former for at holde øje med de mennesker, der er samlet her. Vi gør det, vi også gjorde, dengang der var et lignende problem med balterne, samler dem, holder øje med dem, giver dem en hurtig behandling, så vi kan få løst det her problem. Vi er jo helt enige i, at det skal løses. Vi har fundet en løsning.

Det ville da være rart, hvis Venstre for en gangs skyld kunne trække i arbejdstøjet i stedet for bare at stå og være imod.

(Kort bemærkning).

Holger K. Nielsen (SF):

Jeg synes, der var mange sympatiske punkter i fru Pernille Blach Hansens ordførertale, men det undrer mig nu alligevel lidt, at EU fyldte så lidt, at folkeafstemningen fyldte så lidt. Der var et par bemærkninger i starten om, at man tager det til efterretning – ja, det skal man jo også – og at Danmark vil få en vanskeligere situation efterfølgende. Ellers stort set ikke noget.

Jeg er med på, at vi skal have en debat senere hen, men alligevel fatter jeg ikke, at der ikke er lidt mere dybtgående overvejelser omkring den situation, som man er bragt i med den her folkeafstemning.

Regeringen er nu underkendt to gange inden for 8 år af den danske befolkning vedrørende EU-folkeafstemninger. Ved denne her folkeafstemning havde vi et voldsomt engagement fra statsministeren, fra regeringen. Vi havde en enig fagbevægelse, der anbefalede et ja, et enigt erhvervsliv, der anbefalede et ja. Vi havde en nationalbankdirektør, der meldte kraftigt ud, embedsmænd, der også blandede sig.

Hele apparatet så at sige var tunet på det ja. Alligevel blev det et nej. Det største nej til EU nogen sinde.

Vi har været medlemmer i næsten 30 år. Tilsyneladende er skepsisen vokset siden da. Det er da et problem, ...

Formanden:

Og taletiden er ved at være slut.

Holger K. Nielsen (SF):

... som burde give anledning til visse overvejelser fra den socialdemokratiske ordfører. Kunne vi ikke godt få bare nogle af dem.

(Kort bemærkning).

Pernille Blach Hansen (S):

Jeg synes faktisk, mit EU-afsnit fyldte temmelig meget i talen, men jeg er jo også i den heldige situation, at statsministeren holdt sin åbningstale for 2 dage siden, og han talte i sin åbningstale meget og havde et stort afsnit om EU, og det føler jeg mig egentlig også ret godt dækket ind af.

Vi vil gerne videre. Vi vil gerne kigge fremad. Selvfølgelig har vi da opfanget, at folkeafstemningen endte med et nej. Det er klart for enhver. Det respekterer vi. Det tager vi selvfølgelig alvorligt. Men vi vil gerne finde en konstruktiv måde at komme videre på og se fremad. Det kunne være folkehøringer i forskellig form. Der opfordrer jeg da SF til at melde ind med gode ideer, konstruktive forslag.

Vi er villige til at tage en bred og åben debat, men vi synes også, vi skal tage os god tid til det, for som hr. Holger K. Nielsen påpeger, har der jo i lang tid i den danske befolkning været forskellige opfattelser af EU-spørgsmålet. Det er ikke noget, vi kan løse med et snuptag i Folketingssalen i dag. Jeg vil anbefale, at vi kigger på det også i den kommende tid.

(Kort bemærkning).

Holger K. Nielsen (SF):

Jeg er med på, at det var med i åbningstalen i tirsdags, og jeg er også med på, at vi skal tage os god tid til det her. Fair nok. Men det, som jeg mangler, er en helt grundlæggende erkendelse af, at det her bare ikke er et pædagogisk problem. Det er ikke et forklaringsproblem. Der har været en tendens til, at de ledende politikere sådan har betragtet vælgerne, når de stemte nej, som nogen, der sådan på grund af en teknisk fejl, eller fordi de var uvorne unger, ikke forstod deres sande interesser.

Det, som er en forudsætning for, at vi kan komme videre, er en grundlæggende erkendelse af, at et flertal i den danske befolkning ikke ønsker den meget vidtgående udvikling imod en politisk union. Man ønsker et europæisk samarbejde, det var ikke et nej til EU. Man er nødt til at have som grundlæggende erkendelse, at den meget ambitiøse EU-politik, som har ligget bag regeringen, er underkendt, og så må man på det grundlag komme videre. Det er ikke bare et forklaringsproblem. Det er ikke bare et pædagogisk problem. Det er et erkendelsesproblem hos regeringen, og det er det erkendelsesproblem, vi er nødt til at få diskuteret.

(Kort bemærkning).

Pernille Blach Hansen (S):

Vi tager gerne del i en debat med SF og SF's formand om erkendelse, også efter EU-afstemningen i torsdags. Og hvis hr. Holger K. Nielsen med sin udtalelse om, at befolkningen ikke ønsker en vidtgående politisk union, mener, at de ikke ønsker Europas Forende Stater, kan jeg starte med at sige, at den erkendelse er vi enige i. Det ønsker vi sådan set heller ikke. Det har aldrig været vores mål med Europa. Men jeg tror også, man skal passe på med at gå ind og fortolke nej. Der er stemt nej til den fælles mønt.

Vi håber på en debat, en dialog, og den går som bekendt begge veje. Vi skal lytte. Vi skal også komme med holdninger både her i Folketinget og også i forhold til befolkningen. Der skal lyttes begge veje.

Og så synes jeg egentlig, at det er lidt tankevækkende: Nu er det så blevet et nej, men hvis det var blevet et ja i torsdags, havde vi i dag haft alle de partier på talerstolen, der har anbefalet et nej, og de havde alle sammen stået heroppe i dag og sagt: Der skal tages hensyn til det store mindretal, der har stemt nej.

Nu er det blevet et ja, men der er ingen, der kommer på talerstolen og siger, at der skal tages hensyn til de 1,6 millioner af befolkningen, som rent faktisk stemte ja.

(Kort bemærkning).

Jann Sjursen (KRF):

Jeg skal her i første omgang koncentrere mig om fru Pernille Blach Hansens ordførertale om europapolitikken.

Jeg synes sådan set i forlængelse af det, fru Pernille Blach Hansen har sagt her i dag, og også af det, statsministeren sagde i tirsdags, at det socialdemokratiske EU-projekt efterhånden kan sammenfattes i det, jeg vil kalde en lang perlerække af folkehøringer.

Jeg synes, det er fattigt, at Socialdemokratiet ikke er i stand til i dag – og statsministeren ikke i tirsdags – umiddelbart at drage nogle konsekvenser, politiske konsekvenser vel at mærke, af folkeafstemningen i torsdags. Jeg vil godt høre fru Pernille Blach Hansen, hvorfor Socialdemokratiet ikke vil være med til at forbedre forhandlingsmandatet vedrørende Nicetraktaten på den måde, at man i forhandlingsoplægget indskriver de garantier, de løfter, som statsministeren gav i slutningen af valgkampen. Og jeg vil også godt høre, hvorfor Socialdemokratiet ikke vil gå ind i en konstruktiv diskussion om et mere fleksibelt EU, et EU med plads til forskellighed, for det må dog være udkommet af de par folkeafstemninger, der nu har været, hvor danskerne har stemt nej.

(Kort bemærkning).

Pernille Blach Hansen (S):

Jeg synes, det er utrolig vigtigt, at vi holder fast i, hvad folkeafstemningen drejede sig om i torsdags. Vi stemte om den fælles mønt. Vi stemte ikke om Nice. Det var den fælles mønt, befolkningen sagde nej til.

Jeg synes, der ligger et godt mandat fra Euro-paudvalget til regeringen. Jeg synes, der ligger nogle meget velovervejede og gode sætninger i det forslag til vedtagelse, vi har fremsat, som jeg også kunne forestille mig at Kristeligt Folkeparti måske ville være interesseret i.

Vi deltager gerne i en konstruktiv dialog, og Kristeligt Folkeparti er meget velkomment til at melde sig på banen med alle de gode forslag, man måtte have. De kunne f.eks. præsenteres i næste uge. Men vi tager også gerne del i en debat om et fleksibelt Europa, men det er vi lidt bekymrede over for.

For det første i forhold til de kommende an-søgerlande, som slet ikke ønsker et sådant fleksibelt Europa. For det andet fordi det i sidste ende jo også kan betyde, at det er Danmark, det kommer til at gå ud over, at vi på en eller anden måde bliver hægtet lidt af. Men den debat skal vi selvfølgelig tage. Jeg synes bare ikke, vi skal forhaste os og drage en hel masse konklusioner én uge efter. Der er behov for en mere grundlæggende debat også med den danske befolkning.

(Kort bemærkning).

Jann Sjursen (KRF):

Jamen jeg er da meget enig med fru Pernille Blach Hansen i, at der er behov for en grundlæggende debat også med den danske befolkning, men en sådan debat forudsætter jo, at de politiske partier rent faktisk melder ud med, hvad de vil. Vi fremlagde i mandags vores synspunkter umiddelbart efter folkeafstemningen og hvilke konsekvenser, der måtte være.

Lad mig sige i forhold til forhandlingsmandatet og Nicetraktaten, at så var det jo ikke Kristeligt Folkeparti, der i valgkampen bragte spørgsmålet om brugen af vetoet ind i kampagnen. Det var statsministeren, der gjorde det. Og det, som vi sådan set bare beder om og synes er helt fair i forhold til befolkningen, er, at vi hjælper statsministeren til at tage sig selv på ordet ved netop at få omformuleret forhandlingsmandatet frem til Nice. Det vil også være med til, at man kunne bygge en af de broer, som statsministeren og Socialdemokratiet har givet tilsagn om at være med til at bygge her efterfølgende.

Og endelig hvad angår fleksibilitet, så er jeg enig med fru Pernille Blach Hansen i, at også på det område kan man se både fordele og ulemper. Jeg mener bare, at et mere fleksibelt EU – også med de danske folkeafstemninger in mente – kunne være med til at hele Europa, være med til at skabe den plads til forskellighed, som er nødvendig, hvis man skal have et fællesskab, der ekspanderer fra 15 til op mod 30 medlemslande.

(Kort bemærkning).

Pernille Blach Hansen (S):

Jeg synes, vi skal have respekt for befolkningens nej i torsdags og ikke have en hel masse partier, som nu giver sig til at tolke på, at det i virkeligheden var et nej til Nice. For det var ikke nej til Nice, vi stemte om. Vi stemte om den fælles mønt.

Jeg har ikke hørt nogen Socialdemokrater hævde, at det, vi stemte om, var Nice. Vi er meget optaget af, at vi ikke i Danmark nu tager udvidelsen som gidsel. Vi vil gerne holde fast i, at udvidelsen er det helt centrale, og som det er meldt ud flere gange, sidst i det forslag til vedtagelse, vi har lagt frem, så er vi jo endog ret klare i mælet med hensyn til, hvad det er, vi vil på nogle af de andre områder, at vi stadig væk vil stå vagt om dansk velfærd, dansk arbejdsmarkeds indretning, som vi har gjort altid. Det vil vi selvfølgelig også gøre på Nicetopmødet.

Men det, der er det centrale, er, at vi står vagt om dansk velfærd, om dansk arbejdsmarkeds-politik, men vi vil også gerne have EU udvidet. Vi mener faktisk, det er utrolig vigtigt. Men lad os nu tage den debat senere. Der kommer en lang, lang forespørgselsdebat i Folketinget. Der kommer en debat med statsministeren i næste uge.

Jeg synes, det ville være forkert at drage forhastede konklusioner her i dag.

(Kort bemærkning).

Peter Duetoft (CD):

Jeg synes, fru Pernille Blach Hansen slap lidt let fra svaret til fru Lene Espersen angående energipriserne lidt tidligere i debatten.

Fru Pernille Blach Hansen kan ikke bare sige, at det er et nyt forslag, at man skal sørge for, at mennesker kan planlægge deres udgifter. Det er noget, nogle af os har talt om i de sidste 10 år, at når energipriserne svinger, som de gør nu, er det et voldsomt stort problem. Og sandheden er jo, at man ufrivilligt har gennemført en finanspolitisk stramning i dette land af ganske store dimensioner, og det bringer altså andre end pensionisterne ud i uføret.

Og så siger fru Pernille Blach Hansen: For det første er det jo klart, at om ikke andet er momsindtægterne i hvert fald steget; jeg ved godt, at det er en øreafgift, men momsindtægterne er jo steget. Men så fortsætter fru Pernille Blach Hansen: Ja, men hvis vi sætter afgifterne ned, vil man andre steder bare sætte priserne op, og så mærker forbrugerne det ikke.

Og så må jeg bare spørge: Kan man ikke finde andre kompensationsmuligheder end en ned-sættelse af den direkte energipris? Eksempelvis kunne man jo over for parcelhusejerne lege med både værdistigningsafgifter og grundskatter, og hvad ved jeg, og dermed fastholde energiprisen, så de arabiske lande ikke kan drive gæk

med os, men samtidig lette almindelige menneskers privatøkonomi.

Det, det drejer sig om, er jo, at familier, som har planlagt langt ud i fremtiden og har børn, og hvad ved jeg, kommer i økonomiske problemer på grund af det her, så jeg forstår ikke, at Socialdemokratiet overhovedet ikke vil være med til noget som helst.

(Kort bemærkning).

Pernille Blach Hansen (S):

Det er jo ikke sådan, at vi overhovedet ikke vil være med til noget som helst. I min tale havde jeg jo netop et afsnit, der omhandlede varme-hjælpen til pensionisterne, som vi jo var villige til at se på og gøre bedre, og det er jo også sådan, at befodringsfradraget ekstraordinært er blevet sat op netop på grund af de stigende benzinpriser. Men alt det kommer jo ind i finanslovforhandlingerne. Der er indbudt til forhandlinger hos finansministeren på fredag, og her vil jeg da anbefale partierne at tage deres ideer med.

Men jeg synes da, det er vigtigt at holde fast i, at man i Ecofinrådet faktisk har aftalt, at man ikke skulle sætte afgifterne ned. Gjorde man det over hele Europa, var man jo lige vidt, for så stiger benzin- og oliepriserne jo bare tilsvarende efterfølgende. Det synes jeg faktisk er vigtigt at holde fast i.

(Kort bemærkning).

Peter Duetoft (CD):

Ja, dér røg fru Pernille Blach Hansens udmærkede karakter, for efter det, jeg hørte, kom der i alt fald et minus på.

Jeg understregede jo netop, at det ikke var energipriserne, man skulle koncentrere sig om, men at man skulle finde andre kompensationsmuligheder. Og så siger fru Pernille Blach Hansen: Jamen hvis man satte priserne ned. Jamen det var jo ikke det, jeg sagde. Jeg sagde netop, at man skal gøre det samme, som man gør over for pensionisterne, over for eksempelvis parcelhusejerne, nemlig finde en anden måde at kompensere på, og jeg nævnte jo også to eksempler.

Men trods alt – nu skal vi jo være positive og venlige i dag – opfattede jeg fru Pernille Blach Hansens ønske om, at vi slæbte det over til finanslovforhandlingerne på fredag, som et løfte om, at man ville tage forslaget seriøst. Og når man tager et forslag seriøst, vil man vel også kigge på det, og det vil sige, at det kan jo være, der kommer lidt skub i det. Jeg vil da håbe, at

det var den melding, der lå i fru Pernille Blach Hansens sidste sætning.

(Kort bemærkning).

Pernille Blach Hansen (S):

Jeg skal beklage, hvis jeg ikke har hørt ordentligt efter under hr. Peter Duetofts første indlæg, men bare sige, at vi ser selvfølgelig frem til forhandlingerne på fredag og glæder os til at lytte efter, hvad partierne medbringer af gode ideer og også af eventuelle finansieringsmuligheder. Men det vender vi tilbage til på fredag.

Så skal jeg i den forbindelse bare tilføje, at der jo er forhandlet et ekstra tilskud på plads til de såkaldte barmarksværker, som skal hjælpe de økonomisk betrængte værker – primært i Jylland – til at sætte varmepriserne ned for deres meget trængte forbrugere.

Formanden:

Vi går herefter til anden runde, hvor jeg har noteret foreløbig fire ordførere i følgende rækkefølge: Hr. Kristian Thulesen Dahl, fru Lene Espersen, hr. Keld Albrechtsen og hr. Jann Sjursen.

Hr. Kristian Thulesen Dahl.

(Kort bemærkning).

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Nå, så faldt tæppet da, og det var helt godt.

Fru Pernille Blach Hansen stod her, havde jeg nær sagt, med gråd i stemmen og sagde: Hvem tager hensyn til det store mindretal, der stemte ja? Jamen nu fandt vi jo ud af, hvad det er, Socialdemokraterne har gang i, hvad det er, regeringen i virkeligheden foretager sig, hvad det er, vi skal lægge i statsministerens manglende hensyntagen til det flertal, der stemte nej i torsdags, og hvorfor fru Pernille Blach Hansen her i dag ikke kan give ét eneste eksempel på et område, hvor man kommer nejsiden i møde efter nej i torsdags. Det er jo, fordi man vil tage hensyn til ja-mindretallet. Det er da soleklart, og det er da dejligt, at det bliver sagt så rent fra leveren.

Det er derfor, at de folkehøringer, vi har haft siden marts måned, hvor vi har diskuteret euroen og EU-politik i ét væk, i realiteten er glemt. De var jo ikke socialdemokratisk styrede, og derfor var de måske ikke så gode, så det er kun fremtidens folkehøringer, der batter noget.

Er det sådan, at vi ikke har diskuteret Danmarks placering i Europa og i EU-samarbejdet på de folkehøringer, der har været siden marts?

Er det sådan, at fru Pernille Blach Hansen og Socialdemokratiet har holdt sig tilbage fra at meddele, hvordan nej et ville blive fortolket? Er det sådan, at fru Pernille Blach Hansen ikke har stået på møderne og sagt, at hvis vi stemmer nej, er det et indadvendt nej, et nationalistisk nej? Har fru Pernille Blach Hansen ikke fortolket nej i den grad og kommer så nu bagefter frem med, at nu må vi overhovedet ikke fortolke noget som helst, og nu må vi ikke diskutere, hvad nej et må bruges til?

(Kort bemærkning).

Pernille Blach Hansen (S):

Jeg kan jo bare konstatere, at hr. Kristian Thulesen Dahl tilhører et parti, der lever af at så splid i den danske befolkning. Hvis der bygges bro, hvis der skabes løsninger, er Dansk Folkeparti altid imod. Dansk Folkeparti er et parti, der lever af utilfredshed.

Vi forsøger sådan set at finde løsninger, skabe stabilitet og på lang sigt finde en god og konstruktiv måde at blive enige om – hvis det er muligt – hvordan Danmark kan placere sig i Europa. Men det er Dansk Folkeparti ikke interesseret i, for så forsvinder deres eksistensberettigelse, og det er sådan set o.k. med mig. Men så synes jeg bare, man skal melde klart ud.

Vi vil gerne bygge bro og tage hensyn til både dem, der har stemt ja, og dem, der har stemt nej, og så vil jeg også godt sige: Der er mange, mange forskellige årsager til, at folk har stemt nej. Jeg er ikke sikker på, at de alle sammen har stemt nej ud fra hr. Kristian Thulesen Dahls argumenter, men jeg kan bare konstatere, hvordan nej et primært er blevet udlagt i udlandet, og hvem det er, der er tonet frem på de udenlandske tv-skærme, og det synes jeg sådan set er lidt sørgeligt. Men det må vi jo tage med.

(Kort bemærkning).

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Til fru Blach Hansen: Jamen Dansk Folkeparti fremsatte allerede i lørdags sine konklusioner efter nej et og sagde, at det drejer sig om tre ting: det drejer sig om at få genåbnet forhandlingsmandatet til Nicetraktaten, det handler om at komme med et offensivt dansk udspil for et mere fleksibelt europæisk samarbejde, og det drejer sig om, at forbeholdene – også de øvrige – nu står fast som en langsigtet del af dansk EU-politik. Så Dansk Folkeparti har gjort klart, hvad vi mener er budet på en samling omkring EU-politikken for Danmarks vedkommende.

Det, vi nu mangler, er at høre, hvad regeringen og Socialdemokratiet vil, og her har det været overraskende, at vi nu har en debat en uge efter afstemningen, hvor ordfører på ordfører er gået herop på talerstolen og har bedt om bare ét bud på Socialdemokratiets reaktion på nej. Og hvad får vi så at vide? God tid, dialog, byggebro, forsøge at blive enige. Altså helt ærligt: Er det det bedste, Socialdemokratiet kan komme frem med efter nej i torsdags? Jeg synes, det er pauvert.

(Kort bemærkning).

Pernille Blach Hansen (S):

Jeg vil gerne én gang til gøre opmærksom på, at det er ikke partiernes nej, og det er heller ikke Dansk Folkepartis nej.

Dansk Folkeparti har sin egen fortolkning af, hvad dette nej er, nemlig et nej til Nice, et ja til fleksibilitet og et nej til, at vi sender de øvrige forbehold til afstemning. Det er fair nok, det er så Dansk Folkepartis holdning. Men jeg har mødt nejsigere, som i hvert fald ikke er enige i de tre pinde, og det viser da netop, at der er behov for, at partierne herinde har lidt mere is i maven, end tilfældet er, og at vi tager en god og saglig og grundig debat.

Det kan da godt være, at Dansk Folkeparti var fristet af en meget hurtig løsning og er lige glade med udvidelsen, og hvad der ellers ligger; men det er vi sådan set ikke. Vi føler et ansvar for også fremover at have en god og holdbar dialog, ikke kun med partierne, men især med den danske befolkning, og det er jo den, der bliver fuldstændig koblet af i den debat, hr. Kristian Thulesen Dahl lægger op til.

Det er derfor, vi bl.a. andet foreslår høringer af forskellig art, og her lytter vi gerne til gode forslag. Vi vil gerne have debatten med befolkningen og ikke bare en snuptagsløsning én uge efter en folkeafstemning, for det tror vi ikke løser noget som helst.

(Kort bemærkning).

Lene Espersen (KF):

Vi hørte før fru Pernille Blach Hansen sige, at grunden til, at man ikke vil hjælpe med den ekstra gave på 5 mia. kr., der ruller ind til Ole Stavad, er frygten for de offentlige finanser. ...

Formanden:

Skatteministeren!

Lene Espersen (KF):

Skatteministeren, undskyld.

Regeringens egen finansredegørelse peger på, at man har planlagt, at det offentlige forbrug skal stige med 1 pct. Der er 13 mia. kr. at tage af, så hvis det er det, der mangler, kan man altså bare sørge for, at en større del af forbruget går ud til de private forbrugere. Det er da overhovedet ikke noget som helst problem, hvis det er finanspolitiske stramninger, vi taler om.

Men hr. Peter Duetoft har jo fuldstændig ret, for det her er fuldstændig uplanlagt. Det er jo ikke et spørgsmål om, at det private forbrug er steget, det er et spørgsmål om, at prisen på olie er steget med 50 pct. For en almindelig hverdagsfamilie betyder det, at priserne er steget med over 7.000 kr. om året, så den skal tjene 20.000 kr. mere for at få tingene til at hænge sammen, og det er ikke rimeligt.

Det er heller ikke rimeligt at sige, at grunden er, at det offentlige skal have lov at bruge pengene på noget andet. Hvad vil Socialdemokratiet gøre for at hjælpe ikke bare pensionisterne, men også andre grupper?

(Kort bemærkning).

Pernille Blach Hansen (S):

Vi mener, man har aftalt dét på europæisk niveau, som sådan set er ret vigtigt: at ikke alle lande nu begynder at sænke afgifterne, for så stiger priserne bare endnu mere, og så er man sådan set lige vidt. Derudover mener vi, at der er taget hånd om en del af problemerne, bl.a. over for barmarksværkerne, som jeg nu har fået oplyst ligger både i Jylland og på Fyn, og derudover vil vi gerne hjælpe pensionisterne. Har andre partier yderligere gode forslag, synes jeg, de skal bringe dem med på fredag, for så lytter vi.

Men det er også vigtigt for os stadig at holde fast i, at den overordnede finanspolitik selvfølgelig skal balancere. Det er der også behov for i situationen lige nu, også efter nej i sidste torsdag.

(Kort bemærkning).

Lene Espersen (KF):

Jeg tror ikke rigtig, det er gået op for den socialdemokratiske ordfører, at der rent faktisk her er tale om en ekstra gave til det danske samfund på 5 mia. kr., der ruller ind i statskassen. Det er bare forbrugerne, der betaler den regning, så al den snak om, at man skal tænke på statsfinan-

serne, duer ikke. Staten bliver rigere som følge af, at prisen er steget.

Så må jeg sige, at når vi hører her, at det kun er pensionisterne, man vil hjælpe, er det i hvert fald virkelig et aftalebrud og en overtrædelse af det lovforslag, som man vedtog i forbindelse med pinsepakken. Det fremgår ganske klart af teksten, at opvarmningsomkostningerne ikke ville blive urimelige efter forslaget. Man skal vist være Socialdemokrat for at mene, at det ikke er urimeligt, at varmeprisen stiger med 50 pct.

Jeg tror, at Socialdemokratiet i for mange år har beskæftiget sig for meget med afgifter. Der er andre måder, man kan hjælpe både familier, erhvervsliv og pensionister på, hvis man gerne vil hjælpe.

(Kort bemærkning).

Pernille Blach Hansen (S):

Jeg ved ikke helt, hvor fru Lene Espersen får de 5 mia. kr. fra. Det kan jeg i hvert fald ikke helt få det til, men det kan vi vel få oplyst på fredag. Det glæder jeg mig da til at se på.

Men hovedbudskabet herfra er sådan set: Socialdemokratiet er åbent over for at finde en eller anden måde til at hjælpe de pensionister, der er kommet i klemme. Vi har lige aftalt at hjælpe barmarksværkerne. Resten må vi så diskutere på fredag, og så synes jeg, vi skal tage debatten dér.

(Kort bemærkning).

Keld Albrechtsen (EL):

Fru Pernille Blach Hansen sagde for lidt siden, sådan som jeg hørte det, at det ville være forkert at drage forhastede konklusioner i dag. Jeg vil gerne spørge, hvorfor man så kommer med et meterlangt forslag til vedtagelse, hvor man alene drager forhastede konklusioner. Og hvad er meningen med, at statsministeren har indbudt samtlige partier til et møde, når man fra jasi-dens flertal her i Folketinget på forhånd har besluttet sig til, at man bare vil acceptere Nicetraktaten stort set uændret med en kæmpestor gummiparagraf, der tillader regeringen at bryde de løfter, som statsministeren gav i adskillige debatter op til folkeafstemningen?

Jeg synes, det er et stort problem for statsministeren, at statsministeren sidder i tv og lover befolkningen, at man ikke vil tillade nogen form for afgivelse af vetoretten på social- og velfærdsområdet. Det er dét, statsministeren har lovet befolkningen, og nu fremsætter man så et

forslag til vedtagelse, der bemyndiger regeringen til alligevel at godkende indskrænkninger af vetoretten på disse områder, bare regeringen selv skønner, at de ikke undergraver social- og velfærdspolitikken – elastik i metermål! Ønsker man at stå ved de løfter, man har givet, eller ønsker man det ikke?

(Kort bemærkning).

Pernille Blach Hansen (S):

Debatten her af forslaget til vedtagelse og det møde, der er indkaldt til i næste uge, skal faktisk opfattes som en udstrakt hånd til at tage en debat. Der står jo netop i vedtagelsen, at der skal holdes tæt kontakt med Folketingets partier og Europaudvalget, og der skal også drøftes et lidt længere perspektiv, altså: Hvad skal der ske efter Nice med hensyn til samarbejdet mellem medlemslandene og Europas globale indsats? Jeg synes faktisk, det er ret flot og overordnet.

Vores holdning ligger fast. Vi vil ikke medvirke til ting, der direkte eller indirekte påvirker vores velfærdspolitik eller vores arbejdsmarkedsmodel. Det er Socialdemokratiets holdning. Det har vi sådan set ment hele tiden. Det er det, vi hele tiden har sagt. Vi vil ikke medvirke til noget, der på nogen måde kan bringe dansk velfærd i fare. Det synes jeg bør være rimelig klart, både efter debatten her og også efter det, der står i forslaget til vedtagelse.

(Kort bemærkning).

Keld Albrechtsen (EL):

Jeg vil godt spørge fru Pernille Blach Hansen, hvad det egentlig er, vi skal drøfte på det møde med statsministeren på onsdag. Nu får jeg at vide, at det er et eller andet efter Nice; jamen altså, får vi en konkret gennemgang f.eks. af alle traktatforslagene, disse mere end 50 forslag, der nu ligger på bordet, hvor vetoretten skal indskrænkes? Får vi en drøftelse af det med en konkret gennemgang, eller er det hele bare godkendt i dag ved en fuldstændig luftig og bred, åben som en ladeport-vedtagelse her i Folketingssalen?

Og så vil jeg godt bede statsministeren og fru Pernille Blach Hansen komme op og forklare, om det ikke er korrekt, at statsministeren sagde til befolkningen: Danmark vil ikke tillade nogen form for afgivelse af vetoretten på social- og velfærdsområdet, ikke nogen form. Og er det ikke korrekt, at det forslag til vedtagelse, man nu har fremsat, åbner for, at det kan man alligevel, hvis

statsministeren skønner, at det er forsvarligt? Er det ikke korrekt?

Jeg synes i hvert fald, man skylder, at der bliver truffet beslutning på et klart og gennemskueligt grundlag her i Folketinget.

(Kort bemærkning).

Pernille Blach Hansen (S):

Der er inviteret til et møde hos statsministeren i næste uge. Jeg skal ikke stå her og fremlægge dagsordenen. Det er jeg sikker på at partierne sagtens selv kan håndtere på onsdag.

Hr. Keld Albrechtsen har jo også selv rejst en forespørgsel, hvor vi får rig lejlighed til at diskutere Nice. Ja, selve ideen med forespørgslen er jo – og jeg citerer: »Hvad kan ministrene oplyse om de igangværende forhandlinger på EU's regeringskonference om en kommende Nicetraktat?«

Masser af muligheder for at diskutere Nice, masser af muligheder for at diskutere fremtid. Men svaret er jo, at hr. Keld Albrechtsen også her fortolker befolkningens nej som et nej til Nice. Hr. Keld Albrechtsen er, som Enhedslisten generelt har været i forhold til EU: støbt i beton. Der er ikke nogen mulighed for noget som helst positivt i fremtiden; man er imod EU og alt, hvad det så end bringer, og man er villig til at sætte udvidelsen på spil.

Det er vi altså ikke i Socialdemokratiet. Vi vil gerne tage dialogen, og vi håber, Enhedslisten også vil tage konstruktivt imod.

(Kort bemærkning).

Jann Sjørnsen (KRF):

Jeg må jo så afvente den videre dialog, møder med statsministeren og EU-folkehøringer, som vi også kan se frem til.

Jeg er glad for, at der i hvert fald er blevet afholdt folkehøringer vedrørende de ældre, fordi ellers tror jeg ikke, regeringen var kommet frem med noget positivt på ældreområdet i sit regeringsgrundlag og i statsministerens tale i tirsdays.

Sidste år diskuterede vi jo brugerbetaling på visiteret hjemmehjælp. Det nye forslag fra regeringen er mere fleksibel hjemmehjælp, og det vil jeg da godt kvittere for fra Kristeligt Folkepartis side. Det kan vi godt støtte.

Men jeg vil dog så også sige, at det helt afgørende i forhold til hjemmehjælpen og de ældre er, at de ældre kan være sikre på, at de rent faktisk får den hjemmehjælp, som de er visiteret til.

Det er sådan set vigtigere, end at hjemmehjælpen er fleksibel.

Derfor vil jeg godt høre fru Pernille Blach Hansen, om Socialdemokratiet vil være med til at diskutere, hvordan vi kan sikre, at de ældre får den hjemmehjælp, de er visiteret til, om det ikke var en idé at overveje at give de ældre en form for klippekort, sådan at hvis kommunen ikke kan levere varen, om jeg så må sige, en dag, så har den ældre rent faktisk ret til på kommunens regning at få den hjemmehjælp hos et privat firma, som man har brug for.

Er det noget, Socialdemokratiet vil kunne støtte? For det vil være det, som vil kunne betyde noget for rigtig mange ældre.

(Kort bemærkning).

Pernille Blach Hansen (S):

Jeg synes, det er tydeligt at høre, at Kristeligt Folkeparti nu er gået i valgkamp. Det er noget aggressivt, synes jeg nok. Klippekort til ældre, hvad har vi ellers?

Jeg skal bare minde om, hvad det er, vi har hørt på folkehøringerne. Vi har hørt, at der er behov for, at man i stigende grad ser de ældre som mennesker, respekterer dem, tager dem alvorligt, man vil gerne have efter- og videreuddannet personale, man vil gerne have større brugerindflydelse, man vil gerne have bedre forhold for demente, man vil gerne have bedre personlige tillæg – masser af ting, som vi er i fuld gang med.

Mange kommuner, flere kommuner har jo også den ordning, som hr. Jann Sjørnsen her omtaler, og jeg synes også, vi skal passe på ikke fuldstændig at sætte det kommunale selvstyre ud af kraft.

Lad os bare tage en debat om de ældres vilkår. Jeg synes faktisk, vi har fremsat utrolig mange og hørt utrolig mange gode ideer, som vi gerne vil bringe med videre.

(Kort bemærkning).

Jann Sjørnsen (KRF):

Ja, det er jo lidt svært at være ordfører i denne her debat. I den foregående meningsudveksling, som jeg havde med fru Pernille Blach Hansen, skulle jeg komme med forslag og gode ideer til statsministeren i forhold til Nice osv., og så kommer jeg her med et konkret forslag på ældreområdet. Så er jeg lige pludselig aggressiv, og så er jeg begyndt at føre valgkamp. Det er altså ikke nemt at være lille mig i dag; det må jeg nok sige.

Men jeg vil dog alligevel sige til fru Pernille Blach Hansen, at det var faktisk positivt ment, for jeg mener, at der i statsministerens tale i tirs-dags var åbninger på ældreområdet, som vi fra Kristeligt Folkepartis side godt kan bruge til noget. Så mit ønske var sådan set blot blandt de mange ideer og forslag, der er kommet ind fra folkehøringer, også at diskutere muligheden for at gøre det, som man så rigtigt nok gør i flere kommuner: at sikre, at de ældre kan få den hjemmehjælp, de er visiteret til. Det synes jeg dog ikke er noget ublu krav eller et spørgsmål om at være aggressiv. Det er i virkeligheden et spørgsmål om at tale de ældres sag på en sådan måde, at vi siger: I kan være sikre på at få den hjemmehjælp, I er garanteret.

Kunne Socialdemokratiet dog ikke i det mindste opfatte det som en håndsækning, som et forsøg på at bygge bro også fra Kristeligt Folkepartis side. Det var faktisk ment sådan.

(Kort bemærkning).

Pernille Blach Hansen (S):

Jeg synes også, det er lidt synd for hr. Jann Sjør-sen. Men det, der egentlig er problemet i hele denne her debat på ældreområdet, er jo det store centrale problem, nemlig at vi kommer til at mangle i tusindvis af hænder. Og det er faktisk det, der er den store udfordring: at sørge for, at der er personale nok til at varetage alle de op-gaver, vi gerne vil løse. Vi synes, at det måske var mere centralt at bruge tid på at forsøge at løse det problem.

Og så til det, hr. Jann Sjør-sen konkret fores-lår, nemlig et klippekort. Jeg er ikke så sikker på, at det er det, ældre efterspørger. Jeg har ikke hørt nogen på høringerne efterspørge et klippe-kort til hjemmehjælpen. Men jeg har hørt man-ge ønske en mere fleksibel hjemmehjælp, der i stigende grad kan lave nogle af de andre ting, man har behov for.

Så der er vi nok uenige om, hvad det er, vi skal koncentrere os om. Vi mener, det er den fleksible hjemmehjælp, vi skal koncentrere os om, ikke et klippekort, for det har vi faktisk ikke hørt nogen ønske om. At hr. Jann Sjør-sen ikke har hørt det, kan måske skyldes, at hr. Jann Sjør-sen, så vidt jeg husker, ikke var med til æl-drehøringen.

(Kort bemærkning).

Holger K. Nielsen (SF):

Ja, jeg er fuldstændig med på, at der også var en stor del af danskerne, der stemte ja den 28. sep-

tember, og at det selvfølgelig giver anledning til, at vi er nødt til at arbejde konstruktivt med det, statsministeren har kaldt forsoning om-kring den europæiske politik. Det er jeg fuld-stændig med på.

Men det kan jo ikke hjælpe noget, må jeg sige til fru Pernille Blach Hansen, at tonefaldet stadig væk er det dér lidt fornærmede. Hvem var det, der tonedede frem på tv-skærmen i udlandet? Jamen det er da irrelevant i denne her sammen-hæng, i den fremadrettede sammenhæng.

Det, som må være udgangspunktet for en-hver forsoning, for enhver diskussion, er, at re-geringen er blevet underkendt to gange inden for 8 år på EU-politikken. Den danske euro-skepsis er steget efter næsten 30 års medlem-skab. Den er steget. Der er da noget, der er helt galt i forholdet mellem de ledende politikere og så befolkningen på de her spørgsmål. Man kun-ne selvfølgelig sige, som Brecht sagde i 1954, at man kan skifte befolkningen ud. Men det er dog endnu ikke blevet den socialdemokratiske poli-tik, heller ikke efter den 28. september. Men det må jo altså betyde, at man er nødt til at finde et fodslag i forhold til befolkningens holdning til det her, som er meget mere seriøs end de lidt overfladiske meldinger, vi får fra den socialde-mokratiske ordfører her i dag.

(Kort bemærkning).

Pernille Blach Hansen (S):

Jeg vil gerne starte med at gøre det helt klart, at vi altså ikke er fornærmede. Jeg synes ikke, det er os, der i denne her debat har været vrede og har haft en lidt mere aggressiv holdning til EU-spørgsmålet. Tværtimod, vi bad om et svar fra befolkningen vedrørende den fælles mønt. Det fik vi, og det er så det, vi har at gøre godt med. Så må vi finde ud af, hvordan vi vil hånd-tere det og få det bedste ud af det. Vi er bestemt ikke fornærmede. Vi bad om et klart svar, det fik vi, og det var heldigvis et klart og bredt funderet nej. Det synes jeg vi skal tage stilling til hvordan vi vil håndtere, hvordan vi vil gøre fremover, og det er jo også derfor, vi netop læg-ger op til en dialog.

Og jeg vil gerne understrege igen: Vores op-fattelse af dialog er altså noget, der går begge veje. Det er ikke politikerne, der skal ud og for-tælle befolkningen, hvad de skal mene. Det skal være en debat, hvor vi skal bygge bro og lytte til hinanden og forsøge at finde en farbar vej i fremtiden.

Jeg er ikke helt sikker på, om det er rigtigt, at skepsisen er steget. Jeg mener faktisk, at der netop er kommet en undersøgelse, som viser, at danskerne nu mere end nogen sinde før faktisk anser sig selv som også værende europæere, så jeg ved ikke, om skepsisen generelt er steget. Men lad os få det håndteret også.

Og lad mig sige helt klart, at vi er hverken sure, vrede eller fornærmede, tværtimod er vi optaget af at få noget konstruktivt ud af resultatet.

(Kort bemærkning).

Holger K. Nielsen (SF):

Jo, men så er det, jeg ikke helt forstår den fuldstændig afvisende holdning i forhold til at diskutere Nicegrundlaget endnu en gang. Jeg er helt med på, at der er et meget bredt flertal her i Folketinget bag det grundlag, regeringen forhandler på i øjeblikket. Jeg er også med på, at det i sidste ende jo er resultatet, der er det afgørende, ikke det forhandlingsgrundlag, man har.

Men jeg forstår ikke, hvorfor man ikke kunne sende det signal efter nej den 28. september, at man ligesom sagde til sig selv: Det ville måske være naturligt, at man efter det nej tog en overvejelse over, hvordan man så også skal tage hele Nicespørgsmålet op.

Man har et flertal, det indrømmer jeg, der er et flertal her i Folketinget, men er det klogt også i den sammenhæng fuldstændig at negligere, at der var et nej den 28. september, og at diskussionen op til folkeafstemningen jo også blev koblet til Nicetraktatforhandlingerne?

Jeg siger igen: Jeg ved godt, at regeringen har et flertal her i Folketinget. Jeg spørger igen fru Pernille Blach Hansen: Er det klogt fuldstændig at se bort fra, at det blev et nej den 28. september, også i relation til Niceforhandlingerne?

(Kort bemærkning).

Pernille Blach Hansen (S):

Jeg ved ikke rigtig, hvad jeg skal gøre for at få SF's formand til at forstå, at jeg har erkendt, at det blev et nej. Jeg kan jo ikke gøre meget andet end det, jeg forsøger på her, og så sige: Det blev et nej, det tager vi til efterretning; det ved vi det blev. Det ligger helt klart, det kan alle og enhver jo se på resultatet.

Vi vil gerne diskutere Nice, jeg er sikker på, at hvis partierne har nogle debatter, de vil tage om Nice, så er de meget velkomne til at tage dem med i tasken til statsministeren i næste uge.

Men vi siger bare: Hvorfor bringe udvidelsen i fare? Vil SF da virkelig risikere nu, at vi siger nej til en hel masse ting på forhånd, som så egentlig ender med at være meget fornuftige. Vi kan risikere at sige nej til nogle ting, som overhovedet ikke berører Danmark, men som skaber bedre forhold for arbejdere i hele Europa. Så har vi sagt nej til noget, der egentlig var meget fornuftigt, samtidig med at vi blokerer for hele udvidelsen.

Det synes jeg virkelig ville være synd og skam, og jeg kan ikke forstå, hvis det er SF's dagsorden, for det er da virkelig solidaritet, hvis vi kan få noget positivt ud af det. Det er jo ligesom i finanslovforhandlingerne. Der kommer masser af gode ideer på banen fra alle partierne på torsdag, det er jeg sikker på, det er jo heller ikke dem alle sammen, der bliver gennemført; sådan er virkeligheden jo ikke i politik.

Så lad os nu tage en god debat, men holde fast i, at det er udvidelsen, der er det centrale, og den vil vi ikke bringe i fare.

Formanden:

Jeg har ikke noteret flere ordførere for korte bemærkninger, og derfor går vi videre i ordfører-rækkefølgen. Fru Ulla Tørnæs som ordfører.

Ulla Tørnæs (V):

I Venstre er vi kede af afstemningsresultatet sidste torsdag; det er der ingen grund til at skjule. Vi er kede af det på Danmarks vegne, vi er kede af det, fordi vi fortsat mener, det havde været bedre for Danmark at være en del af den fælles valuta. Det havde været et bedre udgangspunkt for at sætte vores fingeraftryk for udviklingen i Europa. Så kunne vi have skabt bedre forudsætninger for, hvordan Danmark kunne være med til at præge udviklingen i hele Europa.

Der skal naturligvis ikke herske den mindste tvivl om, at Venstre respekterer nej. Vi vil loyalt forvalte vælgernes afgørelse og føre europapolitik på baggrund af nej. Derfor kan der ikke blive tale om at belære, endsige europæisere vælgerne.

Venstre har også lært af nej, lært, at der i befolkningen er en udbredt bekymring for, at EU udvikler sig for hurtigt og for centralistisk. Det er en bekymring, der giver anledning til eftertanke, og som vi naturligvis har skrevet os bag øret.

Befolkningens valg indebærer, at al snak om afvikling af Edinburghaftalens undtagelser er fuldstændig utidig og uaktuel. Det gælder såle-

des ikke kun undtagelsen over for deltagelse i den fælles valuta, men også undtagelserne om dansk deltagelse i forsvarssamarbejdet og i indre og retlige anliggender.

I Venstre er vi ikke begejstrede for udsigten til, at det danske nej kan få den konsekvens, at en række EU-lande vælger at gå sammen i et tættere samarbejde uden om Danmark.

Vi må se i øjnene, at vi med nej i torsdags permanent placerede os på sidelinjen som et B-medlem. Vi gav et klart signal om, at vi ikke ønsker at være med i EU's kerne. Vi ved, at en række lande ønsker at gå videre i et forstærket samarbejde uden Danmark. Det er den situation, vi må forberede os på. Det delte Europa er blevet en realitet.

I Venstre vil vi gøre, hvad vi kan for at bidrage til, at Danmark ikke isoleres. Det er muligt, de øvrige EU-lande kan undvære os, men vi kan så absolut ikke undvære EU. Vi lever godt af at sælge vore varer til EU, og lad mig minde om, at knap 70 pct. af al dansk eksport går til de andre EU-lande, et tal, der vil blive endnu større, når udvidelsen med de øst- og centraleuropæiske lande har fundet sted.

Vi øger ikke velstanden og velfærden i det danske samfund ved at isolere os. Derfor er det altafgørende, at Danmark fremover spiller en rolle i den europæiske debat, og her må vi ud fra de givne forudsætninger spille vore kort så fornuftigt som muligt. Så i stedet for at vende ryggen til Europa skal vi med nej i ryggen sætte dagsordenen dér, hvor det er muligt.

Der lå mange forskellige årsager til grund for vælgernes afgørelse i torsdags. Mange nævnte Østrigsagen, hvor de 14 regeringsledere, inklusive statsministeren, på fuldstændig uforståelig vis troede, at de kunne slippe godt fra at sætte demokratiet ud af spil, mens andre lagde vægt på euroens fald over for dollaren.

Endnu andre nævnte frygten for glidebanen, frygten for, at EU er på vej til udvikle sig til Europas forenede stater, frygten for, at Danmark som nationalstat vil forsvinde, og her bidrog nejsigerne i væsentlig grad til at skabe grund for denne frygt.

Lad mig sige det, så det ikke kan misforstås: Venstre ønsker ikke, at EU skal udvikle sig til Europas forenede stater. EU er, og EU skal fortsat være et forpligtende samarbejde imellem selvstændige, suveræne nationer.

For at skabe sikkerhed for, at der ikke er tale om en glidebane, og at EU ikke udvikler sig til Europas forenede stater, har Venstre foreslået,

at Danmark sætter sig i spidsen for at få defineret, hvilke opgaver nationalstaterne skal varetage, og hvilke opgaver EU skal varetage.

For at skabe den helt nødvendige tryghed i befolkningen, forestiller vi os, at en sådan opgavefordeling bliver traktatfæstet. Det indebærer, at der kun kan ændres på opgavefordelingen ved en traktatændring, der jo som bekendt kræver enstemmighed. Vi har kaldt det et kompetencekatalog, altså et katalog over, hvem der har hvilke kompetencer, hvilke opgaver. Vi har med stor glæde noteret os statsministerens sympati for forslaget, og vi ser frem til at drøfte forslaget med regeringen.

For at genskabe danskernes tryghed og tillid til EU er det frem for alt vigtigst at få skabt et helt andet billede af EU i hverdagen. Vi kender alle udtrykket »nede i Europa«, »nede i EU«, underforstået noget fjertilgende og noget uvedkommende, men nej, Danmark er en del af Europa, Danmark er en del af EU, det bliver vi nødt til at tage udgangspunkt i, hvad enten vi kan lide det eller ej. Derfor var det også med glæde, at vi noterede os undersøgelsen i Ugebrevet Mandag Morgen forleden, der viste, at danskerne er mere europæiske end nogen sinde.

I Venstre lægger vi stor vægt på, at optagelsen af de øst- og centraleuropæiske lande kommer til at ske efter den fastlagte tidsplan. Derfor er det vigtigt, at det danske nej til deltagelse i den fælles valuta ikke kommer til at spænde ben for østudvidelsen.

Danmark skal under ingen omstændigheder være det land, der blokerer for Estland, Letland, Litauen, Polen, Tjekkiet og Ungarns brændende ønske om at blive en del af det europæiske fællesskab. Derfor bakker vi fortsat op om det forhandlingsmandat, vi har givet regeringen i forbindelse med regeringskonferencen om Nice-traktaten. Det er der ikke noget grundlag for at ændre ved.

Fornemmelsen af deja-vu eller nærmere: Har vi ikke hørt det før? sad vi vel alle med, da vi lagde øre til statsministerens lange redegørelse forleden. Den var blottet både for visioner og pejlemærker. Til gengæld fik vi en yderst detaljeret gennemgang af regeringens meget omfattende lovkatolog, der lægger op til regulering ned i allermindste detalje. Der er såmænd ikke grund til at spilde meget krudt på den tale, der mere gjorde sig bemærket ved det, der ikke var med, end det, der var med.

Det samme gælder i og for sig det længe ventede regeringsgrundlag. Regeringen har nu brugt 10 måneder, ja, 10 måneder har regeringen blokeret for ethvert initiativ med henvisning til, at man ventede på det nye regeringsgrundlag, 10 måneder har man brugt til at formulere nogle ganske almindelige betragtninger. Ikke et ord om de kriminelle udlændinge, der for kort tid siden skulle isoleres på en øde ø. Ikke et ord om de alt for lange ventelister til sygehusbehandling. Ikke et ord om den alt for slappe retspolitik. Med andre ord ikke et suk om alt det, der beviseligt optager helt almindelige mennesker, der færdes dér, hvor statsministeren kun kommer som led i et gennemkoreograferet mediestunt.

Det er derude i det virkelige Danmark, vil jeg gerne sige til statsministeren, at vælgerne sukker efter bud på, hvordan man løser de reelle problemer: Et nødlidende sygehusvæsen, kriminelle udlændinge og skoler hærgnet af vold og forfald. Det er her, danskerne forventer svar fra landets statsministre. Og hvad fik de? Forblommede tunge-ud-af-vinduet-sætninger som: Vi skal møde udfordringerne med rank ryg. Vi skal bekæmpe magtesløsheden og holde fast i det stærke samfund, var, hvad de fik. Ærlig talt, det er for tyndt, statsminister, det er for nemt. Altså ingen konkrete bud på løsning af konkrete problemer i det danske velfærdssamfund.

Nej, i stedet bliver listen over forslag, der skal finansieres af regeringens magiske milliard, længere og længere. Milde gaver er regeringens eneste chance for at bevare magten. Men taburetkløen er blevet for tydelig. Lokkeriet og det gustne overlæg er gennemskuet.

Tag nu f.eks. varmhjælpen til pensionisterne – i sig selv et særdeles sympatisk forslag. Men er det ikke mageløst? Typisk socialdemokratisk. Først flår Ole Stavad ...

Formanden:
Skatteministeren!

Ulla Tørnæs (V):

Undskyld. Først flår skatteministeren danskerne alt det, der overhovedet formås – intet er for småt til skatteministeren – og dernæst uddeler man milde gaver i et inderligt håb om, at vælgerne vil huske det på valgdagen. Det er bare for tydeligt, at regeringen kun tænker på dens eget genvalg.

Taburetkløen er et elendigt udgangspunkt for at forvalte et moderne velfærdssamfund. Visio-

ner og forståelse for almindelige menneskers problemer havde været en mere passende drivkraft. Man kan ikke forvalte et moderne velfærdssamfund, når taburetkløen bliver udpræget. Når det er åbenlyst for enhver, at man ikke længere har noget projekt, men blot sidder med det ene formål at strække den søde tid blot lidt længere.

Et nyt regeringsgrundlag burde have afstukket nogle pejlemærker for, hvilken udvikling regeringen ønsker for fremtidens samfund.

Regeringen har et problem: Befolkningen tror den ikke, og regeringen ved det godt. Derfra kommer dybest set handlingslammelsen. Og den onde cirkel er en realitet. Af frygt for at støde vælgere fra sig sætter regeringen sig med hænderne i skødet, og samtidig eskaleres samfundets problemer. Det er næsten ikke til at bære.

Vi ved jo godt, at regeringens manglende vilje til forandring og udvikling af velfærdssamfundet skyldes regeringens utallige løftebrud, hvor pinsepakken og efterlønsgarantien stadig klæber til regeringens omdømme, men også løfterne om behandlingsgaranti og børnepasningsgaranti. Eller hvad med det rummelige arbejdsmarked, som stadig kun har givet mere arbejde til alle projekt- og kursusmagerne, men som reelt har medført en stigning i antallet af svage ledige?

Det var jo heller ikke uden grund, at mange trak på smilebåndet, da det for nylig kom frem, at statsministeren ønskede at udstede endnu en garanti. Denne gang var det folkepensionen. Jo, løftebruddene har ødelagt regeringens troværdighed, og de gør det selvsagt vanskeligt for regeringen at fremlægge nye og visionære ideer og tanker om, hvordan det danske samfund skal indrettes i det 21. århundrede. Hvordan skal vi tackle de nye udfordringer, som den nye økonomi giver? Her hører vi kun fine ord, her er ikke andet end varm luft og intet konkret indhold.

Venstre har i lighed med tidligere år fremsat oplæg til finanslov for år 2001. Under overskriften »Tid til forandring« er vi kommet med en række meget konkrete bud på løsninger af konkrete problemer i det danske samfund. Vi vil sætte nye mål for det danske velfærdssamfund i det 21. århundrede. Vi vil et bedre samfund, et samfund, hvor mennesket er frem for systemet.

Lad mig her kort redegøre for et par af Venstres forslag til et bedre samfund.

Venstre vil indføre et skattestop. Der skal indføres et stop ved stigninger i skatter og afgifter. På længere sigt skal skatterne sænkes. Det skal kunne betale sig at arbejde og yde en ekstra indsats.

Det danske skattetryk er alt for højt. Skatteministeren indkasserer 70 øre, hver gang der bliver tjent 1 krone, og den danske befolkning har opdaget det. Vores sande arbejdsgiver er skatteministeren. Fra mandag morgen til torsdag eftermiddag går med at tjene penge til skatteministeren. Først herefter tjenes penge til huslejen, de daglige fornødenheder osv. osv.

Venstre vil ikke acceptere, at man fortsat risikerer at havne på en venteliste frem for at komme i behandling. Med en 34. plads på WHO's rangliste over verdens sundhedssystemer er der givet et vink med en vognstang til sundhedsministeren og Folketinget om, at der er noget fuldstændig ravruskende galt. Med en økonomisk saltvandsindsprøjtning til sundhedssektoren på 1,5 mia. kr. vil vi sikre, at patienter kommer i behandling. Pengene skal følge patienten. Den enkelte patient skal have ret til selv at vælge, hvor man ønsker at blive behandlet. Det frie valg skal omfatte et privathospital eller et hospital i udlandet. Det skal ikke være tegnebo-gens størrelse, der afgør det frie valg.

Venstre vil have fjernet skat på sygdom. Det er fuldstændig grotesk, at vi i dagens Danmark har drevet det så vidt, at vi kan få skattefradrag for silikonebryster, mens vi bliver beskattet, når en arbejdsgiver betaler for behandling på et privathospital. Det er da så vanvittigt, at selv skatteministeren må kunne se det uholdbare heri.

Vi vil give borgerne øget frit valg. Ved at give borgerne en valgmulighed vil vi styrke kvaliteten i den offentlige sektor. Vi ved jo, at borgerne ønsker selv at vælge og tilrettelægge hverdagen ud fra personlige og individuelle ønsker og krav. Tiden er ganske enkelt løbet fra ensrettede socialdemokratiske løsningsmodeller. Folk ønsker valgfrihed. Folks frie valg er med til at skabe større tryghed og tilfredshed med de offentlige ydelser.

Plejen af ældre skal foregå med respekt. Vi ønsker en ældrepleje, der indrettes efter de ældres behov, og så skal de ældre sammen med deres familie selv kunne vælge plejehjem eller plejebolig, når de ikke længere kan klare sig i eget hjem.

Børnefamilierne skal frit kunne vælge mellem flere pasningsmuligheder. Skæve arbejdstider må ikke betyde, at man ikke kan få sit barn pas-

set i en institution. Det skal være muligt at vælge en privat pasning, ung i huset, eller for den sags skyld selv at gå hjemme for at passe sine børn med tilskud fra kommunen.

Vi vil have mere kvalitet i uddannelsessystemet. I det nye vidensamfund er en veluddannet arbejdsstyrke forudsætningen for, at Danmark kan klare sig i en stadig mere globaliseret verden. Børnene er Danmarks fremtid, og de skal have de bedste betingelser for at klare sig i en fremtid med nye teknologier og hård international konkurrence. Derfor vil vi styrke undervisningen i dansk og matematik. Folkeskolen skal op på et internationalt niveau. Vi skal kunne måle os med de bedste i verden.

Vi vil have mere kvalitet inden for forskning. Forskning på et højt internationalt niveau er af afgørende betydning for erhvervslivets bestræbelser på gennem innovation at opnå produktivitetsforbedringer.

Vi vil styrke erhvervslivets konkurrenceevne. Derfor kan vi under ingen omstændigheder acceptere den øgede beskatning af erhvervslivet, som regeringen har lagt op til med finanslovsforslaget for næste år, og vi har med stor glæde noteret os, at også Det Radikale Venstre finder det forkert at pålægge erhvervslivet nye byrder i form af 1,3 mia. kr. i ekstra skat.

Derimod er vi meget skuffede over, at regeringen totalt har glemte visionerne og pejlemærkerne fra regeringens erhvervsredegørelse dk21, og vi har svært ved at se, hvordan målene skal kunne blive til virkelighed med den erhvervs-politik, regeringen fører. For hvordan skal Danmark f.eks. blive blandt de fem mest innovative lande i OECD, når omfanget af den offentlige forskning i Danmark ligger betydeligt under det tilsvarende niveau i Sverige, Finland, Frankrig og Tyskland eller for den sags skyld andre EU-lande, vi normalt sammenligner os med. Og hvordan skal Danmark f.eks. fastholde sin samlede markedsandel, når regeringen bliver ved med at vælte politisk bestemte omkostninger og administrative byrder over på erhvervslivet?

Vold og voldtægt skal straffes hårdere. Vi ønsker et samfund, hvor man kan gå trygt på gaden uden at være bange for at blive overfaldet eller slået ned. Det er afgørende for vores retsbevidsthed, at der straffes med fasthed og konsekvens.

Man skal yde, før man kan nyde. Som udlænding skal man have været bosat i Danmark i 7 år, før man kan få fuld kontanthjælp. Gennem et optjeningsprincip ønsker vi at sikre, at ud-

lændinge først får fuld kontanthjælp, når de har ydet deres bidrag til det danske samfund.

I Venstre er vi glade for, at vi nu har en indenrigsminister, der tilsyneladende agter at tage udlændingespørgsmålet alvorligt. Vi kan imidlertid frygte, at ministeren ikke får den nødvendige opbakning, da der som bekendt ikke blev fulgt op på de udtalelser, indenrigsministeren kom med i forbindelse med den socialdemokratiske kongres.

I Venstre har vi et godt tilbud til regeringen. Vi vil gerne tilbyde regeringen bistand til at nedbringe ventelisterne, forbedre konkurrenceevnen, sikre en bedre udnyttelse af de offentlige ressourcer. Ja, Venstres politik er klar, og vi er parat til at bidrage til løsningen af de problemer, vi står over for. Vi ser frem til et godt samarbejde i den kommende folketingsssamling.

Formanden:

Jeg har noteret følgende for korte bemærkninger: Først hr. Kristian Thulesen Dahl, derefter hr. Peter Duetoft, hr. Søren Søndergaard, hr. Jes Lunde, fru Elisabeth Arnold og fru Pernille Blach Hansen.

(Kort bemærkning).

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Jeg synes, der var mange spændende ting i fru Ulla Tørnæs' indlæg, og jeg synes specielt, det var godt, at fru Ulla Tørnæs også beskæftigede sig med en strammere udlændinge- og retspolitik og tog fat på det. Jeg skal bare stillfærdigt sige for Dansk Folkepartis vedkommende, at for os drejer det sig ikke om, at kriminelle asylansøgere skal placeres på en øde ø eller i Allerød. Kriminelle asylansøgere skal sendes ud af landet. De har simpelt hen ikke noget at gøre her i Danmark.

Men ellers vil jeg holde mig til det, fru Ulla Tørnæs beskæftigede sig med omkring euroafstemningen, og jeg kunne jo forstå, at Venstre er et af de jupartier, der åbenbart godt vil fortolke nej et og sige, at det betyder, at de øvrige forbehold består. Det kan vi så regne med, går jeg ud fra, og det synes jeg da er meget godt. Så er det fleksible Europa blevet en realitet. Det er altså noget positivt for os, det er ikke noget negativt.

Det, jeg så vil spørge fru Ulla Tørnæs om, er: Når fru Ulla Tørnæs beskæftiger sig med det her såkaldte kompetencekatalog, som vi også har hørt meget om i medierne, hvad er så Venstres bud på indholdet af et kompetencekatalog? Hvis vi skal kunne få en positiv drøftelse af

det her, så må der jo komme nogle bud, og det afgørende i forhold til kompetencekataloget må jo være, at man indholdsmæssigt sikrer, at der faktisk er nogle betydende ting, Danmark selv tager sig af, som ligger hos nationalstaterne og ikke overlades til EU. Hvad er Venstres bud på det?

(Kort bemærkning).

Ulla Tørnæs (V):

I Venstre har vi lagt stor vægt på at få en debat, hvor vi får en klar definition af opgavefordelingen imellem nationalstaterne og EU. Hele vores pointe med den definition er, at vi har konstateret, at mange danskere har været bekymrede eller er bekymrede for, om det her er en glidebane imod Europas Forenede Stater, og derfor ønsker vi klart at få defineret, hvilke opgaver der er national kompetence, og hvilke opgaver der er EU-kompetence.

Vi har foreslået, at Danmark lægger sig i seilen for, at det her bliver et spørgsmål, der bliver taget op på en kommende regeringskonference, et spørgsmål, som regeringskonferencen skal svare på. Vi har allerede nogle bud på, hvilke emner man kunne placere hvor, men det er sådan set ikke det, der er det afgørende. Det afgørende er, at vi får diskussionen om definitionen af national kompetence og EU-kompetence.

Jeg kan blot nævne et par enkelte eksempler på opgaver, hvor vi mener, at man kunne slå en streg, nemlig hele velfærdsområdet. Hele velfærdsområdet kunne passende blive traktatfæstet som en national kompetence. Derudover kunne man også forestille sig, at et spørgsmål som kultur blev en national kompetence, uddannelse ligeså.

(Kort bemærkning).

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Vi synes, det er positivt at få en klar definition af, hvad nationalstaterne tager sig af, og hvad EU tager sig af, men det afgørende er jo, hvad der står i den. Det er ikke et mål i sig selv at få en definition. Målet er selvfølgelig, at definitionen bliver konkret og rigtig, efter hvad man mener. Der har vi altså fået et nej til euroen, som jeg kan forstå Venstre tillader sig også at fortolke er et nej til noget mere end bare euroen, og jeg synes, det er fornuftigt, at man prøver at tage nogle konsekvenser af det nej.

Så må jeg sige, at når fru Ulla Tørnæs nævner velfærdsområdet som et eksempel på Venstres idé om noget, der skal ligge hos nationalstater-

ne, så kan vi jo konstatere på en lang række områder i dag, at EU blander sig i velfærdsområdet, bl.a. bopælskriteriet i forhold til efterløn, EF-Domstolens afgørelse, der griber ind i berettigelsen til at få ydelser også uden for landets grænser osv. osv. Så der er jo en mængde områder i dag, hvor EU beskæftiger sig med det danske velfærdssamfund.

Derfor må jeg spørge fru Ulla Tørnæs: Hvad lægger man i det? Altså vil man f.eks. på Nicetopmødet i december ikke kunne lave flertalsafgørelser på socialområdet, arbejdsmarkedsområdet og skatteområdet, som jo er tre områder, der griber meget tæt ind på den danske velfærdsmodel? Så taler vi da om noget. Men er det det, Venstre lægger op til? For så skal vi jo have åbnet forhandlingsmandatet til Nicetopmødet, og det ønsker vi da meget.

(Kort bemærkning).

Ulla Tørnæs (V):

Hvis nu hr. Thulesen Dahl havde gjort sig den anstrengelse at høre efter, hvad jeg sagde i mit ordførerindlæg, så ville hr. Thulesen Dahl finde det fuldstændig unødvendigt at stille det spørgsmål, som netop blev stillet.

Jeg understregede klart, at vi i Venstre naturligvis fortsat bakker op om det mandat, vi har givet regeringen til Nicetopmødet.

Vi har så bragt diskussionen om kompetencekataloget på bordet. Det er naturligvis en mere langsigtet diskussion, og vi forestiller os ikke, det er noget, der bliver diskuteret i Nice. Det er en diskussion, som selvfølgelig vil være omfattende, det er en diskussion, som også vil tage tid, men det vigtigste er, at det ikke er noget, der bliver bragt ind i debatten om udvidelsen. Det er sådan set en diskussion for sig.

Så kan vi selvfølgelig blive ved med at diskutere herfra og til debatten er slut engang sent i aften, hvilke kompetencer der skal ligge hvor. Det er ikke det afgørende. Det afgørende for Venstre er at få bragt denne her debat på bordet. At skulle tage stilling til i en debat i Folketinget i dag, hvad en regeringskonference skal svare på, synes jeg i og for sig er fuldstændig utidigt, må jeg sige til hr. Thulesen Dahl.

(Kort bemærkning).

Peter Duetoft (CD):

Jeg glæder mig til ved lejlighed at se regnskabet. Altså umiddelbart lyder det for mig, som om der var mange, mange udgifter i denne her tale, men jeg hørte ikke så meget om indtægter-

ne og slet ikke, når man snakker om skattestop, men lad os vende tilbage til det. Måske havde det også været rart for Venstre at tage konsekvensen af sin egen valgkamp op til euroafstemningen, for jeg mener faktisk, at Venstre og vi var enige om, at der var økonomiske konsekvenser af et nej og dermed også om en tilbageholdenhed med, hvor mange penge vi vil bruge. Den linje, vi i hvert fald lægger op til i finanslovforhandlingerne, er, at mange af de ting, vi gerne ville, er der nu ikke råd til, fordi vi er nødt til at køre en strammere økonomisk politik.

Men i virkeligheden tog jeg ordet for at sige en dybtfølt tak til Venstre. Jeg er meget glad for, at Venstre har skiftet mening, for Venstre har skiftet mening til et fornuftigt punkt. Jeg ved godt, der er historieløshed i det her samfund, men jeg kan ikke lade være med at undre mig over, at hr. Anders Fogh Rasmussen i den grad har kørt kompetencekataloget frem som en Venstreidé. Det eneste parti, der støttede den i 1992 før Maastricht, var CD. Den regering, som Venstre var medlem af og havde udenrigsministerposten i, afviste det. Tyskerne foreslog det nemlig, men vi ville ikke have det, for det var administrativt noget bøvl, og det ville tage lang tid at ændre, og hvad ved jeg. Jeg synes, det er godt, man så mange år efter er kommet på banen og synes, at det er en god idé, og jeg håber, vi i fællesskab kan få den gennemført.

(Kort bemærkning).

Ulla Tørnæs (V):

Jeg er glad for, at CD er enig med Venstre i, at det er en god idé at få en definition af opgavefordelingen imellem nationalstaterne og EU, og for Venstre handler det om at se fremad. Det handler om at se fremad, og som jeg tror jeg sagde i min tale, må vi med nej i ryggen selvfølgelig sætte dagsordenen der, hvor vi har mulighed for det. Det handler om at se fremad, og jeg er glad for, at vi er enige om målet, kan jeg sige til hr. Duetoft.

(Kort bemærkning).

Søren Søndergaard (EL):

Fru Ulla Tørnæs bekræftede jo det gamle ord om, at forventningens glæde er den største, for vi havde da også i Enhedslisten set frem til at få en præcisering omkring kompetencekataloget. Det er jo kørt frem som en stor sag. Men nu får vi så at vide, at det ikke er afgørende, hvad der præcist er i det. Det synes vi er meget underligt.

Vi tror, at befolkningen lige præcis ser frem til at få at vide, hvad det er, der skal være det ene sted, og hvad det er, der skal være det andet sted, for ellers er det jo bare luft, så er der ingenting i det. Skal det f.eks. fremover være til ladt for et land – ikke specielt Danmark, men for et hvilket som helst land – at forbyde medicinrester, madsminke og tilsætningsstoffer i fødevarer? Skal det være muligt, eller skal det ikke være muligt? Vi kunne godt tænke os et klart svar.

Derfor to helt enkle spørgsmål til fru Ulla Tørnæs: Vil Venstres arbejdsdeling, som man foreslår, føre til mere eller mindre union i forhold til i dag? Og: Kan fru Ulla Tørnæs give eksempler på noget i Traktaten, som den ser ud i dag, som Venstre mener skal pilles ud af Traktaten?

(Kort bemærkning).

Ulla Tørnæs (V):

For Venstre er det helt afgørende at få en præcisering af, hvad der er national kompetence, og hvad der er EU-kompetence.

Jeg kan godt – og det gjorde jeg allerede i svaret til hr. Kristian Thulesen Dahl – give eksempler, som vi mener bør være national kompetence, f.eks. uddannelse, kultur.

Men jeg kunne også godt tænke mig at spørge hr. Søndergaard: Mener hr. Søren Søndergaard ikke, at det er fornuftigt at få en helt klar kompetencefordeling imellem nationalstaterne og EU?

(Kort bemærkning).

Søren Søndergaard (EL):

Vi bemærkede jo selvfølgelig hr. Peter Duetofts positive tak til Venstre, fordi vi præcist ved, hvad det her går ud på. Det her går jo ud på at lave en forfatning. Det er jo det, det her handler om, og hr. Peter Duetoft nikker. Man ønsker at lave en forfatning. Nu ved jeg ikke, om fru Ulla Tørnæs har ført valgkamp her den seneste tid, men hvis hun har mødt nogle af Enhedslistens folk, så tror jeg, hun ved, hvad vi mener om at lave en forfatning for EU. Det er ikke noget, vi er store tilhængere af.

Men jeg kan bare konstatere, at der ikke kommer nogen svar på spørgsmålene. Vi kan ikke få et svar på så enkle spørgsmål som, om det fortsat skal være noget, der bestemmes andre steder end i et lands parlament, om der skal madsminke i maden, om der skal giftstoffer i maden. Det er ikke noget, man selv kan bestemme.

Et svar på så enkle spørgsmål kan vi ikke få fra Venstre, og jeg synes, det måske siger meget præcist, hvad der er formålet med det kompetencekatalog. Det er at dreje diskussionen væk fra det, der er sagen, nemlig at den danske befolkning ønsker mindre union.

(Kort bemærkning).

Ulla Tørnæs (V):

Det, der er sagen, kan jeg sige til hr. Søren Søndergaard, er præcis, at mange danskere er bekymret for, om EU er ved at udvikle sig til Europas Forenede Stater, og for netop at imødegå den her bekymring og for at understrege, at dette ikke er tilfældet, finder vi det særdeles relevant, at der sker en præcisering af, hvilke opgaver der ligger i nationalt regi, og hvilke opgaver der ligger i EU-regi.

Jeg forstår ikke, hvis Enhedslisten kan være imod et sådant forslag om en klar opgavefordeling imellem nationalstaterne og EU.

Formanden:

De korte bemærkninger efter middagspausen vil så herefter være hr. Jes Lunde, fru Elisabeth Arnold, Pernille Blach Hansen og hr. Jann Sjørnsen i første omgang. Jeg skal herefter udsætte mødet, som genoptages i dag kl. 13.

Mødet udsat kl. 11.58

Mødet genoptaget kl. 13.00

Forhandlingen genoptoges

Første næstformand (Ole Løvig Simonsen):

I første afdeling af korte bemærkninger til fru Ulla Tørnæs er det hr. Jes Lunde, fru Elisabeth Arnold, fru Pernille Blach Hansen og hr. Jann Sjørnsen.

(Kort bemærkning).

Jes Lunde (SF):

Jeg synes, det er tydeligt, når man hører Venstres ordførertale, at Venstre går og venter på, om der dog ikke snart kunne komme et folketingsvalg. Det er derfor, man lurepasser sådan lidt og ikke tager nye konkrete initiativer og i hvert fald ikke nogen, der kan genere nogen.

Og så er vi jo nødt til at nøjes med at finde ud af, hvad der ligger bag overskrifterne.

»Frit valg« er jo en fornem overskrift, og jeg vil gerne vide, om det frie valg også gælder arbejdsløse. Når arbejdsløse bliver henvist til forskellige typer af aktivering og uddannelse, ligger der så også i Venstres idé om frit valg, at de arbejdsløse også skal have en mulighed for at vælge, også skal have indflydelse på deres egen tilværelse? Det har vi jo ikke set meget af i de arbejdsmarkedsreformer, som Venstre har været med i, men hvis Venstre vil støtte SF på det punkt, så kunne det da være en nyskabelse.

Tilsvarende vil jeg godt vide lidt om den overskrift, som Venstre også kører med, om at det skal kunne betale sig at arbejde. Det er en meget sympatisk overskrift. Men ligger der i det, at man vil skære ned på dagpenge og kontanthjælp, sådan som Venstre har gjort så mange gange før, eller har man stadig væk den tanke, at det vil man ikke sige noget om nu?

Og hvis man ikke vil sige noget om det nu, hvad er det så, Venstre har at byde på for at hjælpe på de problemer, der kan være for lavindkomstgrupper? Vil Venstre være med til at sætte skatten ned for dem, der har de mindste indkomster i samfundet? Det vil jo være en noget anden profil end den, Venstre plejer at have.

Er der nogen nytænkning, der rigtig kan passe ind i de her overskrifter?

(Kort bemærkning).

Ulla Tørnæs (V):

Venstre går ind for frit valg. Vi går ind for, at borgerne får en større valgfrihed, når det handler om valg af offentlige ydelser. Angående det eksempel, som hr. Jes Lunde drager frem, nemlig dagpengesystemet, så kan der ikke være frit valg på alle hylder, for så er vi ovre i et helt andet system, nemlig en borgerløn, og det er Venstre ikke tilhænger af.

Det, at man får et dagpengebeløb, følges naturligtvis af, at der også stilles krav. Det har jeg i og for sig forstået også var SF's politik, men hvis SF er ved at løbe fra politikken om pligter og rettigheder i dagpengesystemet, så synes jeg, det er rigtig interessant.

Venstre har ikke foreslået nedskæring på dagpenge og kontanthjælp, og det gør vi heller ikke. Det, vi lægger vægt på, er, at der skal være en større motivation til at være aktiv, til at være i beskæftigelse frem for at være på passiv forøgelse.

Det er sådan set det, vores forslag handler om. Det er det, vi har lagt frem til drøftelserne i forbindelse med finansloven, og der forventer jeg bestemt også, at vi kan komme i dialog med bl.a. SF.

(Kort bemærkning).

Jes Lunde (SF):

Jeg er fuldstændig enig i, at der selvfølgelig skal være både pligter og rettigheder. Skal man have dagpenge, så står man til rådighed for arbejdsmarkedet, og det betyder, at er der et fast arbejde til folk, så skal de selvfølgelig tage det. Sådan er reglerne jo også udformet.

Næh, det, jeg tænker på, er den måde, vi behandler de ledige, der ikke er arbejde til, som har behov for jobtræning, som har behov for uddannelse, og dér er de muligheder, de har for selv at tage et initiativ, til selv at sige: Jeg tror, det vil være knaldgodt for mig at komme i gang med den her uddannelse, blevet skåret ned og skåret ned og skåret ned.

Fra at man for nogle år siden kunne tage helt op til en etårig uddannelse på dagpenge, som man selv havde valgt, så er det nu skåret ned til kun at være i 4 uger, at man selv kan vælge uddannelse, og ens muligheder for at påvirke handlingsplaner er alt, alt for ringe.

Her kunne jeg godt ønske mig, at et parti, der kalder sig liberalt, der snakker om frit valg, lod deres tanker om frihed og indflydelse på egen situation udstrække til også at gælde ledige i den her situation.

Det andet med, hvad Venstre vil gøre for at motivere folk til at arbejde, vil jeg meget gerne høre noget mere om, for de luftige overskrifter om, at det skal kunne betale sig at arbejde, er jo helt fine. Det tror jeg ikke nogen her har noget problem med. Men hvad er det for en motivation, Venstre konkret vil lægge ind? Er der nogle lempelser til dem med de laveste indkomster i samfundet, når det kommer til stykket?

(Kort bemærkning).

Ulla Tørnæs (V):

Vi vil skam meget gerne være med til at give hele aktiveringsindsatsen et grundigt eftersyn, og det er præcis derfor, at vi også i vores finanslovoplæg har fremlagt en række konkrete punkter, hvor vi mener, at hele dagpengesystemet skal justeres.

Det handler om at give en motivation til at være aktiv i stedet for at blive fastholdt på pas-

siv forsørgelse. Det er præcis det, det handler om for Venstre.

Vi har jo ikke noget imod, hvis der er mulighed for det, at give en målrettet skattelettelse. Vi har tidligere været inde på et jobfradrag, et arbejdsmarkedsfradrag, eller hvad det er blevet kaldt i forskellige sammenhænge. Det er noget, vismændene også har været inde på. Så hvis vi kan blive enige om en skattelettelse, så er det bestemt et ædelt mål også for Venstre.

Når vi så taler om et eftersyn af aktiveringsindsatsen, så lægger vi i Venstre stor vægt på at koncentrere os om de midler, som vi ved har en høj effektivitet, og her vil vi lægge stor vægt på øget jobtræning, privat jobtræning, fordi alle undersøgelser viser, at det er den bedste måde at komme tilbage i varig beskæftigelse på. Jeg går ud fra, at også SF er enig i, at det må være målet med den aktive arbejdsmarkedspolitik.

(Kort bemærkning).

Elisabeth Arnold (RV):

Jeg sad under den første del af Venstres ordførers indlæg og glædede mig over, at Venstres konklusion på nej i torsdags var, som den var. Jeg synes, det var en klog konklusion, og vi er enige i den fra Det Radikale Venstres side.

Men da fru Ulla Tørnæs gik over til at tale om den indenrigspolitiske situation, så må jeg indrømme, at jeg blev mere og mere vantro. Så tænkte jeg: Hører mine ører virkelig det, de gør. Det var utroligt, jeg troede næsten ikke på det, jeg hørte. Det var én lang jammer om, hvor elendigt det stod til i det danske samfund. Det var nødlidende sygehuse, det var forfaldne skoler, det var forfærdeligt dårligt stillede ældre, det var børnepasning, der ikke fungerede, og der var ikke grænser for, hvor alting fungerede elendigt i det danske samfund.

Nu har jeg i et halvt år – op til afstemningen om den fælles mønt – været ude sammen med Venstres politikere til talrige møder og hørt om, hvor fantastisk godt det gik i Danmark. Økonomien var bare helt i top. Ledigheden faldt og faldt, og der var overskud på betalingsbalancen, overskud på de nationale budgetter og det hele. Det var simpelt hen så godt alt sammen.

Så jeg vil bare spørge fru Ulla Tørnæs: Hvad mener Venstre egentlig er galt i det danske samfund?

(Kort bemærkning).

Ulla Tørnæs (V):

Allerførst vil jeg gerne kvittere for fru Elisabeth Arnolds ros af den del af min tale, som handlede om afstemningen og europapolitikken; den er jeg meget glad for. Så kommer det ikke bag på mig, at vandene skilles, når vi taler om indenrigspolitik, og det kommer jo tilsyneladende heller ikke bag på fru Elisabeth Arnold.

Situationen er den, at i regeringsgrundlaget og i statsministerens tale forleden fik vi ikke noget som helst konkret bud på de meget, meget konkrete problemstillinger, som vi oplever i hverdagen.

Det er fuldstændig rigtigt, som fru Elisabeth Arnold siger, at ledigheden aldrig nogen sinde har været så lav, og det går også godt med den danske økonomi, men så meget desto mere er der jo grund til at løse de helt konkrete problemer, nemlig ventelisterne til sygehusene osv., osv., osv.

Det var bare til det, som regeringen ikke har noget bud på, som jeg i al stilfærdighed i den indenrigspolitiske del af mit indlæg kom med Venstres bud på, hvordan vi løser.

(Kort bemærkning).

Elisabeth Arnold (RV):

Jeg undrer mig over, at billedet af Danmarks økonomi kan være så forskelligt fra den ene uge til den anden. Men jeg kan forstå, at det er nej, der har gjort, at nu er alt det, der var godt for fjorten dage siden, pludselig blevet skidt.

Men det, Venstre så foreslår for at rette op på alle disse ting – forbedring af forskningen, forbedring af uddannelserne, bedre skoler, bedre ældrepleje, bedre sygehuse, bedre børnepasning, ja, sågar husmoderløn, sågar løn til mødre for at gå hjemme og passe deres egne børn – er jo ikke gratis. Et eller andet sted skal det jo betales.

Samtidig har Venstre i hele kampagnen op til EU-afstemningen sagt, at et nej pålægger os nogle forpligtelser med hensyn til økonomien. Vi skal være lidt mere fedtede og lidt mere påholdende, lidt mere forsigtige, for vi kan ikke bare skeje ud, som om intet var hændt. Vi skal være lidt mere påholdende.

Hvor skal alle de penge til alle de forbedringer, Venstre foreslår, komme fra?

(Kort bemærkning).

Ulla Tørnæs (V):

Nu skal jeg gentage, hvad jeg sagde: Jeg har sådan set ikke forsøgt at give et anderledes billede af den danske økonomi end det, fru Elisabeth Arnold har hørt gode Venstrefolk sige rundt omkring til møderne.

Der er et sundt og solidt økonomisk fundament for netop at tage fat på de reelle problemer i det danske samfund. Og det synes jeg fru Elisabeth Arnold bør anerkende, i stedet for at snakke om noget, som jeg overhovedet ikke har sagt, tværtimod. Nejet har på ingen måde gjort vores billede af den danske økonomi anderledes. Udgangspunktet er, som jeg sagde før, at nu er der mulighed for at tage fat på de reelle problemer i det danske samfund.

Når fru Elisabeth Arnold tager fat i Venstres frie valg inden for børnepasningsområdet, så er det et ekko fra fortiden, vi her hører. Så er det et ekko fra gamle 68'ere, der tror, at det her handler om, at kvinderne skal tilbage til kødgryderne. Åben dog øjnene og erkend, at verden ser anderledes ud end i 1968. Det her handler om at give familierne nogle muligheder, det her handler om at give familierne nogle valgmuligheder, og det koster ikke mere.

(Kort bemærkning).

Pernille Blach Hansen (S):

Nu er jeg godt nok ikke 68'er, men jeg vil da meget gerne spørge til det der frie valg. Venstre har jo også foreslået det på sundhedsområdet, og jeg kan se i finanslovoplægget, at vi har fået endnu en variant af det gamle forslag om, at pengene skal følge patienten. Der kommer stort set en ny variant hvert år. Hvorfor siger Venstre ikke bare, at det, det handler om, er statsstøtte til privathospitalerne?

Jeg vil gerne have fru Ulla Tørnæs til at svare mig helt konkret: Venstre har jo en meget fornuftig formand for Amdsrådsforeningen, der hedder Kresten Philipsen, og han har sagt i Jyllands-Posten, at det ikke kan lade sig gøre både at holde skatten i ro og samtidig give folk frit valg til at vælge privatsygehuse. Det kan ikke lade sig gøre.

Her har vi en mand, som ved, hvor skoen trykker, som sidder med problemerne i det daglige, og alligevel står fru Ulla Tørnæs her og fører et rent ideologisk korstog, som overhovedet ikke har noget som helst med virkeligheden at gøre, og så siger man bare, at det kan lade sig

gøre ud i den blå luft. Jeg er ikke 68'er, men må jeg bede om et godt svar!

(Kort bemærkning).

Ulla Tørnæs (V):

Ja, det kan jeg garantere fru Pernille Blach Hansen. Hvis fru Pernille Blach Hansen havde lyttet efter, hvad der blev sagt, og hvis fru Pernille Blach Hansen havde læst hele Venstres finanslovoplæg, så ville fru Pernille Blach Hansen også se, at Venstre har afsat 1,5 mia. kr. til det her område.

1,5 mia. kr. ønsker vi at afsætte på et område, hvor vi mener, der er behov for en indsats, men hvad må vi konstatere? Regeringen vil ingenting. Regeringen diskuterer, om det her handler om statsstøtte til privathospitaler. Herregud, man skal godt nok længere ud på ... undskyld!

(Kort bemærkning).

Pernille Blach Hansen (S):

Ja, jeg ved godt, at fru Ulla Tørnæs er jyde, men alligevel.

Så vil jeg gerne stille et endnu mere konkret spørgsmål, for jeg har faktisk kigget i Venstres finanslovsforslag, selv om det ikke var køn læsning, og der stilles ikke krav til privathospitalerne her, så derfor tre konkrete spørgsmål, der kræver tre konkrete svar:

Punkt 1: Hvordan vil Venstre sikre, at patienter med sjældne lidelser, sjældne sygdomme, stadig væk får en offentlig behandling? Punkt 2: Hvordan vil Venstre sikre genoptræningen? Og punkt 3: Hvordan vil Venstre stadig væk sikre, at speciallæger uddannes, og at der forskes, når der ingen krav overhovedet stilles til privathospitalerne?

Venstre vil bare endnu en gang køre deres mantra med frit valg, fordi de i virkeligheden ønsker et privat sundhedsvæsen. Hvorfor ikke sige det, som det er, i stedet for at stå og pakke det ind og ikke svare på konkrete spørgsmål?

Hvorfor ikke stille nogle krav? Hvorfor ikke gøre det offentlige sundhedsvæsen bedre? Hvorfor forsøge at underminere det, så det bare er dem med pengene, der ender med at få det hele, og så kan de ældre mennesker på de medicinske afdelinger sådan set bare sejle deres egen sø? Kan jeg bede om nogle konkrete svar?

(Kort bemærkning).

Ulla Tørnæs (V):

Jeg må jo sande, at Socialdemokratiets kamp imod privathospitaler er større og væsentligere

end Socialdemokratiets vilje til at løse problemstillinger i forbindelse med ventelister.

Det her handler præcis om, at det ikke skal være tegnebogen, der er det afgørende for, om man kan springe ventelisterne over. Det her handler om, at man skal have en ret til at kunne vælge et privat alternativ eller et alternativ i udlandet. Det handler ikke om, at man skal erstatte det offentlige sundhedsvæsen. Det her er et supplement til det offentlige sundhedsvæsen, som selvfølgelig skal bidrage til, at folk bliver behandlet.

Så når fru Pernille Blach Hansen siger, at det blot handler om, at de, der har pengene, skal have mere, så er det slet ikke det, det handler om. Det handler lige præcis om, at det ikke skal være tegnebogen, der er afgørende for, om man bliver behandlet i det danske samfund.

Men jeg må blot konstatere, at for Socialdemokratiet er kampen imod ventelisterne ikke så væsentlig, at man vil være med til at finde løsninger.

(Kort bemærkning).

Jann Sjursen (KRF):

Fru Ulla Tørnæs efterlyste visioner og pejling i statsministerens åbningstale. Jeg er enig i, at det er vigtigt med visioner for fremtiden, og jeg er også enig i, at det er nødvendigt med pejlemærker med grundlæggende værdier, hvis vi ikke bare skal flyde med og kaste os i udviklingens og markedets vold.

Og det er derfor, at jeg kunne have lyst til at spørge Venstre netop i forbindelse med pejlemærker: Hvad er det dog, der er så værdifuldt ved, at vi gør alle ugens dage til hverdage? Jeg tænker her på lukkeloven og de synspunkter, som Venstre og fru Ulla Tørnæs er kommet frem med i går i forbindelse med regeringens forslag til revision af lov om butikstid.

Hvorfor skal alle dage være hverdage? Hvorfor skal der ikke være forskel på arbejde og fritid? Hvorfor skal der ikke være forskel på arbejde og hvile? Det, jeg siger til, er: Hvorfor skal søndagen blive til en hverdag? For det er jo det, Venstre vil, hvis man skal tro de udtalelser, der er kommet fra partiet i relation til regeringens forslag om lov om butikstid.

(Kort bemærkning).

Ulla Tørnæs (V):

Venstre har altid været tilhænger af en liberalisering af lukkeloven. Det, der er lagt frem nu,

forstår vi som såvel en liberalisering på nogle områder som en skærpelse på andre områder.

Vi vil gerne i drøftelser med regeringen om en øget liberalisering af lukkeloven, og så må vi jo se, hvad vi kan opnå den vej rundt.

(Kort bemærkning).

Jann Sjursen (KRF):

Jeg kender Venstres synspunkter. Hvis man taler om pejlemærker, hvis man taler om værdier, så er det jo sådan set en interessant debat, om Venstre egentlig vil, at vi skal have en butikstruktur, om vi skal have en lukkelov, der bare baserer sig på, at markedet – supermarkedet havde jeg nær sagt – skal have åbent ikke bare i alle døgnets 24 timer, men også alle ugens 7 dage.

Dér er det, at jeg vil spørge fru Ulla Tørnæs, om det alligevel ikke vil være værdifuldt for befolkningen, at man lægger vægt på, at der er forskel på arbejde og fritid, og at der faktisk også gives en mulighed i hvert fald for de fleste til bare én gang om ugen at kunne sige: Der vil vi have lov til at holde fri og selv bestemme, hvad vi så i øvrigt vil gøre, nemlig om søndagen.

Er det ikke noget, som i virkeligheden også har været kulturbærende – hvis jeg skal svinge mig lidt op – for det danske samfund i mange år? Hvorfor vil Venstre, at alle dage skal blive til hverdage?

Det er da et godt spørgsmål, når vi taler om pejlemærker, og det var det, fru Ulla Tørnæs efterlyste tidligere, og jeg må sige, at der synes jeg da egentlig, at regeringen – uanset jeg ikke er enig i dens lovforslag fuldt ud – faktisk har bedre fat end Venstre, hvis det endelig er det, der er tale om.

(Kort bemærkning).

Ulla Tørnæs (V):

Jamen jeg kan ikke svare hr. Jann Sjursen andet, end jeg gjorde tidligere her. Vi er altså i Venstre tilhængere af en liberalisering af lukkeloven, og det, der er lagt frem fra regeringen nu, forstår jeg på nogle punkter er et skridt i retning af en liberalisering, men på andre punkter er det måske et tilbageskridt.

Og vi vil gerne i drøftelser med regeringen om lov om butikstid, lukkeloven, og så må vi jo se, hvad det kan føre til.

Første næstformand (Ole Løvig Simonsen):

Der er ikke flere indtegnet til første runde af korte bemærkninger. Vi går nu til anden runde, og der er følgende indtegnet: Hr. Kristian Thulesen Dahl, fru Elisabeth Arnold, hr. Jes Lunde og fru Pernille Blach Hansen.

Hr. Kristian Thulesen Dahl.

(Kort bemærkning).

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Sidst på formiddagen havde jeg en meningsudveksling med fru Ulla Tørnæs om det her kompetencekatalog, som Venstre har foreslået som den her gode idé efter nej-til torsdags, og jeg fik nogle ganske få bud på, hvad sådan et kompetencekatalog skulle indeholde. Stor var derfor min forbavelse, da jeg kom op i middagspausen og tændte for TV-Avisen, som jo har en udsendelse kl. 12. Der kunne de opliste en lang række emner i forhold til Venstres bud på et kompetencekatalog.

Min forundring bygger alene på, at jeg synes, det var mærkeligt, at jeg ikke kunne få svar fra Venstres ordfører her i salen, og så kan man gå op og tænde for TV-Avisen og blive meget bedre orienteret, end man kan her i salen. Så det var bare lige et lille reklameindslag for TV-Avisen.

Derudover vil jeg spørge fru Ulla Tørnæs i forhold til, at der ikke kan genåbnes et forhandlingsmandat, hvad Nicetraktaten angår: Gælder det også i forhold til f.eks. Østrigsanktionerne?

Der ligger et forslag på bordet fra Europa-Kommissionen, der jo går ud på at formalisere Østrigsanktionerne. Hvis vi fra dansk side skal være sikre på, at regeringen modarbejder det forslag, er det så ikke nødvendigt af den årsag at få åbnet mandatet? Der fremgår ikke af mandatet, at man ikke i forhandlingerne kan formalisere Østrigsanktionerne i traktaten. Derfor vil jeg spørge fru Ulla Tørnæs: Er der alligevel ikke et behov for endnu en drøftelse af at få åbnet for det mandat?

(Kort bemærkning).

Ulla Tørnæs (V):

Nej, vil jeg sige til hr. Thulesen Dahl, det er der ikke. Jeg tror ikke, at hverken regeringen og i og for sig heller ikke hr. Thulesen Dahl er et sekund i tvivl om Venstres holdning til det forslag, der er kommet, om en overvågningsmekanisme.

Hr. Thulesen Dahl kalder det en formalisering af Østrigsanktioner. Jeg tror ikke, der er nogen som helst, der er i tvivl om, heller ikke

statsministeren, hvad Venstre mener om et sådant forslag.

(Kort bemærkning).

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Jamen jeg regner da bestemt også med, at Venstre vil modsætte sig det forslag, altså det ville da være mærkeligt andet. Men det, min bekymring går på, er, at det ikke fremgår af forhandlingsmandatet på nogen af siderne, hvordan regeringen skal forholde sig til det, og det vil sige, at med det forhandlingsmandat, der ligger i dag for regeringens virke på regeringskonferencen, så kan regeringen jo gå med til et kompromis omkring en formulering på det her punkt.

Hvis der kommer et traktatforslag tilbage til Folketinget efter Nicetopmødet med et kompromis på det her område, hvor den danske regering har givet sig, så ville det jo ikke få Venstre til at sige, at Venstre så her i Folketingssalen ville stemme imod den nye traktat, der kommer. Vi ved jo alle sammen, at den ville Venstre støtte, og dér ville alle argumenterne komme igen om udvidelsen og alle de forskellige ting, der er blevet bragt på bane.

Hvis man skal være sikker på, at der ikke kommer et kompromis, som indeholder en traktatformalisering af Østrigsanktionerne, så man i virkeligheden kan gøre det igen, så kræver det, at vi får ind i det danske regeringsforhandlingsmandat, at man ikke kan lave et kompromis på det her område. Derfor bliver vi da også af den grund nødt til at have genåbnet snakken.

Første næstformand (Ole Løvig Simonsen):

Fru Ulla Tørnæs og derefter fru Elisabeth Arnold.

(Kort bemærkning).

Ulla Tørnæs (V):

Alene af den grund at det er et nyt forslag, har det naturligvis ikke specifikt kunnet blive nævnt i det mandat, som regeringen har fået af et bredt flertal i Folketinget, men derfor understreger jeg endnu en gang: Jeg tror ikke på, at nogen som helst i dette Folketing er i tvivl om, hvad der er Venstres mening om den sag. Og så vil jeg gerne sige sådan helt principielt: Vi er meget optaget af, at dagsordenen i forbindelse med Nicetopmødet bliver så smal, måske ikke som overhovedet muligt, men i hvert fald så smal, så vi ikke vanskeliggør østudvidelsen, som jo netop er formålet med Nicetraktaten, og

det går jeg ud fra, at også Dansk Folkeparti er enig i.

(Kort bemærkning).

Elisabeth Arnold (RV):

Jeg vil gerne vende tilbage til diskussionen om forbedringerne i det danske samfund og herunder især Venstres påstand om, at princippet om, at pengene følger barnet, ikke koster noget.

Jeg vil gerne fortælle fru Ulla Tørnæs, at ved sidste valg for 2½ år siden – så meget har jo formentlig ikke ændret sig i det danske samfund de sidste 2½ år – beregnede man, at en kommune som f.eks. Rødovre skulle betale 13 mio. kr. mere, hvis de skulle lade pengene følge barnet. En kommune som Herlev skulle betale 11 mio. kr. mere, alene på grund af de børn, som i dag ikke bruger institutionerne. Jeg vil gerne spørge Venstre: Hvad er det for en dokumentation, de har, når de siger, at princippet om, at pengene følger barnet, ikke koster noget?

(Kort bemærkning).

Ulla Tørnæs (V):

Hvis nu fru Elisabeth Arnold gjorde sig den anstrengelse at sætte sig ind i, hvad det rent faktisk er, Venstre foreslår på det her område, så er jeg sikker på, at vi kunne blive enige om, at det her rent faktisk ikke koster ekstra penge. Det handler om, at man, når man er visiteret, når man har fået en plads af kommunen, så skal have en valgfrihed til selv at vælge, hvordan man ønsker at indrette børnepassning. Det kunne være en kommunal institution, det kunne også være en privat puljeordning, det kunne også være, at man ønskede at få pengene til at ansætte en ung i huset, eller det kunne være, at familien selv ønskede at varetage opgaven. Der er altså ikke tale om, at det her kommer til at koste kommunen ekstra, for kommunen har som sagt på forhånd tildelt en plads.

Men i det tilfælde, en familie vælger et alternativ til den kommunale institution, så frigøres der en plads, og det vil sige, at så er der et andet barn, der kan få et tilbud. Så faktisk betyder det, at vi kan passe flere børn for ikke de samme ressourcer, men inden for de samme rammer.

(Kort bemærkning).

Elisabeth Arnold (RV):

Hvis enhver børnefamilie vidste, at der ville følge penge med en indskrivning i de kommunale dagpasningstilbud, hvad skulle så forhindre alle børnefamilier i at lægge billet ind på den

ordning? Den vil jo automatisk blive dyrere, fordi alle vil ønske en ordning, hvor der automatisk følger penge med. Jeg vil gerne spørge fru Ulla Tørnæs: Hvordan kan det være, at Venstre aldrig nogen sinde i de perioder, de har været i regering, har foreslået et sådant system, men kun, når de har været i opposition?

Første næstformand (Ole Løvig Simonsen):

Fru Ulla Tørnæs og derefter hr. Jes Lunde.

(Kort bemærkning).

Ulla Tørnæs (V):

Jamen til fru Elisabeth Arnold vil jeg sige, at nu ser jeg bestemt frem til, at jeg inden længe kan være med til at fremsætte det her forslag på vegne af et regeringsparti. Så vent blot!

Kommunen fastsætter antallet af pladser, dvs. kommunen har fuldstændig hånd i hanke med udgifterne på det her område. Men det handler om at skabe øget valgfrihed for børnefamilierne. Jeg tror faktisk på, at børnefamilierne er dem, der er bedst til selv at vide, hvordan de bedst kan indrette deres hverdag. Og det kan være, at hverdagen ikke nødvendigvis lige passer ind i en 6-17-åbningstid i en daginstitution. Hvorfor skal børnefamilierne ikke have mulighed for at tilrettelægge deres dagligdag ud fra de behov, de har?

(Kort bemærkning).

Jes Lunde (SF):

Det lød for lidt siden, som om Venstre seriøst mente, at ventelisteproblemerne på sygehusene skulle løses ved, at der var frit valg. Men det kan fru Ulla Tørnæs jo ikke for alvor mene med de vel 150-200 pladser, der findes på privathospitalerne sammenlignet med de mange, mange tusinde, der findes i det offentlige system. Så det er jo ikke noget, der giver noget træk i nogen retning. Det handler vel mere om at sørge for, at amterne har en ordentlig økonomi som fundament for at drive sygehusvæsenet. Der har jeg forstået, at Venstre er parat til at øge nogle af bevillingerne.

Der vil jeg så bare gerne vide, hvis det er noget, vi skal nå til enighed om i en finanslovforhandling, om Venstre også har nogle ordentlige indtægtsforslag, som vi andre kan tage alvorligt. Nu skal vi ikke høre om nedskæring på ulandsbistand, for det kan vi jo i hvert fald ikke støtte. Der er et flertal i Folketinget, der heldigvis er imod det. Men har Venstre nogle ordentlige ideer, nogle andre ideer, der er en chance

for at samle flertal for? Indtil nu har jeg mest hørt Venstre afvise alle indtægtsforslag. Og hvis det er sådan, så kan vi altså ikke bare finde 1½ mia. kr. ud af den blå luft. Så lad mig høre, om der er nogle ordentlige indtægtsforslag.

(Kort bemærkning).

Ulla Tørnæs (V):

Det er fuldstændig korrekt forstået, vil jeg sige til hr. Jes Lunde. Det frie valg er en rettighed, som patienten skal have. Man kan vælge et privathospital, men det private hospital kan naturligvis kun være et supplement til det offentlige. Det er også tænkt sådan. Og så tror vi faktisk på, at i det øjeblik, man får et frit valg, i det øjeblik man selv har mulighed for at vælge, vil der komme en dynamik og ske en effektivisering i det offentlige sundhedsvæsen, en tiltrængt dynamik og effektivisering.

Jeg taler ikke om det enkelte sundhedspersonale, det faglige personale rundt omkring i sundhedssektoren, for de arbejder virkelig og pisker derudad. Men der er nogle strukturer og nogle mekanismer i opbygningen af det danske sundhedssystem, som er tilsandet, og jeg synes, at det i og for sig ville være rart, hvis SF også ville være parat til at anerkende det og være med til at diskutere, hvordan vi får ændret på strukturerne i det danske sundhedssystem, så vi kommer væk fra den 34. plads, som vi desværre er blevet placeret på via en WHO-undersøgelse for nylig. Det synes vi ikke er værdigt overhovedet.

Så de private hospitaler er naturligvis et supplement, som skal være med til at skabe en øget effektivitet i det offentlige system.

(Kort bemærkning).

Jes Lunde (SF):

Jeg synes altid, at det er spændende at diskutere dynamik og fornyelse, så ja: Vi går meget gerne ind i den diskussion. Det, man måske kan undre sig over, er, at det, de mange Venstresygehusudvalgsformænd ikke kan magte udeomkring i anterne, kan man sådan altså vupti få til at fungere ved, at der er et lille privathospital, der kommer ind på banen. Det er ren voodoo for mig, men lad os høre noget mere om det, når Venstre en gang kan gøre det konkret.

Men så var der lige det dér med indtægtsforslagene. Hvis vi skal få råd til alle de mange gode ting, som Venstre gerne vil – og det er jo gavebodernes parti sådan lige for tiden – hvad er det så, man har af indtægtsforslag? Har vi

noget, der er værd at snakke om fra Venstres side? De mere rå, sociale besparelser vil man jo ikke fortælle om mere. Der er jo gået valgkamp i den. Man er jo holdt op med at snakke om dem. Vi ved godt alle sammen inderst inde herinde, at Venstre ved vi, hvor vi har i den henseende. Det er et parti, der gang på gang på gang har skåret ned på de dårligst stillede vilkår. Men det vil partiet ikke sige nu.

Så nu må man anstændigvis komme op med noget andet, når man skal have finansieret de udgiftsforslag, man selv kommer med. Lad os høre noget om det.

Første næstformand (Ole Løvig Simonsen):

Fru Ulla Tørnæs og derefter fru Pernille Blach Hansen.

(Kort bemærkning).

Ulla Tørnæs (V):

Vi har, som nævnt i vores finanslovsoplæg, valgt at opprioritere hele sundhedssektoren. Vi mener, det er tiltrængt med en økonomisk saltvandsindsprøjtning til sygehusvæsenet, og derfor har vi afsat 1,5 mia. kr.

Så vil jeg bare sige til hr. Jes Lunde: Det er jo ikke SF, der har monopol på, hvordan tingene bedst finansieres i det danske samfund. Vi er kommet med vores forslag, og det kan vi så diskutere. Vi er kommet med vores forslag, som er klart tilkendegivet i Venstres finanslovsoplæg, og vi har peget på, at vi mener, at det er helt rimeligt at spare på den danske ulandsbistand ved at fastfryse ulandsbistanden på 1999-niveau. Dér frigøres der faktisk ganske anseelige ressourcer. Vi synes ikke, det er værdigt, vi synes ikke, at det er godt, at vi har et nødlidende sundhedsvæsen, samtidig med at vi bryster os af, at vi absolut skal fastholde førstepladsen som donor af ulandsbistand. Selv ved en fastfrysning på 1999-niveau vil vi faktisk være i toppen, og det synes vi er ganske flot.

(Kort bemærkning).

Pernille Blach Hansen (S):

Nr. 34! Hvis ikke det var Folketingssalen, så kunne man tro, at Venstres ordfører var gået til bankospil.

Jeg vil gerne spørge fru Ulla Tørnæs, om hun virkelig mener, at de danske læger og sygeplejersker er dårligere, end de er i Oman, som ligger på en 8. plads, eller i Colombia, som ligger på en 22. plads? Kan vi ikke blive fri for den snak om nr. 34, når vi alle sammen godt ved, at

det er vores middellevetid, der hiver ned, fordi vi vejer for meget, drikker for meget og ryger for meget.

Det kan godt være, at fru Ulla Tørnæs ikke selv har disse laster, men det er der en stor del af danskerne, der har. Vores sundhedsvæsen ligger faktisk i top.

Vi kan bare konkludere, at alt det, som Venstre siger på sundhedsområdet, er ideologisk tågesnak. Flotte overordnede floskler om frit valg og om, at patienten skal følge pengene, men hvad er konsekvensen? Det var meget bevidst, at jeg sagde: Patienten følger pengene. Hvad er konsekvensen? Ja, konsekvensen er, at Venstre ikke kan svare på simple spørgsmål: Hvordan sikrer vi genoptræningen? Hvordan sikrer vi de ældre på de medicinske afdelinger? For dem er der jo ingen gevinst i for privathospitaler.

Hvordan sikrer vi, at patienter med sjældne lidelser får en behandling? Det har jeg spurgt om én gang. Nu spørger jeg igen, og jeg spørger også tredje gang, hvis jeg ikke får et ordentligt svar.

(Kort bemærkning).

Ulla Tørnæs (V):

Nu er det jo ikke første gang, vi hører den der bevidste fortalelse i et forsøg på at gøre sig morsom over andre partiers forslag, men lad mig forsøge at forklare fru Pernille Blach Hansen endnu en gang, hvad der er Venstres politik på det her område.

Vi har faktisk valgt at afsætte 1.5 mia. kr. til sundhedssektoren, fordi vi mener, det er nødvendigt med en saltvandsindsprøjtning for at få nedbragt ventelisterne, for at få investeret i et bedre udstyr rundtomkring i vores sundhedssektor og for at få efteruddannet personalet. Jeg kan ikke forstå, at det skal betegnes som ideologisk tågesnak.

Jeg vil spørge fru Pernille Blach Hansen: Hvad er det så, regeringen vil på det her område? Hvad er det, regeringen vil, ud over at negligere, at man har fået en 34. plads på WHO's liste, som man ikke bryder sig om?

(Kort bemærkning).

Pernille Blach Hansen (S):

Jeg kan bare konstatere, at Venstre åbenbart ikke kan svare på de her spørgsmål, for nu er det tredje gang, fru Ulla Tørnæs ikke svarer. Jeg stiller derfor spørgsmålet én gang til: Hvordan sikrer vi, at der stadig væk er forskning og uddannelse også på privathospitalerne? Hvordan

sikrer vi genoptræningen, og hvordan sikrer vi de ældre på de medicinske afdelinger? Det ved Venstre ikke noget om, for de vil bare forære privathospitalerne 1.5 mia. kr.

Vi har en anden dagsorden. Vi vil gerne gennemføre nogle gode ting på sundhedsområdet. Vi har lavet en 3-årig aftale med amterne, som sætter 20 nye initiativer i gang, og der skal personalet have tid og luft til rent faktisk at gennemføre det, i stedet for at partier i Folketinget bare hælder op med nye krav og nye krav og nye krav, i stedet for faktisk at give menneskene, som knokler med det her, tid til at få det til at fungere.

Vi har en kræftplan, vi har masser af ting i gang, og det ved Venstre godt, men Venstre har en ideologisk dagsorden, som hedder: Jo flere privathospitaler, jo bedre, og så lader vi bare patienten følge pengene. Men kan jeg bede om et svar på mine konkrete spørgsmål, det ville være dejligt.

Første næstformand (Ole Løvig Simonsen):

Fru Ulla Tørnæs og derefter hr. Jann Sjursen.

(Kort bemærkning).

Ulla Tørnæs (V):

Jamen så siger jeg det igen til fru Pernille Blach Hansen: Privathospitaler skal være et supplement til den offentlige sundhedssektor. Et supplement. Så kan det vist ikke siges tydeligere.

Så synes jeg, det er helt fint med de mange initiativer, som regeringen har sat i gang med kræftplanen osv.

Jo, jeg har svaret, vil jeg sige til fru Pernille Blach Hansen: Private hospitaler skal være et supplement til det offentlige. Det vil sige, at de opgaver, som foregår i det offentlige, naturligvis fortsat skal foregå i det offentlige. Det er ikke noget med, at man udvander det offentlige. Der er tale om, at man giver patienterne en ekstra rettighed, en mulighed for at blive behandlet. Det er rent faktisk derfor, vi har et sundhedssystem, det er for at behandle personer, og ikke for, at fru Pernille Blach Hansen skal lave ideologisk skoleridt imod privathospitaler. Må jeg være fri!

(Kort bemærkning).

Jann Sjursen (KRF):

Fru Ulla Tørnæs sagde for lidt siden, at det var uværdigt med det nødlidende sundhedsvæsen, og at der skulle tilføres flere ressourcer. Det er Kristeligt Folkeparti enig i. Det er et sted, hvor

vi godt vil diskutere med Venstre, også hvordan det kan ske.

Men når det så sker med en direkte sammenkædning til, at det er udviklingslandene, altså verdens fattigste, der skal betale for, at vi kan få løst de problemer, vi har herhjemme i vort eget velfærdssamfund, i sundhedsvæsenet osv., så er det, at jeg må spørge: Hvad er det så, der er uværdigt? Er det ikke uværdigt, at Danmark som et af verdens rigeste lande skal tørre vores velfærdsproblemer, tørre vores problemer med at få f.eks. sundhedsvæsenet til at fungere af på verdens fattigste?

Jeg siger det, for jeg synes, at fru Ulla Tørnæs i et svar til hr. Jes Lunde nævner som eneste konkrete finansieringsforslag, at Venstre vil skære i ulandsbistanden, og så kan man altså klare alle de problemer herhjemme. Er det, fordi Venstre dybest set mener, at den store ulandsbistand, som Danmark rigtigt nok giver, er skyld i, at vi ikke kan klare problemerne i forhold til sundhedsvæsenet, de ældre eller ej, eller har man faktisk ikke andre finansieringsforslag, når det kommer til stykket? Det synes jeg er vigtigt at få klarlagt her.

(Kort bemærkning).

Ulla Tørnæs (V):

Jo, jeg vil sige til hr. Jann Sjørnsen, at vi i vores finanslovsoplæg har peget på en lang række andre punkter; arbejdsmarkedsområdet, hvor vi vil slå nogle uddannelser sammen. Men tiden tillader ikke at gå i detaljer, og tiden tillader mig desværre ikke at fremlægge Venstres finanslovsoplæg fra ende til anden, men det får vi i øvrigt også en finanslovsdebat om her i Folketinget. Men vi har andre finansieringskilder end ulandsbistanden.

Så vil jeg bare sige om ulandsbistanden: Det er selvfølgelig altid udtryk for en prioritering. Vi prioriterer meget højt, at vi får genoprettet det danske sundhedssystem, at vi får behandlet de patienter, som er på venteliste, at vi får nogle bedre styringsmekanismer i den offentlige sundhedssektor. Derfor har vi valgt at pege på ulandsbistanden, hvor vi ligger i top, hvor vi ligger forholdsmæssigt højere end andre donorer. Der finder vi, at det er rimeligt ud fra en prioritering, at vi lægger os på et niveau med andre donorlande, selv om vi fortsat er i toppen på det her område.

(Kort bemærkning).

Jann Sjørnsen (KRF):

Selvfølgelig er det udtryk for en prioritering, når Venstre siger, at det er udviklingslandene, der må holde for, når vi skal have løst vores egne problemer, men det er en beklagelig prioritering, synes jeg.

Jeg synes faktisk også, at den er meget kortsigtet, når man ser på, at f.eks. Kristeligt Folkeparti og Venstre jo i øvrigt er enige i, at vi skal undgå mange af de konflikter, de sociale uligheder, der er rundt omkring i verden, fordi det jo rent faktisk kan føre til ekstra omkostninger også for Danmark, hvis vi senere hen skal ud at redde kastanjerne, om jeg så må sige, ud af ilden, løse konflikter måske endda også med militære og humanitære interventioner rundt omkring.

Derfor synes jeg ikke bare, at Venstres prioritering er beklagelig, jeg synes faktisk også, at den er meget kortsigtet i forhold til, at den sikkerhedspolitik, vi skal føre globalt set i dag, ikke så meget er med krudt og kugler. Det er faktisk med bistand til Central- og Østeuropa og også til udviklingslandene i syd, for at vi netop undgår, at vi efterfølgende skal til at betale store regninger først og fremmest menneskeligt set, men sådan set også økonomisk set.

(Kort bemærkning).

Ulla Tørnæs (V):

Jeg er faktisk fuldstændig enig med hr. Jann Sjørnsen i formålet med dansk ulandsbistand. Men vi må bare erkende – og det går jeg ud fra, at hr. Jann Sjørnsen også er enig i – at vi i dag er i en situation, hvor danske bistandsmidler går til korrupte regimer. Regimer, der ikke overholder fundamentale, principielle menneskerettigheder, diktatorer osv. osv.

Det mener vi ikke er rigtigt, og derfor har vi bragt det her på dagsordenen, og så er det udtryk for en prioritering, at vi ikke fortsat ønsker, at dansk ulandsbistand skal gå i de forkerte lommer.

Første næstformand (Ole Løvig Simonsen):

Jeg har ikke flere på listen, der har tilkendegivet ønske om korte bemærkninger ifølge de retningslinjer, der er givet i dag, og derfor går vi til ordførerrækken.

Lene Espersen (KF):

Nejet til euroen for 1 uge siden var trist. Men folkeafstemningens resultat var klart og sikkert.

Den danske befolkning sagde nej tak til euroen. Det nej vil blive respekteret af Det Konservative Folkeparti, og der bliver ingen ny afstemning om euroen i mange år.

Vi skal i disse uger passe på, at nejsiden ikke får monopol på at fortolke befolkningens nej.

Både hr. Holger K. Nielsen og fru Pia Kjærsgaard forsøgte under debatten at lægge alt muligt ind i nej. Alt muligt, som folkeafstemningen ikke drejede sig om, og nu gør de det igen – fortolker nej, hvilket de selvfølgelig er i deres gode ret til. Problemet er bare, at de tager fejl.

Det er ikke rigtigt, når SF og Dansk Folkeparti påstår, at nej til euroen var et nej til tættere samarbejde. Det er heller ikke rigtigt, når SF og Dansk Folkeparti påstår, at befolkningen sagde nej til det, der skal foregå i Nice til december. Det er forkert. Jeg køber det ikke.

Det er ikke mere end 2½ år siden, at et større flertal i befolkningen sagde ja til Amsterdamtraktaten. Det skal vi ikke glemme. Befolkningen sagde ja til udvidelsen mod øst, ja til tættere samarbejde om forbrugerpolitik, ja til flere flertalsafgørelser på en række områder. Befolkningen sagde ja til EU, ja til samarbejdet.

Endelig er det heller ikke rigtigt, når man påstår, at dette skaber grundlag for en ny udvikling i EU, hvor Danmark kan sætte dagsordenen. De andre lande fortsætter med at samarbejde og opbygge konstruktive løsninger på grænseoverskridende problemer.

Ved at stå udenfor tager vi ikke et ansvar, og vi mister derfor også indflydelse på dagsordenen. Det er realiteterne, og det er efter vores mening dybt beklageligt, at Danmark med forbeholdene signalerer, at EU-samarbejdet kan foregå i flere hastigheder.

Ved at skubbe til den udvikling får man alene frembragt de gamle magtstrukturer i Europa, hvor Tyskland og Frankrig sætter dagsordenen, og så følger de små lande efter. Hele meningen med EU har jo fra starten været at dele magten mellem alle landene og give de mindre nationer mulighed for at påvirke beslutningerne, før de træffes. Men vi tager afstand fra de politikere, der forsøger at fortolke nej sidste torsdag på en bestemt måde.

Det, befolkningen stemte nej til, var den fælles mønt. Det er proportionerne, og det er de realiteter, vi alle sammen må forholde os til.

En stor del af den danske befolkning vil forblive skeptiske over for det europæiske samarbejdsprojekt. Vi kan håbe på stigende opbakning i EU-spørgsmål, og forudsætningen er, at

vi lytter til den bekymring, befolkningen har for dele af EU-samarbejdet.

Vi skal ikke opgive at bygge bro mellem tilhængere og modstandere. Jeg mener, at alle vi tilhængere af mere EU-samarbejde har en pligt til at holde dialogen i live og fortælle befolkningen, hvad vi vil med EU-medlemskabet. Grundlaget skal være et samarbejde mellem selvstændige lande. Men Det Konservative Folkeparti ændrer altså ikke europapolitik over natten på baggrund af euroafstemningen i torsdags.

Det ville være falsk tale, hvis vi onsdagen før afstemningen lagde hele vores sjæl i argumenterne for et ja for dagen efter at falde over vores egne ben for at tækkes en folkelig mening, der har givet os en kurv.

Vi skal være bedre til at vise, at heller ikke vi er begejstrede for alle forordninger, direktiver og initiativer, der kommer fra EU. Vi tilhængere skal være bedre til – på møderne i EU, men så sandelig også i den hemmelige debat – at gøre offentligheden opmærksom på, at vi også siger fra over for dårlige forslag og misbrug af EU's kompetence.

Det er glædeligt, at EF-domstolen i dag har givet vores sundhedsminister og resten af EU's sundhedsministre sådan en over næsen og sagt, at EU ikke har kompetence til at lave forbud mod tobaksreklamer. Det er der ikke hjemmel til, og det er godt, at Traktaten er klar på dette område.

I dag behandler medierne i stor udstrækning EU-sager som en sag af national interesse og citerer ministrene i deres bestræbelser for at nå et kompromis med de andre lande, men det er uden nuancer.

Vi har en forpligtelse til at få nuancerne med. Vi mener, at vi skal være bedre til at slå for nærhedsprincippet i EU. Vi har det i Traktaten, vi har en god protokol, men vi bruger det ikke godt nok. Beslutningerne skal træffes så tæt på borgerne som muligt. Lad os gøre dét til et arbejdsformål. Og endvidere skal vi have nogle flere debatter om indholdet i EU-samarbejdet her i Tinget.

Vi diskuterer alt for ofte for og imod EU, men sjældent hvad og hvordan. Det trænger vi til. En forespørgselsdebat om f.eks. EU's budget, før regeringens ministre sendes af sted med et mandat, kunne være med til at skabe en fornøden opmærksomhed – også om nogle af de skævheder, som EU-systemet har. Det medgiver jeg gerne.

Næste stop for EU er traktatforhandlingerne i Nice sidst på året. Jeg vil advare imod at blande Nicetraktaten sammen med nejtet til euroen.

Den ny traktat skal først og fremmest gøre EU i stand til at optage en hel række nye medlemslande fra Baltikum og Østeuropa, og jeg er overbevist om, at det er et projekt, et stort flertal i den danske befolkning bakker op bag. Det er EU's menneskelige ansigt. Den proces skal EU-modstanderne ikke få lov til at spolere ved at tage monopol på nejtet.

Vi konservative har et ret præcist bud på, i hvilken retning vi ønsker at Danmark skal bevæge sig. Danmark skal være samfundet, der belønner dem, der gør en ekstra indsats, hvor ordene flittig og arbejdsom er plusord. Sådan er det ikke i dag. Den flittige og arbejdsomme får let en følelse af at have et skilt plantet solidt i panden, hvorpå der står »naiv«. Den, der gør andet og mere end blot at holde skindet på næsen, får ikke den mindste tak for knokleriet, men derimod en alt for stor skatteregning.

Danmark skal være samfundet, hvor det at eje sin egen bolig ikke er ensbetydende med at være offer for brandbeskatning. Vi ønsker et samfund, hvor det enkelte menneskes valg af boligform ikke i så høj grad er tvunget af skattemæssige konsekvenser og omkostninger.

Danmark skal være samfundet, hvor der er sammenhæng mellem den straf, man får for forbrydelse, og befolkningens retsfølelse. Sådan er det ikke i dag. Hver uge oplever vi nye, horrible eksempler på, at det ikke koster ret meget at øve vold på andre mennesker og deres ejendom. Det er jo et krisetegn, at så mange mennesker reagerer med modstand, når denne eller hin sag bliver afgjort af domstolene. Hvorfor fik han ikke en højere straf? Hvorfor kan voldtægtsmanden gå ud på gaden, når dommen er faldet?

Danmark skal være samfundet, hvor vi vedkender os, at det er erhvervslivet og danske virksomheder, der er dynamoen for velfærdssamfundet, et samfund, hvor virksomhederne ikke betragtes som et nødvendigt onde, men et glædeligt gode, et samfund, der også husker på, at en væsentlig forudsætning for vækst i erhvervslivet er veluddannede unge mennesker, der fra første klasse har modtaget konkret viden, lærdom og metode, der gør dem i stand til at løfte Danmark.

Og Danmark skal være samfundet, hvor det ikke er tilfældigheder, der afgør, om en patient bliver behandlet eller ej. Vi synes, det er pinligt,

at et land som vort gang på gang skraber bunden, når det drejer sig om noget så fundamentalt som sundhedsvæsenet.

Vores bud er klare, og derfor kan vi naturligvis kun blive noget forstemte, når vi ser regeringens lovkatalog. På centrale områder glimrer lovkataloget ved sin totale mangel på indhold.

Folkeskolen: Statsministeren kaldte det forleden en bærende kulturinstitution i Danmark. Det er vi faktisk enige i, men der tages ingen initiativer. Det er, som om regeringen har valgt at forskanse sig ude i skolegården frem for at bevæge sig ind i klasseværelserne.

Sundhedsområdet: Findes der en behandling mod handlingslammelse? For i så fald kender jeg en regering, der måske godt kunne trænge lidt til den.

Retsområdet: Også dér rammer fokus mere på det, der ikke står, end det, der står i lovkataloget. Hvor er forslagene til at løse problemerne med unge kriminelle? Hvor er forslaget, der skal skærpe straffen for voldtægt? Hvor er forslaget, der sikrer kvinder, der forfølges af voldelige ekskærestere? Hvordan vil regeringen dæmme op for stigningen i indbrud i private hjem? Vi savner svar fra regeringen, og det værste er vel, at vi ikke kan forvente at få dem.

Ved finanslovforliget for 2 år siden stod vi konservative i spidsen for aftalen om behandlingssgaranti for visse kræfttyper. Det er den rigtige vej at gå. Og vi er også kommet langt. Det vil vi godt give anerkendelse for. Derfor mener vi også, at der i løbet af kortest mulig tid bør indføres en behandlingssgaranti for samtlige kræftsygdomme. Gennemførelsen af en sådan behandlingssgaranti kræver mere fart på efteruddannelse af hospitalslægerne, og det kræver i det hele taget også, at der uddannes flere læger. Slutmålet må være, at vi på længere sigt får skabt behandlingssgaranti for alle sygdomme forstået på den måde, at alle borgere, der får stillet en diagnose, har krav på at vide, hvornår behandlingen starter, så de kan planlægge i forhold til deres job, familie osv.

Også indsatsen over for de svage ældre skal styrkes betydeligt. Der skal bygges flere plejeboliger. Derfor har vi foreslået oprettelse af en statslig pulje til medfinansiering af kommunernes indskud i plejebyggeri.

Derudover ønsker vi konservative langt mere fokus på kvaliteten af plejehjemmene. Vi mener, at der på tværs af kommunegrænser skal opstilles kriterier for, hvordan man sammenligner kvaliteten. Det er jo ikke ligegyldigt, om maden

er dårlig, terapien elendig og bygningerne forfaldne. Kvalitet kan sagtens måles.

Oven på nejet for 1 uge siden står vi i en ny situation i forhold til dansk erhvervsliv. Virksomhederne kommer til at betale en pris, i og med at vi ikke får den fælles valuta. Det er dansk erhvervsliv, der skal tjene pengene hjem til velfærden. Og derfor ligger svaret på de økonomiske udfordringer ikke i blot igen at svække vilkårene for erhvervslivet. Vejen frem er ikke nye skatter og afgifter, som der er lagt op til i finansloven.

Regeringen vil skabe 100.000 nye arbejdspladser de næste 10 år. Det er en ambitiøs mål-sætning. Vi kan nå den, men en stor del af dem skal være som fleksjob. Hvordan forventer regeringen, at erhvervslivet skal påtage sig et medansvar over for mennesker med en lavere erhvervsevne, samtidig med at erhvervslivet ikke oplever andet end nye og tungere byrder? Særlig slemt synes vi det er med den forslåede op-trapning af G-dagene. Det er jo en skat på ny arbejdskraft. Og det er jo pudsigt, at i den netop overståede eurokampagne oplever vi den ene socialdemokratiske minister efter den anden omklamre dansk erhvervsliv.

Med statsministeren i spidsen var budskabet – der i øvrigt var et rigtigt budskab, hr. statsminister – at hvad der er godt for dansk erhvervsliv, er godt for det danske samfund. Nu glæder vi os til, at linjen videreføres.

Vi ser frem til, at kampen mod det administrative bøvvl for alvor starter, vi ser frem til, at regeringen vil se på de grønne afgifters effekt på erhvervslivets konkurrenceevne, og vi ser i det hele taget frem til med forventning, at regeringen ikke kun kæmper for dansk erhvervsliv, når det gælder regeringen, men også når det passer dansk erhvervsliv og danske familier.

Og vi vil godt teste regeringens vilje. Vi har derfor tre forslag, der ikke koster en krone, men som vil hjælpe dansk erhvervsliv.

For det første: Aftalerne om at fastholde kronisk syge mennesker på arbejdsmarkedet skal i dag genforhandles hvert år. Lad aftalerne gælde i 5 år i stedet. Det gør det lettere.

For det andet: Lad administrationen af sygedagpengesager. Hvorfor skal både arbejdsgiver og lønmodtager underskrive blanketter, der sendes frem og tilbage. Det kan gøres lettere.

For det tredje: Når en person i jobtræning bliver syg, skal virksomheden give besked til a-kasserne, som så giver besked til arbejdsformidlingen. Tre led skriver til hinanden, til trods

for at man i hvert fald godt kan springe det midterste over. Papir, papir, papir. Det kan gøres lettere.

Tre små, men effektive forslag, der kan lette bøvlet.

Regeringens forslag til finanslov for 2001 indeholder jo ud over omlægning af en række nye byrder på erhvervslivet, herunder bortfald af ATP-kompensation, grønne afgifter, en arbejdsmiljøafgift.

Bundlinjen: Endnu en milliardregning til erhvervslivet ligesom sidste år og året før, og det er uninspirerende. En uninspirerende række af skattestigninger, der forringer velstanden for alle danskere.

Og så er der en enkelt, men ikke helt uvæsentlig ting:

I øjeblikket til finanslovforhandlinger gør regeringen sig skyldig i et aftalebrud. Et bredt flertal i Folketinget indgik sidste år to flerårige forlig vedrørende politiet og forsvaret. Nu lægger regeringen et finanslovsforslag frem, der lægger op til at skære 14 mio. kr. ud af politiets budget, 49 mio. kr. ud af forsvarets budget. Det er fuldstændig uacceptabelt. Og det håber vi at regeringen retter op på.

Og så er der det dér med skatten.

Vi konservative ved godt, at vi er de eneste – de eneste, der har mod til stadig at holde i fast i kravet om skattelettelse for familierne i Danmark. Vores mod udspringer af nødvendighed.

For os at se bør samfundet være indrettet, så valget står frit, og det betyder, at det ikke skal koste penge at gå på arbejde. Tværtimod skal det kunne betale sig.

Helt almindelige familier belastes urimelig hårdt i det danske skattesystem. Mere end 4 ud af 10 fuldtidsbeskæftigede betaler i dag over 60 pct. i indkomstskat af den sidst tjente krone. Det betyder, at de skatter, der egentlig kun skulle ramme de mest velstillede, i dag rammer mange helt almindelige indkomster. Den udvikling skal vendes.

Regeringen taler om skatteomlægninger og påstår, at skatterne samlet set ikke er steget, men det passer jo ikke. Lad mig bare nævne nogle eksempler:

Beskatningen af ejerbolig er steget kraftigt. Der er indført en generel skattestigning på ca. 20 pct. for alle boligejere i 2001.

Der er indført en særlig ekstraskat på yderligere 30 pct. for familier, der har købt bolig efter den 1. juli 1998. Pensionisternes nedslag er reduceret, og indkomstgradueringen gør, at man

straffer de pensionister, der har sparet op til alderdommen.

Omlægningen fra lejeværdi til ejendomsværdiskat var ikke teknik, men en kraftig skattestigning.

Derudover kommer skattesmækket til boligjerne på grund af den kraftigt reducerede skatteværdi af rentefradraget.

Den lavere skatteværdi af rentefradraget rammer også andre grupper, f.eks. bilejere, som også får større omkostninger ved billån – bilejere, der i øvrigt også har måttet af med øgede benzinafgifter, og med de registreringsafgifter, vi har i dag, er det at købe bil en slags omvendt Kinderæg: Køb én, betal for tre.

Dertil kommer de andre tidsler i regeringens kedsommelige og visne buket:

Øget beskatning af personers afkast af pensionsopsparring. Grønne afgifter, der er blevet endnu en skrue i regeringens skattemaskine.

Man skulle tro, at regeringens skattestramninger på ovennævnte områder ville give mulighed for at nedbringe skatten på arbejdsindkomst, som regeringen da også selv har lagt op til, men det er ikke tilfældet.

Nedsættelser af skattesatserne i pinsepakken udlignes bl.a. af, at flere personer rykkes op på højere skattetrin. Det vil sige, at den gennemsnitlige skat på den sidst tjente krone for en fuldtidsbeskæftiget ikke nedbringes fra 1998 til 2002, hvor pinsepakken er fuldt indfaset. Det var en skattestigning, pinsepakken, alt i alt en samlet skattestigning på ca. 10 mia. kr. Regeringens skattestramninger har betydet, at skatetrykket, trods forsikringer om det modsatte, er steget fra 47,3 pct. i 1992 til 49,7 pct. i 2000, dvs. med 2,4 procentenheder. Det er ikke en måde at drive samfundet på.

Nå, men nok om skatterne. Jeg er bange for, at regeringen ikke vil høre det.

Mens jeg står herinde i varmen og taler, sker der jo det helt fantastiske, at staten bliver rigere og rigere, og borgerne bliver fattigere og fattigere. Og det er ikke engang planlagt. Med den nuværende pris på råolie vil staten næste år få 5 mia. kr. ekstra i statskassen. De penge skal komme borgerne til gode og ikke kun en håndfuld pensionister, sådan som regeringen lægger op til.

Afgifterne på olie, diesel og naturgas har nået et niveau, der gør, at det simpelt hen er blevet for dyrt. Og derfor bliver vi nødt til at finde en løsning, hvor vi lemper for alle borgere, så længe priserne er så høje. Ikke for evigt, men så

længe situationen står på. Det kan simpelt hen ikke være rigtigt, at staten spinder guld, mens familierne er henvist til at spinde uld.

Vi foreslår helt konkret, at regeringen midlertidigt nedsætter nogle afgifter og eventuelt også giver erhvervslivet nogle lettelser. Både landbrugerhvervet og fiskerierhvervet er jo også hårdt ramt af det her. Ja, for fiskerierhvervet er det jo endda sådan, at det nærmest ikke kan betale sig at gå ud og opfange kvoten, fordi det er en underskudsforretning med de priser, der i dag er i afregning på f.eks. sild.

Vi er ikke interesseret i at slå hul i statskassen, men vi mener, at borgerne skal have glæde af de helt ekstraordinære og uventede gevinster, der for én gangs skyld er rullet ind i statskassen.

Men jeg gør mig ikke de store forhåbninger. Vi har efterhånden en hel del erfaring med regeringen. Vi har erfaringer nok til at vide, at regeringens handlekraft ligger i at kræve penge op. Når det drejer sig om at indfri velfærdsløfter eller kanalisere penge tilbage fra staten til borgerne, har det altid lange udsigter.

Jeg tror ikke, jeg adskiller mig stort fra resten af befolkningen. Når jeg hører statsministeren forelægge sit bud på udfordringerne for Danmark det kommende år, har jeg præcis som andre danskere svært ved at tro, at løfterne bliver indfriet.

Vi orker ikke at høre mere om forbrydere, der nok skal blive straffet – næste år. Om væksten i det offentlige forbrug, der nok skal blive bremset – næste år. Om børnene i folkeskolen, der nok skal lære noget – næste år. Om de ældre, der stilles bedre – næste år. Om sundhedsvæsenet, der nok skal behandle patienterne – næste år. Om virksomhederene, der nok skal slippe for papir og blanketter – næste år. Og om skatterne, der måske ikke lige nu, men måske næste år, nok skal stoppe deres himmelflugt. Tiden er moden til et stilskifte. Ikke næste år, men nu.

Første næstformand (Ole Løvig Simonsen): Følgende har indtegnet sig til første runde. Det er hr. Keld Albrechtsen, fru Pernille Blach Hansen og fru Elisabeth Arnold.

(Kort bemærkning).

Keld Albrechtsen (EL):

Jeg tror, fru Lene Espersen har ret i, at Det Konservative Folkeparti nok er det eneste parti, der stadig væk er så populistisk, at partiet tør love befolkningen skattelettelser vel vidende, at hvis

partiet kommer i regering, vil partiet ikke være i stand til at gennemføre det løfte.

Fru Lene Espersen hævdede jo, at nogen tog patent på nej, og begyndte derefter selv i allerhøjeste grad at tage patent på det ved at belære Folketinget om, lige præcis hvad nej betød, og hvad det ikke betød.

Så vil jeg godt spørge fru Lene Espersen, som nu siger, at der skal være flere debatter om indholdet i EU: Hvis Det Konservative Folkeparti stemmer for – og det ved jeg ikke rigtig – men hvis Det Konservative Folkeparti stemmer for den vedtagelse, regeringen har fremsat, er det jo det samme som at lukke debatten, allerede før den er kommet i gang. Er det meningen? Ellers så skal der i hvert fald først være en debat, efter Nicetraktaten er afsluttet. Det er jo det, der ligger i regeringens forslag.

Jeg vil godt høre, hvad fru Lene Espersen i virkeligheden mener med, at der skal være en debat.

(Kort bemærkning).

Lene Espersen (KF):

En gang imellem får man næsten helt det billede, at hr. Keld Albrechtsen er ligesom sådan en Duracellkanin, der desværre kom til at stå stille, og som står og hopper op og ned og vipper frem og tilbage og ikke rigtig kan bevæge sig fremad.

Vi har haft en fremragende debat her i Folketinget om Nicetraktaten, om mandatet, og vi har haft masser af debatter om det også i Europaudvalget. Jeg er helt sikker på, at det også nok er et tema, der skal komme op og vende. Jeg kan sige, at der allerede nu er annonceret flere debatter om EU generelt, og det bliver jo nok Nice-mandatet og Niceforhandlingerne, vi kommer til at diskutere her i efteråret.

Jeg synes, det er lidt perspektivløst, at vi bliver ved med at køre rundt i det samme og det samme og det samme. Jeg synes faktisk, at vi skal prøve at få det her ned på et plan, hvor vi begynder at diskutere mere konkrete ting, der sker i EU. Mit forslag var, at vi tager EU's budget, der jo indeholder mange poster, og som vi i dag bare behandler i Europaudvalget, her ned i Folketingssalen og diskuterer det, diskuterer posterne hver for sig. Bliver pengene brugt rigtigt? Er der nogle områder, hvor vi synes, at EU skal være mere mådeholden? Er der nogle områder, der trænger til et løft?

Det tror jeg der er nogle perspektiver i, og jeg tror også, der er de perspektiver i det, at vi ikke

får denne her kedelige opdeling i ja og nej. Jeg tror faktisk, at på mange områder kan vi få et næsten enigt Folketing om, hvordan pengene skal bruges. Det synes jeg der er perspektiver i frem for at genopfinde debatter, vi allerede har haft mange gange i Folketingssalen.

(Kort bemærkning).

Keld Albrechtsen (EL):

Jeg synes ikke, fru Lene Espersen besvarede mit spørgsmål. Nu siger fru Lene Espersen så også, at vi skal diskutere Nicetraktaten. Jamen hvis flertallet i Folketinget, regeringen og Det Konservative Folkeparti, seriøst mente, at nu skulle vi på baggrund af resultatet af folkeafstemningen den 28. september omhyggeligt gennemgå Nicetraktaten, finde ud af, hvad det er for forslag, der ligger på bordet og så tage stilling i Folketinget til, hvad Danmark skal sige nej til, og er der noget, Danmark kan sige ja til, indbyde, som statsministeren gjorde, til et møde, hvad skal vi så holde møde om på onsdag, hvis Det Konservative Folkeparti og regeringen i dag allerede lukker debatten med det forslag til vedtagelse, som ligger? Hvad er det så, der er meningen med, at man indbyder til debat? Så er det jo netop ikke en gennemgang af tingene, som kan føre til, at man tager konkret stilling. Så er det bare, at man siger til de partier, der har anbefalet et nej ved folkeafstemningen: Der bliver intet ændret. Vi kører videre fra regeringens og Det Konservative Folkepartis side, som om intet var hændt, som om befolkningen ikke havde talt.

Jeg synes, fru Lene Espersen skylder os et svar.

Første næstformand (Ole Løvig Simonsen):

Fru Lene Espersen og derefter fru Pernille Blach Hansen.

(Kort bemærkning).

Lene Espersen (KF):

Til hr. Keld Albrechtsen: En gang imellem er der her dommedagsprofetier, den dér pessimisme og negative tro på fremtiden, som Enhedslisten frembringer, altså næsten ikke til at bære. Der er altså også en fremtid efter Nicetopmødet i december, og jeg synes da bestemt, der er perspektiver i det, statsministeren lægger op til, at vi ikke kun diskuterer, hvad der skal ske de næste par måneder. Der er nogle forslag på bordet, og hr. Keld Albrechtsen ved jo udmærket godt, at

dem behandler vi nu i Europaudvalget og diskuterer på livet løs.

Vi diskuterede mandatet, hvordan regeringen kan gebærde sig, når man sidder ved forhandlingsbordet. Vi kan jo ikke sidde her og diskutere og så med en mobiltelefon give statsministeren besked på, hvordan tingene skal foregå i Nice. Vi gav det mandat i foråret, og det var fornuftigt. Arbejdsgangen er så sådan, at vi i Europaudvalget arbejder videre og diskuterer frem og tilbage. Vi ved ikke, hvordan den endelige tegning kommer til at se ud, men jeg kan garantere hr. Keld Albrechtsen, at hvis hr. Keld Albrechtsen møder op om fredagen i Europaudvalget, vil der blive lyttet til de meget lange taler, hr. Keld Albrechtsen plejer at komme med ved den lejlighed.

Men med hensyn til perspektiverne på længere sigt, hvis vi skal bygge bro mellem hinanden, har der været diskuteret de langsigtede perspektiver i europapolitikken, og der er det fornuftigt af statsministeren at indkalde til et møde, der strækker sig længere end til december måned i år. Vi har vel forhåbentlig også et europæisk samarbejde efter den dato.

(Kort bemærkning).

Pernille Blach Hansen (S):

Jeg synes næsten, det bedste ved Det Konservative Folkepartis skatteforslag er, at de er klasserene. Klasserene på den måde, at de kun kommer folk med høje indkomster til gode. Klasserene på den måde, at den almindelige familie, hvor far og mor tjener under 440.000 kr. om året, overhovedet ikke får nogen som helst gavn af De Konservatives skattelettelser. Mellemskatten skal jo væk, den gavner kun dem, der har de højere indkomster. Det synes jeg da i og for sig er befriende. Så ved vi, hvor vi har De Konservative henne i klassekampen.

Men det, der så er galt, er, at nogle af de ting, man foreslår, jo så går ud over dem, der kommer til at betale gildet. Det går ud over dem, der stadig væk skal betale fagforeningskontingent, som måske på lang sigt skal have lavere dagpenge.

Kan jeg ikke få fru Lene Espersen til at bekræfte, at De Konservative nu er gået ind i rollen som den omvendte Robin Hood: De tager fra de fattige og giver til de rige.

(Kort bemærkning).

Lene Espersen (KF):

Fru Pernille Blach Hansen var før i sine spørgsmål til fru Ulla Tørnæs meget inde på det her med 68'erne. Så kan jeg oplyse fru Pernille Blach Hansen om noget: Klassekampen er død. Det er rent faktisk sket for en meget, meget lang årække siden, men det er åbenbart ikke helt gået op for Socialdemokratiet endnu.

Omkring det her med mellemskatten: Mellemskatten sætter altså ind ved 177.000 kr. Der er temmelig mange af de medlemmer af LO, der i hvert fald tidligere har stemt på Socialdemokratiet, som nok vil have sig frabedt at være den omvendte Robin Hood og det overklassedanmark, der rent faktisk får gavn af det her forslag. Mellemskatten er noget, der først og fremmest sætter ind, når man kommer i fast arbejde.

Og det er svaret, ikke kun fra Det Konservative Folkeparti, men også fra OECD, der kom med en landerapport om Danmark her i sommerferien, fra bankøkonomer, fra alle, der har forstand på økonomi.

Hvis vi skal kunne bevare vores velfærdssamfund, hvis vi skal kunne fastholde arbejdsstyrken og udvide den, er der altså behov for, at folk går på arbejde og også gør en ekstra indsats, og det her er en måde at belønne dem, der går på arbejde, på. Det er rigtigt, at de, der ikke går på arbejde og ikke betaler mellemskat, heller ikke får nogen glæde af, at den bliver afskaffet, men det har vi sådan set ingen som helst problemer med at sige fra talerstolen.

Det, der betyder noget, er, at vi belønner de mennesker, der går på arbejde og dermed fremmer, at de gør en ekstra indsats.

Første næstformand (Ole Løvig Simonsen):

Må jeg erindre om, at korte bemærkninger er på 1 minut.

Fru Pernille Blach Hansen.

(Kort bemærkning).

Pernille Blach Hansen (S):

Hvis klassekampen er slut, vil jeg gerne have Det Konservative Folkeparti til at oplyse, hvem der vandt. Nej, spøg til side.

Der er jo også lavtlønnede mennesker i Danmark, der aldrig når op på mellemskatten, og der er også dem under 220.000 kr., som måske godt nok når at få en lille lettelse på mellemskatten, men samtidig bliver ramt af, at man fjerner fradraget for de faglige kontingenter. Så alt i alt tjener de, der er under de 220.000 kr., da

i hvert fald overhovedet ingenting. Tværtimod, det er dem, der ligger højere, der scorer gevinsten.

Og så er det vel også sådan i dag, at det at tro på Det Konservative Folkeparti er lidt ligesom at tro på julemanden, for man siger en hel masse, men det kommer måske aldrig rigtig til at ske. F.eks. har partiet jo i sit finanslovudspil masser af skattelettelser, men man anviser kun en fjerdedel af finansieringen.

Kan vi ikke få en lidt mere konkret finansiering? Hvor skal der skæres også på lidt længere sigt, så man ikke kun kigger på i år, men også siger, hvordan de skattelettelser, man lover på længere sigt, skal finansieres?

Første næstformand (Ole Løvig Simonsen):
Fru Lene Espersen og derefter fru Elisabeth Arnold.

(Kort bemærkning).

Lene Espersen (KF):

I vores oplæg arbejder vi med, at man stadig væk har fradragsret, for det at være medlem af en a-kasse synes vi faktisk er vigtigt. Men det at være medlem af en fagforening er en fuldstændig privatsag, ligesom man kan være medlem af FCK eller Venstreorienterede Køkkenskriveres Klub, det er altså ikke noget, man behøver at have fradrag for.

Og det er da klart, at i forbindelse med, at vi har vores forslag om at afskaffe fradraget for faglige kontingenter, er det sådan set også en forudsætning for os, at fagforeningsvalget er frit, at der kommer konkurrence. Man skal jo af med fuldstændig skyhøje beløb i dag for at være medlem af en fagforening, og det kan være med til at presse det ned, så det er jo faktisk noget, der også er en besparelse i forhold til de familier, der bekymrer fru Pernille Blach Hansen.

Og så vil jeg sige omkring vores finanslovp-læg generelt, at alt er finansieret. Jeg har godt set, at Arbejderbevægelsens Erhvervsråd har understøttet Socialdemokratiet med nogle mystiske beregninger, men de skulle altså tage og læse, hvad det er, vi skriver, for alt er fuldt ud finansieret. Så fru Pernille Blach Hansen må komme med nogle konkrete bud på, hvor det er, finansieringen mangler, hvad er det for nogle kroner, der mangler. Så skal jeg svare på det, hvis det er sådan, at fru Pernille Blach Hansen ikke har sat sig ind i det.

(Kort bemærkning).

Elisabeth Arnold (RV):

Jeg synes, fru Lene Espersen havde en fin tale angående EU-konklusionerne efter folkeafstemningen i torsdags, og jeg synes i virkeligheden også, at fru Lene Espersen var en god konservativ fighter med hensyn til erhvervslivet, som skulle have det bedre.

I Det Radikale Venstre synes vi også, at erhvervslivet skal have det godt. Det er en forudsætning for, at vi kan opretholde vores velfærdssamfund, at vi har et erhvervsliv, som leverer gode indkomstforhold for borgere, og som leverer gode indtægter til landet. Det synes vi er helt fint.

Men vi har et problem, for erhvervslivet har det faktisk godt i øjeblikket, de tjener historisk store fortjenester, aktierne står flot, og selv ikke nej i torsdags kunne få dem til at dykke. Det ser ud til at gå rigtig godt, og derfor er mit spørgsmål til De Konservative:

Hvordan vil De Konservative sikre, at erhvervslivet opretter de lære- og praktikpladser, som jo er nødvendige, for at de selv kan fortsætte den gode udvikling og fortsat have god, faglært arbejdskraft?

Det var der ikke noget om i De Konservatives oplæg. Det skal vi have i gang. Dengang, det gik dårligt for erhvervslivet, havde de ikke råd. Nu siger de, de ikke har tid. Der må vi altså bede om De Konservatives hjælp til at sige, at det skal på plads. Hvordan vil De Konservative sørge for, at det kommer i orden?

(Kort bemærkning).

Lene Espersen (KF):

Jamen jeg tager imod den udstrakte hånd. Hvis det er sådan, at fru Elisabeth Arnold og regeringen kan love, at denne her horde af afgifter og skatter, der falder ned over erhvervslivet i tide og utide, stopper; hvis man giver erhvervslivet en skatte- og afgiftspause, hvor de får lov at konsolidere sig, er jeg helt overbevist om, at erhvervslivet også vil påtage sig den forpligtelse, der er, ikke kun til at skaffe lære- og praktikpladser, men også til at sørge for, at det rummelige arbejdsmarked bliver en realitet.

Og vi vil gerne medvirke til at lægge pres på arbejdsgiver og arbejdstager for at sikre, at det her bliver sat i værk, men forudsætningen for, at det kan ske, er altså ikke, at vi med den ene hånd tvinger dem til at tage et ansvar på samfundets vegne og så med den anden hånd skraber flere skatter og afgifter ind. Vi må vælge,

hvilken vej vi vil gå, og hvis regeringen vælger den konstruktive vej og siger til erhvervslivet, I må gerne tjene penge, I må gerne få lov at blive rige og konsolidere jer, men I skal løfte en del af samfundsopgaven, så er jeg sikker på, at erhvervslivet siger ja tak.

(Kort bemærkning).

Elisabeth Arnold (RV):

Hvis man sammenligner det skattetryk, der er på dansk erhvervsliv, alt iberegnet, også udgiften ved at have arbejdskraft ansat, med andre lande, så er dansk erhvervsliv ikke specielt hårdt ramt, og det viser sig jo også, at de kan klare at have en fantastisk god fremgang og en fantastisk god indtjeningsmulighed. Så det kan ikke nytte noget at sige, at hvis ikke vi får en skattelettelse, vil vi ikke gøre disse ting.

Det største problem i Danmark i øjeblikket er, at det opsving, vi har i gang, ikke har hænder nok til at kunne fortsætte, og hvis ikke erhvervslivet selv er med til at holde de hænder i arbejde eller skaffe muligheder for, at flere hænder kan komme i arbejde, kan opsvinget simpelt hen ikke fortsætte. Derfor har vi brug for erhvervslivets medvirken til at få disse ting i orden, at få flere hænder i arbejde. Og der er ikke noget specielt hårdt ramt erhvervsliv i Danmark; i sammenligning med andre lande er det ikke så galt endda.

Første næstformand (Ole Løvig Simonsen):

Fru Lene Espersen og derefter fru Aase D. Madsen.

(Kort bemærkning).

Lene Espersen (KF):

Nu er det ikke alle dele af erhvervslivet, der optræder på Københavns Fondsbørs, og jeg må desværre beklageligt sige til fru Elisabeth Arnold, at der er visse erhverv, der rent faktisk har problemer, og som føler et pres.

Jeg gjorde under min ordførertale opmærksom på, at bl.a. når vi taler dansk fiskeri, har de nogle voldsomme problemer i dag som følge af, at prisen på diesel – de betaler jo ikke afgifter – er steget meget, meget voldsomt, og det er altså så stort et problem, at for mange af dem kan det ikke engang betale sig at sejle ud på havet og fange fisk, det er en underskudsforretning. Det synes jeg faktisk er et konkret problem, og jeg er også helt overbevist om, at der er mange små erhvervsdrivende, der er ved at bukke under på

grund af den pukke, der er af administrative byrder.

Men jeg er enig med fru Elisabeth Arnold i, at det, vi skal sikre os, er, at der er flere hænder til at udføre arbejdet. Vi skal have gjort arbejdsstyrken større, og det er jo netop med indfaldsvinklen dér, at Det Konservative Folkeparti siger og vil fastholde, at hvis vi vil løse det problem, bliver vi nødt til at lette beskatningen af arbejdsindkomst. Drop den dér snak om selvskabsskat og alt muligt andet.

Det, der betyder noget for erhvervslivet, det, der betyder noget for den danske arbejdsstyrke, det, der betyder noget for at sikre velfærdssamfundet på længere sigt, er, at vi sætter skatten ned for de mennesker, der går på arbejde hver dag, også de mennesker, der måske ønsker at tage lidt ekstraarbejde.

(Kort bemærkning).

Aase D. Madsen (DF):

Jeg lyttede meget til fru Lene Espersens tale med hensyn til omsorgen for de ældre, og fru Lene Espersen talte varmt for det område, og det kan vi naturligvis tilslutte os i Dansk Folkeparti.

Så vil jeg gerne høre, om fru Lene Espersen vil være med til at indføre en statslig kontrol med f.eks. plejehjemmene. Det, der sker i øjeblikket på fødevarerområdet, kunne man jo overføre til plejehjemmene: Man laver en kvalitetskontrol, som bliver offentligt tilgængelig, og som kan slås op på det enkelte plejehjem, således at vi kan se, om de tilhører gruppe A, B eller C. Jeg vil gerne høre fru Espersen, om fru Lene Espersen vil være med til det.

(Kort bemærkning).

Lene Espersen (KF):

Nu ved jeg ikke rigtig, hvor fru Aase D. Madsen befandt sig, da jeg oplæste min ordførertale, men jeg vil godt citere fra den igen:

»Derudover ønsker vi Konservative langt mere fokus på kvaliteten på plejehjemmene. Vi mener, at der på tværs af kommunegrænser skal opstilles kriterier for, hvordan man sammenligner kvaliteten. Det er jo ikke ligegyldigt, om maden er dårlig, terapien elendig og bygningerne forfaldne. Kvalitet kan sagtens måles.«

Vi går til finanslovforhandlingerne med det håb, at vi kan få indført en benchmarking af plejehjemmene, så man kan sammenligne kvaliteten og sikre, at de ældre har det godt, og derudover har vi to andre konkrete forslag. Det ene er

om lederuddannelse af de mennesker, der er ledere på plejehjemmene, og det andet er, at der skal bygges flere boliger til de svage ældre.

(Kort bemærkning).

Aase D. Madsen (DF):

Ja, det lyder meget godt, og det er jeg meget glad for at høre. Men jeg vil spørge, om fru Lene Espersen vil være med til at indføre en statslig kontrol, nøjagtig som det nu sker på fødevarerområdet. Mener fru Lene Espersen ikke, at det bedste er, at staten kommer ind?

Der har jo været mange smuttere her på det sidste. Vi har hørt om skrækindjagende eksempler på misrøgt på plejehjemmene, men jeg vil godt sige, at det er forhåbentlig undtagelserne. Men hvis nu der kommer åbenhed, vil det sikkert gå sådan, at kommunerne konkurrerer meget voldsomt om at komme på top 10-listen over at have indført de bedste kvaliteter på plejehjemmene med hensyn til kost og hygiejne og alt sådan noget. Vi kunne indføre det offentlige tilsyn i fødevarer, hvorfor kan vi så ikke lige så vel gøre det med hensyn til de ældre? Det er dog trods alt lige så vigtigt, mener jeg, og det er altså statslig kontrol, jeg taler om.

(Kort bemærkning).

Lene Espersen (KF):

Det kan godt være, vi bare taler forbi hinanden.

Det, vi taler om, er, at der fra statsligt hold skal måles kvalitet på plejehjemmene. Man skal have en mulighed for at sammenligne og holde øje med, at tingene bliver bragt i orden, og det tror jeg sådan set er den allerallerbedste form for kontrol. Det er jo også på den måde, vi sikrer det frie forbrugervalg – forstået på den måde, at de pårørende vil sikre sig, at deres forældre eller bedsteforældre på plejehjemmene har det godt.

Jeg tror, det er svaret. Jeg forstår godt, at hensigten er, at vi først og fremmest får oprettet en målelig kvalitet, altså får oprettet nogle metoder til at måle kvaliteten på plejehjemmene, og når vi har det, er der også noget at kontrollere. Men grundlaget for overhovedet at få sikkerhed for, at tingene bliver overholdt, er jo altså, at vi kan se, hvordan kvaliteten er, og her mener vi, der ligger en stor opgave i, at staten får etableret en benchmarking af plejehjemmene.

Første næstformand (Ole Løvig Simonsen):

Da der ikke er indtegnet flere til første spørgerunde, går vi nu over til anden runde, og jeg har indtegnet fru Elisabeth Arnold.

(Kort bemærkning).

Elisabeth Arnold (RV):

Jeg er glad for, at det tilsyneladende er lykkedes at skabe en eller anden form for dialog med De Konservative om, hvordan man får flere hænder i arbejde, og hvordan erhvervslivet kan gøre brug af dem, og hvis vi kan finde en måde at tale til hinanden på, som giver resultater, synes jeg, meget vil være nået.

Men jeg lagde mærke til, at fru Lene Espersen sagde, at vi skal sætte skatten på arbejdskraft ned og så i øvrigt forbigå selskabsskatten. Næsten sådan sagde fru Lene Espersen. Jeg tror ikke helt, der vil være opbakning fra erhvervslivet, i hvert fald ikke til den sidste del af det, men i hvert fald har de tre sidste skattereformer, der er blevet indgået aftale om her i Folketinget, alle sammen haft til hensigt at sætte skatten på arbejdskraft ned. Men med hensyn til lære- og praktikpladser og fleksjob og skånejob, og hvad der i øvrigt findes af særlige ordninger, gælder det jo for dem alle sammen, at det er ikke ordinære arbejdspladser. Der er statstilskud til dem alle sammen, og det er ikke så dyrt som at ansætte almindelig arbejdskraft at have lære- og praktikpladser eller at have fleksjob, så det er ikke det, der er argumentet for erhvervslivet.

Jeg vil gerne høre, hvordan fru Lene Espersen vil sikre, at de nødvendige billige arbejdspladser bliver oprettet i erhvervslivet, så vi får flere hænder i arbejde.

(Kort bemærkning).

Lene Espersen (KF):

Ja, jeg kan da komme med en glædelig nyhed til fru Elisabeth Arnold. Man kan i hvert fald bevilge regeringen en ekstra lang efterårsferie på grundlag af denne runde, for erhvervslivet ønsker ikke, at selskabsskatterne skal sættes ned, hvis kompensationen fra statens side skal være, at afgifterne forhøjes. Den model har ingen interesse for erhvervslivet, så man kan spare mange kræfter i Skatteministeriet og Finansministeriet ved at droppe den idé allerede i dag.

Hvis man spørger erhvervslivet: I kan få lov til at bestemme én ting, og hvad kan vi gøre for at hjælpe jer til at klare jer på længere sigt, hjælpe til at bevare det danske velfærdssamfund og

få flere i arbejde..? Så er svaret klokkeklart: Personskatten skal ned! Vi skal have gjort det bedre for de mennesker, der er i arbejde og vil blive på arbejdsmarkedet og også gøre en ekstra indsats, og det gør vi ved at starte med at fjerne mellemskatten. Det er den allerbedste håndsrækning, og der er ikke én eneste erhvervs virksomhed, der mener, at selskabsskat eller noget som helst andet kommer forud for personbeskatningen.

Når det drejer sig om de svage grupper og praktikpladser, er mit svar til fru Elisabeth Arnold, at jeg tror sagtens, vi kan få trukket de parter, der måske er genstridige, hen til truget og få dem til at være med til at løse opgaven. Men forudsætningen er altså, at vi ikke kommer og slår dem oven i hovedet med flere skatter og afgifter bagefter, for så kan tingene ikke hænge sammen, hvis man skal honoreres internationalt.

Første næstformand (Ole Løvig Simonsen):

Jeg vil gerne gøre opmærksom på, at ved korte bemærkninger er taletiden både ved spørgsmål og svar 1 minut.

(Kort bemærkning).

Elisabeth Arnold (RV):

Jeg kunne høre af fru Lene Espersens sidste svar, at det med selskabsskatterne er altså stadig ikke særlig vigtigt. Men det ændrer jo ikke ved det forhold, at sådan som det er i dag, hvor selskabsskatten er, som den er og ikke er nedsat endnu, bliver der altså ikke oprettet de nødvendige lære- og praktikpladser, og der bliver ikke oprettet det nødvendige antal fleksjob.

Spørgsmålet er så: Hvad skal vi gøre for at få den hurdle overvundet, få den barriere overvundet? Det hjælper jo ikke, at de, der er i ordinært arbejde, får nedsat deres skat. Det hjælper jo ikke det fjerneste. Det er jo dem, der ikke er i ordinært arbejde, men enten er i lære- og praktikplads eller i fleksjob, der skal forblive på arbejdspladserne og ikke blive udstødt. Det hjælper ikke noget, at de, der er fuldt funktionsdygtige, slipper billigere i skat. Det hjælper ikke spor.

(Kort bemærkning).

Lene Espersen (KF):

Jeg tror, at meget måske skyldes manglende tillid mellem de parter, der skal påtage sig ansva-

ret, og de mennesker, der sidder herinde og skal styre de overordnede rammer.

Problemet er jo – for at komme med et konkret eksempel fra i år – at vi vil gerne have etableret et rummeligt arbejdsmarked, og det gjorde statsministeren også meget ud af i sin åbnings-tale. Vi er alle sammen enige om, at skånejob og fleksjob skal der være plads til, men samtidig med, at vi sådan set beder erhvervslivet om at være med til at løse den samfundsopgave og være socialt bevidst – og jeg synes faktisk, det som udgangspunkt er godt, at man kommer med den appel og håber, erhvervslivet retter sig efter den – kommer man med et fuldstændigt skingrende skørt forslag om, at antallet af G-dage skal sættes op.

Og hvad er G-dage? Jo, det er en beskatning af erhvervslivet for at tage mere arbejdskraft ind. Hver gang man øger antallet af G-dage, siger erhvervslivet nej tak til at ansætte nye mennesker, fordi man påfører det ekstra omkostninger, og det nytter altså ikke noget. Regeringen må vælge sin vej, enten tale til det gode i erhvervslivet og så også selv vise mådehold, eller også – hvis man absolut vil det – fare frem med skatter og afgifter og restriktioner. Men det kommer der altså ikke noget så godt ud af på længere sigt, som hvis man appellerer til den gode vilje.

(Kort bemærkning).

Aase D. Madsen (DF):

Fru Lene Espersen sagde før, at det var ikke sådan ligetil at måle kvaliteten ude omkring på plejehjemmene. Jeg må gøre opmærksom på, at der ligger jo kvalitetsnormer ude i alle kommunerne, så det er jo bare med at komme ud og kontrollere, om man lever op til kvalitetsnormerne i kommunerne. Når man kan kontrollere fødevarer, kan man da selvfølgelig også kontrollere omsorgen på plejehjemmet – om de gamle får vendt bleen én eller 10 gange om dagen, eller hvad de nu gør. Selvfølgelig kan man det, det er da bare om at komme i gang og komme ud og kontrollere.

Men det, jeg spurgte fru Lene Espersen om, var: Vil fru Lene Espersen være med til, at det ligesom i Fødevarerkontrollen bliver den statslige myndighed, der kommer ud og kontrollerer ved uanmeldte besøg og ser, om kvaliteten er den samme, som står på det fine papir ude i kommunerne? Det er det, der er det væsentlige.

(Kort bemærkning).

Lene Espersen (KF):

Ja, så er der alligevel uenighed mellem Dansk Folkeparti og Det Konservative Folkeparti på dette område, for det giver jo ingen mening.

Det væsentlige er, at man får etableret en benchmarking, altså får etableret en kvalitet, der er så god, at vi kan være det bekendt. Jeg vil bestemt ikke byde ældre mennesker, at de skal vente halve eller hele år på, at der kommer en plejehjemskontrol, som er ansat af staten for at sikre, at tingene er i orden. Tingene skal være i orden fra dag ét, og derfor er det mest fornuftige, at vi sørger for at opstille konkrete mål for kvaliteten på alle områder på plejehjemmene. Det skal sættes op som en benchmarking, og så skal vi presse plejehjemmene til at efterleve den kvalitet, som vi kræver.

(Kort bemærkning).

Aase D. Madsen (DF):

Vil fru Lene Espersen mene, det er godt eller dårligt, hvis vi f.eks. får offentliggjort, hvad den enkelte kommune kan tilbyde af kvalitet, så enhver kan gå ind og se, at her er der svigtet, og her er der ikke svigtet?

Jeg kan ikke begribe, hvorfor der skal være forskel, når det nu, som det er blevet sagt, skal være sådan på fødevarerområdet, at nu skal der sandelig fine certifikater op på væggen af fødevarer virksomheder i det private erhvervsliv: Er den i klasse A, B, C eller D? Hvis vi gjorde det samme på plejehjemmene, så skal jeg love for, at kommunerne kom op på mærkerne, for de vil gerne være på top 10-listen. Jeg mener, det er en utrolig god ting.

Selvfølgelig skal de ældre ikke vente. Vi skal have plejehjemsbestyrelser, vi skal have de pårørende ind i bestyrelserne, og vi skal hjælpe på alle mulige måder. Men det hjælper nu bedre, hvis det er staten, der kommer og afklapper og siger: Her har I ikke levet op til kravene. Den store Bukke Bruse i det her må vel trods alt være den, der må sige, at nu er det gået for vidt, for jeg ved ikke, hvor megen kompetence plejehjemsbestyrelserne får.

Første næstformand (Ole Løvig Simonsen):

Fru Lene Espersen og derefter fru Pernille Blach Hansen.

(Kort bemærkning).

Lene Espersen (KF):

Hvilken organisation, der skal stå for det og sikre, at kvaliteten er til stede, er de ældre da bedøvende ligeglade med. Det er ligemeget, om det er stat, amt eller kommune, det væsentligste er, at kvaliteten er i top.

Jeg må indrømme, at jeg synes faktisk, det er en meget uheldig sammenligning mellem fordærvede fødevarer og ældre mennesker. Jeg synes ikke, det er en behagelig sammenligning, Dansk Folkeparti kommer med. Jeg synes, at et af problemerne – hvis vi absolut skal inddrage fødevarer kontrollen her – er jo, at ansvaret lægger man fra sig i kontrollen. Man siger, at der skal hænges et brev op om, at tingene ikke er i orden, og hvis folk ikke har tid til at stå og gennemlæse det brev, er det folks eget ansvar, at de køber nogle varer, der er fordærvede, eller får en behandling, der ikke er ordentlig.

Jeg synes, det er meget bedre, hvis vi taler fødevarer kontrol, at man er konsekvent i sine handlinger. Hvis der er uhumske i en butik, så luk butikken, indtil der er blevet ryddet op og gjort i orden! Det er ikke rimeligt, at man i stedet fedter ansvaret af på forbrugeren, når man offentliggør alenlange lister, og så skal folk selv sidde og læse avisen eller læse alle mulige sedler inde i butikkerne, før de tør handle. Det er ikke en måde at drive et samfund på. Kontrollen skal lukke butikkerne, indtil de har orden i tingene.

(Kort bemærkning).

Pernille Blach Hansen (S):

Jeg vil gerne have fru Lene Espersen til at bekræfte, at social- og sundhedsassistenten, hjemmehjælperen, kassedamen og rengøringsassistenten aldrig når op på at betale mellemskat og da slet ikke i 2002, når pinsepakken er fuldt indfaset, og derfor overhovedet ingen gavn får af, at De Konservative vil fjerne mellemskatten.

Så tilbage til det, jeg kalder underfinansiering. Det centrale er, at De Konservative vil afskaffe mellemskatten, og det vil man gøre over 4 år. Men man anviser kun finansiering fra det første år. Det koster 4,2 mia. kr., og så er der altså knap 8 mia. kr. tilbage til de følgende år, nogle udgifter, man skubber foran sig. Hvordan skal den 8 mia. kr.-udgift finansieres fremover? Hvor er det, der skal nedskæres? 8 mia. kr. er faktisk en pæn slat penge, og de 8 mia. kr., der skal findes fremover, når mellemskatten skal helt væk, hvor finder man dem?

(Kort bemærkning).

Lene Espersen (KF):

Ja, jeg kan bekræfte over for fru Pernille Blach Hansen, at de mennesker, der ikke betaler mellemskat i dag, selvfølgelig ikke får nogen lettelser, når mellemskatten bliver fjernet. Det giver jo sig selv.

Men det, der er hele pointen, er jo, at mange af de mennesker, der måske startede med at have et lavere indtægtsgrundlag, vil med tiden arbejde sig op, få en bedre stilling og komme frem i samfundet. Og hvad er det så, der sker? Jo, på et eller andet tidspunkt banker de lige ind i mellemskatten, og så begynder det virkelig at gøre ondt, og så betyder det måske, at de siger: Nej, jeg siger nej tak til at arbejde 3-4 timer ekstra. Jeg siger nej tak til at tage det arbejde, for jeg ønsker ikke at blive flået i skat. Det er realiteterne.

Så skal vi nu lige pludselig fremlægge forslag om, hvordan vi vil finansiere vore finanslovpoplæg for de næste 6, 7, 8 år frem. Må jeg minde fru Pernille Blach Hansen om, at regeringen i dette års finanslov har brugt 1 mia. kr., den ikke selv har fundet finansieringen til, og vi har da trods alt orden i vores regnskab. Må jeg minde fru Pernille Blach Hansen om, at statsministeren i tirsdags lovede guld og grønne skove. Der skal bruges penge på folkeskoler, på motorveje, på alle mulige ting 10 år frem. Men ikke én eneste af de kroner er fundet endnu af regeringen, så man må feje for egen dør, før man kommer og afkræver svar fra andre om, hvordan de finder finansieringen. Vi har vist, vi har kunnet finde den i 10 år, og vi kan også finde den næste år.

(Kort bemærkning).

Pernille Blach Hansen (S):

Skal jeg forstå det sådan, at svaret fra Det Konservative Folkeparti til social- og sundhedsassistenten er: Vi håber, I avancerer, for hvis I avancerer, får I glæde af vore skattelettelser?

Hvordan kan det være, at Det Konservative Folkeparti kun er interesseret i skattelettelser, som gavner folk med højere indkomster, og ikke er med på det, vi andre f.eks. har arbejdet for i nogle år, nemlig også at lette skatten for dem, der har de laveste indkomster? Det burde da være det, man er optaget af – at hjælpe dem, der har mindst – i stedet for bare at sige til hjemmehjælperen: Du må hellere avancere en gang, for så får du en skattelettelse af Det Konservative Folkeparti.

Første næstformand (Ole Løvig Simonsen):

Fru Lene Espersen, og da der ikke er flere indtegnede til anden runde, er det derefter hr. Holger K. Nielsen som ordfører.

(Kort bemærkning).

Lene Espersen (KF):

Jamen sagen er jo den, at hvis vi skal løse de problemer, vores velfærdssamfund står over for, er det nødvendigt, at man sænker beskattningen af de mennesker, der er i arbejde. Det er det, der er det allerallervæsentligste, og her er afskaffelse af mellemskatten langt den bedste måde at gøre det på.

Så vil jeg sige til fru Pernille Blach Hansen, at hvis problemet er de mennesker, der i dag »kun« betaler bundskatten og alle de andre skatter, som regeringen har indført, kunne regeringen jo selv komme med et udspil. Der er f.eks. de grønne afgifter, for de vender så sandelig den tunge ende nedad: Det er den enlige mor med to børn, der oplever de voldsomme stigninger, som varmeregningen nu har fået. Det er et ordentligt skru opad, 11.000 kr. ekstra om året, og hvad gør regeringen ved det, selv om pengene fosser ind i statskassen, 5 mia. kr. direkte fra Nordsøen? Ingen verdens ting gør regeringen. Men hvis man vil hjælpe lavindkomstfamilierne, skal man ændre de grønne afgifter. Det er svaret.

Tredje næstformand (Margrete Auken):

Så går vi til ordførerrækken. Hr. Holger K. Nielsen.

Holger K. Nielsen (SF):

Det er bekendt, at der under kampagnen op til folkeafstemningen var en ganske tæt og ganske skarp diskussion mellem SF og regeringen og ikke mindst statsministeren. Der er mange, der efterfølgende har spurgt, om det vil få nogle konsekvenser for det parlamentariske arbejde her efter folkeafstemningen, og jeg vil sige, at det er ikke vores udgangspunkt.

Vi har hele tiden sagt, at folkeafstemningen er en sag, der kører, og at befolkningen skal have lov til at tage stilling ved folkeafstemningen, uden at den hverken skal trues eller lokkes med det ene eller det andet af regeringen efterfølgende. Vi har også sagt, at vi naturligvis – og det var ligegyldigt, om det blev et ja eller et nej – ville tage et ansvar for det parlamentariske arbejde her i Folketinget, og det står vi selvfølgelig ved.

Derfor kan jeg sige helt, helt klart, at den til tider skarpe tone, der var i folkeafstemningskampagner, på ingen måde betyder, at SF og regeringen ikke kan arbejde sammen her i det nye folketingsår. Det er vores klare oplæg, at det skal vi kunne gøre, og at vi regner med, at det vil få nogle positive konsekvenser for finanslovforhandlingerne her i efteråret.

Vi synes, at der i afsnittet om finanslov og indenrigspolitik var en række positive ting i statsministerens åbningstale i tirsdags – en række ting, hvor regeringen helt klart melder, at nu er det velfærdssamfundets udvikling, der er på dagsordenen. Der skal diskuteres en række helt konkrete ting om de ældres forhold, om sundhedsvæsenet, om sociale forbedringer, om miljø og om den sociale udstødning, og vi er villige til at gå ind i et konkret stykke arbejde for at skabe klare forbedringer for de dårligst stillede i vort samfund, forbedringer for velfærdssamfundet.

For os er det altafgørende, at befolkningen kan se, at der er et alternativ til venstre – at der ved næste folketingsvalg og i det daglige arbejde findes en venstre side i Folketinget, der kan arbejde sammen og skabe konkrete resultater på velfærdsområdet. Det er også en helt klar forudsætning for at bekæmpe de højretendenser, der er ved at komme op, og en forudsætning for, at vi ikke får et regeringsskifte, hvor de borgerlige får magten efter næste folketingsvalg. Det vil vi bidrage til fra SF's side, og med åbningstalen er det også mit indtryk, at statsministeren og regeringen er indstillet på det.

Det drejer sig selvfølgelig om penge, om ressourcer til udbygning af de områder i velfærds-samfundet, der mangler at blive udbygget. Men det drejer sig også om kvalitative forbedringer.

Vi er meget optaget af rettigheder for de dårligst stillede i vort samfund: rettigheder for arbejdsløse, rettigheder for kontanthjælpsmodtagere for ligesom at markere, at vi ikke bare skal behandle de dårligst stillede som klienter, men at de er mennesker, der skal have en behandling som mennesker, og at det også betyder, at de skal have nogle rettigheder over for systemet. Det er en meget vigtig forudsætning for en moderne venstrefløjspolitik, at man tager udgangspunkt i menneskenes behov og ikke systemets behov. Men som sagt: På det felt regner vi med, at vi kan nå konkrete resultater i løbet af dette folketingsår.

Så til EU-diskussionen. Nejet sidste torsdag viste en agrundsdyb kløft mellem et flertal i befolkningen og et flertal her i Folketinget. Sjæl-

dent har man set en statsminister, der har været så engageret i en folkeafstemningskampagne; sjældent har man set en så enig fagbevægelse været engageret; sjældent har man set et så enigt erhvervsliv være engageret; sjældent har man set så mange penge blive satset på en kampagne; sjældent har man set embedsmænd i den grad bidrage til kampagnen, og sjældent har man set så meget informationsmateriale blive spyttet ud fra statsapparatet for at få et bestemt resultat hjem. Men resultatet blev modsat: Det blev et nej.

Jeg har sagt det tidligere i dag, men jeg vil godt gentage det: Der er et problem, som man herinde skal forholde sig til. To gange inden for 8 år er regeringer blevet underkendt af befolkningen ved EU-folkeafstemninger. Vi har været medlem af EF og EU i næsten 30 år, og normalt skulle man tro, at danskerne havde vænnet sig til medlemskabet. Det har de også i høj grad, men det er samtidig karakteristisk, at modstanden imod unionsudviklingen er der, og den er tilsyneladende steget siden 1992.

Derfor er man nødt til at tage det alvorligt, men ikke ved, at man betragter det som en pædagogisk opgave, der skal løses; det har der været en tendens til i reaktionerne på resultatet: Nu skal vi have nogle flere folkehøringer, og så skal vi bare forklare vælgerne, hvordan det her skal være. Men man er nødt til at tage som udgangspunkt, at den danske befolkning mener det alvorligt. Man mener dette nej, og man mener, at Danmark skal være i EU, men man vil ikke være med i unionsbyggeriet. Det var ikke en befolkning, der var manipuleret, der tog stilling den 28. september 2000. Det var en veloplyst, en velinformeret befolkning, der havde diskuteret det her i månedsvis og havde diskuteret det så seriøst og så engageret, som man sjældent har set det op til en folkeafstemning.

I de sidste dage op til folkeafstemningen kørte regeringen de store kanoner i stilling vedrørende de økonomiske konsekvenser af et nej: Katastrofen ville indfinde sig, hvis det blev et nej, lød meldingen, men katastrofen udeblev. Vi har kunnet se kurver de sidste dage over, hvordan aktiekurserne er bugnet efter det danske nej, og vi kan se, hvordan renten er faldet. Jeg kunne ikke drømme om at påstå, at det skyldes nejet, at aktiekurserne er gået i vejret, og at renten er faldet, men det er dog karakteristisk, at der er en kolossal forskel mellem det, der blev sagt før folkeafstemningen, og den faktiske udvikling.

Lad mig så bede om én ting: Kunne det ikke blive sidste gang, man i forbindelse med EU-folkeafstemninger bruger disse økonomiske skræmmeargumenter? Man tog fejl i 1992, man tog fejl denne gang, og jeg er helt, helt overbevist om, at befolkningen efterhånden er vaccineret imod den slags argumenter, og at man derfor bør tage den politiske diskussion.

Der har siden folkeafstemningen været talt meget om national forsoning – et tema, der også indgik i statsministerens åbningstale. Det er lidt uholdbart, at den danske befolkning er så splittet i EU-politikken. Ingen regering kan føre en offensiv EU-politik med ca. halvdelen eller over halvdelen af befolkningen imod sig. Det er umuligt i længden.

Lad mig sige det helt klart her: Vi er villige til at tage vores del af ansvaret for, at der bliver skabt et bredere folkeligt fundament for den danske EU-politik. Det er ikke bare regeringens ansvar. Det er vores alle sammens ansvar, og vi er som nejparti villige til at indgå i en dialog med regeringen, med andre partier og med befolkningen om at få skabt et bredere, folkeligt fundament for den danske europapolitik. Men vi kan ikke gøre det alene. Det kræver også, at regeringen er villig til at indgå i en sådan diskussion, at andre jupartier er villige til at indgå i en sådan diskussion, og at vi nu i fællesskab ser hinanden i øjnene og får en ærlig debat om: Hvad skal dette land i det europæiske samarbejde? Hvordan kan vi på de præmisser, vi kender nu, udvikle en offensiv EU-politik og få indflydelse på Europas udvikling? Hvordan kan Danmark placere sig på en måde, som er i overensstemmelse med det brede folkelige fundament?

Den debat skal vi have, og jeg er helt enig i, at det skal ikke ske lige på en studs; vi skal have god tid til den. Men det er, som jeg har sagt tidligere i dag, en nødvendig forudsætning, at alle erkender, at der i den danske befolkning er en grundlæggende skepsis over for EU som en vidtgående union, men ikke over for samarbejdet. Det var ikke et nej til EU, det var ikke et nej til europæisk samarbejde, det var ikke et nej til det praktiske samarbejde om fælles og grænseoverskridende problemer. Det var et nej til ideen om et forenet Europa, et føderalistisk Europa, et nej til ideen om den glidebane, der fører frem til et Europas Forenede Stater. Det ville den danske befolkning ikke, men man ville godt deltage i et praktisk orienteret samarbejde.

Derfor er det nødvendigt, at vi får en debat om, hvad der nu er af handlemuligheder, og at

vi på den baggrund formulerer en ny og langsigtet dansk europapolitik. Det var formuleringen fra det nationale kompromis i 1993, men desværre blev den passus i kompromiset aldrig taget alvorligt. Japartierne har siden 1993 ligesom forsøgt at se bort fra den og har ikke gjort noget for at udvikle en ny dansk politik på dette grundlag, men har i stedet satset på, at undtagelserne skulle ophæves.

Den strategi ligger i ruiner efter folkeafstemningen den 28. september. Nu bliver man nødt til at erkende, at undtagelserne ligger fast, at de er en fast bestanddel af den danske EU-politik, og så på det grundlag formulere en ny offensiv og aktiv dansk EU-politik. Udmeldelse af EU er ikke længere på den politiske dagsorden. Vi er med i samarbejdet, og dette skal også være grundlaget for enhver diskussion.

Folkeafstemningen bekræftede den folkeretligt bindende afgørelse fra Edinburghtopmødet om, at vi kan stå uden for ØMU'ens tredje fase og samtidig være med i EU. Denne folkeretligt bindende aftale står stadig ved magt og skal stadig væk være grundlag for den danske EU-politik. Der er også bred konsensus om, at vi skal holde fast i ERM II-aftalen. Den danske fastkurspolitik kan ikke diskuteres.

Med nej et står vi uden for Euro-12-samarbejdet, og det er derfor vigtigt at få en debat om, hvordan vi på det grundlag alligevel kan få maksimal indflydelse. Men det er jo indlysende nok, at de ideer, der er kommet fra bl.a. statsministeren om, at Euro-12 skal have sit kompetenceområde udvidet, kan vi ikke gå med til. Det er i vores klare interesse, at miljø og andre områder, som vi satser hårdt på, ikke bliver et emne, der kommer ind i Euro-12, men at det foregår i andre fora, hvor vi har indflydelse.

Vi ønsker, at Euro-12 forbliver et snævert samarbejde, der er entydigt og udelukkende er koblet til euroen, sådan som det er i øjeblikket via den topmødeerklæring fra Luxembourg i 1997, der danner grundlag for Euro-12. Hvis det skal ændres, må vi have en meget stor debat om, hvordan vi så kan fastholde en maksimal dansk indflydelse, men den debat kommer på et senere tidspunkt. Det er bare lige for at nævne det på dette tidspunkt.

Danmark skal fortsat spille en aktiv rolle i miljøpolitikken, og vi støtter en linje, hvor der bliver kvalificeret flertal på miljøområdet, herunder grønne afgifter.

Der bliver talt meget om, at man får et opdelt Europa med A- og B-medlemmer. Den debat er

vi også nødt til at kvalificere yderligere. Det er da indlysende nok, at på de områder, hvor vi er udenfor via undtagelserne, kan man godt kalde os B-medlemmer. Men det bliver også en stor arbejdsopgave at slås for, at det ikke bliver en fast struktur, der bliver bygget op i Europa på den måde.

Når det drejer sig om miljø, har vi en klar interesse i, at vi er A-medlem, at der bliver skabt en struktur, hvor vi kan være A-medlem, mens andre lande som eksempelvis Spanien og Grækenland bliver B-medlemmer, fordi de ikke har så store interesser på det område. Det vil sige, at vi skal have en debat om, på hvilke områder vi virkelig skal gå i front og være A-medlemmer, og på hvilke områder det er i vores interesse at være B-medlemmer. Her er det for mig at se indlysende, at når det drejer sig om miljø, skal vi være A-medlemmer, og vi skal stadig have en høj profil og spille en vigtig rolle på det område.

Der er behov for en europæisk politik, der modvirker social og skattemæssig dumping. Minimumsregler for arbejdsmiljø skal modvirke unfair konkurrence på dårlige arbejdsvilkår, og mindstesatsen for selskabsskatter skal forhindre en konkurrence på lave selskabsskatter og en undergravning af finansieringen af vores velfærdssamfund. På disse områder kan vi også støtte kvalificeret flertal.

Vi støtter, at EU skal spille en rolle i den globale politik. Det gælder i WTO, det gælder i FN. Det er vigtigt, at der i den globale politik udvikles en europæisk modvægt til USA og USA's nuværende dominans. Det gælder også i sikkerhedspolitikken, hvor Danmark eksempelvis burde have spillet ud med et forslag om et EU-initiativ, som kritiserer de amerikanske planer om et nyt missilforslag. EU kunne have spillet og burde have spillet en langt større diplomatisk og økonomisk rolle i Mellemøsten. Under Kosovokrigen spillede EU på forslag fra den tyske regering ud med en ambitiøs genopbygningsplan for Sydøsteuropa, men der er langt endnu, før indsatsen kan kaldes tilfredsstillende.

Udenrigspolitik og sikkerhedspolitik er områder, hvor jeg også synes, at Danmark godt kan spille ind, omkring ikkemilitær sikkerhedspolitik, hvor EU kan spille en vigtig rolle, omkring økonomisk udvikling, politisk samarbejde, som man faktisk gjorde det i den sidste fase af NATO's krig mod Serbien og Jugoslavien sidste år.

Den helt store opgave ligger imidlertid i øst-udvidelsen, som er selve kernen i en ny ikkemilitær sikkerhedspolitik. Vi kan ikke her reducere udvidelsen til et anliggende omkring de nuværende ansøgerlande. Specielt Sydøsteuropa, især Balkan, skal have et perspektiv om en mere direkte involvering i EU og det europæiske samarbejde.

EU skal medvirke til at sikre freden i Europa gennem en socialt retfærdig udvidelsesproces. Her har den hidtidige politik været skuffende. SF lægger stor vægt på demokrati og overholdelse af menneskerettigheder som forudsætning for medlemskab af EU.

Men på det økonomiske område må EU i langt højere grad acceptere lange overgangsordninger og øget økonomisk bistand. Det bør desuden være ansøgerlandets eget frie valg, hvorvidt det vil tilpasse sig ØMU-kravene. Det danske nej og de umiddelbare reaktioner i Sverige og England tegner det klare billede, at der er lande, som ikke ønsker at deltage i ØMU'en. Denne mulighed i det nuværende EU skal udstrækkes også til ansøgerlandene, som vil finde tilpasning til ØMU'ens konvergenskriterier uhyre vanskelig og potentielt forsinkende for deres optagelse.

De øvrige EU-lande bør gøre det klart, at forholdet til ØMU'en ikke påvirker ansøgerlandenes mulighed for at opnå medlemskab. Efter SF's opfattelse vil større fleksibilitet i EU være gavnlig for at sikre en socialt retfærdig udvidelsesproces, idet Europa i flere rum ikke er en hindring, men en mulighed i et vellykket europaprojekt.

Der er enighed blandt EU-landene om, at regeringskonferencen skal håndtere de problemer, der blev efterladt med Amsterdamtraktaten, og som er tæt sammenknyttet med udvidelsesforhandlingerne. Vi er enige i, at regeringsforhandlingernes afslutning er en vigtig forudsætning for, at ansøgerlandene kan blive optaget i EU.

SF står som bekendt ikke bag det grundlag, som den danske regering forhandler på, men vi mener, det ville være klogt, hvis den danske regering indbød til drøftelser omkring grundlaget for Nicetopmødet. Det nuværende grundlag er udtryk for en dansk støtte til en smal regeringskonference og er derfor begrænset til disse områder. På den baggrund burde det være muligt hurtigt at præcisere grundlaget på en måde, som også SF kan støtte. Men det forudsætter na-

turligvis, at også regeringen er indstillet på en sådan diskussion.

Et tema i debatten op til Nicetopmødet er øget fleksibilitet. Nogle kalder det forstærket samarbejde, men vi er lidt uforstående over for, at regeringen har været så meget afvisende over for at gå ind i den diskussion. Det er en debat, der kommer op, bl.a. fordi det, når man får 30 medlemslande i EU, bliver umuligt at få det til at fungere, medmindre man vil acceptere en større grad af fleksibilitet.

Dette drejer sig ikke om, hvorvidt man får det, men hvilken form man får det i. Og det må være i den danske regerings helt, helt klare interesse at gå ind og påvirke den proces, at få en klar linje i forhold til det, så vi får det på en ordentlig måde, i stedet for at det bare bliver stormagternes fleksibilitet.

Vi mener også, det er en nødvendig forudsætning, hvis man skal leve op til de forskellige ønsker og behov, der er i de forskellige lande. I Danmark ønsker et flertal ligesom i Sverige og Storbritannien ikke en meget vidtgående integrationsproces. I andre lande er der et folkeligt flertal bag en sådan proces.

Derfor anerkender vi også, at de lande skal have lov til at gå videre, men vi må så have et fælles kompromis, en fælles dialog om, hvordan vi får det her til at spille sammen i stedet for at spille imod hinanden, så Europa kan tage hensyn til forskellighederne, de forskellige folkelige behov, de forskellige folkelige visioner og drømme og de forskellige nationale forudsætninger, der er mellem de forskellige lande.

Det er ikke sådan, at der ikke er problemer i det. Der er masser af problemer, hvis man går ind i en øget debat omkring fleksibilitet. Der er problemer i retning af, at man kan få det til at falde fra hinanden, man kan få anarki. Det er ikke vores mening med det.

Men debatten undgår vi ikke. Derfor ville det klogeste være – også på baggrund af, at vi har haft undtagelser siden 1993, at vi jo på det felt er en form for foregangsland, når det drejer sig om fleksibilitet, også når budskabet fra folkeafstemningen helt entydigt er, at Danmark på en række punkter ikke vil være med på højhastighedstøget – at konsekvensen bliver en form for fleksibilitet. Lad os da få diskussionen i stedet for som strudsens at stikke hovedet i busken.

Og lad mig på vegne af SF fremsætte følgende:

Forslag til vedtagelse

»Idet Folketinget tager til efterretning, at 53,1 pct. af vælgerne den 28. september stemte nej til den fælles valuta, konstaterer Folketinget, at der med nej'et ikke er sat spørgsmålstegn ved det danske EU-medlemskab eller vigtigheden af et dansk engagement i EU's og Europas fremtidige udvikling.

Folketinget konstaterer, at et flertal i den danske befolkning på baggrund af ØMU-nej'et ikke ønsker at deltage i en vidtgående unionsudvikling, samt at resultatet af folkeafstemningen er udtryk for en betydelig splittelse i befolkningen og mellem et flertal af befolkningen og et flertal i Folketinget. Folketinget lægger vægt på, at der fra alle sider gøres en aktiv indsats for at skabe en dansk Europapolitik, der sikres bred folkelig opbakning.

På den baggrund opfordres regeringen til at formulere en ny og langsigtet dansk Europapolitik, bl.a. ud fra følgende hovedlinjer:

- De danske undtagelser skal ligge fast og være et væsentligt grundlag for den fremtidige danske Europapolitik.
- Danmark skal fortsat spille en offensiv rolle i EU's miljøpolitik og herunder arbejde for flertalsafgørelser vedrørende miljøafgifter.
- Danmark skal i EU modvirke social og skattemæssig dumping og derfor arbejde for flertalsafgørelser omkring minimumsats for selskabsbeskatning.
- Danmark skal inden for EU arbejde for en ikke-militær sikkerhedspolitik og en global rolle for EU, som bl.a. udfordrer USA i FN og WTO.
- Danmark skal ud fra sikkerhedspolitiske hensyn støtte en ambitiøs udvidelsesstrategi, som omfatter hele Østeuropa og Centraleuropa, herunder ikke mindst Sydøsteuropa og som indbefatter en fastlagt tidsramme for udvidelsesprocessen.
- Danmark skal gå ind i en konstruktiv debat om et mere fleksibelt EU-samarbejde.
- Danmark skal arbejde for en yderligere demokratisering af EU-samarbejdet med mere åbenhed og gennemsigtighed samt større åbenhed i den danske EU-beslutningsproces.

Folketinget opfordrer regeringen til at inddrage nej-partier og nej-bevægelser i debatten om den igangværende regeringskonference. Folketinget lægger vægt på, at Nicetraktaten skal sikre en positiv udvidelsesproces. Folketinget lægger endvidere vægt på, at regeringens

løfter før folkeafstemningen vedrørende flertalsafgørelser på det sociale og arbejdsmarkeds-mæssige område efterleves, så det sikres, at der ikke sker nogen undergravning af det danske velfærdssamfund og den danske model.«
(Forslag til vedtagelse nr. V 3).

Tredje næstformand (Margrete Auken):

Der er nu fremsat følgende forslag til vedtagelse: (Se ovenfor). Også dette forslag indgår heretter i forhandlingen.

Der er foreløbig fire, der har meldt sig til korte bemærkninger i første runde. Det drejer sig om fru Lene Espersen, fru Elisabeth Arnold, hr. Peter Duetoft og fru Ulla Tørnæs, og jeg giver først ordet til fru Lene Espersen.

(Kort bemærkning).

Lene Espersen (KF):

Jeg har et opklarende spørgsmål til hr. Holger K. Nielsen vedrørende fleksibilitet. Jeg vil gerne rose SF for, at de faktisk igennem EU-debatten de sidste par år gentagne gange har sagt, at SF's model for det fremtidige EU-samarbejde er et samarbejde i flere rum, hvor man bruger fleksibiliteten.

Jeg redegjorde under min ordførertale for, at jeg synes, det er en problematisk kurs, fordi det, der ligger i det, er jo, at lande, der ønsker samarbejde på et område, hvor vi f.eks. ikke ønsker at være med, kan medvirke til sådan at blive et kerneuropa, der går foran, så kan vi andre nøle til slutte os efterfølgende, og det er en genetablering af de gamle magtstrukturer med Tyskland og Frankrig i spidsen.

Jeg står her med en pressemeddelelse fra SF, der er udsendt efter hovedbestyrelsesmødet, og man siger i pressemeddelelsen, at man er tilhænger af et mere fleksibelt samarbejde, men at man er modstander af et forstærket samarbejde, der bruges til at sætte skub i unionstoget.

Hvad i alverden mener SF? Altså man kan jo ikke både have fleksibilitet og lade nogle gå videre, og så må de alligevel ikke gå videre.

Jeg synes, det er noget sent, at 10-øren er ved at falde hos SF om, hvad den her fleksibilitet egentlig går ud på, nemlig at give de store lande mere magt.

(Kort bemærkning).

Holger K. Nielsen (SF):

Omkring det konkrete citat vil jeg godt lige læse op, hvad der står i den udtalelse, som vi vedtog i aftes. Der står, at det afgørende er, at fleksibi-

liteten ikke *udelukkende* får karakter af forstærket samarbejde. Og det er for at markere, at den model, som er til diskussion nu, som jo er en fransk-tysk model, der til dels ligger i forlængelse af Amsterdamtraktaten, hvor man udelukkende giver lande mulighed for at gå videre i integrationsprocessen, at det ikke bare er den model, det drejer sig om.

Det drejer sig også om, at man kan få undtagelser, som Danmark har fået. Det er for at kunne sige, at der kunne laves en eller anden form for aftale, som var hele kernen i det nationale kompromis, hvor vi siger: Vi vil godt have undtagelser på det og det område, men så vil vi heller ikke forhindre, at I går videre.

Det betyder omvendt, at de skal sige til os: Hvis vi går videre, vil vi heller ikke forhindre, at I kan få lov til at få undtagelser. Det er den form for kompromis, vi skal have på europæisk plan.

Det ligger der ikke i øjeblikket, og derfor er det utrolig vigtigt, at man i den diskussion, der kommer op, måske på Nicetopmødet – det ved jeg ikke nu – at det så ikke bare bliver de fransk-tyske tanker, men at der også bliver mulighed for, hvis man ønsker det, at komme på et langsommere tog, for at sige det sådan, på visse områder, men at man så også udvider det til, at man også på andre områder måske kan få en anden form for samarbejdsstruktur.

(Kort bemærkning).

Lene Espersen (KF):

Jamen jeg er da glad for, at SF's hr. Holger K. Nielsen præciserer det her. Men som jeg hører det, er det, SF nu mener, at det skal være en fremtidig EU-konstruktion med to sider af samme sag. På den ene side kan vi ikke forhindre, at andre går videre, laver forstærket samarbejde, på den anden side skal man have en mulighed for at stå udenfor.

Det er der jo mulighed for i dag med Amsterdamtraktaten omkring forstærket samarbejde, hvor man godt kan gå videre på nogle områder, og hvor det står frit for, at der er nogle lande, der står udenfor.

Det, der bare er forudsætningen for, at nogle lande kan gå videre og lave et kerneuropa, et forstærket samarbejde, er, at de ikke kan udelukke nogen, der på et senere tidspunkt måtte ønske at tilslutte sig. Og jeg synes, hele den indfaldsvinkel til det europæiske samarbejde er overordentlig problematisk, ikke mindst for et lille land som Danmark. For det, der er ved at

ske nu med 25 medlemslande, er jo, at de store lande kan se, at deres stemmевægt er ved at blive reduceret, de mister indflydelse. Og hvad gør de så? De går videre på nye områder.

Dér vil det blive de store, gamle lande, der kommer til at bestemme strukturen. Vi vil så godt nok stå udenfor og råbe fleksibilitet, men der er altså andre lande, der bestemmer, hvordan EU indretter sig. Det synes jeg rent faktisk er sørgeligt, og jeg forstår ikke, at SF kan være fortalende for, at der er nogle lande, der går videre, at de store lande laver rammerne, mens vi bare sidder udenfor og lader andre beslutte, hvordan EU skal se ud i fremtiden.

(Kort bemærkning).

Holger K. Nielsen (SF):

Men det er her, jeg mener, at fru Lene Espersen bliver for unuanceret i denne her diskussion, for det er jo ikke sådan, at store lande har fælles interesser, bare fordi de er store lande.

Hvis vi tager et område som landbrugspolitik: Det er jo ikke sådan, at Tyskland og Spanien pludselig får fælles interesse dér, fordi der er tale om to store lande, og fordi de begge to er med i ØMU'en. Der er stadig væk nogle interessemodsatninger på det punkt mellem de sydlige lande og de nordeuropæiske lande, og de forsvinder jo ikke, fordi man skaber ØMU'en, fordi de får et mere intenst samarbejde på visse områder.

Miljøpolitik er et andet område, hvor Tyskland, Holland og Danmark i mange år har haft et tæt samarbejde. Det er jo ikke sådan, at Tyskland får fælles interesse med Spanien på det punkt heller, fordi de kommer med i en kerne omkring ØMU'en.

Det afgørende her er at få sagt, at på visse områder vil Danmark være i et lavere tempo, men på andre områder vil vi godt være i et højt tempo, og det drejer sig om at få skabt den fleksibilitet, hvor dette muliggøres. Jeg siger ikke, det er nemt, men jeg synes, det er vigtigt at få sagt, at fleksibilitet ikke nødvendigvis er et spørgsmål om, at det bare er de store lande, der får skabt et kerneuropa imod de små lande, for interessemodsatningerne går på kryds og på tværs, alliancemulighederne går på kryds og på tværs, koalitionerne går på kryds og på tværs, og det er de koalitionsmuligheder, de muligheder for forskellige alliancer, vi skal have udsøgt nærmere i den her diskussion, og som jeg tror giver mange flere muligheder end det, der blev sagt her fra talerstolen.

(Kort bemærkning).

Elisabeth Arnold (RV):

Jeg vil gerne fortsætte dér, hvor fru Lene Espersen slap, for også jeg har fået fat i den pressemeddelelse, som SF udsendte i går efter deres hovedbestyrelsesmøde. Også jeg har undret mig over, at man kan være tilhænger af et mere fleksibelt samarbejde, men ikke noget, der har karakter af et forstærket samarbejde, det skal være noget, der afspejler ønsker og behov i de forskellige medlemslande. Hvis nu der er ønsker og behov i de forskellige medlemslande for et forstærket samarbejde, så kan man altså ikke have det, for så er det et forstærket samarbejde, men et fleksibelt samarbejde vil man gerne have.

Jeg synes, det er i orden, at man har en vision om et fleksibelt samarbejde. Men når vi andre problematiserer det og siger, at det her er farligt, fordi det etablerer nye skillelinjer i Europa, de skillelinjer, vi er så glade for at kunne blive af med efterhånden, så synes jeg, det er en forpligtelse for SF at fortælle os andre, hvordan det her skal fungere i praksis. Hvad er det for områder, man kan lave fleksibelt samarbejde på? For man kan jo ikke gøre det på landbrugsområdet. Alt det, der er gennemført, kan man ikke begynde at træve op igen.

Så det er SF's forpligtelse at fortælle os og offentligheden, hvordan det her skal fungere i praksis. Vi vil gerne diskutere det, men vi må vide, hvad det er, SF forestiller sig.

(Kort bemærkning).

Holger K. Nielsen (SF):

Ja, det er jo svært at give en stor beskrivelse af det i en kort bemærkning på 1 minut, men jeg regner da med, at vi kan få en debat om det siden hen.

Lad mig igen citere fra den her pressemeddelelse. Der står, at fleksibiliteten ikke *udelukkende* får karakter af et forstærket samarbejde. Det betyder da ikke, at vi siger, at vi ikke vil have det overhovedet, det er da ikke det, der står. Læs det indenad. Der står, at det må ikke udelukkende få den karakter, og det er noget helt andet end det, der blev indfortolket fra forskellige side her.

Og så bliver der spurgt, hvad det er, SF egentlig mener med det her, om der ikke er nogen vanskeligheder i det. Jo, jo, jo, der er da masser af vanskeligheder i det, det er da dybt, dybt besværligt. Men vores udgangspunkt er to ting: Man kan ikke få et Europa på 30 lande til

at fungere, medmindre man accepterer en større grad af fleksibilitet. Dertil er forskellene alt for store, og man risikerer i modsat fald, at udvidelsen bliver blokeret meget længe.

Jeg er ret overbevist om, at fleksibilitetsdebatten også er en nøgle til at få udvidelsen mere på skema, dels ved at give nogle bedre muligheder for ansøgerlandene, dels ved at nogle af de lande, der er imod, måske kan få løst op for deres modstand. Så derfor synes jeg, vi skulle tage det stille og roligt her i dag og så bede regeringen om at være lidt mere konstruktiv i den her debat. Den er bare afvisende pr. automatik indtil nu. Det er ikke klogt altså, det er ikke klogt. Debatten kommer, og derfor er vi nødt til at have lidt flere udspil fra regeringen. Vi kommer også med vores inden så længe. Det lover jeg.

Tredje næstformand (Margrete Auken):

Jeg tror, jeg – og desværre, for mit eget vedkommende – bliver nødt til at fastholde, at der kun er ét minuts taletid pr. runde pr. gang. Så er det fru Elisabeth Arnold i anden omgang.

(Kort bemærkning).

Elisabeth Arnold (RV):

Jeg lover hr. Holger K. Nielsen, at vi tager det stille og roligt, for denne debat vender vi jo utvivlsomt tilbage til mange gange, og jeg glæder mig til det. Jeg synes, det er en spændende debat.

Men nu har SF haft en lang, lang valgkamp, nær ved 7 måneder, hvor vi har debatteret EU med fleksibilitet, og vi har ikke fået et eneste eksempel på, hvordan det skal fungere. Hvad er det for et område, SF kunne forestille sig det blev gennemført på? Bare ét eneste eksempel. Det burde jo ikke være så svært for SF, når nu vi har haft 7 måneder til det. Kan vi ikke bare få ét eneste eksempel?

(Kort bemærkning).

Holger K. Nielsen (SF):

Jeg er kommet med mange eksempler, men jeg kan godt gentage dem.

Når det drejer sig om miljø, så vil jeg finde det fantastisk vigtigt at få sagt, at der skal være nogle minimumsstandarder inden for EU. Siger man A, skal man også sige B, og derfor skal man leve op til nogle standarder i forbindelse med det indre marked. Så kunne man oven på det lave en klubstrategi, hvor lande, der ønsker at gå videre, f.eks. omkring CO₂-afgifter, har mulighed for at gøre det. På det punkt vil Dan-

mark være et foregangsland. Der vil Danmark have en interesse i et forstærket samarbejde, hvis man også på det punkt vil kunne bruge EU-systemet.

På andre områder må vi så acceptere, at andre lande vil gå videre. Der kan så ligge en eller anden bund på nogle ting, og så kan man så lave forskellige klubber, der kan lave deres forslag; der er CO₂-afgiften et meget godt eksempel. Jeg tror desværre, det bliver uhyre vanskeligt. Jeg havde håbet på, at vi kunne få det i hele EU, selvfølgelig, men hvis det ikke kan lade sig gøre, så er det da vigtigt, at de lande, der faktisk ønsker en CO₂-afgift, får mulighed for at kunne gennemføre det, og så også gennemfører det gennem det retlige system, som EU er, på en ordentlig måde. Det er bare ét eksempel. Jeg har masser af andre eksempler, og som sagt, vi skal nok få debatten siden hen.

(Kort bemærkning).

Peter Duetoft (CD):

Mange taler om forsoning og om at bygge bro. Jeg vil da nok sige, at med de meldinger, der er kommet fra hr. Holger K. Nielsen, tror jeg, det bliver svært at få det sidste brofag på plads. For i virkeligheden er der jo afgrundsdyb forskel på de mennesker, der mener, at EU skal være en retsgaranti og et forsøg på at skabe en lighed i Europa, og så Holger K. Niensens meget store fleksibilitet.

Jeg er meget glad for eksemplet omkring miljøet. Men jeg lagde meget mærke til, at hr. Holger K. Nielsen i sit første indlæg sagde A- og B-medlemmer. Vi skulle så være A, og f.eks. Spanien skulle være B.

Men ideen er jo netop, at man ikke ved at have dårligere miljø eller at have social dumping skal kunne underminere andre. Det er da vigtigt at have den generelle linje hævet lidt, end at nogle lande praler af at være gået længe og så bliver underbudt af andre lande, der kun vil være B-medlemmer.

Jeg vil godt spørge hr. Holger K. Nielsen: Er hr. Holger K. Nielsen slet ikke bange for, at den skævhed, som EU netop skulle fjerne ved de planer, der nu bliver skitseret her, simpelt hen bliver det normale, at alle vælger det, de gerne vil være med i, fordi det vel ingenting koster? Og alt det, der vil være besværligt for dem, det vælger de så fra, og så har vi jo ikke noget samlet Europa mere. Men det er måske heller ikke meningen med det?

(Kort bemærkning).

Holger K. Nielsen (SF):

Men det dér er da det rene nonsens. Det koster da også noget, hvis vi skal have en CO₂-afgift. Det er da rent ud sagt noget sludder. Det koster da også noget, hvis vi skal have en CO₂-afgift. Det er da ikke noget med, at vi bare gerne vil have det. Vi synes, det er vigtigt for miljøet at have det. Det koster da noget.

Og jeg er da enig med hr. Duetoft i, at det er en fordel, hvis man kan få hele EU med på en CO₂-afgift. Det er en kæmpefordel. Hvis alternativet er, at man ikke kommer nogen vegne, hvis det er alternativet, er det så ikke bedre, at de lande, der faktisk godt vil gå længere i den retning, så også får mulighed for det? Er det ikke bedre?

Og tilsvarende kan man nævne andre eksempler, hvor hele udvidelsespolitikken vil komme ind, for jeg tror, det bliver ufattelig vanskeligt at få det på plads, medmindre man er villig til at acceptere forskellige varianter af fleksibilitet. Og det, vi skal have formuleret og diskuteret, er, hvilke varianter man kan skitsere omkring fleksibiliteten, så man får en mere nuanceret debat end den, man har i det danske Folketing i øjeblikket.

(Kort bemærkning).

Peter Duetoft (CD):

Jamen så er vi jo ved sagens kerne. Det er ikke bedre, må jeg sige til hr. Holger K. Nielsen. Det er bedre, at vi kun kommer halvvejs, men at alle er med, end at en lille klub inklusive Danmark, i det her tilfælde med miljøet går åh, så langt og derefter overhovedet ikke kan klare sig hverken erhvervsmæssigt eller på andre områder.

Hvad har Europa så vundet ved det? Hvad har Europa vundet ved, at man kan få lov til at svine videre i Sydeuropa, for de skal være B-medlemmer, men heroppe skal vi være åh, så rene? Så er det da bedre, at man også binder dem. Jeg troede det var det, der var det nye i EU, at der endelig var bindende beslutninger, som man, hvad enten man kunne lide dem eller ej, skulle følge, fordi man havde indgået en aftale, i stedet for det gammeldags Europa, hvor man bare kunne vælge at gøre det, man havde lyst til uden binding over for nogen som helst.

Det er jo det dér gammeldags Europa, som hr. Holger K. Nielsen nu står og taler for, nemlig at hvis landene ikke synes, det er til gavn for dem at indgå i sådan en klub, så lader de bare være, så er det da udmærket, nogle andre gør

det. Men de gøgler bare rundt og tjener penge og gør alt muligt ved ikke at være med, og dermed undergraver de både hr. Holger K. Niensens linje og min linje, der gerne skulle skabe et mere stabilt Europa.

Det dér er den direkte vej til et stop for den nytænkning, der var ved starten af EU; det er det, hr. Holger K. Nielsen gør, og det er derfor, brofaget mangler.

(Kort bemærkning).

Holger K. Nielsen (SF):

Automatreaktionen er altså så meget på, at det blokerer for enhver forståelse af noget som helst hos hr. Peter Duetoft i øjeblikket.

Jeg har jo hele tiden sagt, at der skal være minimumsregler, man skal leve op til. Det skal ikke være sådan, at man bare kan svine lige så meget, som man vil. Men pointen i det eksempel, jeg nævner – det er bare ét eksempel blandt mange andre, som kunne nævnes, for der er mange forskellige måder, det her kan sættes sammen på – eksemplet går ud på, at der skal være nogle minimumsregler, og så kan visse lande få lov til at gå videre. Det er det, der er hele pointen i det.

Derfor ligger der ikke i det her, at man bare skal have lov til at svine i alle mulige andre lande. Jeg synes bestemt, det kunne være en fordel, hvis alle lande kom med, men problemet er, at jo flere lande, der kommer med i et samarbejde, jo vanskeligere bliver det at få beslutninger truffet. Det ved hr. Duetoft udmærket. Og flertalsafgørelser er ingen garanti for, at der bliver truffet beslutninger.

Så siger jeg: Er det så ikke bedre, at vi åbner for en debat om fleksibilitet, som kan blive en vej ud af den blokering, der kan komme ud af det, ikke mindst fordi andre lande tager den op? Debatten kommer op, så hvis det er en automatreaktion, kunne det være, man skulle vise lidt større åbenhed i forhold til en diskussion, som under alle omstændigheder kommer.

(Kort bemærkning).

Ulla Tørnæs (V):

Jeg synes, det var meget interessant at høre SF's formands indlæg her, og det har ikke været mindre interessant at lytte til debatten her. Men jeg må indrømme, at jeg sidder med en lidt underlig fornemmelse.

Nu har vi været ude til møder. Vi har brugt 7 måneder, hvor vi har diskuteret, hvorvidt Danmark skulle være med i den fælles valuta eller

ej, og hver gang vi påpegede, at det her handlede om dansk indflydelse på den europæiske politik, fik vi at vide af SF, at det handlede overhovedet ikke om, at Danmark på nogen måde blev ringere stillet. Det handlede ikke på nogen måde om, at Danmark fik mindre indflydelse på den europæiske politik.

Når vi påpegede, at Danmark ville blive et B-medlem, så fik vi også at vide, at det var fuldstændig absurd, og at det var det rene volapyk. Men efter at have lyttet til SF, må jeg konstatere, at nu er det tilsyneladende gået op for hr. Holger K. Nielsen, at det her handler om, at Danmark rent faktisk mister indflydelse på den europæiske udvikling, at Danmark mister indflydelse på de beslutninger, der skal træffes i Europa.

Og så forstår jeg ikke helt, når hr. Holger K. Nielsen holder fast ved, at vi skal have et fleksibelt Europa, og vi skal kunne sige ja til et forstærket samarbejde, hvordan den fleksibilitet så hænger sammen, når hr. Holger K. Nielsen samtidig siger, at vi bliver nødt til at blokere for, at f.eks. eurogruppen får øget kompetence.

(Kort bemærkning).

Holger K. Nielsen (SF):

Jeg har ikke sagt, at vi skal blokere for, at eurogruppen skal have mere kompetence. Jeg har sagt, at eurogruppen skal beskæftige sig med de ting, som er koblet snævert til euroen. Det kan vi ikke blokere for. Det ligger i øvrigt også i Edinburghafgørelsen, at det kan vi ikke.

Men jeg har også sagt, at når vi taler om fleksibilitet, skal det ske efter nogle fastlagte retningslinjer; der skal være regler for det. Og det ligger i vores helt, helt klare interesse, at når det drejer sig om miljø, så skal det også foregå i fora, hvor vi er med. Det er da indlysende nok.

Det, der skal foregå i Euro-12, i eurogruppen, skal udelukkende dreje sig om emner, der snævert er knyttet til det, og det er selvfølgelig i vores interesse at have en meget indsnævrende fortolkning af det. Det er indlysende nok. Og så synes jeg altså, at vi skal se fremad. Det er jo indlysende nok, at sådan må det være.

Derfor fatter jeg ikke helt, hvad det er, fru Ulla Tørnæs vil med det indlæg her. Jeg har ikke sagt, at det bare er volapyk, det med at vi bliver B-medlem. Jeg har sagt, at vi bliver B-medlem omkring ØMU'en; det er da klart nok, sådan er det jo. Men det betyder da ikke, at vi skal lægge os fladt ned, at vi mister indflydelse generelt.

Jeg har jo netop skitseret i et forslag til vedtagelse, at vi skal satse på at få indflydelse på en række af de områder, hvor vi finder det vigtigt, og at det her ikke skal betyde, at vi lægger os fladt ned på maven og bare jamrer, som regeringen har gjort det siden 1993.

(Kort bemærkning).

Ulla Tørnæs (V):

Så vil jeg gerne vende tilbage til noget af det, som hr. Holger K. Nielsen sagde tidligere.

Hr. Holger K. Nielsen har selv flere gange fremhævet miljøområdet som et område, hvor man kunne have fleksibilitet, og der påpegede hr. Holger K. Nielsen, at det er vigtigt, at vi har nogle minimumstandarder, for at andre så kan gå videre.

Jeg vil gerne bede hr. Holger K. Nielsen forklare mig: Hvad er det, der i dag forhindrer andre lande i at gå videre på de områder, hvor vi har minimumstandarder? Bare for at jeg er helt sikker på, at jeg forstår, hvad det er, SF mener, når der tales om fleksibilitet i Europa. Hvor er det, der ligger en hindring i, at man i dag kan gå længere end minimumstandarden, som bliver aftalt?

(Kort bemærkning).

Holger K. Nielsen (SF):

Det, det drejer sig om, er at få nogle regler for, at man på en række forskellige områder – principielt alle områder, men det skal vi have undersøgt nærmere – kan lave såkaldte klubstrategier, hvor man kan gå ind og få EU-ret vedtaget, hvor en række lande inden for EU-kredsen kan lave et samarbejde, få lavet forskellige retsakter, der kan få betydning for hele EU-samarbejdet, men hvor ikke alle lande nødvendigvis er med.

Det er den tanke, vi skal arbejde videre med omkring de ideer, der er kommet fra den tyske regering, ideer, som bliver diskuteret i Nice, som jeg tror skal udstrækkes til flere områder endnu, og som vi er nødt til at tage som udgangspunkt for en fremtidig dansk EU-politik.

Tredje næstformand (Margrete Aukén):

Og så som den sidste af ordførerne i første runde: fru Pernille Blach Hansen.

(Kort bemærkning).

Pernille Blach Hansen (S):

Jeg er meget enig med SF's formand i, at der skal eftertænksomhed og tid til til at tænke en

langsigtet strategi vedrørende Danmarks europapolitik, men jeg vil også gerne have hr. Holger K. Nielsen til at bekræfte, at det er et ansøgerlands eget frie valg – også for de kommende øst- og centraleuropæiske lande i EU – hvorvidt og hvornår de vil med ind i den fælles mønt. Der ligger ikke noget krav om, at man skal opfylde alle betingelserne for at blive optaget i EU. Sådan er det faktisk i dag. De må selv bestemme, om de vil med om 5 år, om 10 år, om 15 år, eller hvornår de nu lever op til betingelserne.

Så vil jeg gerne spørge SF: Er SF ikke enig i, at i Nice er det helt centrale at få banet vej for udvidelsen og få tingene til at fungere, så EU hurtigst muligt kan blive udvidet med en række central- og østeuropæiske lande? Derfor vil det allermest ulykkelige ved forhandlingerne om Nicetraktaten være, hvis forhandlingerne bryder sammen, hvis vi blokerer for det hele, så udvidelsen ikke kan finde sted.

(Kort bemærkning).

Holger K. Nielsen (SF):

Jeg er fuldstændig enig i det sidste synspunkt, at udvidelsen er vigtig, og at det er i en overordnet dansk interesse at slås for det. Det lå også i mit indlæg tidligere, og det står jeg selvfølgelig ved og vil også stå ved omkring Niceforhandlingerne.

Men det er jo også klart, at de løfter, der blev givet i kampagnen her, skal efterleves. Jeg går ud fra, at alle er enige om i det her Folketing, at når man i en folkeafstemningskampagne giver løfter omkring bestemte ting, som der er gjort her, så må befolkningen have en forventning om, at regeringen efterfølgende lever op til de løfter.

Omkring Østlandene: Det, som er problemet dér, er, at de godt kan blive optaget, men med hensyn til deres økonomiske politik pålægges de alligevel krav til ØMU-medlemskab omkring konvergenskriterier osv. Det er det, som giver dem nogle vanskeligheder i forhold til den økonomiske politik, disse regeringer fører i øjeblikket.

Vi har kontakt til både en række partier og nogle økonomer i Østlande, som faktisk siger, at det folkelige engagement, den folkelige legitimering af EU-medlemskabet kan risikere at gå fløjten, fordi man bliver tvunget ind i en meget asocial økonomisk politik. Og det er man også nødt til at gøre noget ved fra EU's side.

(Kort bemærkning).

Pernille Blach Hansen (S):

Hr. Holger K. Nielsen sagde også tidligere i sin tale, at skepsisen over for EU stiger. Nu har jeg lige fra det sidste nummer af Ugebladet Mandag Morgen fundet tallene på, hvordan opbakningen er til EU i den danske befolkning, og fra 1996 og frem til i dag er opbakningen faktisk steget med 14 procentpoint. Så opbakningen til EU generelt er faktisk stigende i den danske befolkning. Det synes jeg der er grund til at glæde sig over.

Jeg er lidt mere i tvivl om det der med konvergenskriterierne, for så vidt jeg er orienteret, ligger der ingen krav til de nye ansøgerlande om, at de skal leve op til konvergenskravene. Der ligger ingen krav. Tværtimod har man faktisk fra EU's side sagt, at man skal tage den lidt med ro og ikke gå for hurtigt frem, fordi Øst- og Centraleuropa jo selv ønsker at leve op til nogle af de her krav, men det er ikke noget, vi pålægger dem, for at de kan blive optaget i EU. Tværtimod har vi faktisk sagt: Tag den nu lidt med ro, tag den tid, der skal til, for at I også kan få tilpasset jeres lande til den vej, I selv vil gå.

(Kort bemærkning).

Holger K. Nielsen (SF):

Det sidste mener vi ikke er rigtigt, men det kan vi jo se nærmere på siden hen.

Omkring den danske EU-skepsis tror jeg, det er rigtigt nok – og det er ligesom også bekræftet af den undersøgelse, der blev nævnt – at den generelle opbakning til medlemskabet er stigende. Der er ingen, der ville komme godt fra at foreslå, at vi skal melde os ud af EU. Derfor sagde jeg også i min tale, at det her jo ikke er et nej til EU-medlemskabet; det spørgsmål er ikke på den politiske dagsorden længere.

Det, som vi kan se, er, at skepsisen i forhold til nogle af de projekter, som en række andre lande satser på, herunder ØMU'en – men hvor Maastrichttraktaten i 1992 jo også var en del af det – er stigende.

Det er vel et problem, og det går jeg også ud fra at fru Pernille Blach Hansen er enig i, at regeringer gang på gang bliver underkendt af vælgerne, og at det denne gang er så klart, at flertallet ikke ønsker den udvikling, som ligger i ØMU'en. Det er vel et problem, man skal tage lidt mere alvorligt, end jeg synes den socialdemokratiske ordfører gør i sine indlæg.

(Kort bemærkning).

Økonomiministeren (Marianne Jelved):

I 7 måneder har SF med hr. Holger K. Nielsen i spidsen forklaret de danske vælgere, at det er et krav til de øst- og centraleuropæiske lande, at de skal opfylde konvergenskravene, inden de kan blive medlemmer af EU.

Utallige gange er det tilbagevist. Jeg vil gerne understrege her fra Folketingets talerstol: Der er ingen krav til de øst- og centraleuropæiske lande om, at de skal opfylde konvergenskravene til Den Økonomiske og Monetære Union og den fælles valuta, for at de kan blive medlemmer af EU.

Det står her i SF's pressemeddelelse, og hr. Holger K. Nielsen har lige sagt, at han ikke stoler på fru Pernille Blach Hansens afvisning af det.

Så kan vi se i det forslag til vedtagelse, som SF har lagt frem her i dag, at SF gerne vil være imod social dumping og skattedumping. Vi mangler bare et svar på, hvordan man skal være imod social dumping. Hvilke midler skal man bruge for at undgå det?

Og så kan jeg høre på hr. Holger K. Niensens beskrivelse af det fleksible Europa, at SF overhovedet ikke har tænkt den sag grundigt igennem. Der er ikke givet et eneste svar fra denne talerstol – heller ikke i dag – på utallige spørgsmål om, hvordan det skal fungere i virkelighedens verden.

Jeg er bange for, at SF har skabt en illusion hos mange danske vælgere, som intet har med realiteterne at gøre. Og det, der er dybt, dybt synd, er, at med SF's hjælp har vi fået et nej til et helt og udelt, et solidarisk og socialt ansvarligt Europa.

Den diskussion bliver vi ikke færdige med med det første.

(Kort bemærkning).

Holger K. Nielsen (SF):

Vi har ikke sagt, at det er en forudsætning for medlemskab, at man skal leve op til konvergenskravene. Vi siger, at det ligger i optagelsesbetingelserne, at man løbende skal tilpasse sig konvergenskravene. Det er det, som giver nogle problemer i den økonomiske politik, og som kan undergrave den folkelige legitimitet af EU-medlemskabet. Det synes jeg er et problem.

Jeg synes i det hele taget, at den danske regering burde tage mere alvorligt, at der fra EU's side bliver ført en alt, alt for barsk forhandlingslinje i forhold til de øst- og centraleuropæiske

lande, og at man faktisk risikerer at skabe en folkelig modstand imod medlemskab, som jeg synes er uhensigtsmæssig, og som vi jo alle sammen er enige om ikke er særlig godt. Vi ønsker, at der skal ske optagelse af øst- og centraleuropæiske lande i EU, og derfor er det også utrolig vigtigt, at det bliver en gensidig proces, hvor også EU fører en ansvarlig forhandlingslinje i forhold til de øst- og centraleuropæiske lande.

Man kan jo igen sætte automatreaktionen på i forhold til debatten omkring fleksibilitet; det kan man da gøre. Jeg synes, jeg har forklaret det. Vi skal nok arbejde videre med det her punkt. Vi har gjort det fra SF's side. Jeg har sagt, det er en kompliceret diskussion, ja, men den er der altså. Den er der, og derfor synes jeg, det er uhyre uklogt, uhyre uklogt, at den danske regering så fuldstændig primitivt afviser at diskutere det her og bare siger: Det kan vi ikke have noget med at gøre. Det er bare ikke klogt altså. Debatten kommer.

Debatten kommer bl.a., fordi den er sat på dagsordenen af andre EU-lande, og ville det så ikke være bedre, om vi gik ind i en positiv debat i stedet for bare helt, helt pr. automatreaktion at afvise det?

Tredje næstformand (Margrete Auken):

Nu er der altså snart gået 2 minutter, og der er kun ét minut til besvarelse.

(Kort bemærkning).

Økonomiministeren (Marianne Jelved):

Man kan jo sagtens afvise et indlæg ved at kalde det primitivt. Det kalder jeg en primitiv form for argumentation.

Sagen er – og det vil jeg gerne gøre helt klart for både hr. Holger K. Nielsen og SF og ikke mindst SF's vælgere – at den, der er det helt fantastiske ved EU-samarbejdet, er, at det lige nøjagtigt bygger på ligeværdige, selvstændige demokratiske lande, som har samme status, samme værdi, at der ikke er nogen, der – om jeg så må sige – er født eller har tiltaget sig eller har fået ved hjælp af SF's politik særlige privilegier, som de kan bruge på bekostning af solidariteten, sammenhængen og ligeværdigheden. Det er et problem.

Tredje næstformand (Margrete Auken):

Hr. Holger K. Nielsen, men det er altså kun for ét minut nu til besvarelse.

(Kort bemærkning).

Holger K. Nielsen (SF):

Jo, men ministeren er jo nødt til i stedet for den her fornærmede tone, den her fornærmethed, som jeg slet ikke forstår noget som helst af, at tage udgangspunkt i, at der bliver 30 medlemslande i EU. Debatten er rejst, temaet er rejst; så måske skulle ministeren i stedet for den der blotte afvisning – lad mig så bruge det udtryk i stedet for – sige: Er det nødvendigvis dårligt for Europa, at man får taget hensyn til forskellighederne? Er det i et og alt dårligt? Kan det ikke udformes på en måde, så det faktisk bliver både frugtbart og positivt? Er det dårligt især i betragtning af, at Danmark jo har haft en særlig situation, en særlig position med vores undtagelser? Kan vi så tillade os at sige det? Burde vi så ikke gå ind og diskutere det konstruktivt og positivt? Det synes jeg. Det vil være det eneste logiske resultat af folkeafstemningen, det eneste logiske i forhold til en meget vigtig debat, der kommer op i EU-samarbejdet.

Tredje næstformand (Margrete Auken):

Så har jeg til anden runde foreløbig fru Elisabeth Arnold og fru Ulla Tørnæs. Først fru Elisabeth Arnold.

(Kort bemærkning).

Elisabeth Arnold (RV):

Jeg synes, det er lidt ærgerligt i denne her debat, at hr. Holger K. Nielsen beskylder de andre debattører for at være ukonstruktive, fornærmede og aflukkede. Jeg synes, hr. Holger K. Niensens første indlæg startede med en meget forsonlig tone, og det vil jeg da i hvert fald personlig gerne kvittere for. Det synes jeg er positivt; det lover godt.

Men så må hr. Holger K. Nielsen også acceptere, at vi andre går ind og spørger til de udmeldinger, som SF er kommet med angående forskellen på fleksibelt samarbejde, som han gerne vil have, og modstanden mod det forstærkede samarbejde, som han ikke vil have.

Og hr. Holger K. Nielsen må undskyldte, men det er ikke for at være polemisk, for at være sur eller for at være fornærmet, men jeg bliver nødt til at blive ved med at spørge: Hvad er det for nogle områder, man gerne vil have fleksibilitet på? CO₂-afgiften er blevet nævnt. Danmark har indført en CO₂-afgift helt af sig selv. Det må da siges at være fleksibilitet.

Hvis man skal have minimumsafgifter, ligger det jo i selve ordet minimumsafgifter, at så kan

andre gå videre og indføre højere afgifter. Og minimumsafgifterne skal alle vel tilslutte sig, ellers er der vel hverken den beskyttelse af miljøet eller beskyttelse af arbejderne, eller hvad man nu ellers har som formål med at indlægge de pågældende afgifter.

Så det er stadig væk, vil jeg gerne sige til hr. Holger K. Nielsen, en ganske almindelig sund nysgerrighed: Hvad indebærer det fleksible samarbejde?

(Kort bemærkning).

Holger K. Nielsen (SF):

For at vende tilbage til eksemplet med en CO₂-afgift, som nu har kørt igen – men lad os da få en større debat om, hvilke områder det kan udstrækkes til – så går eksemplet ud på, at f.eks. en række lande på baggrund af de minimumsstandarder, der er i øjeblikket, vedtager en retsakt omkring en CO₂-afgift i de pågældende lande, eller EU vedtager en retsakt omkring det, men så er de lande, der ikke vil være med, undtaget fra de bestemmelser. Det er det, vi kalder klubstrategien.

Det er en diskussion, der har kørt igennem adskillige år. Oven på nogle minimumsbestemmelser bygger man et samarbejde op, ikke ved at de enkelte lande gør det – det kan man selvfølgelig altid gøre, det er jeg da med på – for pointen er jo netop, at det ikke bare er et enkelt land, men at det er flere lande, der i fællesskab kan opbygge en fælles lovgivning inden for EU-samarbejdet for netop at komme videre end det, man kan blive enige om alle landene imellem. Det er det, som vi skal have diskuteret videre og bygget videre på.

(Kort bemærkning).

Elisabeth Arnold (RV):

Jamen så vil jeg gerne spørge, for den beskrivelse af den såkaldte klubstrategi, som hr. Holger K. Nielsen giver nu, er jo allerede mulig i dag, hvis landene ønsker at gå sammen om noget, der går videre end minimumsreglerne: Er det eneste, SF så i virkeligheden mangler, et nyt sæt yderligere supplerende EU-regler, hvor man kan bruge Domstolen og bruge Kommissionen, bruge Ministerrådet til at gennemføre yderligere retsakter, som ligger et niveau oven over minimumsreglerne, altså et yderligere niveau på lovgivningen i EU? Er det så det, man mangler? For der er jo intet, der forhindrer fem lande eller syv lande i at gå videre end nogle én gang ved-

tagne minimumstandarder. Det kan de jo gøre allerede i dag, hvis de ønsker det.

Er det, som SF efterlyser, så i virkeligheden et supplerende regelsæt, som siger, at nu kan vi bruge EU's institutioner til at bygge et yderligere niveau af regulering oven på minimumstandarder? Jeg spørger høfligt helt uden bagtan-ker.

(Kort bemærkning).

Holger K. Nielsen (SF):

Jamen det er da rent faktisk det, jeg har prøvet at forklare nu gennem fem indlæg, og jeg synes, jeg har sagt det hele tiden; det er faktisk det, det drejer sig om. Og det, vi skal have afsøgt, er, hvilke muligheder der er på andre områder. Det er en del af det her, men det er ikke kun det.

Det er en rimelig ny diskussion også her i Folketinget, og jeg har ikke alle svarene på det her; det har jeg da ikke, for det er nyt, og vi er i ukendt land, hvad debatten her også tyder på, synes jeg. Men derfor synes jeg også: Lad os da gå videre med den.

Men det eksempel, der nævnes, er faktisk noget af det, som vi overvejer, som vi tænker på: at man i klubstrategien kan bygge på EU-rets-akter, og det er hele pointen i det. Selvfølgelig kan ethvert land da gå ud over minimumsreglerne af sig selv, men meningen er jo netop, at flere lande sammen skal kunne bygge oven på dem, og det er det, vi skal arbejde videre med som et eksempel.

Tredje næstformand (Margrete Auken):

Så er det som den sidste i denne her række fru Ulla Tørnæs. Altså, der er ikke flere, der har meldt sig, vil jeg så sige, af ordførerne.

(Kort bemærkning).

Ulla Tørnæs (V):

Med fare for, at jeg endnu en gang bliver anklaget for en automatreaktion, skal jeg bare lige være helt sikker på, at hr. Holger K. Nielsen har forstået mit spørgsmål om denne her klubstrategi: Hvad er det, der i dag forhindrer, at man med den her klubstrategi kan gå videre på de områder, hvor der i dag er minimumsatser? Det kunne jeg godt tænke mig at hr. Holger K. Nielsen forklarer, for at vi kan forstå, hvad det her med det fleksible Europa egentlig går ud på.

(Kort bemærkning).

Holger K. Nielsen (SF):

Jeg kan ikke give et fuldstændigt svar på det. Det er et meget indviklet spørgsmål, der bliver stillet her, omkring hele Traktaten. Jeg kender ikke Traktatens paragraffer forfra og bagfra. Der er formentlig nogle muligheder i øjeblikket, men det er der jo ikke på alle områder, og det, jeg synes, vi skal have afsøgt, er selvfølgelig: Hvor kan det bruges i dag – hvis det kan det, er det jo fint nok – og hvor kan det bruges på nye områder? Og så lad os se på det.

Igen: Det her er ét af de eksempler på fleksibilitet, som man kan tage op. Der er også andre eksempler, man kan tage op. Så i stedet for de der spørgsmål – som kan være meget relevante – synes jeg altså også, at man skal passe på, at man ikke kan se skoven for bar træer, og nu ligesom få en åben tilgang til hele det her problemområde og få det analyseret nærmere. I det omfang det kan lade sig gøre, er det jo fint nok, men det kan det ikke på alle områder, og derfor synes jeg, at vi skulle fortsætte debatten på et grundlag, hvor regeringen skulle lave noget undersøgelsesarbejde, som vi andre også kan komme med bidrag til.

Jeg synes i hvert fald, det ville være fuldstændig tåbeligt, hvis man på de argumenter, vi har hørt her i dag, lukker en meget vigtig debat, en debat, der kører en række andre steder i EU i øjeblikket.

(Kort bemærkning).

Ulla Tørnæs (V):

Jamen det sidste, hr. Holger K. Nielsen sagde her, er jeg sådan set meget glad for, for det var jo en indrømmelse af, at det er en særdeles uigennemtænkt idé fra SF's side. Uigennemtænkt, for hr. Holger K. Nielsen har sådan set ikke svaret på mit spørgsmål endnu.

Nu er det fjerde chance, jeg giver hr. Holger K. Nielsen: Hvor er i dag, der ikke er mulighed for landene til at gå videre de steder, hvor der er minimumstandarder? Det har hr. Holger K. Nielsen ikke svaret mig på. Der er kommet alle mulige forblommede ting om en klubstrategi, fleksibilitet og forstærket samarbejde. Men jeg spørger bare: Hvad er det, der i dag forhindrer hr. Holger K. Nielsens klubstrategi, eller hvad det nu måtte være? Det skylder hr. Holger K. Nielsen os et svar på. Det har vi ikke fået endnu.

(Kort bemærkning).

Holger K. Nielsen (SF):

Til fru Ulla Tørnæs: Det er ikke noget, der findes i dag i EU-samarbejdet. Som sagt har jeg ikke læst Traktaten forfra og bagfra. Jo, det har jeg, men jeg kan ikke huske alle paragrafferne; der kan godt være nogle paragraffer, hvor det er muligt, det skal jeg ikke udelukke. Men fru Ulla Tørnæs ved jo udmærket godt, at det ikke er noget, der findes i EU-samarbejdet i dag. Hun ved udmærket godt, at det er noget af det, som man kan diskutere en videreudvikling af i forbindelse med den debat, der er rejst af bl.a. Joschka Fischer og den tyske regering, en debat, der kommer op på Nicetopmødet.

I stedet for, at vi graver os ned i enkeltparagraffer, og »hvor står det i den og den paragraf?«, synes jeg da, at vi skal diskutere: Hvordan kan vi bruge et princip i en fremadrettet diskussion fra dansk side? Hvordan kan vi fra den danske regerings side formulere en visionær politik på et bestemt område, som kan omfatte klubstrategi, som kan omfatte lange overgangsordninger, som kan omfatte undtagelsesregler, som vi har fra dansk side, og som kan omfatte forstærket samarbejde.

Endnu en gang: Lad os da få en mere åben diskussion, en mere afslappet tilgang til det her i stedet for alle de der forskellige indvendinger, hvor man ikke kan se skoven for bar træer.

Tredje næstformand (Margrete Auken):

Så er der lige kommet en ordfører til på: hr. Peter Duetoft.

(Kort bemærkning).

Peter Duetoft (CD):

Jamen nu har man jo siddet og lyttet til denne her debat, og det er spændende, og vi kommer til at fortsætte den og alt det halloj.

Men det, jeg kan konstatere, er jo, at hr. Holger K. Nielsen bl.a. taler for flere flertalsafgørelser. Det vil sige, at konklusionen på denne her debat jo kan blive, at hr. Holger K. Nielsen altså ønsker mere union der, hvor hr. Holger K. Nielsen kan få sin vilje, og mindre union de andre steder. Det er vel også et eller andet, der må gøre indtryk på en SF-vælger, når det kommer fra et parti, der altid har sagt, at det aldrig vil have mere union.

Der er altså et eller andet, der ikke hænger sammen, vil jeg gerne sige til hr. Holger K. Nielsen. Men det er da udmærket, at der nogle steder er mere union i snakken fra SF.

(Kort bemærkning).

Holger K. Nielsen (SF):

Jo, men altså mere union, hvad er det, hr. Peter Duetoft? Mere union er for mig at se, at man ligesom bygger videre i retning af et egentligt forenet Europa.

Det, at man får bedre beslutningsprocesser på opgaver, hvor det er nødvendigt med internationale løsninger, synes jeg ikke er mere union. Det synes jeg er pragmatiske løsninger på grænseoverskridende fælles problemer.

Derfor har vi hele tiden sagt – det har vi sagt under den her kampagne, og vi har det sagt igennem mange år – at vi går ind for flertalsafgørelser, når det drejer sig om miljø, for miljøproblemerne er så omfattende, er så store, at dér er det nødvendigt med internationale løsninger. Dér skal vi bruge EU.

Vi har sagt det med hensyn til selskabsskatter, hvor vi har sagt: Der må være minimumssatser på dét, hvis man skal undgå skattemæssig dumping, som vil undergrave finansieringen af velfærdssamfundene. Det er et vigtigt problem at få løst, et praktisk problem at få løst.

Vi har også sagt i den her kampagne, og vi lægger vægt på, at vores nej til ØMU'en ikke er et nej til europæisk samarbejde. Vi kan godt sige nej til ØMU'en og alligevel satse på praktiske løsninger på internationale, grænseoverskridende, fælles problemer.

Det er årsagen til det, vil jeg gerne sige til hr. Peter Duetoft, og der er intet som helst nyt i det.

(Kort bemærkning).

Peter Duetoft (CD):

Om nogle minutter vil jeg gå op og på min computer køre det sidste indlæg fra hr. Holger K. Nielsen ud, og så vil jeg hænge det op på min væg, for det er det aller-, aller-, allerflotteste eksempel på den mest markante folkeforførelse, der er sket i dansk politik i mange år.

Hvad er mere union? spørger hr. Holger K. Nielsen efter i månedsvis at have kørt en kampagne på, at der ikke skal være mere union.

Det, alle andre mennesker i det her land opfatter som mere union, er f.eks. flertalsafgørelserne. At vi kan blive nedstemt i nogle sager i EU, det er mere union. Men hr. Holger K. Nielsen vil gerne nedstemmes i nogle sager, eller rettere sagt vinde over de andre i nogle sager, bare hr. Holger K. Nielsen er enig.

Det er i den grad hykleri i denne her debat, og det er vildførelse af den danske befolkning. Og jeg er dybt chokeret over, at man som kon-

klusion på en månedlang kampagne blandt befolkningen her fra SF's side – SF, der er en af hjørnestenene i nejet – kan stille sig op og i den grad manipulere med ordene, som det skete her i det sidste indlæg. Men det skal blive husket, vil jeg sige til hr. Holger K. Nielsen.

(Kort bemærkning).

Holger K. Nielsen (SF):

Jamen herre du milde himmel, hvad er det for et tonefald? Hvad er det for en fornærmethed? Man har tabt folkeafstemningen, og så kommer der sådan en fornærmet tone i den her debat. Jeg står helt, helt uforstående over for det, hr. Duetoft, det må jeg altså sige at jeg gør.

Vi har sagt igennem mange år – slå op i vores programvedtagelser 6-7 år tilbage – at vi går ind for flertalsafgørelser vedrørende miljø. Det har vi gjort igennem mange år, for vi mener, det er et vigtigt område, som skal opprioriteres inden for EU.

Vi har ikke haft det sådan, at unionen er et spørgsmål om, hvilke beslutningsprocedurer der er. Vi har i høj grad defineret unionen ud fra de områder, vi har undtagelser på. Det var derfor, vi i 1992 lagde vægt på undtagelser vedrørende forsvarspolitik, vedrørende den fælles mønt, vedrørende det retlige samarbejde og vedrørende det politimæssige samarbejde. Vi lagde ikke i 1992 vægt på flertalsafgørelser, vil jeg gerne sige til hr. Peter Duetoft. Det var meget bevidst. Det var meget bevidst. Og derfor kan det her ikke bruges imod mig i hvert fald.

Vi har sagt, at vi ikke ønsker, der bliver opbygget en ny europæisk statsdannelse. Det mener vi ØMU'en er et middel til. Vi har ikke noget imod praktiske, europæiske løsninger på grænseoverskridende fælles problemer. Det har vi ment for 6-7 år siden, og det mener vi også i dag. Der er intet hverken folkeforførelse eller nyt i det synspunkt, vil jeg godt sige til hr. Peter Duetoft.

Tredje næstformand (Margrete Auken):

Må jeg lige gøre SF's formand opmærksom på, at det hverken er tilladt at påkalde de himmelske eller de underjordiske kræfter, selv når det er for sjov, i debatten. Det er imod forretningsordenen.

Så er det økonomiministeren.

(Kort bemærkning).

Økonomiministeren (Marianne Jelved):

Blot i al forsonlighed vil jeg gerne lige understrege, at Danmark er med i Den Økonomiske og Monetære Union, men vi er ikke med i den fælles valuta, euroen.

Der står i SF's pressemeddelelse, som kom efter hovedbestyrelsesmødet i går, noget interessant.

Jeg vil gerne understrege, at når vi har et forbehold – jeg vil bare lige repetere det – så betyder det også, at Danmark har fået det forbehold mod, og jeg citerer: »... at Danmark ikke vil forhindre de andre i at gå videre på de områder, hvor Danmark har et forbehold.« Det har vi over den fælles valuta.

Nu læser jeg så i pressemeddelelsen, og jeg citerer:

»De lande, som deltager i euroen, ønsker at få formel kompetence til at træffe beslutninger. Men det vil ikke være acceptabelt, hvis de får kompetence til umiddelbart – eller på sigt – at binde de øvrige lande, herunder Danmark og de kommende medlemslande. Det vil svække Danmarks mulighed for at føre en offensiv og progressiv politik og vil medføre en farlig opdeling af EU.«

Jeg er meget enig i det, der står her. Men sagen er bare, vil jeg gerne sige til hr. Holger K. Nielsen, at Danmark har meldt sig ud, og vi kan ikke forhindre de andre i at gå videre på det område, der vedrører euroen. Det har vi bekræftet med stort flertal i befolkningen, og det mener jeg også SF må respektere.

(Kort bemærkning).

Holger K. Nielsen (SF):

Nu er vi jo inde i en fortolkning af det nationale kompromis, og det tror jeg tiden er for knap til. Det er mange besynderlige fortolkninger, vi har hørt fra regeringen i den her sag.

Det, vi ikke vil forhindre, er, at de andre indfører euroen. Det er det, der ligger i Edinburgh-afgørelsen.

Der ligger i øjeblikket en topmødeerklæring om, hvad Euro-12 kan bruges til. Hvis den eksempelvis skal bruges til miljø, så er det vores helt klare interesse at forhindre det, og der er intet, intet, i vores aftale med de andre lande, der forhindrer, at vi kan det.

Der skal være enighed om det, hvis man skal ændre den topmødeerklæring, og det er vel indlysende nok, at vi på det punkt også skal varetage nogle danske interesser for at få maksimal

indflydelse inden for EU. Igen et eksempel på, hvordan regeringen lægger sig fladt ned, jamrer over, at den har fået et nederlag, i stedet for at tage udfordringen op og positivt forsøge at formulere en fremadrettet politik.

(Kort bemærkning).

Økonomiministeren (Marianne Jelved):

Det er interessant, at alt, hvad der bliver sagt, som ikke passer hr. Holger K. Nielsen, er jammer og ynke, og jeg ved ikke hvad. Nu prøver vi at holde et helt stilfærdigt toneleje for at få klaring på nogle ting.

Der står her, at de, der deltager i euroen, ikke kan gå videre. Men det, vi har sagt, må jeg sige til hr. Holger K. Nielsen, er jo, at Danmark afskriver sig indflydelse på det samarbejde, som de 12 lande, der er med i den fælles valuta, har. Det er det, vi har sagt, og derfor har vi også sagt, at vi ikke kan forhindre dem i at gå videre på det område, på forsvarsområdet, på det retlige område og med hensyn til indre anliggender. Det er fair nok, det er den danske position.

Men at vi nu bagefter skal til at blokere for, at de andre så går videre og udvikler samarbejdet, som hr. Joschka Fischer og andre har givet udtryk for, det hænger ikke sammen, det kan vi ikke.

(Kort bemærkning).

Holger K. Nielsen (SF):

Jamen det er decideret forkert. Der ligger en topmødeerklæring fra 1997, som definerer opgaven for Euro-12, og hvis den skal ændres, skal det ske i enstemmighed, og der er intet, der forhindrer os i at gå ind og stille krav i den proces.

Det ligger i Edinburghafgørelsen, i det nationale kompromis, at vi ikke vil forhindre de andre i at gå videre på de områder, der direkte omfatter undtagelserne. Det vil sige, vi kan ikke forhindre, de laver deres forsvarsdimension, vi kan ikke forhindre, at de laver deres retlige samarbejde, vi kan ikke forhindre, at de laver ØMU'en, men hvis man indtolker alle mulige følgepolitikker, f.eks. miljøpolitik, er det vores klare interesse så at gå ind og blokere det.

Og igen: Debatten om forstærket samarbejde betyder jo ikke, at vi bare skal lade de andre gå videre uden videre. Hele meningen med, at vi skal gå ind og tage det her positivt op og formulere en politik, er jo netop, at vi skal have vores synspunkter tilgodeset i den diskussion.

Vi har jo ingen interesse i, at de bare går videre uden videre. Det her skal ske på en ordent-

lig måde, og der er intet hverken i det danske nej eller i det nationale kompromis, der forhindrer, at vi på de områder, i hele den diskussion, går ind og fører en offensiv linje. Det er en fuldstændig misforståelse, må jeg sige til økonomiministeren.

Tredje næstformand (Margrete Auken):

Og så er det økonomiministeren, som lover, at det er sidste gang.

(Kort bemærkning):

Økonomiministeren (Marianne Jelved):

Jeg har forstået, der skal være en såkaldt klubstrategi, at der skal være åbent for et forstærket samarbejde og for et fleksibelt samarbejde, som vi mangler at få konkretiseret noget. O.k. Men samtidig vil SF altså bestemme, hvor de andre skal lave et forstærket samarbejde på et område, som Danmark har fraskrevet sig muligheden for at få indflydelse på, fordi vi har et forbehold.

Verden står jo ikke stille, der er jo forandringer hele tiden, også inden for eurosamarbejdet må der selvfølgelig forudses forandringer. Der har de andre selvfølgelig mulighed for at videreudvikle deres samarbejde, uden at Danmark kan forhindre det, og det er sagt utallige gange fra denne talerstol i mange, mange debatter i årenes løb. Det er sagt under hele kampagnen, det er realiteterne, og når jeg ønsker at få det frem her, så er det, fordi jeg ikke ønsker at bidrage til, at der skabes illusioner hos vælgerne om, hvad der kan lade sig gøre, og hvad der ikke kan lade sig gøre. Nejet har konsekvenser.

(Kort bemærkning).

Holger K. Nielsen (SF):

Jeg har ikke sagt, at vi kan bestemme alt, vil jeg sige til ministeren. Jeg har sagt, at hvis man skal ændre den topmødeerklæring, som definerer Euro-12, så skal det ske i enstemmighed. Det er da ikke det samme, som at vi kan bestemme alt.

Det betyder selvfølgelig, at hvis de vil gøre det, har vi nogle forhandlingsmuligheder, som vi ikke skal fraskrive os. Hvorfor den der vedblivende snak om, at vi mister indflydelse på alle mulige områder? Hvorfor ikke tage det her positivt op og så få defineret en politik, hvor Danmark på grundlag af nejet sidste torsdag, på grundlag af, at vi har undtagelserne, går ind og får maksimal indflydelse inden for EU. Det er da meget mere frugtbart end den der snak om, at ikke noget som helst kan lade sig gøre, og at de andre bare kan gå videre. Vel kan de ej. Den

topmødeerklæring, der definerer Euro-12, er meget begrænsende. Hvis andre lande vil, at den skal udvides, så har vi forhandlingsmuligheder i den proces.

Tredje næstformand (Margrete Auken):
Og så er det hr. Thulesen Dahl som ordfører.

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Efter denne terminsprøve, hvor skolelæreren fik eksamineret, kan vi gudskelov snart gå videre.

Jeg vil starte med at sige, at det nej, som et flertal af den danske befolkning gav til euroen sidste torsdag, er et meget betydningsfuldt nej.

Det var et nej, som kom, efter at hele den etablerede elite havde fremmanet det ene skrækscenario efter det andet som følgerne af et eventuelt nej. Det var et nej, som kom på trods af, at alle de toneangivende – medieverdenen, erhvervslivet, lønmodtagerorganisationerne, det store flertal i Folketinget – anbefalede et ja. Det var et nej, der kom, efter at langt hovedparten af de økonomiske midler, der var afsat til kampagnebrug, blev brugt til jasiden. Det var et nej, der kom, efter at regeringen havde misbrugt sine embedsmænd til at producere propagandamateriale for euroen og imod kronen. Det var et nej, der kom, på trods af at jasiden havde sagt, at vi ville miste arbejdspladser, renten ville eksplodere, der ville komme økonomiske indgreb osv., osv. efter et nej.

Jasiden havde også postuleret, at et nej ville sætte Danmark ud på et sidespor, at vi ville miste afgørende betydning i det europæiske samarbejde, at vi ville blive marginaliseret, at afstemningen med andre ord handlede om meget, meget mere end alene euroen.

Nu kom nej et så sidste torsdag, og det må vel så småt være ved at gå op også for flere på jasiden, som ellers har haft utrolig svært ved at forstå det.

Vi har i dag fra socialdemokratisk side ligefrem hørt tale om, at man skulle tage hensyn til det store jamindretal, og De Konservative har sagt, at nå, ja, men når det var sådan, at der var et flertal for Amsterdamskontraktaten, så må der vel være et flertal for Unionen, og det er vel godt nok. Det er nogle mærkelige ting at trække frem efter nej et. Nu har man nemlig travlt med at sige de stik modsatte ting af dem, man sagde før den 28. september. Nu har man travlt med at forklare, hvorfor der ikke skete alle de ting, man havde påstået ville ske. Et økonomisk indgreb er unødvendigt, renten ser meget, meget

fornuftig ud, aktiemarkedet har slået flere nye rekorder i denne uge, ja, lige pludselig nu får vi så at vide, i dyb kontrast til, hvad der blev fortalt før den 28. september, at afstemningen jo ikke handlede om Danmarks placering i det europæiske samarbejde, at afstemningen ikke handlede om, at vi ville blive marginaliseret, at afstemningen ikke handlede om et signal til udlandet om selvtilstrækkelighed, men at afstemningen alene omhandlede euroen.

Det er hele baggrunden for argumentationen hos bl.a. Socialdemokratiet, når de nu skal forklare, hvorfor nej et ikke får nogen umiddelbare konsekvenser overhovedet.

»Vi skal ikke drage forhastede konklusioner«, lyder det, »vi skal bygge bro«, siger statsministeren, »vi skal give os god tid«, »vi skal have dialog«, »vi skal forsøge at blive enige«; en masse flotte ord uden noget som helst indhold. »Vi skal holde folkehøringer«, bliver der sagt, underforstået, at den debat, der har været siden udskrivelsen af folkeafstemningen i foråret, og den forudgående debat, der i øvrigt også var forud for fastsættelsen af afstemningstidspunktet, ikke kan sammenlignes med de styrede folkehøringer, som nogle her i salen ønsker sig.

Ingen bud på konsekvenser, ingen bud på løsninger, ja, det virker, som om jupartierne og specielt regeringen har indstillet sig på at lægge et røgslør ud over hele debatten i håb om, at tiden bare går og går, og at folk glemmer.

Vi må sige fra Dansk Folkepartis side: Vi tror ikke på, at folket glemmer. Det er et dybt demokratisk problem og noget, der burde tages dybt seriøst af alle, der går ind for dansk folkestyre, at der er en så afgrundsdyb stor kløft mellem Folketingets flertal på den ene side og befolkningens flertal på den anden, og hvis ikke dette tages anderledes alvorligt af jupartierne og får nogle klare konsekvenser for dansk europapolitik, vil kløften blive ved med at være der, og kløften vil blive udbygget i de kommende år.

På kort sigt kan det da godt være, at man kan ride stormen af, fordi man har et så markant flertal her i Folketinget for mere integration i det europæiske samarbejde, men på lang sigt er det en dødssejler, og det er det jo ikke alene, fordi man alligevel ikke tillader sig at fortolke nej et som mere end en afvisning af euroen.

Jeg har da noteret mig, at både statsministeren og Venstre for den sags skyld her i dag har slået fast, at nej et betyder, at de øvrige forbehold ikke sættes til afstemning, og selv om dette sandsynligvis ikke alene bygger på en frygt for,

at befolkningen også ville sige nej til disse ændringer af forbeholdene, ja, så giver det jo anledning til at spørge statsministeren, japartierne og Venstre, som også har været inde på det: Hvis det er så klippefast, at euroafstemningen intet som helst har at gøre med noget som helst andet end euroen, hvorfor blander man så forsvarspolitik og retspolitik, politisamarbejde m.v. ind i diskussionen og siger, at nej til euroen også er et nej til disse forbehold?

I Dansk Folkeparti synes vi naturligvis, det er klogt ikke at sætte forbeholdene til afstemning, ikke at forsøge at få de danske undtagelser afskaffet, men vi synes, der mangler logik i japartiernes argumentation, og derfor må konklusionen naturligvis være, at regeringen og japartierne er rådvilde efter det danske nej, at japartierne ikke har fundet deres ben at stå på og ikke ved, hvordan de skal komme videre herfra. Derfor forsøger de at fortsætte, som om intet er hændt, og derfor kan vi opleve den markante arrogance, den socialdemokratiske politiske ordfører gav udtryk for i Aktuelt, hvor hun er citeret for at sige – jeg har tidligere nævnt det i debatten: »I Folketinget vil vi vende tilbage til normale tilstande. Glemte vil være de professionelle nejsigere og JuniBevægelsen og Folkebevægelsen mod EU.«

Glemte vil således være de to bevægelser, som udgør 25 pct. af den danske repræsentation i Europa-Parlamentet. På nogen måde at kalde dette respekt for befolkningen, det er at vanære begrebet respekt.

I Dansk Folkeparti har vi formuleret meget klart, hvad vi mener bør være konsekvensen af nej til sidste torsdag. Vi mener, at forbeholdene fra 1993 nu står fast som en del af en varig dansk EU-politik. Vi mener, at forhandlingsmandatet op til Nicetopmødet bør revurderes og genforhandles med henblik på at indskrive de løfter, regeringen kom med i valgkampen. Det vil sige, at det skal indskrives i forhandlingsmandatet, at regeringen ikke kan gå på kompromis i de stille natte timer med henblik på flertalsafgørelser på områderne arbejdsmarkedspolitik, socialpolitik og skattepolitik. Det var både statsministeren og udenrigsministeren, der gjorde det her klart i valgkampen, og derfor er det forbløffende, at man også i dag skal se, at disse mennesker ikke står bag deres løfter længere. Nu er der kommet en tilføjelse til sætningen, nu er der nemlig en eftersætning, der hedder, at man ikke medvirker til flere flertalsafgørelser, der på nogen måde udhuler arbejdsmar-

kedspolitikken, den danske model eller velfærdens. Det er også det, der er skrevet ind i det forslag til vedtagelse, vi har i dag, og det vil sige, at det nu bagefter skal være op til regeringen at vurdere, om flertalsafgørelser vil være til skade for dansk velfærdspolitik.

Vi er ikke trykke ved den handlefrihed for regeringen, og vi synes derfor klart, at løfterne burde indskrives i forhandlingsgrundlaget.

Endelig mener vi, at der bør udarbejdes en dansk offensiv i forhold til det fleksible Europa, som nødvendigvis må tegne sig i horisonten, hvis man skal sikre sig et europæisk samarbejde, der bygger på befolkningernes ønske om samarbejde. Hvis man ser et europæisk samarbejde med 30 lande for sig, er det fuldkommen uholdbart at holde fast i Enhedseuropa som tankegang. Så bliver man nødt til at respektere, at der skal opbygges et fleksibelt Europa, hvor ikke store mindretal og måske flertal i de enkelte befolkninger bliver undertrykt. Det er et demokratisk kæmpeproblem.

Indtil nu har forbeholdene været betragtet som et ventespør. Nu må de være at betragte som en permanent situation, og det betyder, at der skal opbygges et mere fleksibelt Europa. Det skal Danmark være en offensiv medspiller i at opbygge, i stedet for at regeringen og japartierne sidder med fornærmethed og læner sig tilbage med korslagte arme og venter på, at Tyskland, Frankrig, Italien og de andre har udarbejdet reglerne for et fleksibelt Europa.

Disse tre bud, som jeg har nævnt på en konklusion efter nej til, vil vi naturligvis også fremføre på næste uges møde med regeringen, men vi er meget lidt fortrøstningsfulde med hensyn til dette møde efter at have hørt den første del af debatten her i dag. Det er nemlig meget svært bare at få øje på et hjørne, hvor jasiden vil komme nejsiden i møde, og det på trods af at de her tre grundlæggende ønsker til fremtidig dansk EU-politik er noget, der er rimelig bred enighed om blandt dem, der har anbefalet et nej ved afstemningen i torsdags.

Der er en enkelt ting, der har været nævnt særskilt i debatten, og som er blevet fremhævet specielt af Venstre, og det er det her med kompetencekataloget, man ønsker udarbejdet.

Må jeg ikke i den forbindelse sige, at Dansk Folkeparti ikke ønsker sådan et kompetencekatalog indskrevet i EU-traktaten, fordi den jo lige præcis derfor vil få karakter af en egentlig forfatningstraktat, som jeg selvfølgelig forstår at føderalister også er meget varme på.

Det, vi ønsker, er, man laver et kompetence-katalog som et dansk indspil til debatten, hvor partierne gør det klart, hvad de ønsker, EU skal tage sig af, og hvor partierne gør klart, hvad de ønsker nationalstaterne fremover skal tage sig af. Det er et papir, som regeringen skal kende til og vide, at det så er grundlaget for den danske holdning, når man forhandler de forskellige ting. Der synes vi, det bliver meget spændende, hvad et parti som Venstre, der nu har bragt det her på banen, også selv kommer med af forslag, for det, vi har hørt indtil nu, er jo, at de fleste j-partier har argumenteret for, at alle de politiske områder, man normalt ser kendetegnet ved en nationalstat, ved en selvstændig stat, bliver lagt over til EU at tage sig af, og så er det altså meget svært at se andet tone frem end et Europas Forenede Stater.

Derfor vil vi jo gerne have det her klarere frem, linjerne klarere trukket op, og det tror vi da at sådan et stykke papir, som vi så kalder et kompetencekatalog har jeg forstået, kan være en hjælp til.

Selvfølgelig er de partier og bevægelser, der har anbefalet et nej, ikke enige om alt, det ville da være mærkeligt, ligesom j-partierne jo heller ikke på deres side er enige om alt i den fremtidige EU-politik. Det har vi også hørt nuancer af i dag, og der er da også ironiseret meget over, hvordan en nejregering skulle sammensættes, hvis j-partierne sådan pludselig skulle tage den parlamentariske konsekvens af nej et og trække sig tilbage.

Men, havde jeg nær sagt, fra at ironisere på den måde og så til at konkludere, at der, fordi der ikke står en enig nejside bag alt i EU-politikken, ikke skulle kunne drages en konklusion af nogle konsekvenser efter nej et, er der efter vores opfattelse et meget langt spring.

Derfor er det altså afgørende, at jasiden reelt respekterer befolkningens nej, ikke bare med flotte overskrifter, men ved reel handling. Det er faktisk kun derved, vi kan komme videre i EU-politikken, og lad mig derfor fremsætte følgende:

Forslag til vedtagelse

»Folketinget konstaterer, at folkeafstemningen den 28. september 2000 resulterede i en klar afvisning af euroen til erstatning af kronen, og at regeringen har indkaldt Folketingets partier til en drøftelse.

I denne forbindelse opfordrer Folketinget regeringen til:

- Fuldt ud at respektere afstemningens resultat.
 - Tage en åben debat om forhandlingsmandatet op til Nicetopmødet.
 - Forhandle med partierne og bevægelserne om et offensivt dansk udspil til et mere fleksibelt opbygget europæisk samarbejde.«
- (Forslag til vedtagelse nr. V 4).

Jeg vil herefter vende mig til nogle af de øvrige spørgsmål, som optager os i forbindelse med starten af den nye folketingssamling.

Indenrigsministeren har jo i løbet af sommeren vist sig sådan at være en barsk kvinde og har gjort, hvad hun kunne for at få befolkningens øjne op for, hvor udviklingen bærer hen.

Indenrigsministeren har direkte foreslået, at kriminelle asylansøgere skal anbringes på en øde ø, og indenrigsministeren har også ønsket en fremskrivning af prognoserne over antallet af udlændinge i Danmark. At disse prognoser allerede for en dels vedkommende foreligger, er en anden sag, men det utrolige er, at en så intens debat rejst af indenrigsministeren her i sensommermånederne end ikke på nogen måde bliver fulgt op af statsministeren i hans åbnings-tale. Hvor er statsministeren i forhold til indenrigsministerens nye linje på udlændingeområdet? Hvor er opbakningen eller det modsatte?

Jeg forstod jo også, at på Socialdemokratiets kongres måtte man aflyse en temadebat om udlændingepolitikken, officielt af hensyn til euroafstemningen, men måske uofficielt, fordi der er dyb uenighed om det her spørgsmål.

Vi vil selvfølgelig i Dansk Folkeparti gerne vide, om indenrigsministerens nye linje støttes af statsministeren. Jeg ved ikke, om statsministeren har haft tid til at være til stede her i salen under debatten i dag, han er ikke til stede for øjeblikket, men det kan være, han hører det her andetsteds i huset. Det må vi da håbe, det er jo statsministerens åbningsredegørelse, vi debatterer.

Men vi vil fra Dansk Folkepartis side utrolig gerne have statsministerens bud på, om der er støtte til indenrigsministerens nye linje, og om den støtte deles af den samlede regering, eller om indenrigsministeren har fået en kold skulder.

Statsministeren bliver nemlig nødt til at forholde sig til, hvad en af regeringens mest centrale ministre går rundt og siger, og derfor forventer jeg selvfølgelig svar i denne debat på de

her spørgsmål, og jeg vil naturligvis også garantere for, at Dansk Folkeparti bringer sagen op i Folketinget via en særskilt forespørgselsdebat.

Undersøgelser har jo vist, at omkring 80 pct. af befolkningen støtter indenrigsministerens synspunkter, heraf også et flertal af de socialdemokratiske vælgere, og det forstår jeg godt. Danskerne er efterhånden dødt trætte af asylsøgers konstante lovovertrædelser, og her er det jo ikke kørsel uden kykellygte, vi taler om. Politiets statistikker fortæller om vold, trusler på livet, røverier, tyverier osv. Vi er altså også i den tunge ende af forbrydernes skala, og derfor skal der naturligvis strammes.

I Dansk Folkeparti mener vi, at hvis udlændingene ikke kan opføre sig ordentligt i det danske samfund og indordne sig under danske love og regler, ja, så skal de ikke opholde sig i Danmark. I øvrigt har Dansk Folkeparti aldrig kunnet forstå, at sagsbehandlingstiden skal være så lang, og vi håber naturligvis, at den debat, indenrigsministeren har sat i gang, nu gør, at der bliver sat handling bag de mange kønne ord, så vi får nedsat sagsbehandlingstiden.

Det kan ikke være nogen overraskelse for Folketinget, at Dansk Folkeparti ønsker en lang række nødvendige og retfærdige stramminger i udlændingepolitikken, og det vil vi selvfølgelig også fremsætte forslag om i den kommende folketingssamling.

Må jeg så ikke sige, at hvis man er asylsøger og begår kriminalitet, så burde debatten altså ikke handle om, hvorvidt man skal være i Alle-rød eller på en øde ø, så burde debatten handle om, hvor hurtigt man kunne blive sendt ud af Danmark og komme væk fra landet.

Statsministerens åbningstale var tydeligvis præget af rådvildhed, han kom slet ikke ind på de her spørgsmål. Derfor skal meget jo også skubbes ind under de stort opsatte mediebegivenheder, man omtaler så ofte, nemlig folkehøringer. Sandheden er jo også, at vi herinde i Folketinget udmærket godt ved, hvad befolkningen ønsker på en række områder. Den ønsker et mere effektivt politi, ordentlige forhold for de ældre, et godt uddannelsessystem for vore unge og ordentlige forhold for vore syge og svage.

Befolkningen plages således stadig af alt for lange ventelister til sygehusene. Her i sommer var det f.eks. helt grotesk at erfare, at kræftpatienter ikke kunne komme til behandling, fordi personalet skulle have sommerferie. Det havde man åbenbart ikke taget højde for i planlægningen. Nu er der jo som bekendt god tid til næste

sommerferie, så jeg håber ikke, at den sag skal gentage sig næste år.

Men hvad vil regeringen gøre? Hvad er statsministerens bud på et mere effektivt sundhedsvæsen? Ordene i åbningstalen om, at patienten skal være i centrum, har vi jo hørt længe. Det er der ikke noget nyt i. Men hvordan vil regeringen konkret udmønte det princip i praktisk lovgivning?

Ældreområdet har det jo heller ikke for godt. Der er alt for ofte sager fremme i pressen om, at ældre på plejehjem misrøgtes. Selvfølgelig er der gode plejehjem, det ved vi alle, hvor tingene foregår til fuld tilfredshed, men der er altså også eksempler på det modsatte.

I Dansk Folkeparti mener vi ikke, at de ældre skal udsættes for discounttilbud. De har krav på en værdig alderdom efter et langt livs indsats. De ældre, der i dag er på plejehjemmene, var de personer, der kæmpede for det velfærdssamfund, vi i dag har. Det var dem, der oplevede krisen i 1930'erne, og som knoklede under forhold, som Arbejdstilsynet i dag ville lukke en virksomhed på. Tilmed havde de en langt længere arbejdsuge end nu og en kortere ferie.

Disse mennesker skylder Danmark ikke kun tak, vi skylder dem en alderdom i værdighed og i tryghed som en belønning for alt det, de gjorde i deres erhvervsaktive år, og som en påmindelse om, at de ikke skal blive glemte. Derfor er der alt mulig grund til at minde om, at der i de finanslovforhandlinger, som finder sted for øjeblikket, skal tilføres ældreområdet flere midler, og det er der altså råd til, hvis man vil prioritere anderledes, end man gør.

Det harmer også os i Dansk Folkeparti, når regeringen nedsætter ydelser til de ældre. Vi havde tidligere diskussionen om begravelseshjælp, medicintilskud osv. Det er ikke en rimelig måde at behandle vore ældre på. At regeringen så nu vil se på varmhjælpen, ja, det virker da udmærket, det støtter vi selvfølgelig også fuldt og helt, men det er altså noget småt i betragtning af, hvad man har gjort på ældreområdet.

At have tryghed i hverdagen handler jo også om at kunne færdes trygt på gaderne uden angst for at blive overfaldet, og det er så, uanset om man er ældre eller man er yngre. Vi har gentagne gange været fremme med forslag om, at der skal strammes over for voldsforbrydere, og det krav fastholder vi også i den nye samling.

Et af de helt store problemer er det, Københavns Politi netop har fremlagt et fyldigt mate-

riale om, nemlig at 40 pct. af voldsmændene i Københavns Politikreds enten er flygtninge eller indvandrere. Hvis man ser på personer under 18 år, er vi faktisk helt oppe på, at hver anden voldsmænd er flygtning eller indvandrer. En anden uhyggelig ting er, at i to tredjedele af voldssagerne kendte voldsmændene ikke engang offeret.

Disse ting har vi ikke tidligere kendt til i Danmark i det omfang, som der er nu, men de er blevet et resultat af den nærmest hæmningsløse indvandring, der finder sted i dette land, en indvandring, som ud over en kulturel mistænkeliggørelse af danskerne i deres eget land også medfører en langt stærkere kriminalitet. Det er uacceptabelt, og derfor skal der sættes langt kraftigere ind, bl.a. skal vi have nedsat den kriminelle lavalder.

Episoden i København i aftes var rystende. I stigende omfang importerer Danmark jo de uroligheder, der er ude i verden. Vi gør det med bind for øjnene. Derfor vil Dansk Folkeparti også bestræbe sig på i den nye samling at forsøge at få bindet af flertallet herinde i Folketingssalen, få forklaret, hvad det er for et Danmark, der er ved at tegne sig. Er det det Danmark, vi ønsker? Det tror vi ikke at flertallet i Danmark ønsker, og hvis ikke det er det, så skal vi sige stop, og det vil vi forsøge at skabe lydhørhed for i den samling, vi nu går i møde.

Fjerde næstformand (Poul Nødgaard):

Der er nu fremsat følgende forslag til vedtagelse: (Se ovenfor). Også dette forslag indgår her efter i forhandlingen.

Så er det hr. Peter Duetoft som ordfører, og jeg kan nu se, at statsministeren er vendt tilbage til salen; han var her ikke under den sidste ordførers indlæg.

Peter Duetoft (CD):

Jeg vil gerne starte med at sige varmt tak, megen tak, tre gange tak til statsministeren for én sætning i åbningstalen, og det var hans fastslåen af, at Nicemandatet ligger fast. I virkeligheden er det, CD anser som det allerallervæsentligste i den åbningstale, der var, at man altså ikke nu vil skabe utryghed og usikkerhed om åbningen over for de nye lande i Øst- og Centraleuropa.

ØMU-sagen, eurosagen, ja, det er jo vores eget problem. Det er Danmark, der vælger for Danmark. Det er Danmark, der vælger at sige, at her vil vi altså ikke være med. Men hvis

spørgsmålet om Nicetraktaten kom op, hvis der blev skabt usikkerhed om det, ja, så stillede sagen sig jo pludselig anderledes, for den traktat skal jo vedtages enstemmigt, og det vil sige, at her kunne Danmark blokere for alle de andre og dermed skabe usikkerhed om det måske aller vigtigste projekt, der overhovedet er i Europa i øjeblikket. Vi ville have forsinket udvidelsen, vi ville måske endda have ødelagt udvidelsen, hvis vi begyndte at stikke en kæp i hjulet på Niceforhandlingerne, og derfor var det afsnit i statsministerens åbningstale nok det allerallervigtigste.

Euronejet skal være udtryk for en ny politik, hedder det i debatten. Det gør det her i dag, det gør det ude omkring. Ja, hvem ved egentlig det? Jeg tror, at man skal være meget forsigtig med at tolke det nej. Jeg kunne jo være fræk at sige, at tilhængerne af euroen i virkeligheden er det største mindretal i Danmark, for man kan jo ikke forestille sig, at Enhedslistens folk, dem, der støttede nej et fra det synspunkt, er enige med Dansk Folkeparti i dets nej. I dag var det måske lidt vanskeligt at finde ud af, hvad hr. Holger K. Niensens nej var, men det lignede alligevel heller ikke helt hverken Dansk Folkepartis eller Enhedslistens.

Sandheden er, at nejsiden jo er delt op i mange forskellige nejer, og dermed kan man ikke bare gå ud at spørge: Er det det nationalistiske nej, vi skal følge? Er det frygten for den sociale nedtur, vi skal følge? Er det det liberale nej, vi skal følge? Eller er det det der med at være sur på politikerne-nejet, vi skal følge? Nejet kan ikke bruges til noget som helst andet end spørgsmålet om dansk medlemskab af den fælles mønt. Der kan ikke lægges andet i det, og det kan ikke få andre konsekvenser.

Men vi er i CD enige i, at der skal være en debat om den langsigtede EU-politik. Vi synes, det er glimrende, at statsministeren indkalder til et møde i næste uge, hvor partierne kan diskutere den sag. Vi er enige i, at en dialog og debat med befolkningen er flot. Det er den jo altid. Der er faktisk nogle af os, vel de fleste i dette hus, der farer land og rige rundt hver eneste aften og har dialog med befolkningen ved møder overalt, offentlige som ikkeoffentlige. Ja, vi hører, vi lytter, vi forklarer, og vi får impulser. Det foregår altså i forvejen.

Regeringen lægger op til folkehøring som instrument. Vi har intet problem med, at man er ude at debattere, og også at det bliver organiseret. Når jeg i de seneste dage har været en lille

smule skeptisk over for selve folkehøringsinstrumentet, så er det, fordi man skal passe på, at sådan nogle høringer ikke får et for autoritativt præg, at mennesker, der dukker op til høringerne så tror, at når de nu har været der og sige noget, så kan de også 14 dage efter opleve, at Folketinget vedtager det, de siger.

Det er faktisk ikke længe siden, at jeg flere steder i det nordjyske oplevede, at efter en folkehøring nede Aalborg, jeg tror, det var på socialområdet, kom der mennesker hen til mig to måneder efter og sagde: Jamen de sagde jo selv dernede, og hvorfor er der ikke sket noget?

Man skal passe på, at man ikke foregøgler, at det er mere, end det er. Det betyder selvfølgelig ikke, at man ikke skal have dialogen, men man skal passe på, at man så ikke tror, at det er en form for folkeparlament, man er ved at bygge op om folkehøringerne.

Jeg synes, der var en god succes med, at Europaudvalget drog ud i marken og diskuterede, som det skete her ved afstemningen, og det synes jeg da det skulle blive ved med. Når jeg siger Europaudvalget, så er det, fordi jeg er lidt bange for, at hvis fagudvalgene drager ud, så bliver det til almindelig fagpolitik. Så kommer det ikke til at handle om EU alligevel. Men lad dog netop Europaudvalget, som kender den danske politik, og som kender EU-vinklen, være langt mere opsøgende, end det har været før.

Men en ting er vel også vigtig i den her diskussion: at vi ikke glemmer visionerne, at vi ikke glemmer, hvorfor EU blev skabt, og at vi ikke glemmer, at EU er det eneste instrument. Det er første gang i Europas historie, at man har fået opbygget et system, hvor man binder de store og binder hinanden til at gennemføre også det, som man måske ikke lige ser som egen interesse, men ser som helhedens interesse. Det er jo det, der er det centrale i EU.

Jeg spørger bare nejsiden: Hvad i alverden er alternativet? Forestiller man sig, at alle de ting, der nu igennem så mange år er bygget op i EU, blot skal lægges til side, og at vi skal sige, at det der bras kan vi ikke have mere, det skal bygges op på en ny måde, og vi skal nu til at starte fra med nationerne og deres egeninteresser? Det er vel ikke et realistisk alternativ. Derfor er EU kommet for at blive, og derfor skal vi selvfølgelig også sørge for, at det kommer til at fungere ved ikke at spænde ben for det.

Problemet er måske i virkeligheden – og det var der måske ikke nok der sagde i valgkampen – at der ikke er union nok. Det kan godt være, at

der er områder, som ikke skal være omfattet af Unionen, men det ene af problemerne omkring EU og den opfattelse, man har af EU rundtom i det danske samfund, er måske, at EU alligevel ikke har været stærk nok til at løse en række af de problemer, som man havde forventet EU kunne klare.

Det er jo også derfor, at hr. Holger K. Nielsen i dag, synes jeg, har utrolig mange problemer med at forklare, at han ikke vil have mere union, men han vil for resten gerne have flere flertalsafgørelser. Jamen den modsætning ligger jo netop i, at man må have diskussionen om, hvad EU skal blande sig i, men når EU så blander sig, så må man naturligvis give EU de remedier, de redskaber, der er, for at det kan fungere.

Vi er også nødt til at fortsætte den diskussion, som allerede har løbet, men den må speedes op, og det er diskussionen om demokratiet i EU. Vi kommer ikke uden om at diskutere, at når nu et af kritikpunkterne mod EU er for mange regler, når nu et af kritikpunkterne mod EU er en administration og et bureaukrati, som så i øvrigt ofte er skabt af nationalstaterne, hvordan får vi så bygget den politiske side af EU så stærk, at vi kan kontrollere administrationen og kan kontrollere, hvad der foregår de steder? Jamen der er jo kun ét svar, og det ene svar er: Så må man styrke Europa-Parlamentet, sådan så det får flere muligheder for at kontrollere.

Kompetencekataloget har jeg gjort mig lidt kåd over i dag over for Venstre ved at sige, at det var dejligt, at de har skiftet mening fra den gang, de var imod det, og det er jo udmærket, men jeg synes stadig væk, at jeg er glad for, at Venstre og regeringen har meldt ud, at det er en vej at komme frem ad.

Jeg synes nu godt nok, at det der med, at vi skulle have et kompetencekatalog i Danmark, lød lidt pudsigt hos hr. Thulesen Dahl. Et kompetencekatalog er vel et, der skal være i EU og være bindende i EU, og derfor skal det selvfølgelig være om ikke i Traktaten, så i hvert fald være lige så vanskeligt at ændre som en traktat.

Men selve tankegangen om at diskutere, hvad det så er, EU skal beskæftige sig med, og hvad det er nationalstaternes, er rigtig. Mit temperament er måske så til at kalde det begyndelsen til en forfatning. Når jeg hører, hvad de taler om i udlandet, så er det faktisk det, der er indholdet, når de taler om en forfatning.

En europæisk forfatning er ikke noget med en præsident eller en samlet regering eller alt det der sniksnak, man går rundt og påstår. Jeg

ved det, for jeg er vel i virkeligheden den eneste i det her Ting, der altid har været tilhænger af den føderalisme. Men det drejer sig jo bl.a. om at få nogle klare spilleregler om, hvordan systemet skal fungere også i forhold til landene.

Så har vi jo den der debat om Østrigsanktionerne, som jeg nok synes nogle skamrider. Ja, jeg synes, det er lidt synd, at den lokkede nogle partier til under valgkampen at have mere lyst til at kritisere regeringen end til at tænke på et ja. Derfor blev det nok dagsordensat mere, end det var nødvendigt. Jeg vil sige, at i CD synes vi stadig væk, at princippet, der lå bag Østrigsanktionerne, er rigtigt, nemlig princippet om, at et politisk samarbejde nu tør reagere, når der i dele af Europa sker ting, der ud fra et menneskerettighedssynspunkt eller et demokratisyn er urimelige.

Vi er stadig væk nødt til at slå fast, for di noget er vedtaget demokratisk, behøver det jo ikke at være rigtigt. Man kan godt demokratisk vedtage noget, der virkelig strider imod hvad som helst. Tænk engang, hvis et flertal vedtog, at 20 pct. af den danske befolkning skulle sættes uden for indflydelse, skulle være pariaer og ikke kunne få lov til at gå ind på Københavns Hovedbanegård! Det er vedtaget demokratisk i Folketinget, men er det en god beslutning? Det ville da være en rædsom beslutning.

Naturligvis kan man godt komme ud for et demokrati, der bliver skamredet af nogle politiske strømninger, der er ubehagelige, og derfor er det godt, at et politisk organ som EU kan reagere. Det er jo det, vi har manglet i europæisk historie.

Havde man reageret over for Tyskland i slutningen af 1920'erne eller i begyndelsen af 1930'erne og fortalt dem, at det, der var under udvikling i det politiske system i Weimarrepublikken, nemlig at man gjorde det til en politisk sag i sig selv at sørge for, at befolkningsgrupper ikke kunne få lov at eksistere i samfundet, ikke gik, så havde chancen for, at Hitler ikke var kommet til magten, og chancen for, at vi havde undgået Holocaust og Anden Verdenskrig, været enormt stor. Men nu sad omverdenen og sagde: Det er jo de interne forhold; det blander vi os ikke i.

Så var det i øvrigt pinligt, at halvdelen af landene formodentlig var enige med tyskerne, for dengang var det jo sådan, at de jo havde en kraftig økonomi, og det viste jo virkelig orden og alle de her ting. Men man skulle have reageret.

Og op igennem tiden efter krigen er det på samme måde. Bosnien var jo i virkeligheden et katastrofalt eksempel på, at vi holdt alle de flotte taler, og så sørgede vi for, at de sikre zoner for flygtningene kun var bevogtede af en række FN-soldater uden våben, og derfor kan man nu grave massegravene op i Srebrenica, for vi kiggede jo først til og gjorde ikke noget før til aller sidst.

Så kom Kosovo, hvor man endelig fik taget sig sammen til at gøre noget og endelig sagde: Kære venner, nu er det gået for langt.

I mine øjne er Østrigsanktionerne og Kosovo et led i den samme politiske linje, nemlig at der er en grænse for, hvad man skal finde sig i foregår i et område – og så kan man kalde det internt eller ikkeinternt.

Det, der gik galt ved Østrigsanktionerne, var måden, man gjorde det på. Undskyld hr. statsminister, men det var det. Det var ikke statsministerens måde, men måden, hvor man startede med at lave sanktioner og så bagefter overvågning. Det ville måske have været smartere først at have overvåget og så lavet sanktioner bagefter. Det er ligesom den rigtige måde at gøre det på, synes jeg. Det har man så lært af. Jeg er så glad for, at man overhovedet gjorde noget. Det er da altid et forsøg, som man så lærer af.

Derfor er jeg også tilhænger af, at man prøver at lave et charter eller får klare spilleregler ind i Traktaten om, hvornår man kan overvåge, og hvornår man kan gå videre. Det er i fuld overensstemmelse med de europæiske værdier, som vi også altid har hyldet i Danmark, og det er i fuld overensstemmelse med de danske ønsker om, at menneskerettigheder og menneskeværd skal være i fokus. Så lad os endelig komme videre ad den vej.

Så endelig til det med strukturen: Det er jo ikke en superstat, man bygger op. Det er jo ikke den der store centralistiske model, der ligner USA's. Jeg synes, at man skulle kigge lidt andre steder. Man skulle kigge lidt til Schweiz, og man skulle kigge lidt til Canada, der har nogle samarbejdsformer, som man formodentlig udmærket kunne gøre noget ved i Europa.

Men verden er jo blevet mere international. Globalisering er kommet for at blive. Det er ikke noget, der forsvinder i morgen. Og det gør, at verden er forvirret. Når vi ser på vores tv, jamen så er der mange forskellige ting, der vælter ind til os og med problemer, vi aldrig skulle tage stilling til før, og som vi aldrig har haft inde i vores dagligdag. Og helt ned i det banale

med en stor fusion i erhvervslivet for nylig. Hvad var meldingen her? Vi må fusionere for at klare den internationale konkurrence, og det koster i øvrigt lige 2.500 job. Hvordan skal man elske det internationale, når den melding, man får, er, at det internationale koster job og dermed usikkerhed i vores land?

Det, man glemmer at sige, er så, at det internationale skaffede nogle andre job til landet, sådan så der er mennesker, der kommer i arbejde. Det, der står tilbage i menneskers erindring, er: Puha, det, der kommer udefra, er noget slemt.

Derfor er det nødvendigt, hvis Danmark fortsat skal være aktiv ikke bare i EU, men også i det generelle internationale arbejde. Og jeg er borgerlig, og CD er et borgerligt internationalistisk parti, og vi ønsker, at Danmark skal være med, men forudsætningen herfor er to ting:

Den ene er, at vi tror på os selv, og den andet er, at vi får klaret nogle af de sociale og skæve problemer, der er i Danmark, sådan at der ikke er problemer i Danmark, at der ikke er udstødning i Danmark, at der ikke er dårligdomme i Danmark, som man så kan give det internationale samfund skylden for. For der er en meget, meget tæt sammenhæng mellem indenrigspolitik og udenrigspolitik på de her områder, en sammenhæng, som vi nok ikke har kigget nok på.

På det kulturelle og uddannelsesmæssige område er det vigtigt, at vi får fastholdt vores arv og vores rødder, vores viden om det, forståelsen for det og troen på det, for sandheden er, at man må spørge: Hvem i himlens navn skulle tage dansk kultur fra os, hvis vi selv tror på den, selv lever op til den og selv bevarer den? Det var jo tidligere tiders og nok min generations holdning, at alt det gamle skidt i dansk historie, og hvad ved jeg, skulle bare væk, og det er jo den regning, vi betaler i dag, for det giver rodløshed.

Vi skal også sikre de unges muligheder for at samarbejde med folk fra andre lande, sådan så de forstår det internationale samarbejde.

Og socialt skal vi skaffe trygge rammer for mennesker. Det gør denne euroafstemning svære. Der er ikke så meget råd til at udvide de trygge rammer nu, som der var før.

Vi mener selvfølgelig på finanslovsiden, at regeringen bør lægge op til at sende det politiske signal til omverdenen, at et bredt flertal i det danske Folketing står bag den generelle, økonomiske linje i dette land, og derfor vil vi da stadig væk opfordre regeringen til at søge et

forlig med Venstre, Det Konservative Folkeparti og os andre, for vi tror, at det vil være en politisk fordel.

Men en kendsgerning er det, at der ikke er råd til så meget, som der var før, og det betyder også, at vi må være lidt tilbageholdende, når vi nu skal ind i finanslovforhandlingerne.

Men så skal man jo også en gang imellem ud og forklare, at de ændringer, der sker i dansk politik, eksempelvis efterlønsændringer, jo heller ikke nødvendigvis skyldes EU eller skyldes det internationale. Det er jo ikke EU's og det internationale skyld, at vi pludselig har mange flere ældre og færre yngre. Det er jo ikke noget, de har skabt. Det er et internt problem hos os. Men der var det igen så let for modstanderne at sige, at det er det sociale pres udefra og det økonomiske pres, der fører til det. Det er jo noget sludder.

Der er ikke noget i denne verden, der er så dårligt som at stå udenfor, og derfor er vi enige i det med det rummelige arbejdsmarked: at vi skal udnytte de menneskelige og uddannelsesmæssige ressourcer, der findes i vores land, at mennesker har en værdi, også selv om de ikke kan arbejde på fuld tid. De har nogle ressourcer. Det skaber netværk. Der er mange ting, som statsministeren har nævnt omkring det rummelige arbejdsmarked, som vi er tilfredse med.

Jeg vil blot i en sidebemærkning nævne, at statsministeren måske også skulle bruge lidt tid på aldersdiskriminationen. Ikke bare i kampagner, men kigge lidt voldsommere på det, for vi har ganske mange eksempler på det. Det er ikke blot fra en tv-udsendelse i går eller i forgårs, eller hvornår det nu var, men faktisk igennem ganske lang tid, hvor mennesker bliver sat på gaden, fordi de har et forkert årstal på deres dåbsattest. Lad os også kigge på det, for det skaber frygt for den verden, vi lever i.

Det her handler om holdingsændringer, og derfor er det meget svært og tager lang tid, men én ting kan regeringen gøre: Den skal i hvert fald lade være med at belaste erhvervslivet, samtidig med at den beder erhvervslivet om at tage sig af rummeligheden, tage sig af de svage i samfundet, de vanskeligere stillet i samfundet. Man kan ikke på én gang bede erhvervslivet gøre det, og så samtidig sige: I skal i øvrigt af med en masse milliarder kroner. Den dobbelthed går simpelt hen ikke.

Internationaliseringen kommer jo også til os på andre områder. Det har noget med retspolitik at gøre, det har noget at gøre med, hvordan

vi organiserer vores uddannelser. Det er vigtigt at prioritere vores uddannelsessystem, så vores unge bliver bedst muligt uddannede, og det er vigtigt, at folkeskolen er med – vi har jo tidligere foreslået nogle ændringer på det område – og det er også vigtigt, at man holder fast i, at erhvervsstrukturen nok skal ændres.

Det betyder eksempelvis, at muligheden for hjemmearbejde bliver større, for det er en god måde for virksomheder at organisere arbejdet på og også en god måde for medarbejderne. Men så er det ikke for snedigt, må jeg sige til statsministeren, at regeringen går ud og beskatter nogle af de ting, der er fundamentet for hjemmearbejdet, og det må vi jo kigge lidt på.

Investeringen i ny teknologi og produktudvikling er jo også vigtigt for, at det danske samfund kan tjene penge, at vi kan klare os i den internationale verden, men igen: Hvorfor skal erhvervslivet så belastes med yderligere udgifter?

Endelig er der selvfølgelig trygheden i hverdagen, som handler om hjemmehjælp og ældrepleje, hvor vi har ting, der skal gøres. Der er utryghed på mange plejehjem, der er ventelister på sygehusene. Og jo, hvis det ikke kommer i orden, er forståelsen for det internationale samarbejde igen for lille.

På sundhedsområdet vil CD prioritere renoveringen af systemet, renovering af det fysiske system, uddannelsen og de flere og nye instrumenter højest, og vi mener – det må vi sige til Det Konservative Folkeparti – at det er uetisk at give flere garantier på sundhedsområdet, end man kan holde. Vi er nødt til at sørge for, at de garantier, der er givet én gang, bliver opfyldt, og at der ikke begynder at vælte nye garantier ud, som vi slet ikke kan leve op til.

Hvis Danmark skal være en international medspiller, så kræver det, at der er en dialog og en debat i Danmark om de her ting. Det betyder, at vi skal fjerne menneskers frygt, følelsen af urimeligheder i dagligdagen, frygten for, at man i morgen bliver mødt med ting, man ikke kan klare, følelsen af at stå uden for, følelsen af ikke at have nogen fremtid. Det er først, når vi får fjernet det, at Danmark for fuldt tryk kan gå ind i den nye, globaliserede verden.

Dertil kommer så det, som vi naturligvis som politikere kan gøre i dagligdagen. Vi kan sørge for, at der er en politisk stabilitet, vi kan sørge for, at der er en troværdighed over for udlandet i det politiske system, og vi kan justere vores samfund i det omfang, det er nødvendigt i forhold til de udenlandske udfordringer. Det er jo

faktisk det, det drejer sig om, for vinder vi ikke den kamp indadtil, så taber vi en anden kamp udadtil, og så bliver Danmark et eller andet lille frilandsmuseum, der ligger oppe mod nord, som har vanskeligt ved at overleve, som de andre ikke interesserer sig spor for.

Og det er vel også konklusionen i en EU-debat. Man skal passe på ikke nu at bilde sig ind, at hvad der foregår i Danmark, og hvad der foregår ved en folkeafstemning i Danmark kan sætte en fuldstændig ny dagsorden i verden og skabe et helt nyt Europa, selv om alle de andre er i god gænge på vej i en retning, som vi i virkeligheden også burde være tilfredse med.

Elisabeth Arnold (RV):

Der er ikke noget at sige til, at EU-forholdene har været det store emne i debatten i dag. Man kan med rette spørge: Lille land, hvad nu? Vi har en god anledning til at diskutere, hvordan vores forhold i Europa er efter nejdet den 28. september.

Det Radikale Venstre fortolker nejdet den 28. september ganske ligetil og lige ud ad landevejen. Nejdet betyder, at Danmark ikke deltager i den fælles mønt, og det er så det. Det forbehold skal ikke ophæves, det skal bestå, og derfor er det lidt mærkeligt at høre mange af nejsigerne i dag sige, at man ikke har taget nogen konsekvenser af afstemningen, for der kommer den helt oplagte konsekvens af, at nejsiden har vundet, at Danmark ikke deltager i den fælles mønt. Det er konsekvensen. Så klart kan det siges.

Der har været mange reaktioner og mange fortolkninger af nejdet. Men vi, der har været ude i kampagnen i mange måneder, ved jo, at der har været tusinde forskellige grunde til, at folk har sagt nej. Lige fra en indædt modstand mod EU og alt dets væsen til en forsigtig vent og se-holdning, og måske får vi chancen igen om nogle år, men det skal ikke være lige nu. Der er sket for meget, det er gået for hurtigt, vi venter lidt.

Så at fortolke nejdet som en grundlæggende modstand mod yderligere integration i Europa mener jeg vil være forkert. Derfor holder jeg faktisk også meget af hr. Holger K. Niensens fortolkning af nejdet, hvor han jo udtrykkeligt siger, at Danmark fortsat er medlem af EU. Nejdet til euroen var ikke et nej til EU, og det var ikke et nej til fastkurspolitikken. Det var ikke et nej til østudvidelsen, og det var heller ikke et nej til et fortsat samarbejde i Europa. Så derfor synes jeg,

at man skal holde sig til den konklusion, at det var nej til euroen og ikke til andet.

Jeg synes, det har været ubehageligt at læse nogle af de udenlandske reaktioner, som måske kan sige noget om, hvad vi kan vente os, hvis vi fortsætter den polarisering, som jeg føler vi har været godt i gang med:

En reaktion fra et land som England f.eks. har været en jubel over, at danskerne sagde nej, sådan at de engelske konservative fik et yderligere argument for at lukke sig ude fra Europa og vende ryggen til Europa.

En reaktion fra de franske venstreorienterede, som sagde: Det var da godt, at Danmark endelig sagde nej, for så kan vi få lov at gå videre i det forstærkede samarbejde, som vi gerne vil gå videre med. Så har vi ikke disse fodslæbende danskere at tænke på.

Og den værste reaktion var nok den, der kom fra Jörg Haider i Østrig, som sagde, at nu ville han øjeblikkelig bede Kommissionen om at indstille de videre forhandlinger med de øst- og centraleuropæiske ansøgerlande, for når Danmark havde sagt nej, så var det nok et tegn på, at der var en generel angst og utilfredshed i Europa ved perspektiverne for udvidelse.

Så derfor er jeg glad for hr. Holger K. Niensens reaktion på nej, nemlig at det var et nej til euroen og ikke et nej til EU og ikke et nej til udvidelsen og ikke et nej til fortsat samarbejde.

Der er ikke brug for kompromisser eller for nye undtagelser. Danmark deltager som sagt ikke i euroen, og det er en ren dansk beslutning. Vi blokerer ikke for, at nogen traktat kan træde i kraft, som det var tilfældet i 1992. Vi har allerede for længe siden sagt, at andre lande kan gå videre, hvis de ønsker det, men Danmark bestemmer selv, om vi vil gå med eller ej, og vi har altså besluttet os for nu, at vi ikke går med.

Men erfaringen fra det meget klare nej, det blev i torsdags, må også få os til at tænke os om og sige, at det nok vil være uklogt og halsløs gerning at bevæge sig ud i yderligere afstemninger om de øvrige danske forbehold. Derfor er jeg helt enig med dem, der siger, at alle forbeholdene består, og at de ikke skal til afstemning i en overskuelig fremtid.

Konsekvensen er selvfølgelig, at Danmark i EU har sat sig selv i en særlig position. Jeg vil nødig sige, vi har sat os på slæbesporet eller har sat os uden for døren, men vi har i hvert fald anbragt os i en særlig position, hvor vi ikke har den samme slagkraft i vores argumenter, som vi

havde haft, hvis vi havde været med i alle samarbejdsområderne.

Danmark har svækket sin position og måske især som hjælp i udvidelsesprocessen, men det er vores pligt at gøre alt, hvad vi kan, for at udvidelsesprocessen fortsætter. Nicetraktaten må gøres hurtigt færdig, og den proces må nejsiden altså ikke få lov at spolere, og det retter jeg selvfølgelig især til de nejsigere, som ikke er tilhængere af udvidelsesprocessen. Jeg er helt sikker på, at SF vil bidrage til, at vi får en god og hurtig udvidelsesproces, så vi hurtigt kan vise befolkningerne, at vi mener det alvorligt med velkomsten til dem i EU-samarbejdet.

De andre områder, som ikke er omfattet af forbeholdene, er vi selvfølgelig stadig med i, og Det Radikale Venstre vil nu som før arbejde aktivt for, at Danmark får et godt samarbejde i EU, og at vi også bidrager positivt og konstruktivt til samarbejdet i hele EU.

Jeg vil godt i denne forbindelse sige til den konservative ordfører, at jeg synes, det var rigtigt nævnt i fru Lene Espersens ordførertale, at nærhedsprincippet ikke anvendes godt nok. Noget af det, som vi faktisk forsømmer i dansk EU-politik, er engang imellem at prøve at sætte hælene i og sige, at her er vi faktisk på koalitionskurs med nærhedsprincippet.

Det er jo ved hjælp af Ministerrådets udfordringer og Ministerrådets samlede aktioner over for Kommissionen, at man skal kunne sige, at her er nærhedsprincippet faktisk et princip, som bør tages i brug, så her bør EU ikke lovgive, for det bør nationalstaterne. Jeg synes, vi skal give hinanden håndslag på, at vi i fremtiden vil prøve at holde vores egne ministre fast på at bruge nærhedsprincippet mere offensivt.

I Det Radikale Venstre er vi fuldstændig enige i de signaler, der har været om at bygge bro. Vi har haft en meget lang debat, 7 måneder, og vi har fået et godt indtryk af, hvad det er for nogle bekymringer, der optager befolkningen. Vi tager gerne fat på den fortsatte dialog, og når jeg siger dialog, så mener jeg det alvorligt, især den del af dialogen, der har med lytning at gøre. Det er jo ikke blot et spørgsmål om at tale til folk, det er også et spørgsmål om at tale med folk, og det er også et spørgsmål om at lytte til, hvad de faktisk siger.

Ideen om folkehøringer er da tiltalende, men der må være andre måder, vi også kan føre dialogen videre på. Jeg var selv med på den tur, som Europaudvalget havde i en del af kampagnen her, og jeg synes selv, det var en meget, me-

get vellykket turné og en meget vellykket mødesamling, vi havde, og det, der mødte os adskillige gange, var netop, at de virksomheder eller institutioner, vi var ude at besøge, ofte sagde: Hvor er det godt, at I kommer uden for murene.

Nu ved vi jo godt alle sammen her, at vi som enkeltpolitikere og som ordførere på enkelte områder kommer meget uden for murene, men det, at et folketingsudvalg kom ud som et udvalg og tog sine debatter med befolkningen på de steder, hvor befolkningen er, gav faktisk et godt resultat i den forstand, at vi fik en god dialog og fik forklaret nogle af de måder, vi fører EU-politik på her i Folketinget, nemlig ved, at vi har en minister, som, inden han eller hun tager til Bruxelles, altid sørger for at have et flertal i Folketinget bag den politik, der bliver ført. Det tror jeg var en nyhed for mange borgere, og det er faktisk sørgeligt, at det skulle være en nyhed efter snart 30 års medlemskab af EU.

En anden ting, jeg også gerne vil sige i forbindelse med brobygningen til den store del af befolkningen, som har været bekymret ved euroen, er, at der ikke er nogen tvivl om, at den danske diskussion har et spejl i flere andre lande i Europa. Det er ikke mange befolkninger, der har fået muligheden for at have folkeafstemning om enkeltproblemer inden for EU-samarbejdet, men meningsundersøgelser og andre undersøgelser viser jo, at der er forskellige meninger rundt omkring også i andre EU-lande.

Jeg tror, at andre EU-lande også har været meget interesseret i at se, hvordan den danske debat forløb, og hvordan det danske afstemningsresultat blev. Derfor kan man selvfølgelig sige, at den danske afstemning måske sætter nogle debatter i gang i de andre lande, men jeg ville være bekymret, hvis det betød, at diskussionen rundt omkring i de andre EU-lande viste, at f.eks. EU-samarbejdet har ringe folkelig opbakning, eller at EU-udvidelsen har ringe folkelig opbakning, eller at respekt for demokrati og menneskerettigheder og retsstaten har ringe folkelig opbakning. Det ville jeg være frygtelig bekymret for, men selve debatten skal vi selvfølgelig have for at se, hvad det er for nogle problemer, folk ser i EU-samarbejdet.

Noget af det, vi er bekymrede for efter det danske nej i torsdags, er, at der begynder at vise sig en tegning af et EU i flere hastigheder. Det er vi ikke glade for i Det Radikale Venstre, men vi må konstatere, at efter det danske nej har vi de fire undtagelser, og hvis man tager den gam-

le sommerhusregel med, har vi såmænd fem. Så er vi allerede i en position, hvor vi er uden for så mange stykker samarbejder, så man må sige, at vi repræsenterer i hvert fald en anden hastighed, end de fleste andre medlemslande gør.

Der er fleksibilitet i samarbejdet, men det skal også være fælles regler, hvis samarbejdet skal have en mening, og jeg synes ikke, det er nogen god udvikling, der er i gang, hvor lande begynder at udsondre sig og have forskellige undtagelser på forskellige områder, fordi der er noget, de ikke bryder sig om at være med i.

Jeg vil gerne nævne kort, at vi synes, det er meget vigtigt, at vi fortsætter EU's globale rolle og prøver at sikre, at EU kan spille en rolle især over for USA i WTO-sammenhæng og også i de bilaterale forhandlinger, der f.eks. er vedrørende hormonbehandlet oksekød, vedrørende genetisk modificerede organismer, vedrørende andre ting, hvor USA jo opfører sig som en fuldstændig banal kapitalistisk magt.

Her kan netop EU spille en rolle, fordi vi siger, at vi tager altså også hensyn til miljøet, vi tager også hensyn til forbrugerne, vi tager også et hensyn til bekymringen for ny teknologi, og derfor vil vi ikke acceptere, at der er fuldstændig frit løb for enhver form for handel. Frihandel skal betyde, at der også skal være et ansvar over for forbrugerne og et ansvar over for miljøet.

Den eneste måde, hvorpå der er mulighed for, at et land kan gøre sig gældende over for det store USA, er faktisk ved, at man slutter sig sammen i internationale sammenslutninger, og der er EU det rigtige sted. Der er simpelt hen ikke andre organisationer, hvor man med nogenlunde slagkraft kan repræsentere et modspil over for USA.

Også EU's ulandsbistand vil jeg nævne her, fordi EU er den største enkeltbidragyder til ulandsbistanden. Man kan kritisere meget i EU's ulandsbistand, fordi den er for langsommelig, måske for diffus, men det vil man altid kunne kritisere ulandsbistand for, det kritiserer man såmænd også den danske for, men det er altså vigtigt, at vi holder EU fast på, at det også er en del af EU's opgave netop at føre en handelspolitik og en ulandsbistand, som gør, at vi hjælper ulandene og sørger for at holde dem inde i en udvikling, som kan bringe dem fremad.

Endelig vil jeg sige om det sikkerhedspolitiske, der er nævnt flere gange i dag, at det jo er interessant, at EU's sikkerhedspolitiske rolle be-

står i, at man holder fred i et stort område, som har været plaget af krige og konflikter i mange, mange hundrede år. Det er så i sig selv en sikkerhedspolitisk gevinst, at nye krige ikke opstår på det europæiske fastland, for dem har vi haft nok af, og Europa skylder simpelt hen omverdenen en lang periode med fred.

Men ud over det er der jo også alle de bestræbelser, der går ud på, at de europæiske lande skal holde orden i eget område og prøve at forebygge konflikter og sørge for at holde ro omkring indgåede aftaler og f.eks. deltage i fredsbevarende aktioner og i andre former for demokratisering osv. på eget område.

Og her kunne jeg godt være bange for, at vores forsvarsforbehold på et tidspunkt stillede sig i vejen for, at Danmark kunne deltage i aktioner, som vi i øvrigt følte var ganske oplagte for Danmark at deltage i. Det kan være ting som minerydning, det kan være evakuering af flygtninge, det kan være opretholdelse af ro og orden i områder. Jeg vil meget gerne appellere til, at vi tager en åben og fordomsfri diskussion om, hvordan Danmark kan bidrage til disse udmærkede aktiviteter for at holde ro og sikkerhed i området på en måde, så vi ikke spænder ben for os selv, fordi vi har det forsvarsforbehold.

Jeg vil gerne her appellere til, at især SF, som jo har en nøgleposition i forbindelse med vores forbehold, prøver at tænke sig godt om, når de skriver det, som de gør i deres eget oplæg: at der skal være en bred europæisk sikkerhedsordning. En bred europæisk sikkerhedsordning lyder forjættende, og vi er fra radikal side meget interesserede i at diskutere videre, hvad SF mener med det. Vi deltager gerne i de videre debatter.

Der er kort sagt nok at tage fat på. Det Radikale Venstre ønsker fortsat en offensiv dansk EU-politik, selv om vi ikke er med i det hele. Vi mener faktisk, at det er vores pligt.

På det indenrigspolitiske område vil jeg blot i forlængelse af det andet, der er sagt tidligere i dag, sige, at vi ønsker selvfølgelig, at opsvinget skal fortsætte, uanset om vi medlem af euroen eller ej.

Vi lægger meget vægt på, at det private erhvervsliv kan fungere, kan få glæde af det opsving, der allerede er i gang, og at det også fortsat kan få den arbejdskraft, der skal bruges. Vi opfordrer det derfor til at bruge alle de ressourcer, der er i det danske samfund, uanset personernes hudfarve, tro og alder, og uanset om de

eventuelt har et handicap, som gør, at de ikke kan være med på fuldt drøn. Der ligger et stort ansvar i erhvervslivet for at skaffe sig den arbejdskraft, der skal bruges, og vi vil gerne fra politisk hold gøre alt, hvad vi kan, for at gøre den udslusning let, sådan at vi får alle de hænder i arbejde, der overhovedet kan arbejde.

Et andet problem, vi jo selvfølgelig også har ligesom resten af Europa, er forgabningen af samfundet, hvor vi får en stigende andel af ældre og små ungdomsårgange, dvs. færre i den erhvervsaktive alder, som skal løfte de forpligtelser, der er for fortsat at have en god offentlig sektor, et godt sygehusvæsen og en god ældreforsorg. Selv om der er mange ting at kritisere og mange ting at gøre bedre, så er der altså også en forpligtelse til at sikre, at der stadig væk er arbejdskraft nok til at fylde alle de pladser ud, der skal bruges i det velfærdssamfund, som vi så gerne vil bevare.

Den kommende finanslov vil vise, hvor langt vi når i denne omgang, men i øvrigt synes vi, det er vigtigt, at vi kigger på den langsigtede udvikling i den offentlige sektor, både hvad angår teknologi, IT, respekt for borgeren, værdighed i omsorgen og reform af uddannelsessystemerne. Der er virkelig mange problemer at tage fat på.

Til sidst vil jeg blot sige, at de kommende kontakter mellem partierne om Danmarks fremtid i EU og om EU's langsigtede udvikling ser vi meget frem til. Den diskussion behøver vi, vi har forsømt den, det vil jeg gerne indrømme, den har været forsømt i Danmark igennem mange år, den må vi have nu. Det Radikale Venstre bidrager meget gerne og gladeligt til den diskussion.

(Kort bemærkning).

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Nu har Det Radikale Venstre jo været det parti, der i størst muligt omfang har taget nej i torsdags som udtryk for, at man nu virkelig skal gå til kamp for et forstærket Europa. Og det er jo i sig selv noget af en særegen konklusion på baggrund af, at det rent faktisk blev et nej, men det kunne vi jo læse.

Det Radikale Venstre er også det parti, der stiller med en økonomiminister, der tager ned og græder ved skuldrene af ministerkollegaerne og nærmest beklager sig over den befolkning, økonomiministeren ellers indirekte er blevet valgt af. Sådan er det jo så forunderligt.

Men det, jeg gerne vil spørge fru Elisabeth Arnold om, er i forhold til Niceforhandlingerne. Det er således, at Europa-Kommissionen har fremsat et forslag, som vil formalisere Østrigs-sanktionerne og mulighederne for at lave Østrigs-sanktioner fremover, og det forslag, der ligger, er i meget vid udstrækning, at man stadig væk kan lave sanktioner, uden at der i virkeligheden er begået handlinger, som overtræder menneskerettigheder.

Derfor bliver jeg nødt til at spørge fru Elisabeth Arnold, som jo, dengang man lavede Østrigs-sanktionerne, udtrykte skepsis over for dem, om hun er tilhænger af det forslag, der er fremsat, eller om hun sammen med os andre vil prøve at modarbejde det, så det ikke bliver en del af en kommende traktats artikel 7.

(Kort bemærkning).

Elisabeth Arnold (RV):

I første omgang vil jeg sige til hr. Kristian Thulesen Dahl, at det er rigtigt, at Det Radikale Venstre ikke kryber i et musehul på grund af nej i torsdags. Vi opfatter nej som det, det er: et nej til den fælles mønt.

Vi mener, det er vigtigt, at der er et politisk parti i Danmark, som bekender sig til den europæiske idé, som bekender sig til det europæiske samarbejde, og som går fuldt og helt ind for det og siger: Vi mener, det er den rigtige vej for Danmark at være med i det europæiske samarbejde. Det vil vi ikke give afkald på at mene. Vi mener faktisk, at det er vigtigt, at der er nogle, der går frem og siger: Sådan mener vi, det skal være. Blandt de 47 pct., der stemte ja, er jeg sikker på, at der var temmelig mange radikale. Så at vi har en opbakning på 47 pct. synes jeg egentlig er helt pænt.

Så spørger hr. Thulesen Dahl om forslaget. Jeg har set en nusset telefax af et eller andet forslag om, at man skulle lave en overvågningsmekanisme. Det forslag er vi ikke tilhængere af. Jeg har ikke set andet end de der 7-8 linjer, der handlede om det, men det er selvfølgelig et hovsaforslag, som er bragt ind meget sent i debatten, og som jeg ikke kan se kan bruges til noget som helst. Men debatten om, hvordan man sikrer demokratiet og sikrer en respekt for menneskerettigheder i alle medlemslandene, slipper vi ikke.

(Kort bemærkning).

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Nu skal jeg jo ikke kunne sige, hvordan de fax'er, som fru Elisabeth Arnold modtager, er. De er åbenbart nussede. Jeg har et bedre eksemplar, og det skal jeg da gerne servicere fru Elisabeth Arnold med, hvis det gør det lidt mere klart at læse.

Men jeg er da glad for meldingen om, at fru Elisabeth Arnold vil være modstander af det forslag, og så håber jeg selvfølgelig, at det den her gang lykkes fru Elisabeth Arnold at få indflydelse på regeringens politik på sådan et område. Det lykkedes jo ikke i forbindelse med Østrigs-sanktionerne, hvor fru Elisabeth Arnold jo åbenbart var uenig i den linje, regeringen førte. Nu håber jeg, at lydigheden i regeringen er lidt større. Jeg kan da se, at statsministeren jo er kommet til stede i salen igen og så også har hørt den her meningsudveksling i hvert fald i forhold til det her, og det synes jeg da er befriende.

Det er jo ikke helt ligegyldigt, at et regeringsparti, af to regeringspartier, dagen efter folkeafstemningen, hvor det altså blev et nej, gør det klart, at man nu vil bruge det her nej til at forstærke sin europapolitik, til virkelig at gå ud energisk og kæmpe for europatankgangen. Altså, det er jo virkelig et signal, der siger lidt om også Det Radikale Venstres forhold til dets egne landsmøder, hvor man kan vedtage både det ene og det andet, og man er fuldstændig fløjtende ligeglad med det herinde.

(Kort bemærkning).

Elisabeth Arnold (RV):

Nu var hr. Kristian Thulesen Dahl så dristig at nævne det radikale landsmøde, men lige præcis derfor kan vi gå ud som stærke og oprigtige og engagerede europæere.

I 1999 havde vi en landsmødebeslutning, der ønskede den Økonomiske- og Monetære Unions tredje fase sat til afstemning eller vores forbehold afskaffet. Det var 78 pct. af de delegerede, der ønskede det, eller var det kun 77 pct., det kan jeg ikke huske, og i år, i år 2000, havde vi på vores landsmøde den tilsvarende opfordring, og der var det 80 pct. af vores landsmøde, der ønskede det.

Så vi har ingen reservationer i forhold til vores landsmødebeslutninger og vores bagland.

(Kort bemærkning).

Ulla Tørnæs (V):

Jeg har fuld forståelse for, at der ikke blev plads til meget indenrigspolitik i fru Elisabeth Arnolds indlæg, og derfor bliver jeg nødt til lige at være sikker på, at det, der er fremgået af dagspressen de seneste par dage, også er helt korrekt.

Det er nemlig af dagspressen fremgået, at Det Radikale Venstre ikke vil være med til den ekstra beskatning af erhvervslivet, som regeringen har lagt op til med finanslovsforslaget. Derfor vil jeg gerne bede fru Elisabeth Arnold redegøre for, om det er en korrekt gengivelse, der har fundet sted i dagspressen, så vi er sikre på, at de forslag, regeringen har fremsat om ekstrabeskatning af erhvervslivet, bliver taget af bordet.

(Kort bemærkning).

Elisabeth Arnold (RV):

Jeg synes, det er rimeligt at påpege, at finanslovsforslaget er fremsat under den forudsætning, at det blev et ja til den fælles mønt. Det ville have skaffet erhvervslivet nogle bedre forhold, en lavere rente, og formentlig nogle flere arbejdspladser og en bedre vækst, og i det lys skal man se finanslovsforslaget.

Når det så blev et nej i torsdags, må man også sige, at så må der være ting i forbindelse med finanslovsforhandlingerne, som betyder, at nu er vilkårene altså ændrede, og det må man selvfølgelig se på med nye øjne.

Enkeltpunkter på det her felt vil jeg ikke gå ind på, men jeg vil sige, det er klart, at når finanslovsforslaget er fremsat under forudsætning af et ja, og det så bliver et nej, så er der visse ting i finanslovsforslaget, som selvfølgelig mister aktualitet.

Fjerde næstformand (Poul Nødgaard):

Hr. Keld Albrechtsen som ordfører.

Keld Albrechtsen (EL):

Det tjener efter min mening den danske befolkning til uvisselig hæder, at den ikke lod sig true af de skræmmekampanjer, som blev iværksat fra regeringens side, fra Arbejderbevægelsens Erhvervsråd, ja fra hele det magthavende lag i dette samfund.

Og det er jo også karakteristisk, når man ser de undersøgelser, der er lavet om, hvordan stemmerne fordelte sig blandt befolkningsgrupperne her i landet den 28. september, at de mennesker, som har de mindste indkomster i dette

land, overvejende stemte nej, og det er der jo en god grund til, fordi vi jo vidste, at hvis det var blevet et ja, så ville det have været den del af befolkningen, som står svagest i samfundet, som til syvende og sidst ville være blevet ramt.

Befolkningen gennemskuede den politiske elites agitation. Det er jo også fantastisk så at se, hvordan det gik bagefter. Jeg står her med et Ritzautelegram, som viser, at kronen jo faktisk stort set aldrig har haft det bedre end efter det danske nej.

Vi fik rædselsberetninger om, hvor forfærdeligt det ville gå, og nu står vi så i den situation, at aktieindekser osv. faktisk aldrig har ligget højere, end de gør i dag.

Vi hørte fru Elisabeth Arnold lige for et øjeblik siden. Hun har åbenbart slet ikke opdaget, at der har været en folkeafstemning, og at den endte med et nej, og at det dansk-tyske rentespænd faktisk i går blev indsnævret. Det blev indsnævret. Fru Elisabeth Arnold gentog for et øjeblik siden den argumentation, som hun kørte med i ugevis inden folkeafstemningen: at et nej ville føre til et øget rentespænd. I går blev rentespændet rent faktisk indsnævret.

Desværre tyder meget i den her debat på, at folketingsflertallet – det flertal, som jo desværre formentlig senere under debatten i dag vil stemme for regeringens forslag – tilsyneladende intet har lært af det, der skete sidste torsdag, den 28. september.

Statsministeren kom med garantier inden folkeafstemningen. Jeg har lige læst et Ritzautelegram, der kom nu her kl. 14.20, hvor man har gennemgået forløbet og de løfter, som statsministeren kom med. Han garanterede, at han ville nedlægge veto imod enhver indførelse af flertalsafgørelser på social- og arbejdsmarkedspolitikken, bl.a. de to artikelforslag, som nu ligger til behandling inden for socialområdet og inden for arbejdsmarkedsområdet. Det hedder artikel 42, og det hedder artikel 137. Kategoriske løfter og garantier, som blev givet til befolkningen inden folkeafstemningen.

Statsministeren bekræfter i dette Ritzautelegram i dag, hvor statsministeren bliver spurgt: »Er du fejl citeret?«, at »Nej, nej, det synes jeg ikke jeg er, det synes jeg ikke«. Statsministeren vedstår sig altså i Ritzautelegrammet de løfter, som blev givet inden folkeafstemningen. Det synes jeg er temmelig væsentligt at få fastslået.

Måske vil regeringen ikke stå ved sine løfter i dag, og de løfter er ikke indeholdt i det forslag, der er fremsat til vedtagelse her i Folketingssa-

len. Der er der indført en elastik, en gummiparagraf, så regeringen selv efterfølgende kan tage stilling til, om der alligevel skal indføres flertalsafgørelser på disse områder.

Og jeg synes, at hvis det er sådan, at regeringen ikke vil vedstå sig de løfter, som den kom med inden folkeafstemningen, så skylder den da i hvert fald at sige det rent ud og så sige til befolkningen: Vi sagde disse ting i et forsøg på at få et ja. Det lykkedes ikke, og nu mener vi ikke mere det, vi sagde. Det er rene ord for pengene. Det kan man så stå til ansvar for efterfølgende over for befolkningen. Smukt er det ikke, men så er det da i det mindste en ren melding.

Men det fifleri, der ligger i det forslag til vedtagelse, mener jeg simpelt hen ikke går. Derfor håber jeg, at statsministeren nu her, når vi er kommet igennem ordførerrækken, kan gå op og give en fyldestgørende og gennemgribende redegørelse for det, der står i det Ritzautelegram, det statsministeren sagde i Danmarks Radios afslutningsdebat, som vi har drøftet i formiddags, og så hvad det egentlig er, regeringen fremsætter nu, og hvad det egentlig er, der er regeringens grundlag i dag. For jeg synes ikke, det kan være rigtigt, at den tvivl om, hvorvidt de løfter, regeringen har givet os, vil blive indfriet, skal henstå efterfølgende efter den her debat.

Så min opfordring til statsministeren er, at vi, inden denne debat er afsluttet i dag, får afklaret det spørgsmål til bunds.

Jeg hørte økonomiministeren på et tidspunkt – nu ved jeg ikke, om økonomiministeren stadig væk er til stede i salen, det tyder det ikke meget på – sige, at et nej, som det altså blev den 28. september, var et nej til et helt og udelt og socialt solidarisk Europa. Noget i den retning sagde økonomiministeren.

Lige i hovedet på den danske befolkning tillader hun sig at påstå, at den danske befolkning har sagt nej til et helt og udelt Europa, at den danske befolkning har sagt nej til et socialt solidarisk Europa.

Jeg synes, det er en fornærmelse, økonomiministerens fornærmelse af den danske befolkning. Og jeg håber faktisk, hun vil komme herop og fra talerstolen sige, at det mente hun naturligvis ikke. For mange undersøgelser og diskussioner og erfaringer, vi har fra de mange debatmøder, tyder jo helt klart og entydigt på, at den danske befolkning med sit nej den 28. september sagde ja til internationalt samarbejde, sagde ja til demokrati, sagde ja til velfærd. Og hvorfor stemte man nej? Man stemte nej, lige

netop fordi man siger ja til internationalt samarbejde, men man siger ikke ja til den forkerte form for internationalt samarbejde.

Man stemte nej, tror jeg – det er min erfaring fra utallige debatmøder – fordi man frygter en indskrænkning af demokratiet. Man vil ikke overlade magten til embedsmænd og bureaukrater. Man ønsker tværtimod indført mere demokrati i det internationale samarbejde.

Man stemte nej, fordi man har en ægte bekymring over velfærden, og man ønsker den sikret. Jeg har hørt mange mennesker, også rundt omkring på møder og på uddannelsessteder osv., sige: Vi skal have et internationalt samarbejde. Men ikke et internationalt samarbejde, hvor 12 eurolande bestemmer og trækker deres vilje ned over hovedet på resten af Europa, hvor en række kernelande, som de jo kalder sig, nu sidder og skruer traktater sammen og fremsætter forslag, som de så skal vedtage hen over hovedet på resten af Europas lande og befolkninger.

Og nu sidder de så i Niceforhandlingerne, 15 lande inklusive Danmark, og vil lave en stor, ny traktat med et katalog med efterhånden snesevis af forslag, dusinvis i hvert fald, til, hvor magten skal fratages de nationale parlamenter og flyttes over til Europa-Kommissionen, EF-Domstolen, Europa-Parlamentet og de føderale organer i Bruxelles.

Det er, som om man intet har lært fra den danske regerings side, heller ikke på det punkt, fordi det, som befolkningen jo har sagt, tror jeg – det er i hvert fald, hvad jeg har hørt på utallige debatmøder – er, at afstanden mellem befolkningerne og regeringerne simpelt hen er blevet for stor. Vi skal have en unionspause.

Vi vil ikke finde os i, at nu 15 lande sidder og skruer en Nicetraktat sammen hen over hovedet på resten af Europa. Hvorfor skal de andre lande ikke være med til at diskutere den traktat, som efterfølgende skal gælde for alle de lande i Europa, som man forestiller sig skal optages? Hvorfor skal 15 lande have monopol på at afgøre Europas fremtid, og hvorfor skal de andre være lukket ude fra diskussionerne?

Hvorfor skal Frankrigs og Tysklands regeringer, som ikke spørger deres egne befolkninger, have lov til at sidde og diktere Europa en bestemt arkitektur, som måske passer for elitære franske og tyske kredse, der sidder på regeringsmagten i disse lande, og som ikke spørger deres befolkninger – hvorfor skal de have lov til at diktere Europas fremtid? Og hvorfor skulle

det være uartigt, at den danske befolkning siger: Vi vil have en unionspause, vi vil ikke være med i det projekt, og vi kræver, at tempoet bliver sat ned, så alle lande kan få mulighed for at følge med.

Det, som den danske regering burde gøre, var at opfordre de andre lande til også at spørge deres befolkninger, opfordre f.eks. Tyskland og Frankrig til at spørge deres befolkninger, om det er en god idé, at de har meldt sig ind i den euro. Det kunne jo godt være, at den tyske og den franske befolkning havde en anden opfattelse end den tyske og den franske regering, ligesom det faktisk viste sig at være tilfældet her i Danmark.

Den danske regering burde efter min opfattelse indkalde samtlige regeringer her i Europa til en regeringskonference, hvor man diskuterede Europas fremtid, og hvor Ukraine også fik lov til at sidde med ved bordet. Et fattigt land som Ukraine ser i dag ikke engang noget formål med at sende en ansøgning om optagelse i EU, for hvad er Ukraines fremtid i dette elitære unionsprojekt? Næh, derfor har de ikke engang sendt en ansøgning. Det er jo ikke umagen værd.

Jeg vil foreslå den danske regering, at den indkalder til en sådan konference for alle regeringer, hvor den siger: Nu gælder det om at få en debat, hvor vi sætter tempoet efter det skib, der sejler langsomt i konvojen, og hvor det ikke handler om, at et par enkelte skibe skal have lov til at sejle foran de andre i et tempo, så vi til sidst ikke kan se dem.

Der har jo også været en indenrigspolitisk debat i dag. Vi vil møde frem hos regeringen, når der bliver forhandlinger om finansloven, med en række krav om øget velfærd og et løft for økologien og miljøet. Dét ville jo også være glimrende i forlængelse af den debat, som vi har haft om euroen, en debat, hvor det jo er blevet slået fast meget klart og tydeligt både fra jasi- og nejsiden, at vi skal stå vagt om den velfærd, der er her i landet, og at disse ting skal forbedres.

Vi vil først og fremmest satse på at få højere ydelser til dem, som har mindst at leve for i dette samfund: for de arbejdsløse, for bistandsmodtagerne, for førtidspensionisterne og folkepensionisterne, f.eks. også i forbindelse med en kommende ordning for de ældre om varmehjælpen, som har været nævnt, mere SU til de studerende med børn, lavere kontingenter til a-kasser.

Vi vil gerne satse på at få flere rettigheder for de arbejdsløse. Der foregår jo i dag i Danmark en tvangsaktivtivering på betingelser, som ikke er værdige for et civiliseret samfund for at sige det rent ud, vil jeg sige til statsministeren, og det må der altså gøres noget ved. Danmark skal ikke være et sted, hvor der er tvangsarbejde. Danmark skal være et sted, hvor alle tilbydes muligheden for arbejde på ordentlige, overenskomstmæssige vilkår i rigtige job, og således, at de har mulighed for at organisere sig og have faglige rettigheder, sådan som Danmark faktisk også i forskellige internationale aftaler har skrevet under på, at vi vil leve op til, men som vi rent faktisk ikke i dag lever op til, fordi vi udsætter en del af befolkningen for tvangsvilkår, som strider imod de fundamentale grundsætninger for et samfund, der vil kalde sig selv et moderne retssamfund.

Vi ønsker grønne afgifter, ingen tvivl om det. Men vi vil gerne foreslå regeringen, at man ændrer på dem, således at de bliver omlagt, så der bliver en slags socialt bundfradrag på de grønne afgifter, altså således at de mennesker, der har de mindste indkomster, og som i øvrigt holder sig på et energiforbrug, der er økologisk forsvarligt, ikke bliver straffet, men at man tværtimod så vidt muligt lægger afgiften på et overforbrug. Jo mere man bruger ud over det, der er økologisk forsvarligt, jo mere kommer man så til at betale i afgift.

På den måde vil afgiftssystemet også få en selvforstærkende miljørigtig virkning og komme til at virke netop selvforstærkende, således at det, der er det egentlige mål med miljøafgifter, opnås, nemlig at mindske presset på miljøet, mindske presset på ozonlaget og – skulle jeg måske indskyde på baggrund af eurodebatten – forhindre, at Københavns Lufthavn en dag kommer til at stå under vand på grund af temperaturstigningerne. Så jeg tror, at det vil være nyttigt at se på, om man kunne lave en sådan omlægning, som på den måde kunne være både socialt og økologisk forsvarligt i samme manøvre.

Jeg vil slutte her med en opfordring til statsministeren, for jeg synes faktisk, at den her debat startede meget dårligt med, at Socialdemokratiets ordfører fremsatte et forslag til vedtagelse om EU-politikken og Nicetraktatforhandlingerne, som i realiteten var ensbetydende med, at man lukkede debatten, før den overhovedet var kommet i gang. Man talte om, at nu skulle der bygges bro, nu skulle der være dia-

log, nu skulle vi alle sammen mødes med åbent sind for at gå i gang med nogle drøftelser. Derfor indkalder statsministeren alle partierne til møde på onsdag, og vi var også i går glade for, at statsministeren havde imødekommet vores opfordring om at indbyde os til et sådant møde.

Men så får vi altså den spand koldt vand – undskyld, vil jeg sige til fru Pernille Blach Hansen – i hovedet fra den socialdemokratiske ordfører, som kommer og fremsætter et forslag på regeringens vegne, der i realiteten betyder, at debatten slutter, før den overhovedet starter, i hvert fald debatten for så vidt angår folketingsflertallet her i salen, selvfølgelig ikke debatten i befolkningen, for den kan regeringen jo ikke kontrollere, heller ikke debatten blandt os andre.

Men i hvert fald må vi jo stille spørgsmålet – og det vil jeg gerne også stille til statsministeren her: Hvad er det egentlig, man har forestillet sig, der er på dagsordenen, som vi skal diskutere, når vi møder frem på onsdag til mødet hos statsministeren?

Vi vil selvfølgelig fra Enhedslistens side medbringe vores holdning til, hvordan et Niceforhandlingsgrundlag skal ændres: Hvordan må der nødvendigvis i respekt for folkeafstemningsresultatet den 28. september ske de nødvendige ændringer i forhandlingsgrundlaget? Hvordan kan vi sikre, at de løfter, som statsministeren og udenrigsministeren gav inden folkeafstemningen, også bliver fulgt til punkt og prikke, når de to ministre skal deltage i topmødet i Nice til december? Og hvordan kan vi sikre en gennemgang af alle de desværre mange, mange forslag om mere union i Nicetraktaten, der ligger på regeringskonferencens bord? Hvordan kan vi sikre, at alle partierne i Folketinget og i Folketingets Europaudvalg grundigt kommer til at gennemgå alle disse forslag, så der også bliver taget konkret stilling til dem, og regeringen ikke skal have det dér elastikmandat, men sådan at der bliver et præcist mandat, der tager stilling til hvert enkelt forslag politisk, grundigt og sagligt?

Jeg vil gerne høre statsministeren måske løfte sløret for, hvad det egentlig er for et møde, vi skal til på onsdag. Og jeg håber da så, at den her debat måske alligevel kan afsluttes en lille smule positivt, hvis statsministeren vil være i stand til at forklare den sag om løfterne, og hvis den socialdemokratiske ordfører og statsministeren vil være i stand til at forklare os, hvorfor de mener, det er fornuftigt, at vi holder et møde på

onsdag, når de alligevel sammen med Venstre og De Konservative på forhånd har aftalt det hele blandt jartierne og åbenbart ikke ønsker at vente og høre på, hvad de partier, der har anbefalet et nej, har at sige.

(Kort bemærkning).

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Nu har statsministeren jo tidligere været i fitnesscenter, ved jeg. Det så vi på et tidspunkt. Og vi ved også derfra, at han i hvert fald øver sig på at være løftebryder, og det har hr. Keld Albrechtsen været inde på i rigt mål i sin ordførertale.

Derfor vil jeg egentlig stille spørgsmålet til hr. Keld Albrechtsen. Han behøver jo ikke nødvendigvis at svare på det, men sagen er jo, at ni tiendedele af Enhedslistens ordførertale i dag gik på at forklare, hvorfor man ikke kunne stole på den nuværende statsminister, og det var ikke bare på euroområdet med den folkeafstemning, vi netop har været igennem.

Jeg har forstået det sådan, at Enhedslisten har rejst rundt med sådan en Pinocchio for at gøre det klart, at den nuværende statsminister er hamrende utroværdig, at han er løbet fra det ene løfte efter det andet, og at den største trussel for et område sådan set er, hvis statsministeren går ud og garanterer for det, for så ved man, at der er noget i gære.

Derfor bliver jeg nødt til at stille det spørgsmål til Enhedslistens repræsentant, hr. Keld Albrechtsen, som jeg ikke behøver at få noget svar på, for jeg forstår godt, at man måske ikke føler, at man har så mange muligheder.

Man skal støtte en socialdemokratisk ledet regering, det forstår jeg selvfølgelig godt. Men kan man i længden blive ved med at støtte en person som statsminister, som man i den grad alle steder må trække tæppet væk under, fordi man anerkender, at han er dybt utroværdig og løber fra alle sine løfter?

(Kort bemærkning).

Keld Albrechtsen (EL):

Til hr. Kristian Thulesen Dahl kan jeg blot sige, at vi før folkeafstemningen den 28. september sagde, at det, vi stemte om, ikke var regeringens fremtid. Det var om euroen og udviklingen i Unionen.

Derfor ville det også være stærkt forkert, hvis vi så bagefter på baggrund af et nej drog den konklusion, at det skulle være afgørende for, hvilken regering der efterfølgende skulle sidde

her i Folketinget. De to spørgsmål hænger ikke sammen, og det vil jeg derfor ikke tage ind i dag.

Jeg har allerede bedt statsministeren om at komme op og redegøre for de ting, der bl.a. er nævnt i ritzautelegrammet, og jeg vil naturligvis understrege, at det er helt afgørende for Enhedslisten, at vi i dag her under denne debat får en udtømmende og tilfredsstillende forklaring på, hvordan regeringen har tænkt sig at sikre, at de løfter, som blev givet inden den 28. september, også bliver opfyldt i forhandlingerne om den kommende Nicetraktat. Det vil vi stå fast på. Det kan jeg forstå at hr. Thulesen Dahl også vil stå fast på, og jeg lever i det håb resten af den her debat, at når det kommer til stykket, så vil statsministeren også komme herop på talerstolen og dokumentere, at regeringen faktisk også har tænkt sig at gøre det. Jeg vil i hvert fald ikke drage nogen konklusion endegyldigt på det spørgsmål, før den her debat er slut.

(Kort bemærkning).

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Jeg forstår til fulde, at der ikke er nogen direkte sammenhæng mellem afstemningen om euroen og støtte til regeringen, men Enhedslisten må vel være enig i, at hvis man for alvor skal sikre, at løfter bliver opfyldt, jamen så er der nogle, for hvem taburetterne er så vigtige, at det faktisk betyder noget, at man diskuterer det her. Og spørgsmålet er jo, hvor mange gange Enhedslisten vil drage i valgkamp med statsministeren som Pinocchio, uden at det har nogen som helst konsekvenser i forhold til, om manden kan blive siddende på sin post. Det er jo det, det handler om.

Og der forstår jeg selvfølgelig dilemmaet fuldt ud, det skal ikke være nogen hemmelighed. Men sagen er vel, at det får nogle konsekvenser på et eller andet tidspunkt. Der må vel være et eller andet tidspunkt, hvor kæden hopper af. Og jeg vil tro, i hvert fald fra vores position, at det vil have en betydning, at man også diskuterede sådan nogle ting.

(Kort bemærkning).

Keld Albrechtsen (EL):

Jeg kan kun gentage, at Enhedslisten ikke agter at blande diskussionen om resultatet af folkeafstemningen den 28. september og så regeringens fremtid sammen. De to ting var adskilt før den 28. september og er det som følge deraf også efterfølgende under den her debat i dag.

Men jeg vil gerne gentage, at Enhedslisten ser med meget stor alvor på den besvarelse, som vi håber at statsministeren vil komme herop og give om lidt; vi ser med meget stor alvor på det, for der blev af den socialdemokratiske ordfører under formiddagens debat rejst tvivl om, hvorvidt regeringen er indstillet på at vedstå de løfter, som den gav under valgkampen. Den tvivl må afklares, inden den her debat er slut.

Og mere har jeg sådan set ikke på nuværende tidspunkt at svare til hr. Kristian Thulesen Dahl, men vender tilbage inden debatten er slut.

Fjerde næstformand (Poul Nødgaard):

Hr. Jann Sjursen som ordfører.

Jann Sjursen (KRF):

Et gennemgående tema i statsministerens åbningstale var det holdbare samfund. Jeg vil gerne kvittere for, at statsministeren både talte om vort fælles værdigrundlag, og om det fælles ansvar for at udvikle Danmark, hvor andet og mere end blot økonomisk fremgang binder os sammen.

Det er temaer, som vi i Kristeligt Folkeparti er meget optaget af, og som vi også anser som helt fundamentale. Vi bor i et rigt land. Økonomisk og materielt hører den danske befolkning til de allerbedst stillede i denne verden. Det skulle give os mulighed for at opbygge et godt og trygt samfund, hvor der er plads til alle.

Men virkeligheden ser anderledes ud. Mange danskere oplever, at utryghed og ensomhed kaster skygge ind over deres liv, og der bliver stadig flere misbrugere og udstødte.

Jeg er ikke i tvivl om, at mange af vores problemer skyldes, at vi har mistet nogle grundlæggende menneskelige værdier. De er blevet erstattet af en økonomisk tankegang, som er kommet til at præge det danske samfund mere og mere. Velstandstænkningen er løbet af sporet. Økonomien er blevet et mål i sig selv i stedet for et middel. Visionerne for fremtidens samfund er blevet kvalt i vækstrater, statistikker og vismandsrapporter. Og det var i øvrigt også præcis, hvad der skete i eurovalgkampens sidste uge, hvor EU-visionerne og værdierne fuldstændig blev søgt overtrumfet af økonomiske argumenter. Heldigvis dog uden held.

Desværre gik det lidt på samme måde i statsministerens tale i tirsdags. Da han nåede til de få linjer, som blev brugt til at tale om familien, kunne man konstatere, at værdierne forsvandt

til fordel for, hvad der kan måles i både kroner og øre og mursten.

Regeringens visioner på familieområdet handler nu reelt udelukkende om at få børnene passet mest og bedst muligt uden for hjemmet. Det er simpelt hen for ringe.

Det er helt uholdbart, at regeringen konsekvent nedprioriterer familierne, der jo netop er fundamentet for, at man på længere sigt kan få det holdbare samfund, som regeringen så brændende ønsker sig. Jeg begriber ikke, hvordan regeringen kan tro, at man opbygger et holdbart samfund ved så ensidigt at satse på institutionspasning. Det er i den grad udtryk for, at det er arbejdsmarkedet, der dikterer familiepolitikken.

Det hjælper ikke at tale med store ord om værdier, når det bag de flotte overskrifter reelt er markedskræfterne og indtjeningen, der får lov til at afgøre, om der bliver råd til at prioritere værdierne i familien.

Jeg vil gerne spørge statsministeren: Mener han ikke, der findes andre værdier i familiepolitikken end offentlig pasning af lille Nikolaj og Caroline, så far og mor kan passe deres arbejde? Hvor er de visioner og løsninger i form af f.eks. ordentlige orlovsordninger og ret til deltid for småbørnsfamilierne, som kunne give familierne bedre mulighed for at være sammen?

Tillad mig at citere, hvad Kurt Kragh, fungerende drabschef i Rigspolitiets Rejseafdeling, udtalte til Jyllands-Posten i søndags. Han sagde: »Det burde være elementær viden, at vil vi gøre noget effektivt for at nedbringe kriminaliteten, skal vi starte med at styrke familien, og forældre skal frem for alt vise større ansvar og interesse for deres børn. Det er indlysende, at det er afgørende for, hvordan de fungerer senere i livet.«

Jeg er enig. Forældre har naturligvis det største ansvar og må være parate til at prioritere tid til at være sammen med deres børn, men det ændrer ikke ved, at vi som politikere også bærer et stort ansvar for, om de reelt også har mulighed for selv at vælge.

Regeringen har længe proklameret, at nu skal der gøres noget på ældreområdet. Et citat fra åbningstalen, hvor statsministeren sagde: »Om sorgen for de ældre fungerer godt langt de fleste steder. Men indsatsen på ældreområdet kan og skal blive bedre«. I øvrigt en formulering, som uundgåeligt får en til at tænke på en berømt nytårstale. Jeg kan kun sige, at jeg meget håber, at ældreprojektet lykkes bedre for regeringen end familieprojektet.

Jeg er nemlig fuldstændig enig med statsministeren i, at der er behov for en indsats for de svageste af vore ældre. Fakta er nemlig, at ca. 4.300 ældre står på venteliste til en plejebolig. Ca. 2.300 yngre handicappede er fejlanbragt på plejehjem. Mange demente har dårlige eller ingen muligheder for at blive plejet i omgivelser og af personale, der er målrettet netop mod de behov, demente har. Og mange ældre oplever, at hjemmehjælpen svigter, at hjælpen slet ikke bliver udført, og at kun dele af de nødvendige opgaver udføres.

Jeg er ganske klar over, at alle disse problemer ikke kan løses på én gang. Men der er tiltag, der bør sættes i værk omgående for at forbedre forholdene for disse grupper. Når en ældre er så svag, at der er brug for hjemmehjælp, skal vedkommende også kunne føle sig sikker på at få den hjælp, der er brug for. Her kan vi ikke bare lade stå til. Derfor ønsker Kristeligt Folkeparti, at der indføres en form for klippekort. Af kortet skal det fremgå, nøjagtig hvilke ydelser den ældre er visiteret til, om man har støvsuget, gjort rent, hjulpet den ældre med at komme i bad eller noget helt fjerde. Efter hvert besøg skal hjemmehjælpen angive, hvilke opgaver der er udført. På den måde får den ældre også mulighed for at dokumentere, om kommunen eventuelt forsømmer opgaverne. Sker det, skal den ældre på kommunens regning kunne få et privat firma til at løse de opgaver, hvor kommunen har svigtet.

De ældre skal ganske enkelt have en garanti for, at de kan få den hjælp, de har brug for. Og hvis kommunen ikke lever op til den garanti, må kommunen betale regningen.

Vi vil meget gerne være med til at udmønte regeringens planer om en høj udbygningstakt af ældreboliger. Konkret vil vi foreslå, at der bygges egnede boliger til de yngre handicappede, så 42-årige skleroseramte ikke skal tilbringe livet med stærkt demente på et plejehjem, og at der bygges plejeboliger, som kan imødekomme de svageste ældres behov, det vil sige boliger til især dem med alvorlig demens.

Dermed slår man flere fluer med ét smæk. De handicappede og de ældre får egnede boliger, og der frigøres pladser på landets plejehjem til de ældre, der står på venteliste.

Kommuneaftalen for 2001 giver kommunerne bedre lånevilkår med opførelse af nye ældreboliger. Men forbedringerne bør også indebære, at de får bedre mulighed for at låne og få støtte til servicearealer i forbindelse med ældreboliger,

samt at selvejende institutioner får bedre lånedgang og støtte til at bygge ældreboliger.

Regeringen lægger op til store forbedringer på sygehusområdet, og det er tiltrængt. Her er der alt for mange ting, som ikke fungerer, og heller ikke her gælder det, at løsningen alene består i at gøre bevillingerne større. Men der er desværre også en stor gruppe medborgere, som sundhedsmæssigt er kommet så langt ud, at de ikke kan få den nødvendige hjælp på vores hospitaler. Det gælder f.eks. gruppen af alkohol- og stofmisbrugere.

Vi ønsker at sikre, at der gives flere behandlingstilbud, herunder også til børn, der er misbrugere eller lever i misbrugsfamilier. Også her gælder det imidlertid, at det er bedre at forebygge end at helbrede, og jeg bemærker i den sammenhæng, at statsministeren i sin tale i tirsdags udtalte, at forbruget af alkohol skal ned særligt blandt unge.

Jeg er helt enig i, at forbruget af alkohol skal ned, men jeg er uenig i, at det i særlig grad er de unge, der har problemet. Når mange unge drikker for meget, skyldes det jo netop, at de kopierer deres forældre og andre voksne forbilleder. Derfor kan vi heller ikke bare skyde alkoholproblemet over på næste generation. Det er os, der har fået det til at eksplodere, og derfor er det også os, der skal være med til at løse det.

I den forbindelse forekommer det i øvrigt paradoksalt, at samtidig med at statsministeren udtrykker ønsket om at sænke alkoholforbruget helt i overensstemmelse med regeringens officielle sundhedspolitik, ja, så fremsætter erhvervsministeren forslag om en ny lukkelov, der gør det muligt at sælge alkohol i dagtimerne også om søndagen. Der er ingen sammenhæng her.

For de kommende generationer er det også afgørende, hvordan folkeskolen fungerer. Jeg er meget enig, når statsministeren i sin tale konstaterer, at folkeskolen er en af de bærende kulturinstitutioner i samfundet. Jeg noterer mig, at de store ambitioner, regeringen tidligere har udvist for at udsætte folkeskolen for en byge af forsøg og eksperimenter, nu tilsyneladende er dæmpet. Også det vil jeg gerne kvittere for.

Det, folkeskolen mere end noget andet har brug for i den aktuelle situation, er arbejdsro og ordentlige faciliteter. Desværre er mange af de bygninger, som børnene opholder sig i, mens de undervises, i så dårlig stand, at det ikke bare er pinligt, men også decideret sundhedsfarligt nogle steder. Her er der et efterslæb, som vil

medføre betydelige investeringer i de kommende år, og hvor vi også gerne hjælper til med at finde penge.

Der er imidlertid også behov for investeringer mange andre steder. Regeringen mener f.eks., at der skal investeres i et rummeligt arbejdsmarked. Også her er vi helt enige.

Jeg kan godt være med til, at det er erhvervslivet, der skal bære hovedparten af denne investering i livskvalitet for en gruppe af medborgere, som har det svært, men netop på den baggrund finder Kristeligt Folkeparti det ikke ansvarligt, at regeringen nu vil pålægge erhvervslivet ekstra byrder til skade for konkurrenceevnen og dermed også til skade for beskæftigelsen.

Det er fint nok, at selskabsskatten skal nedsættes, men når saldoafskrivningsprocenten samtidig nedsættes fra 30 til 25 pct. og muligheden for forskudsafskrivninger afskaffes, ja, så er der tale om et skridt i den forkerte retning.

Kristeligt Folkeparti havde absolut foretrukket mere offensive ændringer af skattereglerne, som ville frembringe etableringen af nye iværksættervirksomheder, for det er en forudsætning for, at vi fremover kan bevare vores velfærdssamfund.

Regeringens forslag er til gavn for de velkonsoliderede virksomheder, der får fordel af nedsættelse af selskabsskatten, mens virksomheder i en opstartsfase ofte uden overskud, men også med store investeringer og dermed afskrivninger, taber på reformen.

Desuden har regeringen en række andre forslag, der ensidigt rammer erhvervslivet, f.eks. en beskæring af ATP-kompensationen til private arbejdsgivere, flere G-dage og indførelse af arbejdsmiljøafgifter på erhvervslivet.

Med tanke på den udlændingedeбат, som fandt sted før – og måske ikke så meget under Socialdemokratiets kongres tidligere – kan man undre sig over, at statsministeren i sin åbningsredegørelse stort set ikke berørte det spørgsmål. Problemerne løses jo som bekendt sjældent ved at blive tiet ihjel. Kristeligt Folkeparti mener, at regeringen nu én gang for alle skal nedsætte en udlændingekommission, som kan kulegrave hele udlændingområdet under ét.

En kommission er nødvendig for at undgå yderligere lappeløsninger. Kommissionen skal ikke kun beskæftige sig med udlændingeloven og integrationsloven, men med hele området, se det i sammenhæng og vurdere den danske lovgivning også i lyset af de internationale konven-

tioner, vi har tiltrådt. I den sammenhæng kan man selvfølgelig også inddrage spørgsmålet om andre landes lovgivning.

Vi synes, at det vil være et konstruktivt bidrag til ikke bare udlændingebatten, men også til de fremtidige beslutninger, der skal træffes på dette område.

Det er efter vores opfattelse ikke nok, og måske heller ikke engang nødvendigt, med de talgymnastiske øvelser, som indenrigsministeren foreløbig har lagt op til. Nej, lad os få en egentlig kommission, som kan give et kvalificeret beslutnings- og debatgrundlag for den videre debat på udlændingeområdet.

Det globale perspektiv i statsministerens åbningsredegørelse var stort set indskrænket til Europa. Det skal jeg ikke klandre statsministeren for, og oven på folkeafstemningen i torsdags var det ikke så unaturligt endda.

Men jeg vil gerne her pege på de meget store udfordringer, vi står over for i forhold til udviklingslandene, udfordringer, som jo betyder, at vi også fra dansk side og lige i øjeblikket står over for at skulle justere vores strategi for, hvordan vi hjælper disse lande bedst til at få en bæredygtig udvikling.

Vi har fra Kristeligt Folkepartis side store forventninger til den nye strategi på det her område, Partnerskab 2000. Vi finder det helt afgørende at holde fast i, at den danske ulandsbistand skal komme verdens fattigste til gode, men også at vi undgår, at den falder i de forkerte lommer. Vi skal derfor også have visioner for, hvordan de danske ulandskroner skal fordeles. Det er der i de foreløbige takter, der er vist fra regeringens side med Partnerskab 2000, og derfor ser vi frem til en debat om dette tema senere i denne måned.

Jeg vil også i den sammenhæng nævne, at det ikke bare er et spørgsmål om, hvordan vi selv fordeler ulandskronerne, det er også et spørgsmål om, hvordan vi internationalt er med til at sætte ulandene på dagsordenen i forskellige regi og især får bragt spørgsmålet om udviklingslandenes gældsslettelse på dagsordenen, for det er en helt central problemstilling for disse lande.

Statsministerens åbningstale var en stor skuffelse, når det gælder europapolitikken. Statsministeren efterlod det indtryk, at befolkningen godt nok har stemt nej, men at det i øvrigt ingen konsekvenser får. Indtrykket forstærkes af regeringens forslag om afholdelse af folkehøringer om EU. Hvis det ikke lige havde været, fordi vi

på det nærmeste har levet i et halvt års folkehøring om euroen, var det en overvejelse værd. Men i den nuværende situation virker forslaget ærlig talt, som om regeringen fortsat tror, at befolkningen bare ikke har forstået regeringen og et flertal i Folketinget, og at der derfor skal mere folkeopdragelse til gennem folkehøringer. Jeg tror nu, det forholder sig omvendt i forhold til forståelsen, jeg tror, det er regeringen, der ikke har forstået befolkningen.

Et af de tilsagn, vælgerne fik i valgkampen, var, at regeringen om nødvendigt vil nedlægge veto mod flertalsafgørelser på det social- og arbejdsmarkedspolitiske område i EU. Det er jo et af de spørgsmål, der diskuteres under regeringskonferencen, der skal føre til en ny traktat for EU til december.

Jeg mener, at statsministeren i forhold til Nicetraktaten og forhandlingerne frem til december som minimum må tage sig selv på ordet og må stå ved det tilsagn, der er givet til vælgerne. Skal der bygges bro mellem ja og nej, også her i Folketinget, må forhandlingsmandatet for regeringskonferencen udvides med dette tilsagn, som statsministeren har givet, eller også må vi konkludere, at det var en gratis omgang valgflæsk, statsministeren uddelte tirsdag aften i sidste uge.

Kristeligt Folkeparti er i øvrigt enig med statsministeren i, at Danmark skal fastholde en smal dagsorden for forhandlingerne om en ny traktat. Vi skal ikke dyngede en masse nye spørgsmål på bordet nu, det vil kunne bringe usikkerhed om forhandlingerne og i værste fald føre til, at udvidelsesprocessen forsinkes, fordi det så kan blive svært at færdiggøre forhandlingerne.

Udvidelsen er det helt afgørende projekt for EU i disse år og må være vigtigst for Danmark. Vi skal have sat dato på, hvornår de første lande kan blive optaget som medlemmer, og datoen skal naturligvis ligge efter, at Nicetraktaten er blevet vedtaget, men den skal ligge før endnu en ny traktat for EU.

Vi deltager naturligvis gerne i de drøftelser, som statsministeren har inviteret til i næste uge, og skal også gerne både i den sammenhæng og i forbindelse med de forespørgselsdebatter, der kommer her i Folketinget, mere præcist fremlægge vores forslag på EU-området og i forlængelse heraf de konsekvenser, som vi mener der bør drages af folkeafstemningen og nej i torsdags.

Jeg vil gerne understrege, at også for Kristeligt Folkeparti drejer det sig om at bygge bro,

egentlig ikke så meget mellem ja- og nejsigere. For når alt kommer til alt, må man sige, at ja- og nejsigere er mangfoldige – både jasiere og nejsigere. Det er jo også, hvad vi selv har oplevet i Kristeligt Folkeparti, hvor vi som bekendt har været delt også i spørgsmålet om euroen.

Og jeg kunne da egentlig ønske, at vi i Folketinget i dag ikke så meget tog stilling til de vedtagelsesforslag, der allerede nu ligger – de kan såmænd være o.k. alle sammen – men beslutter os for at ophæve det skel, som vi bruger rent retorisk i forskellige sammenhænge imellem ja og nej. Det er sådan set uaktuelt at diskutere spørgsmålet om EU i lyset af, om vi stemte ja eller nej i torsdags. Det er fremtiden, det gælder, og den fremtid mener jeg skal formes – gerne af et bredere parlamentarisk grundlag i Folketinget end det nuværende, der også står bag regeringens mandat forud for forhandlingerne i Nice, men først og fremmest af et Folketing, der ikke så meget er optaget af at rubricere hinanden og måske også sig selv i ja- og nejgruppen, men er optaget af at placere Danmark centralt i den europæiske proces og også bruge den nuværende situation efter nej i torsdags til med det grundlag at føre en aktiv europæisk politik. Hertil medvirker Kristeligt Folkeparti i hvert fald gerne.

Kim Behnke (FRI):

For 1 uge siden var der folkeafstemning i Danmark. Efter vores opfattelse i Frihed 2000 en festens dag. Intet er mere fornemt, end når den danske befolkning bliver spurgt i store og væsentlige spørgsmål.

Vi har ved mangen en lejlighed argumenteret for, at der i Danmark skal være flere folkeafstemninger, for vi mener, at i et ægte demokrati må det handle om, at den danske befolkning bliver inddraget i flest mulige af store og væsentlige spørgsmål og jo da i allerhøjeste grad i så væsentlige områder som dansk EU-politik. Men ganske mange gange under afstemningskampagnen lød det jo fra jupartierne, at vi mest af alt havde folkeafstemningen, fordi grundloven påbyder, at der skal være en folkeafstemning, og så havde man jo aftalen fra 1993, aftalen om de danske forbehold, og da de var vedtaget ved en dansk folkeafstemning, ja, så følte man en moralsk forpligtelse til at spørge befolkningen igen. For egentlig havde man det meget godt med, at et flertal i Folketinget jo havde vedtaget loven om at opgive den danske krone.

Ser vi så på, hvordan det tidligere har været ved danske folkeafstemninger, så lad os gå tilbage til den foregående, nemlig i 1998. I 1998 sagde et flertal af den danske befolkning ja til, at Danmark skulle tiltræde Amsterdamtraktaten. Hvad var reaktionen på daværende tidspunkt fra nejsiden? Reaktionen var, at vi konstaterede, at der havde været et flertal, som havde godkendt Amsterdamtraktaten, til trods for at vi fra nejsiden havde anbefalet netop, at man stemte nej. Der var altså ikke tale om, at man fra nejsiden forsøgte at botanisere i, hvorfor det nu var blevet et ja, hvilken slags ja det var, og om man nu kunne være helt sikker på, at det også var et ja. Der var accept af resultatet.

Under den her afstemning er det så blevet misbrugt som et særligt argument mod nejsiden, nemlig at nejpartierne skulle være bange for alt nyt, der kommer fra EU, for nu havde vi jo accepteret Amsterdamtraktaten. Nu var den lige pludselig fundamentet, et fundament vi tidligere havde anbefalet at stemme nej til. Men det er jo, fordi vi respekterer resultatet af folkeafstemningen. Når det danske folk har talt, skal det respekteres fuldt og helt. Og der må vi ærligt talt sige, der føler vi ikke, at statsministeren og regeringen og de andre jupartier fuldt ud lever op til den forpligtelse, det må være at anerkende resultatet af folkeafstemningen.

Der har været mange fortolkninger af, hvorfor danskerne nu stemte nej, og hver gang det bliver taget frem, understreges det, at det eneste, danskerne har stemt nej til, jo er spørgsmålet om, hvorvidt vi skulle tilslutte os den fælles valuta.

Jeg kan betro både statsministeren og de andre jasiere, at det ikke kun er derfor, danskerne valgte at stemme nej. Den danske befolkning valgte at stemme nej, fordi den danske befolkning påtog sig det store ansvar, som vi sidst påtog os i 1992, nemlig at turde tale eliten imod.

Den danske befolkning sagde: Hertil og ikke længere. Og det er blevet modtaget med klapsalver og med anerkendelse i ganske mange af de andre EU-lande, ikke kun af politikere og politiske kommentatorer og nyhedsmedier, men så sandelig i endnu højere grad af de andre landes befolkninger.

Den danske befolkning har endnu en gang turdet gå foran. Den danske befolkning er ikke fodslæbende og reaktionær, nej, den danske befolkning er modig, den danske befolkning har turdet sige ikke bare nej, men et flot dansk nej.

Men den lange afstemningskampagne betød jo, at vi måtte mangt og meget igennem. Det, som vi synes var noget af det negative ved den afstemningskampagne, var de mange eksempler på skræmmekampagner, usaglige argumenter, der blev fremført, argumenter, som udelukkende blev brugt i dagens anledning i det spinkle håb, at de kunne skabe nogle flere jastemmer. Det er ubehageligt, når det opleves, og det er særlig ubehageligt, når erindringer hos dem, der bruger skræmmebillederne, er så kort, at man få dage efter fornægter, at man har brugt dem.

Til gengæld er der også noget positivt at sige om forløbet af afstemningskampagnen, nemlig at der af regeringen, ikke mindst af statsministeren og økonomiministeren og til dels udenrigsministeren, er blevet afgivet en række løfter om ændringer i dansk EU-politik, løfter om, at man allerede ved Niceforhandlingerne vil være parat til at nedlægge veto i påkommende situationer. Men de positive resultater, som vi fortsat glæder os over, kan jo også hurtigt blive vendt til skuffelse, hvis det viser sig, at regeringen alligevel ikke vil leve op til de løfter.

Spørgsmålet bliver så stille: Hvad skal et dansk nej så bruges til? Ja, vi kommer gerne til det møde, der er inviteret til hos statsministeren i næste uge. Vi vil benytte anledningen til at give statsministeren råd i forhold til, hvad der skal ske fremover, og det første punkt, hvor der skal ske noget, er netop ved Niceforhandlingerne.

Vi har støttet, at den danske regering har valgt en linje, der hedder en smal traktatændring; vi skal ikke ud med de store armbevægelser. Men ikke desto mindre er det jo en kendsgerning, at det ikke er den opfattelse, der er herskende i de andre lande, og specielt det franske formandskab har jo travlt med at brede sig ud over ganske mange punkter. Den seneste liste, vi har set, er på over 50 punkter, hvor det franske formandskab forestiller sig, at der skal ske traktatændringer, og det er jo altså ikke en smal traktat.

Det, der forstås ved en smal traktat, er, at vi får EU-systemet justeret, så det er i stand til at optage de nye medlemslande; en klar og naturlig ting. Men det er ikke en smal traktat at indføje mere end 50 nye steder med flertalsafgørelser frem for enstemmighed. Og dér burde den danske regering med den styrke, det giver at have en folkeafstemning i ryggen, gå til de andre lande og sige: Kære venner, det her går ik-

ke. I kan lave alle de stykker papir, I vil, men I skal vide, at når vi kommer til topmødet, er vi fra dansk side ikke indstillet på at tilslutte os øget integration, mere union på så mange punkter. Det er tiden ikke moden til.

Det vil naturligvis ikke give klapsalver. Det vil ikke give håndtryk og skulderklap fra de øvrige landes ministre, men det vil være at respektere, at så stor en del af den danske befolkning har sagt: Nej – hertil og ikke længere.

Hvis den danske statsminister derimod kommer tilbage fra Nice og siger: Ja, men vi måtte jo få det bedste, vi kunne, ud af det, og resultatet af forhandlingerne i topmødet i Nice er altså blevet en ny traktat med betragtelig flere opgaver, der overlades til flertalsafgørelser, så har den danske regering efter vores opfattelse et problem, og det har i særlig grad den danske statsminister. Og så er den danske statsminister så meget i modstrid med det, der er folkerøsten i Danmark, at statsministeren ikke længere er værdig til sit embede.

Hvis det nu var sådan, at statsministeren kun var i opposition i forhold til den del af Folketinget og den del af befolkningen, der repræsenterer politiske synspunkter, der ligger væk fra statsministerens, kunne det undskyldes, men de kvalificerede målinger, der er blevet lavet i forbindelse med folkeafstemningen og efter folkeafstemningen, har jo dokumenteret, at selv langt ind i statsministerens eget parti er der ikke længere sammenhæng mellem det, statsministeren står for, og det, som statsministerens vælgere står for.

Anbefaling nr. 2, vi vil give på mødet i Statsministeriet i næste uge, er, at den danske regering aktivt arbejder for det, vi kalder et EU i flere rum. Der er nogle, der ynder at bruge udtrykket »et EU i flere hastigheder«. Det er ikke det synspunkt, vi har, for et EU i flere hastigheder antyder, at nogle lande kommer hurtigere frem til målet end andre, men at det stadig er det samme mål, man har.

Vi har den opfattelse, at man skal have et EU i flere rum, så landene kan gruppere sig. Det kan være landene omkring Middelhavet, der vælger at indgå aftaler, som er fornuftige og nyttige for dem, fordi de vedrører spørgsmål om Middelhavet, og på samme måde kan det være nyttigt, at Danmark sammen med Sverige, Tyskland, Holland og Storbritannien indgår aftaler om forhold, der eksempelvis vedrører Nordsøen. Men hvorfor skal italienere være underlagt regler vedrørende Nordsøen, som Itali-

en ikke engang grænser op til, og hvorfor skal Danmark være underkastet regler vedrørende Middelhavet, når vi ikke har noget med Middelhavet at gøre?

Dette som et billede på, hvordan et EU i flere rum vil kunne udvikle sig. Det betyder, at landene efter interesser og efter ønsker kan indgå aftaler under den europæiske paraply – aftaler, som man vel at mærke er positivt indstillet over for – og at vi ikke kommer til at opleve et EU, hvor flere og flere lande og hvor større og større dele af befolkningerne føler, at de beslutninger, der træffes med flertalsafgørelser, er noget, de inderligt er modstandere af. Når det sker, er det nemlig vores opfattelse, at så gør man EU-projektet en bjørnetjeneste, og så skaber man ikke stabilitet i Europa, men basis for uroligheder og social uro og ustabilitet.

Som en del af resultatet af folkeafstemningen har regeringen nu fundet dette columbusæg med, at der nu skal afholdes folkehøring. Bevares, vi har ikke noget at indvende imod, at regeringen holder disse folkehøring, men vi er nødt til at spørge, hvad formålet er med at afholde dem. Hvis formålet er, at regeringen skal ud og belære befolkningen om, hvad der er politisk korrekt her i begyndelsen af det nye årtusinde, ja, så synes vi ikke, det er nogen god idé med folkehøringerne. Men hvis formålet derimod er, at folkehøringerne skal bruges til, at regeringen lytter til befolkningen, og at regeringen er parat til at ændre både sin egen og Danmarks EU-politik, ja, så kan de vise sig at tjene et formål.

Den folkehøring, jeg selv var tættest på, var folkehøringen i Århus om ældres forhold, og selv om at man i en evalueringsrapport har gjort meget ud af at fortælle, hvor fantastiske disse folkehøring var, er jeg altså også nødt til at gøre opmærksom på det forhold, at en stor del af det, der foregik, jo var og er en iscenesættelse. Jyllands-Postens Århussektion kunne dagen før fortælle, at der mellem en række ældreorganisationer og arrangørerne – altså primært regeringen – var indgået aftale om, hvilke spørgsmål der måtte stilles, og hvilke spørgsmål der ikke måtte stilles.

Med en sådan grad af iscenesættelse kan man jo nemt få et resultat af en folkehøring, som man er tilfreds med, når man på forhånd har aftalt, hvilke spørgsmål der skal stilles, og hvilke spørgsmål der ikke må stilles. Så er det efter min mening et eksempel på, at en folkehøring ikke tjener sit formål. Men vi glæder os til at se

det oplæg, der kommer fra regeringen, og for at gentage mig selv: Hvis folkehøring har til formål, at det er regeringen, der skal blive klogere, at det er regeringen, der skal komme i overensstemmelse med befolkningen, ja, så skal vi hilse dem absolut velkommen og støtte dem hele vejen.

En del af de skrækscenarier, der blev beskrevet forud for afstemningen, var jo, at hvis danskerne ville stige, kunne man forvente, at skatterne ville stige. Man kunne forvente, at renten ville stige, man kunne forvente, at aktierne ville falde, og at kronen ville være usikker, måske endda ligefrem truet af internationale spekulanter, som man beredte. I dag kan vi konstatere, at kronen er blevet styrket. Vi kan konstatere, at det danske aktieindeks for 40. gang, eller hvor langt vi nu er nået, har slået sin egen rekord i dag, vi kan glæde os over, at renten er faldende, og at Nationalbanken er parat til, måske allerede i næste uge, at sænke diskontoen med den halve procent, man af psykologiske grunde forhøjede med umiddelbart efter afstemningen.

Det vil altså sige, at på alle de væsentlige økonomiske punkter har de trusler, regeringen fremsatte for at få jastemmer, vist sig at være forkerte. Til gengæld har det vist sig, at de udenlandske økonomiske iagttagere, der så på Danmark og erklærede, at der var basis for en stigende kronekurs, og at der var basis for en faldende rente, indtil videre har haft ret.

Der er dog ét punkt, hvor det er regeringen, der afgør, om spådommen skal opfyldes, og det er i spørgsmålet om, hvorvidt vi skal udsættes for stigende skatter. Det synes vi af indlysende grunde ikke er nogen særlig god idé, og det undrer os, at en regering, der er så begejstret for EU-samarbejdet og er så begejstret for integrationen i Europa, ikke følger i sporet på de førende EU-lande, som netop i disse år planlægger at gennemføre omfattende skattelettelseskampaner. Læg mærke til ordet »skattelettelseskampaner« – altså ikke det, vi er vant til i Danmark med skatteomlægninger. Næh, både i Frankrig, Italien, Tyskland, Holland osv. er det skattelettelser, der er sat på den politiske dagsorden, og der er faktisk brug for, at det også bliver tilfældet i Danmark. Jeg anerkender selvfølgelig, at Det Konservative Folkeparti har gjort det til en god sag at gennemføre skattelettelser, jo flere jo bedre, men i al beskedenhed har vi også i en årække argumenteret for det.

Med hensyn til statsministerens åbningstale var der lige præcis en del af den danske befolk-

ning, som ikke kan føle sig særlig tilfreds, nemlig de erhvervsdrivende, store som små virksomheder, og de erhvervsaktive. De, der hver eneste dag sørger for at holde hjulene i gang, de, der hver eneste dag sørger for, at beskæftigelsen er høj, og at eksporten er stigende – dem var der ikke noget særlig positivt budskab til. Og kigger man i regeringens lovprogram, er der heller ikke noget særlig positivt budskab til dem, for det, de kan læse, er, at hver eneste gang, regeringen lover skattelettelser, er det skatteomlægninger. Man kommer selv til at betale for hver eneste skattelempe.

Et særligt område, der i øjeblikket påkalder sig alles opmærksomhed, er selvfølgelig de stigende priser på fyringsolie, dieselolie, benzín osv. Det begynder at gøre ondt nu, for som Dansk Industri har fortalt os i dag, er virksomhedernes lagre af dieselolie osv., ved at være i bund. Det vil sige, at man skal ud nu og købe ind til de nye, højere priser.

Det, der er lidt sølle, er, at det råderum, den margin, der opstod sidst i 1980'erne og begyndelsen af 1990'erne som følge af, at de internationale priser rent faktisk faldt, slog aldrig igennem i Danmark, for i miljøets navn lod man de danske afgifter følge med op. Men nu er tiden moden til, at de danske afgifter følger med ned, og hvis man er bange for, at det skal udløse ekstra indtjener hos arabiske oliebaroner, kan man jo kompensere ved at lette på andre områder. Kompensation er der brug for, og det er ikke nok, hvor prisværdigt det end er, at regeringen foreslår forøget varmemhjælp til pensionisterne, som vi gerne støtter. Men det er ikke nok.

Der er brug for omfattende kompensation, særlig til erhvervslivet, men så sandelig også til nogle private, der har svært ved at få økonomien til at løbe rundt. Den familie, der har et olie-fyr, får jo ingen glæde af, at miljø- og energiministeren har lavet en aftale om at føre nogle af naturgaspengene tilbage til decentrale kraftvarmeværker. Det får de ingen glæde af, de får kun en glæde, hvis de også får en kompensation. Der er jo ingen af os, der ønsker at have økonomisk ustabilitet og utryghed hos familierne, så vi håber, regeringen snart kommer på bedre tanker.

De forslag, regeringen i øvrigt har bebudet om forbedringer på ældreområdet, vil vi også støtte – vel at mærke når vi har set de konkrete forslag og har fundet ud af, om de har indhold, eller om de kun er staffage.

Med hensyn til det samlede lovprogram er vi ikke imponerede i Frihed 2000. Vi synes faktisk, at når regeringen ligefrem kalder det et nyt regeringsgrundlag, kunne der godt have været udvist lidt større mod. Bevares, tanken om, at der nu skal bygges endnu en bro, en Femernforbindelse, er da selvfølgelig vældig eksotisk, men ærlig talt: Er tiden virkelig til det? I øjeblikket er man bekymret over, at der ikke er tilstrækkelig mange, der benytter Øresundsforbindelsen, og hvad skal vi så med en Femernforbindelse ud over at fastlåse noget kapital ved et statsligt brobyggeri? Den kapital kunne f.eks. gøre nytte, når det gælder folkeskolerne, der er slidt ned, så eleverne får sygdomme af at sidde i lokaler, der er uegnede til menneskeligt ophold. Brug dog ressourcerne dér, frem for at bygge et eller andet prestigeprojekt af en Femernbro, som ingen alligevel kunne tænke sig at benytte.

Et andet område, hvor vi synes regeringen er på et skråplan, er i spørgsmålet om Ørestaden. Ørestaden er søsat som et prestigeprojekt, men Ørestaden er indtil videre ikke lykkedes, heller ikke som prestigeprojekt. Men når det så endelig lykkes at få udenlandske, primært svenske, investorer til at bygge et nyt stort shoppingcenter i København – en glædens begivenhed, endelig er der nogle, der investerer – har regeringen minsandten en erhvervsminister, som sidder for åben tv-skærm og med et kæmpegrin erklærer, at nu skal regeringen nok sørge for med lovgivning at forhindre det center i at blive en erhvervsmæssig succes. Det budskab, der her bliver sendt til omverdenen, er, at man skal ikke investere i Danmark, for selv om man investerer i noget, der tegner til at blive en succes, sidder der en regering med en erhvervsminister, som vil gøre alt, hvad hun kan for at forhindre, at det bliver en succes.

Der er altså med andre ord brug for, at regeringen viser rettidig omhu, som det hedder på dansk. Når der endelig er nogle, der investerer i Danmark, så modtag dem med åbne arme og glæde, frem for at ødelægge deres muligheder for at tjene penge og investere yderligere i Danmark.

Så var vi lidt bekymrede, da en venskabsforening – ja, minsandten en palæstinensisk venskabsforening – kaldte til folkeråd hernede på slotspladsen i går. Ikke fordi vi har noget imod, når der er nogle, der demonstrerer, men vi har ærlig talt noget imod, når danske gader skal bruges til hellig krig, især når forholdet er, at

det, som de antagelig var sure over, er noget, der foregår i Mellemøsten og ikke i Danmark.

Derfor er der brug for, at der fra et samlet Folketing bliver sagt, at sådan foregår det altså ikke i Danmark. Demonstrationer foregår med ord og ikke med håndvåben. Demonstrationer i Danmark foregår ved, at man snakker med hinanden og diskuterer, men ikke ved at man hænger i gaderne og ødelægger privat og offentlig ejendom. Derfor forventer vi, at der ubetinget fra den danske regerings ministre, høj som lav, bliver bakket op om det danske politi, så det i de situationer er i stand til at få stoppet den slags optøjer. De skal nemlig stoppes nu og ikke næste gang, hvor det er 50.000 frem for 5.000, der står i gaderne, for så har vi først problemer.

Til sidst skal jeg sige, at med hensyn til de forslag til vedtagelse, der er fremsat, kan vi ikke støtte det, som regeringen står bag. De andre kommer desværre ikke til afstemning, men hvis de var kommet til afstemning, ville vi have kunnet støtte dem.

Formanden:

Jeg skal her afbryde forhandlingen og udsætte mødet. Det genoptages i dag kl. 19.00.

Mødet udsat kl. 17.58

Mødet genoptaget kl. 19.00

Forhandlingen genoptoges

Formanden:

Jeg venter på statsministeren eller vicestatsministeren. (Ophold). Jeg må anmode om, at en af de to ministre snart kommer til stede, for ellers må jeg udsætte mødet. (Ophold).

Jeg skal her afbryde forhandlingen og udsætte mødet, indtil en af de to ministre kommer til stede.

Mødet udsat kl. 19.02

Mødet genoptaget kl. 19.03

Forhandlingen genoptoges

Formanden:

Jeg henstiller, at en af de to ministre, som debatten er rettet til, er til stede, når mødet begynder.

Hr. Mogens Andreassen som ordfører.

Mogens Andreassen (LH):

Jeg skal indlede med at sige, at der er mange visioner i den åbningstale, statsministeren holdt, og jeg mener, at der er mange positive ting i det oplæg, der kom fra statsministeren.

Men jeg tror også, det er nødvendigt, at regeringen nu er opmærksom, når vi ser tilbage på det, der skete sidste torsdag, hvor befolkningens flertal sagde nej til euroen. Vi må jo sige, at her har vi set, at de gule lamper lyser. Jeg er sikker på, at statsministeren har opfattet det signal, og jeg er sikker på, at regeringen er opmærksom på, at man ikke bare kan køre toget videre uden at lytte til, hvad man mener ude i landet.

Som jeg sagde, mener jeg, der er forslag i finansloven, som er positive. Men der er nogle områder, som vi ikke synes om. Når man f.eks. lægger op til fra statsministerens side, at 100.000 ledige kommer i arbejde de næste 10 år, må man selvfølgelig sætte spørgsmålstegn ved, om udvidelse af G-dagene, hvor virksomhederne skal betale til en fyret eller hjemsendt medarbejder, fra 2 til 5, er særlig gennemtænkt af regeringen, for det vil koste virksomhederne 100-150 mio. kr. Hvis man virkelig ønsker, at virksomhederne skal investere i nye arbejdspladser, må de nye afgifter og nedskæringer, som regeringen vil pålægge virksomhederne, tages af bordet.

Vi har også set, at Dansk Arbejdsgiverforening har protesteret kraftigt imod de nye afgiftsforhøjelser. Jeg synes, det er rimeligt, at man kommer med en protest, for vi har jo også i 1998 og 1999 set, at man har pålagt virksomhederne nye afgifter og nye skatter.

I finanslovsforslaget for 2001 indgår yderligere en nedsættelse af ATP-kompensationen til private virksomheder sammen med ændringer af finansieringen og administrationen af kompensationsordningen. Jeg synes, det er meget svært at få øje på, at regeringen her viser en erhvervsvenlig politik. Hvis Danmark fortsat skal tjene penge, hvis virksomhederne skal kunne oprette nye arbejdspladser, så både de ledige og folk med nedsat arbejdsevne kan komme i arbejde, hvis vi skal bevare velfærdssamfundet, hvis sygehusene skal fungere optimalt, hvis folkepen-

sionen og ældreplejen skal gøres bedre, osv., er det nødvendigt, at man ikke stadig lægger flere afgifter på virksomhederne.

Statsministeren annoncerede i sin åbningstale ændringer i arbejdsanvisningen, således at a-kasserne kan overtage en del af dette område. Jeg mener, regeringen bør tage skridtet fuldt ud og privatisere arbejdsformidlingen, som har vist sig ikke at fungere tilfredsstillende, siden den blev oprettet. Det har været et område, hvor man simpelt hen har jaget de ledige rundt på det ene kursus efter det andet, uden at det har skaffet dem det arbejde, de alle har ønsket.

Det har især været galt for de 50-60-årige, og det er stadig et problem, at de 50-60-årige ikke er på arbejdsmarkedet. Det synes vi regeringen skal tænke lidt over, og hvis man skal gøre noget på det område, mener jeg, at private bureauer kan gøre det lige så godt sammen med a-kasserne, som arbejdsformidlingen gør det i dag.

Statsministeren berørte også i sin redegørelse den indsats, der skal gøres for at få flygtninge og indvandrere integreret på det danske arbejdsmarked. Det er da rimeligt, at vi forsøger at få alle de kræfter, der kan komme ind på arbejdsmarkedet, ud at bestille noget, men betingelsen er jo, at de ikke bare læner sig tilbage i stolen i tilfredshed med den offentlige forsørgelse og afventer, at det danske samfund løser deres problemer. De må selv gøre en indsats og samtidig pålægges strammere forpligtelser.

En række af de lovforslag, som regeringen fremlægger i den nye samling, indeholder positive elementer, som jeg sagde før, og finanslovforhandlingerne, som nu går i gang, bliver spændende. Vi kan sige, at finansloven er en fornuftig finanslov, men vi kan også sige, at der må komme nogle ændringer i den, bl.a. vedrørende afgifterne til virksomhederne. Vi mener, at de skal fjernes fra finansloven, og at der må findes andre veje til at skaffe de midler, der skal til, for at vi kan få tingene til at fungere, og vel-færdssamfundet kan fortsætte.

Jeg vil nu ganske kort vende mig imod trafikområdet. I redegørelsen tales der i hovedsagen alene om den kollektive trafik i hovedstadsområdet. Der tales ikke om udbygning af motorveje, der tales ikke om at forbedre de trafikale forhold ude omkring på kryds og tværs på de steder hvor det er svært at komme frem og komme ind til de områder, hvor man arbejder.

Jeg mener, at der er to områder tæt ved København, hvor der er en stor belastning, og det er Sydmotorvejen og Holbækmotorvejen, som

hver eneste dag er belastet både morgen og aften i en sådan grad, at bilisterne ikke er i stand til at færdes på dem fra kl. 6 til over kl. 9 om morgenen. Det er ikke rimeligt, og det bliver simpelt hen nødvendigt at udvide de veje.

Der er helt klart et behov for at se på fremtiden for Storebælts- og Øresundsbroen. Hvad sker der, når Femer Bælt-broen står færdig? Kan betalingsfristerne for de to broer så holdes inden for tidsrammen? Jeg mener, at trafikministeren nøje skal overveje en genforhandling med bropartierne, og jeg mener, der er behov for at indføre en motorvejsbetaling for både danske og udenlandske biler til finansiering af tilbagebetalingen af de eksisterende broer inden for 10-15 år samtidig med en nedsættelse af registrerings- og vægtafgifterne.

De foreløbige beregninger, jeg har fået foretaget, viser, at en motorvejsafgift på 600-700 kr. for danske og udenlandske personbiler sammen med afgifter for lastbiler kan indbringe staten omkring 15 mia. kr. om året. Det mener jeg er et klækkeligt beløb og et godt provenu, som kan hjælpe med til, at vi både får vedligeholdt motorvejene, får betalt broerne og også bliver i stand til at sænke nogle afgifter.

Beregningerne er foretaget på baggrund af Vejdirektoratets statistik fra 1993, men de nye tal, der er fremkommet for 1996, 1997 og 1998, giver anledning til nye beregninger, som uden tvivl vil vise et stigende provenu. Det vil være en økonomisk fordel for brugerne, som efter betaling af motorvejsafgiften kan køre gratis over Storebælts- og Øresundsbroen. En sådan afgift vil også administrativt være let at håndtere, hvis ordningen baseres på samme system, som anvendes i Schweiz, hvor man betaler for en mærkat, der sættes fast indvendig på frontruden og er gældende for 1 år.

Jeg mener helt sikkert, der er baggrund for, at vi tager fat på nogle af de problemer, og det, der ligger tilbage, er, at der med denne finanslov nødvendigvis må tages højde for, at virksomhederne ikke kan tåle flere afgifter.

Inge Refshauge (LH):

Det har hele dagen været en EU-debat. Den ene efter den anden forsøger at smykke sig med æren for nej til euroen, men det var jo et folkeligt nej på tværs af alle partier. Sådan er det, og det må vi fortsat arbejde ud fra med hensyn til Danmarks fortsatte deltagelse i EU-fællesskabet, så der kan bringes balance mellem befolkningens ønsker og regeringens EU-politik.

Jeg vil gerne vende mig til den redegørelse, statsministeren gav i Folketinget i tirsdags. For os i Det Liberale Højre er der en del positive tiltag på det sociale område, f.eks. bedre regler om personlige tillæg til pensionister og en ensartet behandling over hele landet. Som det er nu, er det bedre at bo ét sted end et andet, når vi taler personlige tillæg.

Der tales om fleksibilitet i hjemmehjælpen, hvor den enkelte hjemmehjælpsmodtager kan være medbestemmende i tilrettelæggelsen af de opgaver, der skal udføres, og der nævnes også ændringer på det kommunale og amtskommunale område i behandlingen af sociale sager på pensionsområdet. Her glæder jeg mig virkelig til at se det endelige resultat af førtidspensionsreformen, og jeg håber virkelig, der er sket ændringer til det bedre for de pensionsansøgere, der er nedslidte, syge eller på anden måde ude af stand til at påtage sig et arbejde. Som det er i dag, bliver disse mennesker desværre ofte køstet rundt i systemet mellem speciallæger, revalidering, arbejdsprøvning m.v., og jeg håber, det bliver bedre med den nye lov.

Jeg er noget bange for det såkaldte rummelige arbejdsmarked. Udlændingene har jo ikke været særlig gunstige for arbejdsgiversiden, og det forstår jeg i grunden godt, hvis regeringen igen pålægger erhvervslivet endnu flere afgifter. Det skal vi væk fra. Vi kan ikke forlange af erhvervslivet, at det skal skabe arbejdspladser og have et stort socialt ansvar, når vi bare herindefra pålægger afgift på afgift.

Ligeledes skal vi passe meget på at lave en blød landing med hensyn til sanktionsreglerne for kontanthjælpsmodtagere. Det er i orden, at de mennesker, der kan arbejde, skal i arbejde, men de skal altså også have mulighed for at få et arbejde. Her hænger tingene igen sammen med det rummelige arbejdsmarked.

Angående kriminelle udlændinge skal der handles hurtigt, så de kan udvises omgående. Jeg har svært ved at forstå, at vi ikke kan ændre loven over for fremmede, der kommer fra lande, hvor forholdene er sådan, at de ikke har én eneste chance for at få asyl her i landet. Hvorfor skal de igennem asylbehandlingen, før de kan sendes hjem? Kan vi ikke ændre på det forhold?

Også på sundhedsområdet er der lagt op til forbedringer, bl.a. når det gælder genoptræningen af udskrevne patienter. Der er forbedringer på vej på tandplejeområdet, for visse kræftpatienter og for psykisk udviklingshæmmede, og der er ligeledes lagt op til ændringer i medicin-

tilskudsreglerne og reglerne for apotekervirk-somhed. Alt i alt en del tiltag, der ser ud til at forbedre forholdene for mennesker, der har det svært.

Så herfra altså et par roser med enkelte torne, især på det social- og sundhedspolitiske område.

Óli Breckmann (KF):

Indledningsvis vil jeg nævne her i aften efter det, som nu sker i Mellemøsten, at Danmark har ansvaret også for Færøernes udenrigspolitik, og der var en demonstration her i byen, den er i pressen i dag blevet kaldt for en opstand eller intifada. Det er vel en lidt vidtløftig benævnelse, men den kan være en budbringer om ting, der kommer. Og jeg føler det magtpåliggende at henstille til regeringen, at den i den nuværende situation i Mellemøsten med alle midler støtter den israelske regering i dens forsøg på at holde lov og orden inden for Israels grænser.

Jeg skal ikke uddybe min overbevisning om PLO's egentlige hovedmål, nemlig at drive den israelske stat ud i Middelhavet, men jeg vil bare henstille til den danske regering om at have Israels interesser i tankerne i de kommende svære dage.

Færøerne deltog som bekendt ikke i folkeafstemningen om euroen i torsdags, men vi fulgte med i valgaftenen, og nogle selvstyrefolk har helst set udfaldet mere som et nej til Nyrupregeringen end som en snublesten for de tre fjerdedele af Folketinget, som ønsker en hurtig EU-integration.

Regeringen havde jo som udgangspunkt for euroen opbakning fra hele det europæiske politiske magtapparat, de nordiske og europæiske regeringer og deres ledere; Europas erhvervsliv og kulturorganisationer støttede Danmarks jaside til afstemningen, og her i landet agiterede de store partier på begge sider i Folketinget for et ja.

Det meste af Danmarks erhvervsliv, fagforeninger og de offentlige institutioner kastede også deres enorme ressourcer bag et ja. Og alligevel, alligevel vandt et solidt flertal i folket valget og var imod at ændre Danmarks kronevalu-ta til fælles EU-mønt. 55 pct. sagde nej, og det var afgørende nok til, at statsministeren værdigt om end måske ydmygt indrømmede nederlaget og tog det til efterretning.

Regeringen og tre fjerdedele af Folketinget må så vente med næste træk for euroen til efter et kommende folketingsvalg, som jeg forstod det.

Dette eurovalg kan tjene som eksempel for en kommende folkeafstemning om Færøernes ændrede stilling til rigsfællesskabet. Vi kan sammenligne de to folkeafstemninger på forskellig vis.

I torsdags oplevede statsministeren den samme følelse af nederlag, som mange har tiltænkt det færøske selvstyres partier, hvis Færøerne får en folkeafstemning med en 4-årig afviklingstid for bloktilskuddet. Den sidste meningsmåling på Færøerne viste blot 25 pct.s støtte for færøsk suverænitet med 4 års tilpasning. Kun de mest opstemte republikanere forventer, at en fjerdedel kan vokse sig til over halvdelen af befolkningen under en oppisket valgstemning.

Vi har ingen udenlandsk støtte bortset fra Islands gode ønsker for færøsk suverænitet. Oppositionen i Lagtinget modsætter sig landsstyrets plan om selvstyre med kort aftrapning af bloktilskuddet.

Statsministeren gentog i sin åbningstale i tirsdags, at regeringen og Folketinget helst ser Færøerne forblive i rigsfællesskabet, men han bøjer sig for den færøske folkevilje, der lægges under økonomisk pres for at sige nej til suverænitet.

Man fristes til at tænke følgende: Når et så lidt dansk flertal på 55 pct. modsatte sig den relativt lille ændring, at Danmark skiftede navn på sin valuta, hvor overvældende ville et færøsk flertal så ikke gå imod et økonomisk jordskælv som fjernelse af en tredjedel af landskassens indtægter på bare 4 år.

Men lad os så bare dreje sammenligningen med den overstående danske og den kommende færøske folkeafstemning. Det danske folk ønskede at holde fast i Danmarks selvstændige valuta til trods for danske og europæiske magthaveres slet skjulte trusler om alverdens ulykker, hvis folket stemte nej til ensretning og integration på pengeområdet.

Det danske nejflertal bør have lært regeringen og det politiske og fagforeningsmæssige magtapparat én ting, nemlig at folkeviljen ikke lader sig true ind på række til en ovenfra dikteret strækmarch. Lad den lærestreg tjene som en formaning til alle parter i de kommende forhandlinger mellem landsstyret og regeringen om Færøernes fremtid. Lad os med Færøerne ikke sætte alt på ét bræt, lad os undgå et knald eller fald for begge parter i den færøske sag, lad os ikke risikere et alt eller intet i en kommende færøsk folkeafstemning.

For den færøske suverænitet er relativt talt ganske anderledes end den danske euroafstem-

ning; den rækker længere tilbage i historien og stikker dybere i færingers bevidsthed på begge sider af ja-/nejskellet. De fleste danskere forventer en ny afstemning om ganske få år om euroen, men ingen forestiller sig en ny afstemning om færøsk suverænitet i overskuelig fremtid, og der står for meget på spil for Færøernes politiske, økonomiske, sociale og kulturelle udvikling til, at vi tåler fortsat kiv om selvstændighedsspørgsmålet.

Vi må få jordlagt denne splittelse med en god aftale, som imødekommer de tre fjerdedele af færingers, som gang på gang har udtrykt ønsket om et mere selvstændigt Færøerne, om ikke efter kun 4 år, så engang i fremtiden.

Regeringen kunne selvfølgelig stædigt holde fast ved at presse landsstyret til en folkeafstemning, der som i 1946 på forhånd var sat op til at sikre et nej til selvstændighed. Det mislykkedes dengang. Men en sådan afstemning ville også denne gang splitte vort folk mere uforsonligt, end den danske euroafstemning har gjort.

Det, vi husker bedst fra valgaftenen, var statsministerens anstrengelser for at holde nej- og ja-siden sammen og på en måde bagatellisere betydningen af nejflertallet. Men resultatet var rystende.

Lagmanden har sagt offentligt, at landsstyret agter ikke som den danske regering i torsdags at springe fra vippen med bind for øjnene uden først at være sikker på, at der i det mindste er vand i bassinet. Er der det, så klarer vi sagtens at svømme. Og så er lagmandens udtalelse gentaget herfra, altså ingen folkeafstemning om færøsk suverænitet, hvis ikke flertallet er sikret på forhånd med en god aftale, og det er også regeringens udfordring, regeringens store mulighed.

Hele tre gange har landsstyret forhandlet med regeringen i sommer med samme oplæg og samme resultat, og det var nok én gang for mange, men så er landsstyrets oprindelige oplæg i hvert fald afprøvet. Vi er presset til at bøje os for regeringens stejle afvisning af en lang og økonomisk forsvarlig overgangsordning på 15 år og er påtvunget en 4-årig nedtrapning, hvis vi skal have suverænitet her og nu. Men dermed har statsministeren i stor grad påvirket det valg, han påstår alene kan træffes af den færøske befolkning.

Men han sagde også i åbningstalen, at uanset hvilken vej den færøske befolkning vælger, vil regeringen arbejde for, at vi i fællesskab finder en ordentlig og værdig løsning, som rækker

fremad, og som begge parter kan være tjent med, og det er trods alt en udstrakt hånd, som jeg venter at landsstyret vil gribe, og en mere imødekommende tone end den uforsonlighed, der prægede statsministerens afslag på presse-møderne efter forhandlingerne i sommer. Måske har statsministeren lært af nederlaget i torsdags og ønsker, at forholdet mellem Færøerne og Danmark og færingers imellem ikke forpestes fremover, som regeringens afslag hidtil har lagt grund til og måske endda også har været misbrugt til på Færøerne.

Når det er sagt, må man nok vedstå, at landsstyrets brev til FN i sommer om procedurer omkring landets selvstændighed var uheldigt formuleret. Dets hensigt var måske mere konflikt end forsoning, jeg ved det ikke, og afdækkede kun det, vi allerede vidste på forhånd. Færøernes stilling som del i rigsfællesskabet tilsiger ikke direkte forhandling med FN, og det er vel derfor, man prøver på at ændre Færøernes status fra landsstyresiden.

På den anden side var udenrigsministerens reaktion ikke særlig nænsom og understregede, hvor vigtigt det er, at vi ændrer Færøernes fremtidige stilling i det internationale samarbejde.

Udenrigsministerens behandling af landsstyrets direkte spørgsmål til NATO om Færøernes mulighed for senere at opnå medlemskab i Partnership for Peace gød heller ikke olie på vandet, men rejste bølgerne i det færøsk-danske forhold, og det var måske også meningen fra landsstyrets side ved dets oprindelige henvendelse til NATO.

Jeg har spurgt udenrigsministeren i et § 20-spørgsmål, om det er et formelt krav, at et land må råde over militær for at søge medlemskab i Pfp. Den færøske radio havde fra en NATO-kilde fået at vide, at militær er ikke et formelt krav til en ansøger, men udenrigsministeren svarede mig undvigende. Island er fuldgyldigt medlem i Pfp uden at have militærstyrke, og så kan man tænke sig, at det krav heller ikke stilles til et fremtidigt uvæbnet ansøgerland som Færøerne, når vi kommer så langt.

Men den sag kan vel også blive afklaret undervejs, og der kan udenrigsministerens svar til Folketinget stå sin prøve. Jeg regner med, at det bliver bragt op i forhandlingerne med landsstyret i løbet af efteråret.

Jeg føler, at det er vigtigt i denne fase af forhandlingerne, at parterne bearbejder de områder, der forener os, til en tilfredsstillende løs-

ning på det færøske nationalitetsspørgsmål i stedet for at tærskle langhalm på de områder, som stadig skiller os.

Statsministeren sagde også i sin tale, at vi er kommet langt i forhandlingerne, og at en række principper for det fremtidige samarbejde er afklaret: Også et positivt udsagn, som jeg håber betyder, at regeringen har flyttet sig i rigtig retning, selv om det bekymrer, at statsministeren også konstaterer, at der fortsat udestår et betydeligt arbejde. Lad os håbe, at det kan fås på plads i løbet af efteråret. Vi har jo ikke så lang tid. Der er gået mere end halvdelen af den nuværende valgperiode både på Færøerne og i Danmark.

Hr. Peter Duetoft begik den brøler i sommer at love Grønland økonomisk støtte for at suge sig fastere i den danske patte, som ville han sige: Færøerne skal straffes økonomisk for at ville vænnes fra patten politisk og økonomisk. Men formanden for Folketingets 21-mandsudvalg var klog, da han i foråret sagde, at regeringen får brug for al den opfindsomhed, den kan mønstre, for at finde en original statsindretning, som kan sikre Færøerne jævnbyrdig stilling med Danmark i et nyt samarbejde mellem to jævnbyrdige og selvstændige lande.

Fru Kirsten Jacobsen talte som så ofte i slagfærdige overskrifter, da hun bad statsministeren finde frem til et genialt tilbud, som færingers ikke kan afslå.

Jeg vil støtte begge mine kolleger og bede statsministeren være fleksibel og møde landsstyret med en holdning til en aftale, som sikrer Lagtingets overhøjhed i alle færøske anliggender og anerkender Lagtingets ret til selv at bestemme, hvornår det overtager Færøernes suverænitæt. Dette kan være betinget af, at Færøerne selv betaler alle udgifterne.

Suverænitæt her og nu skiller landsstyret og regeringen. Færøernes stilling inden for eller uden for rigsfællesskabet skiller også landsstyret og Lagtingets opposition. Det er vi klar over. Men lad os dog se på de punkter, som parterne bag landsstyret er enige med i hvert fald det færøske Socialdemokrati om, f.eks. en ny aftale imellem Færøerne og Danmark i stedet for hjemmestyreløven. Den skal godkendes af Folketinget, af Lagtinget samt notificeres af FN for at få folkeretlig status. For det andet en aftale mellem Færøerne og Danmark som to selvstændige og jævnbyrdige lande i et forbund. Det er i hvert fald snak, som vi forstår begge to. For det tredje en uigenkaldelig aftalemodel og ikke en

delegationsmodel, som Folketinget teoretisk kan underkende. For det fjerde Lagtinget som principielt Færøernes øverste demokratiske myndighed i alle anliggender. For det femte alle sagsområder underlagt Lagtingets jurisdiktion, selv om Danmark kan administrere områderne, til vi selv er klar til det. For det sjette, færinger og danskere beholder de samme rettigheder hjemme som ude hos hinanden. Og for det syvende en systematisk nedtrapning af bloktilskuddet over en fastlagt årrække, som vi kan enes om.

I Lagtingets udenrigspolitiske udvalg skrev Socialdemokraterne og Sambandspartiet fællesbetænkning til landstyreets forslag til forhandlingsoplæg med regeringen, og disse to store oppositionspartier skrev følgende:

»Mindretallet råder til en ordening, som klart giver Færøernes Lagting øverste magt i overtagne sagsområder, og hvor ingen begrænsninger findes for, hvilke sagsområde kan blive overtaget. Lagtinget træffer beslutning om, hvornår og hvilke sagsområder der skal overtages.«

Det er også tale, som landstyret forstår, og som vi sikkert kan enes om at få gennemført, og hvis flertallet og oppositionen i Lagtinget kan enes om nogle ting, så burde der også være fælles grundlag for regeringen og landstyret.

Statsstøtten er det springende punkt i forhandlingerne. Regeringen ønsker ikke, at Færøerne bliver selvstændige, og den bruger bloktilskuddet som gulerod og pression imod landstyret.

Hr. Duetofts udtalelse om økonomisk belønning for troskab og straf for opsætsighed imod rigsfællesskabet betegner vel Folketingets underliggende holdning til spørgsmålet om Færøernes suverænitet.

Hvis Færøerne skulle falde fra riget, opstår der et havgab på en kvart million kvadratkilometer i Danmarks udstrækning fra Gedser til Thule. Tabet af det færøske havområde vil Danmark dog nok komme over, men det frafald ville have en dominoeffekt på det enorme Grønland. At miste denne to millioner kvadratkilometer store danske ø i international sammenhæng ville være et uoverskueligt prestigeslag for Danmark, og det har vi faktisk sympati for på Færøerne.

Derfor fornemmer jeg, at Folketinget endda ville strække sig så langt som, om ikke at fordoble, så alligevel at forøge statstilskuddet til Færøerne og Grønland, hvis det var nødvendigt

for at sikre vores afhængighed af Danmark. Og den følelse er jeg også rede til at undskylde.

Men det er selvfølgelig en hypotetisk tanke. Den tanke er lige så hypotetisk som den, jeg et par gange har været fristet til, og det er, hvor blødgjort den stærke islandske nationalånd ville være i dag, hvis sagænen ikke havde taget sin suverænitet i 1918, men i stedet fået statsstøtte og i dag modtog f.eks. 6 mia. kr. i bloktilskud fra Danmark – det ville de have gjort – 6 mia. kr. til Island, og Island havde haft samme status i riget som Færøerne.

Og 6 mia. kr. ville Danmark nok kunne klare at betale med en tilsvarende større økonomi, hvis Island var del af den danske økonomi på samme måde, som Færøerne er det, men Island ville så være en lige så afhængig bistandsklient som Færøerne og Grønland.

Regeringen har en stor opgave på vegne af Danmark og over for det færøske folk, hvoraf et stort flertal ønsker en politisk værdig og økonomisk ansvarlig løsning af vor uoverensstemmelse, og det er jeg sikker på at det store flertal i Folketinget også ønsker. Hverken Folketinget eller Lagtinget kan være andet bekendt end en ny aftale, som peger fremad, og som møder det færøske folks ønske om at indrette vort land ud fra dets naturlige forudsætninger.

Vi erfarede dansk økonomisk og politisk fjernstyring af Færøerne i 1990'erne med stor utilfredshed til følge, og vi har fået rettet de misforståelser op bagefter. Vi kan ikke ønske utilfredsheden væk. Færinger lever for øjeblikket i et politisk tomrum, nu hvor hjemmestyreløven er udtømt og udbrændt og vi mangler et konstitutionelt grundlag at sætte i stedet. Tomrummet lader sig heller ikke true, bluffe eller kue væk. Det kan kun udfyldes af opfindsomhed og modig og konstruktiv politisk handling fra færøsk og fra dansk side.

Den politiske udvikling fuldbyrdes aldrig, verden går videre, som fru Arnold sagde i dag. Der sker noget hele tiden. For Færøerne er den proces desværre gået i stå, og den kan kun sættes i gang igen, hvis alle gode kræfter i Lagtinget og Folketinget finder en så tilfredsstillende løsning på konflikten, at et optimalt antal færinger føler, at nu har vi igen fået gode relationer med Danmark og af hjertet ønsker at udvikle et godt nabo- og venskab.

Jeg slutter med at ønske regeringen et rigtig godt møde sidst i oktober, og jeg er sikker på, at vi når til et resultat ganske snart.

(Kort bemærkning).

Peter Duetoft (CD):

Jeg vil gerne starte med at sige tak til hr. Óli Breckmann. Det er da ikke så dårlig en score at være fornuftig i 50 pct. af éns udtalelser.

Det, jeg sagde i sommer, var faktisk, at der er realisme i at diskutere bloktilskud med Grønland, fordi vi ikke har en suverænitetdiskussion. Der var nogle problemer deroppe, der skulle løses, og derfor var det meget reelt at diskutere, om det bloktilskud skulle sættes op eller ned.

Det, jeg tilføjede, var, at den diskussion er selvfølgelig ikke interessant i forhold til Færøerne, for man begynder jo ikke at diskutere bloktilskudsstørrelsen midt under en suverænitetdiskussion. Hvorfor skulle man dog det? Det var den forskel på de to situationer, jeg tillod mig at gøre opmærksom på. Den ene nation har ikke bedt om suveræniteten. Derfor er der en reel diskussion om bloktilskuddet. Den anden har bedt om det, så får man en anden diskussion. Det var såmænd bare det, jeg sagde, og det synes jeg egentlig også var meget fornuftigt.

(Kort bemærkning).

Óli Breckmann (KF):

Jeg må sige, at hr. Peter Duetoft er et af de folketingsmedlemmer, som jeg har størst fornøjelse af at lytte til, hvad enten det er fra talerstolen, eller det er i medierne.

Det, som jeg nævnte her før, var faktisk netop den udsendelse, som hr. Peter Duetoft vendte tilbage til nu, hvor man på den ene led har en del af rigsfællesskabet, som man overvejer at forøge bloktilskuddet til på grund af dens rigsdelsagtighed, om jeg så må sige, men det, som Færøerne har ønsket, er faktisk et reduceret bloktilskud, og det ønske går langt ind i oppositionens rækker også.

Det er faktisk det springende punkt her, om vi kan nå frem til en aftale om bloktilskuddet, der er fremmede for de gode relationer, som vi så inderligt ønsker at få med Danmark igen efter de turbulente år, vi desværre har oplevet, men som nu ser ud til at være til ende. Så hvis vi får en god aftale om en afvikling af bloktilskuddet, der ikke er for rystende for færøsk økonomi, og som går hånd i hånd med et forøget selvstyre, så regner jeg med, at det bliver en succes nu til efteråret.

Jóannes Eidesgaard (FÆR):

På Færøerne har vi ikke mange statuer, som der er tradition for i andre lande. Men på en absolut hædersplads i Thorshavns centrum lige foran et af Europas ældste parlamenter, Færøernes Lagting, står der en buste. Det er en beskeden kulturperson og samfundsagttager, der hed Rasmus Effersøe.

Rasmus Effersøe var en klog mand, som opnåede stor respekt som kulturperson og også som samfundsanalytiker. Han var kun medlem af Lagtinget i 4 år fra 1897 til 1901, og det var altså før de politiske partier gjorde deres indtog i 1906. Men han var dog en af hovedpersonerne bag den organisation, der banede vej for en færøsk selvstyrepolitik, og for en god ordens skyld skal jeg gøre opmærksom på, at han ikke var socialdemokrat.

Rasmus Effersøe var med i Færingeforeningen, hvis hovedopgave på det tidspunkt, det vil sige for ca. 120 år siden, var at arbejde for, at færøsk kultur og færøsk sprog fik sin retfærdige placering på Færøerne. De første mange år var denne bevægelse ikke organiseret politisk, men blev det først senere.

Som sagt, Effersøe var en klog mand, og han kunne ikke forene sig med den tendens, der ret tidligt viste sig i visse kredse af denne her selvstyreorganisation, med devisen, at vi skal det hele eller slet ikke noget, det ultimative eller intet; vi kan ikke stille os tilfredse med noget mindre, og det skal ske her og nu.

Rasmus Effersøe advarede imod denne tendens og sagde, at det var nødvendigt, at man holdt en trend i udviklingen af færøsk selvstændighed, som færingerne følte sig trygge ved. Hans budskab var: Lad os sætte udviklingen i gang, lad os tage os den nødvendige tid, så opnår vi resultater. Men går vi kun efter det endelige resultat, jamen så kan det nemt ende med, at udviklingen mere eller mindre går i stå.

Effersøe døde i 1916. Jeg har citeret ham flere gange under de ofte livlige debatter, vi har haft i Lagtinget omkring landsstyrets løsrivelsesplaner. Og specielt er der et digt, der handler om en flok får, der om vinteren i megen sne er fanget oppe på fjeldet. De stakkels får kan hverken komme frem eller tilbage, for de kan simpelt hen ikke blive enige om, hvilken vej der nu er den fornuftigste. Men så pludselig dukker der en vædder op, som uden tøven eller selvransagelse opfordrer hele flokken til at følge sig. Han føler det som sit kald at finde en vej ud af krisen. Men han er desværre så optaget af sin egen

lederrolle, at han helt glemmer at orientere sig og finde ud af, hvilken vej der nu var den rigtige. Resultatet er fatalt, da vædderen og hele flokken, der jo blindt fulgte ham, går ind over en bjergside, som er så glat, at de slet ikke får fodfæste, og hele flokken med vædderen i spidsen falder ud over klippekanten og ned i havet.

Netop dette digt er digtet i forbindelse med den udvikling, som Effersøe så for sig i begyndelsen af sidste århundrede omkring selvstændighedsspørgsmålet. Og min påstand – hvis vi nu skruer tiden frem til det dagsaktuelle – har været, at jeg desværre tydeligt kan se nøjagtig samme tendens for mig.

Det kan selvfølgelig være fristende for politiske magtpersoner at indtage en sådan rolle som vædderen. Og desværre må vi konstatere, at hos en del af befolkningen ligger der et latent behov for at følge trop med den lederskikkelse, der nu viser sig egnet.

Vi opfatter ikke i vores hverdag forholdet til Danmark som en trussel mod vores overlevelse eller eksistens, således som nogle prøver på at give udtryk for. Og selv om det ihærdigt bliver forsøgt at piske en stemning op imod Danmark for alt mellem aftalebrud og rendyrket imperialism, jamen så er sagen den, at den almindelige færing ikke opfatter rigsfællesskabet som en belastning, tværtimod.

Almindelige færing er opfatter ikke selvstændigheden som et enten-eller spørgsmål eller som et sort-hvidt billede. Lad os derfor tage gamle Effersøes tanker til os: at det er nødvendigt, at man i sådan en stor sag dyrker den brede konsensus, der er i den færøske befolkning omkring dette her spørgsmål.

Ethvert eksperiment og ethvert forsøg bør have et formål. Man vil opnå et eller andet, som måske i det tidlige stadium ligger i det ukendte. Man vil gerne opnå en forbedring af tingenes tilstand. Politik er eller bør ikke være så meget anderledes.

Man træffer beslutninger for at forbedre forholdene for så mange som muligt. Politiske beslutninger bør ikke gå ud på, at man gerne vil skrive sit eget navn i historiebøgerne, men på, at man i den lille stue huskes i stilfærdig taknemlighed.

Nationalismen har ikke nogen særlig høj prioritet i vores ideologiske model, hvorimod situationen er den modsatte hos republikanerne. Men før vi kaster befolkningen ud i en folkeafstemning, har den krav på at få svar på nogle spørgsmål. Først og fremmest: Hvilke konse-

kvenser vil den suveræne færøske stat få for den almindelige færings almindelige hverdag?

En udtrædelse af rigsfællesskabet er ikke for os i Socialdemokratiet et mål i sig selv, lige så lidt som ønsket om en fortsættelse i rigsfællesskabet er et mål i sig selv. Det er de samfundsrelaterede konsekvenser, der har betydning.

Det er politikernes opgave at sørge for, at vi i hele diskussionen har jordfæste, at vi ved, hvad vi gør, og at vi ved, hvilken kurs vi sætter. Det er heller ikke nemt at erindre folk om, at det er hverdagens muligheder, der tæller. Det ville være lettere at lade sig rive med af stemningen. Men hvem har egentlig sagt, at det skulle være nemt?

Hvorfor tænker I ikke lige så optimistisk og positivt som republikanerne? Hvorfor skal I hele tiden minde os om det grå og det kedelige? Hvorfor snakker I om levestandard, skattetryk, afgifter, uddannelser, sociale ydelser, muligheder til alle osv.? Hvorfor snakker I ikke om det færøske sprog, det færøske flag, den nationale identitet, Olafesten?

Jamen det gør vi også. For os er det en selvfølge, som vi ikke bruger så meget tid på at diskutere. Intet parti på Færøerne har mere ihærdigt og ærligt kæmpet for disse værdier end netop vores parti. Men disse er for os alt for helige til at misbruge.

På den anden side ser vi det som vores hovedopgave at komme hverdagen i hu. At påtage sig rollen som den grå hverdags samvittighed er meget sværere end opgaven hos dem, der følger vædderen. Vi skal formulere os meget bedre, vi skal bruge flere ord og flere argumenter, og så er det alligevel ikke sikkert, at det lykkes. Nå, men det gør det nok i sidste ende.

Når det er sagt, må jeg også erindre om, at selvfølgelig bor der også i vores hjerter et brændende ønske om, at vi færing er tager fuldt ansvar for vores eget land. Det skal der ikke herske nogen som helst tvivl om. Og det er da vores klare målsætning, at vi stadig udbygger vores selvbestemmelse på alle områder. Men for en socialdemokrat vil der alligevel under normale omstændigheder kunne vise sig fordele ved at gå ind i et samarbejde. Samarbejdsformen giver parterne i samarbejdet en fælles og gensidig styrke.

Det skal ikke forstås på den måde, at vi ikke vil vide af den politiske frihed – tværtimod – men vi vil ikke betale en pris for den politiske suverænitæt, der betyder en kraftig nedgang i den personlige frihed. Hvis den politiske frihed

betyder, at valgmulighederne for tilrettelæggelsen af et aktivt liv bliver mindre for den almindelige færing, så er vi skeptikere. Det er et rent ideologisk spørgsmål. Så enkelt er det.

Det er med andre ord ikke løsrivelsen, der er afgørende, men det samfund, der opstår i kølvandet af løsrivelsen. For republikanerne er spørgsmålet det modsatte. For dem er løsrivelsen det, som sagen drejer sig om, men samfundsforholdene bagefter, jamen dem må man tage, som de nu viser sig at være. Og det er vel også i sidste ende et spørgsmål om ideologi.

Og når vi snakker om en suveræn stat, må man tage som en selvfølge, at man selv er i stand til at forvalte alt det, der hører et moderne samfund til. Og alene på dette område mangler vi utrolig meget, og det er vigtigt, når vi går i gang med disse overtagelser, at vi så vidt muligt kan rekruttere færingere til det administrative arbejde.

Hvis vi siger, at den her proces har to trin, så har vi opskriften til trin et, som nødvendigvis må komme, før vi taler om trin to. Første trin er at forberede samfundet til at stå på egne ben politisk, administrativt og økonomisk, mens trin to for os er selve udtrædelsen af rigsfællesskabet, hvis færingerne til den tid finder, at det er den bedste løsning.

Kort sagt er status den, at koalitionen vil udføre trin to, mens vi vil udføre trin et. Vi siger først trin et, og så må tiden vise, hvad der skal ske med trin to. Den afgørelse skal træffes af de færingere, som til den tid har ansvaret for det færøske samfund.

Den dag kan selvfølgelig opstå, da danskerne veje og vores ændres så alvorligt, at friheden hos den enkelte færing – friheden til et godt liv – ændres så markant, at vi finder det rigtigt at skilles. Det kan ske på grund af udviklingen på kontinentet, f.eks. på grund af en endnu stærkere dansk integrering i EU, og så kan det hurtigt vise sig, at et flertal ønsker at løsrive sig.

Koalitionen siger trin to, mens trin et mere eller mindre bliver overladt til eftertiden og en ny koalition. Parolen ligner den norske med, at »det grejer sig i sjøen«, men det er altså den omvendte rækkefølge, og det er ikke særlig seriøst at begynde byggeriet med et rejsegilde, selv om det kan være meget festligt.

Det økonomiske spørgsmål viser sig at være sværvægteren i de forhandlinger, der er i gang. Selv om at vi ønsker, at rigsfællesskabet fortsætter, ønsker vi en selvstændig færøsk økonomi. Vores forslag er, at bloktilskuddet fra Danmark

bliver reduceret i et forhold til væksten af det færøske BNP. Derved kan bloktilskuddet reduceres og bortfalde, uden at det får uheldige konsekvenser for den færøske økonomi og derved den færøske velfærd.

Hvis vi skulle træffe den endelige afgørelse om udtrædelse efter vores koncept, ville vi ikke komme i samme situation som landsstyret, som har en suverænitetsplan, der hviler på forståelse og velvilje fra en dansk regering. Vi ville igen få den stolthed, der bør være i en sådan sag, at vi med en høflig afsked bebudede oprettelsen af den færøske stat. Men dagens politikere skal gøre det nødvendige forarbejde, så det er kun et spørgsmål om at komme i gang.

Trin to-afgørelsen er absolut ikke relevant på nuværende tidspunkt og bør først være det, når trin et er udført.

Et gammelt ordsprog siger, at man skal smede, mens jernet er varmt. Vi har en historisk periode i færøsk politik lige nu, for samtlige partier, inklusive Sambandspartiet, går ind for ændringer i forholdet til Danmark. Og det er historisk, for det er aldrig sket siden 1906.

Uenigheden består i graden af ændringer, de forskellige partier ønsker. Men i og med at samtlige partier vil flytte sig, findes der også en fællesnævner. Den tilfredsstillende selvfølgelig ikke republikanernes ønske om en løsrivelse eller Sambandspartiets ønske om forsigtige ændringer, men den tilfredsstillende en stor majoritet i den færøske befolkning.

Min appel i forbindelse med de igangværende forhandlinger skal være, at begge parter omgås sagen med den nødvendige værdighed. Uanset om man er uenig i hinandens forhandlingsudspil, bør begge parter behandle hinandens ønsker på en civiliseret og respektfuld måde. Det skylder vi vores historiske fortid, og det skylder vi vores fremtidige samarbejde. Og selv om den ene part bevidst prøver at fremprovokere sammenstød og kollisioner, bør det heller ikke give anledning til, at vi får et forhandlingsmiljø, som vi ikke kan være bekendt.

Vi har jo begivenhederne omkring landsstyrets brevveksling med FN og landsstyrets ønske om at møde NATO's generalsekretær, og vi har episoden omkring udenrigsministerens udmelding om de forudsætninger og betingelser, der er gældende for et eventuelt medlemskab af Partnership for Peace, hvor landsstyret absolut ikke er enig med ministerens svar til dette spørgsmål.

Alt dette kunne have været undgået, hvis man havde haft den fornuftige dialog, der burde kendetegne vores samarbejdsform – en dialog, der er åbent og på gensidig respekt.

Endelig vil jeg også komme med en appel om, at de igangværende forhandlinger ikke får lov til at trække unødvendigt ud, da den færøske politiske dagsorden stort set kun indeholder denne sag, selv om vi burde være meget stærkt optaget af at løse andre vigtige problemer i det færøske samfund.

Lad os få et resultat af forhandlingerne, således at det færøske folk kan tage stilling. Og skulle det ske, at resultatet bliver forkastet, må vi i gang med nye forhandlinger med et ændret forhandlingsgrundlag. Derfor er det så vigtigt, at vi også efter de igangværende forhandlinger kan se hinanden i øjnene.

Frank Dahlgaard (UP):

For en uge siden, sent sidste torsdag, lød sangen lidt sørgmodigt ovre i Landstingssalen »Når vi ser et rødt flag smælde«. I dag kunne statsministeren og hans partikolleger passende synge sangen »Når man ser nogle røde ører smælde«. For det er jo de røde ørers dag i dag, og det har det sådan set været lige siden i fredags, hvor vi fik Fondsbørsens reaktion på det forhold, at et flertal af den danske befolkning valgte at holde fast i kronen og sagde nej til euroen. Og det var jo ikke kursfald, og det var ikke pres på kronen, og det var ikke panik, og det var ikke spor alvorligt, kurserne steg på aktier, kurserne er steget på obligationer, og renten er faldet. Renten har nærmet sig til den tyske, lave rente, sådan at den nu kun ligger en tredjedel af et procentpoint over den tyske rente. Kronen har ikke været under pres; kronen er tværtimod nu styrket og ligger på den stærke side af centralkursen.

Så kan man opleve i går i dagbladet Børsen en forsider om, at udlandet opkøber danske aktier fuldstændig uhemmet, og at det danske aktiekursindeks slår alle rekorder i indeværende år; det er kun den kinesiske Shanghai-børs, der er kommet længere op.

Disse aktiekursrekorder sker efter, at den danske befolkning har afvist regeringens forslag om at afskaffe den danske krone. Og det sker efter, at den samlede regering sammen med oppositionen, Venstre og De Konservative, har holdt møder – det er ikke ti dage siden – og har fortalt offentligheden, hvor alvorlig en situation

det ville blive for dansk økonomi og erhvervsliv, hvis man sagde nej til euroen.

Har de ikke forstået det på børsen? Er de dumme i udlandet? De køber aktier op. Skal vi ikke have vores økonomiminister til at tage en rundrejse og forklare dem i udlandet, hvor alvorlig situationen er i Danmark, sådan at de ikke foretager disse fejlinvesteringer i disse lusede danske kroneaktier, som jo snart ikke er noget værd? Jeg er nødt til at sige af hensyn til referatet, at jeg naturligvis er dybt sarkastisk.

For der er jo ikke sket andet, end at finansverdenen har bekræftet det, som de økonomiske vismænd sagde allerede i maj måned, at der er fordele ved euroen og der er ulemper, og når man vejer det op mod hinanden, er det stort set ligegyldigt økonomisk og erhvervsmæssigt, om Danmark er med eller ej. Det er altså andre forhold, der spiller en rolle, og det ser rigtig lyst ud for dansk erhvervsliv. Derfor stiger kurserne, og derfor er danske aktier et godt investeringsobjekt.

Så det er de røde ørers tid. Og det må især være de røde ørers tid ovre i Økonomiministeriet, hvor en stor stab af embedsmænd og økonomer har brugt en masse tid og skrevet en rapport i april måned på 550 sider om, hvor betænkeligt og alvorligt og forfærdeligt det ville være for økonomien og for Danmark, som ville sakke bagud, hvis vi ikke tilsluttede os denne euro. Det gør vi nu ikke, og så stiger kurserne på børsen, og renten falder, så rentespændet til Tyskland er mindre end i lang tid. Det er de røde ørers periode.

Finansverdenen har jo dømt, og eurokursen ligger så lavt, og efter denne redningsoperation, der fandt sted for 10-12 dage siden, ligger den stadig væk og roder nede på 87-87,5 cent målt i amerikansk valuta.

Så det må være tid til eftertænkning i europartierne og i regeringen, og det er det, jeg ligesom fornemmer. Jeg ser ganske positivt på regeringens frontale på det her område. Jeg ser det som en udstrakt hånd; jeg ser det som en erkendelse af, at det var et klart og bredt funderet nej med en høj valgdeltagelse. Og nu skal man give sig god tid til at tænke over, hvilke konsekvenser det – ud over at det er klart, at vi fortsætter med vores gode, gamle, kendte krone og vores kroneøkonomi – eventuelt skal have for Danmarks EU-politik på længere sigt.

Det er klart, at det ikke er noget, man lige skal spille ud med med det samme. Jeg synes, det er positivt, at regeringen har inviteret parti-

erne – og jeg siger også tak til statsministeren for, at jeg har fået lov at komme med – til en drøftelse af EU-politikken på længere sigt. Tak for det.

Disse tanker, der har været, om at komme med en kompetencefordeling eller et katalog over, hvad EU-systemet skal kunne lovgive omkring, og hvad medlemsstaterne skal kunne lovgive omkring, er umiddelbart sympatisk også set med mine øjne. Men hvis man laver det, så har man vel egentlig lavet en slags EU-forfatning, en slags EU-grundlov, der cementerer, hvordan tingene skal være. Et land har en forfatning. Og jeg ønsker ikke, at EU-samarbejdet skal udvikle sig til en politisk union, til et land. Så der er den der dobbelthed i disse ting, og det må vi så hver for sig drøfte.

Så er der en anden ting, som jeg mener er værd at tænke nøje over, og det er dette charter for menneskerettigheder, som man har arbejdet på, og som man nu prøver at få ind i traktaten, så vidt jeg forstod allerede her om et par måneder med Nicetraktaten.

Så vidt jeg kan bedømme det, går dette charter ganske langt. Menneskerettigheder er godt, men det er jo noget, der findes i en forfatning, i et lands forfatning. Vi har menneskerettighederne indbygget i vores gode udmærkede grundlov, og skal man nu også have menneskerettigheder på EU-plan, så har man jo også en forfatning der. Og hvad er det så for et sæt regler, der gælder? Er det de danske grundlovsregler, eller er det EU-charterreglerne? Jeg er meget betænkelig ved det, men jeg går ud fra, at det også er noget, vi skal drøfte.

Så må jeg spørge statsministeren, hvad han egentlig mener, når han siger i sin trontale – som jeg altså grundlæggende synes er positiv vedrørende eurosituationen – at han ikke vil lægge skjul på, at afstemningens klare nej til Danmarks deltagelse i den fælles valuta ændrer Danmarks position i Europa. Hvorfor i alverden gør den det? Før afstemningen havde Danmark sin krone, euroen var i gang; efter afstemningen har Danmark sin krone, euroen er i gang. Der er jo netop ikke ændret noget. Vi har haft vores forbehold, og det har den danske befolkning ønsket at vi skal holde fast i. Hvorfor ændrer det Danmarks position?

Så vil jeg spørge om noget i forbindelse med regeringen eller dens repræsentanter, som i hvert fald indtil nu har følt, at de har haft grønt lys til at rende rundt i Bruxelles' korridorer og bagtale deres egen befolkning som bagstræbe-

risk, som nationalistisk, som nogle dumpadder, som sådan nogle fodslæbende typer, der helst vil være sig selv nok, og som har lidt svært ved at finde ud af, hvad det handler om. Jeg håber ikke, det er den form for diplomati eller den form for virksomhed ude i korridorerne, som regeringen fremover vil give grønt lys for. Nu skal regeringen – og den kommende regering – vel loyalt administrere det nej til euroen og disse forbehold, Danmark har i forhold til det europæiske samarbejde, og ikke – skal vi sige – køre et dobbeltspil, sådan som jeg har oplevet, at man har gjort det.

Jeg går selv ind for et Europa i flere rum, et fleksibelt Europa. Jeg tror ikke et øjeblik på, at det på længere sigt vil være holdbart at forsøge at presse alle lande i Europa – Vesteuropa og Østeuropa – ind under nøjagtig det samme sæt EU-regler. Det er ikke realistisk. Og lad så os bare ligge ude i periferien med en lav arbejdsløshed, en høj levestandard og et velfungerende nationalt demokrati og selvbestemmelsen i behold. Det er da ikke så tosset.

Det betyder ikke – set med mine øjne – at vi skal forhindre andre i at gå videre i samarbejdet og få fælles penge, fælles grænser, fælles udenrigspolitik og fælles alt muligt. Fint med det, vi skal ikke forhindre de andre, men vi skal se på vores egne interesser, og vi skal i respekt for befolkningens ønske om at bevare eget pengevæsen og holde fast i vores selvbestemmelse varetage Danmarks interesser.

Så vil jeg sige til sidst, at jeg synes, der er meget godt i regeringspartierne forslag til vedtagelse, men der er enkelte ting, som jeg nu ikke har tid til at omtale, der gør, at jeg ikke vil stemme for det, men jeg vil heller ikke stemme imod. Jeg har mit eget forslag til vedtagelse, som lyder sådan her:

Forslag til vedtagelse

- »Idet Folketinget konstaterer,
- at kurserne på danske aktier og obligationer er steget siden befolkningens nej til euroen den 28. september,
 - at den danske obligationsrente har nærmet sig til den lave tyske rente siden euronejet, og
 - at kronen er styrket siden euronejet og nu ligger på den stærke side af den aftalte centralkurs,
- udtrykker Folketinget sin dybe forundring over Økonomiministeriets rapport »Danmark og

euroen« fra april og sin afstandtagen fra den økonomiske skræmmekampagne, som blev ført af regeringen og de øvrige europolitikere op til folkeafstemningen den 28. september».

(Forslag til vedtagelse nr. V 5).

Første næstformand (Ole Løvig Simonsen):

Der er nu fremsat følgende forslag til vedtagelse: (Se ovenfor). Også dette forslag indgår her efter i forhandlingen.

Aase D. Madsen (DF):

Det, der kalder mig herop i dag, er, at alle medlemmer af Folketinget i dag har modtaget en henvendelse, eller jeg vil rettere kalde det et nødskrig fra organisationen DTL; det er Dansk Transport og Logistik-organisationen, der repræsenterer 4.900 landtransportvirksomheder.

Jeg håber, at regeringen tager henvendelsen meget, meget alvorligt, og at de mange seriøse oplysninger bl.a. om de økonomiske lettelser, som det samme erhverv har fået i mange andre europæiske lande, resulterer i, at regeringen ikke længere sætter kikkerten for det blinde øje, men indstiller sig på at give en øjeblikkelig, akut nødhjælp til erhvervet, der har brug for et helt ekstraordinært økonomisk pusterum.

Det er jo et spørgsmål, hvor længe organisationen kan holde medlemmerne i kort snor. I den forbindelse vil jeg henvise til den socialdemokratiske ordfører, fru Pernille Blach Hansens bemærkninger her i formiddags om, at millionerne vil komme til at mangle i statskassen, hvis der kommer afgiftsnedsættelser. Det var næsten ikke til at holde ud at høre på, for lige meget hvor mange millioner der mere eller mindre uventet kommer ind i statskassen, så vil mere altid have mere i en socialdemokratisk ledet regering.

I 1999 var aktieudbyttet fra DONG et stort rundt nul, og jeg vil nævne, at næste år er aktieudbyttet fra DONG 1,1 mia. kr., jeg gentager: 1,1 mia. kr. DONG-koncernen er efterhånden blevet en dansk oliesheik, som deltager mere og mere aktivt i olieudvindingen som producent i Nordsøen.

Danmark er ikke alene selvforsynende med olie og gas, men er også eksportør. Millionerne er derfor de sidste år væltet ind i statskassen fra Nordsøen i form af de stærkt stigende koncessionsafgifter, olieledningsafgifter og som sagt aktieudbytte fra DONG. Derfor er der naturligvis råd til at lette afgifterne eller regulere energipriserne.

Spørgsmålet er derfor, hvad regeringen vil gøre, hvis vognmændene mister tålmodigheden og så at sige lukker Danmark. Vi må jo erkende, at som situationen er nu, er der desværre en risiko for, at tingene kan udvikle sig dramatisk. Vil regeringen derfor her og nu give et positivt tilsagn, således at vi kan undgå, at en sådan dybt ulykkelig situation indtræffer?

Regeringen har et meget stort ansvar, for klokken er så at sige fem minutter i tolv. Det kan meget nemt blive for sent også for de mange danskere, der med gru må se en meget, meget kold vinter i møde. Altså: Vil regeringen blive siddende med hænderne i skødet? Dansk Folkeparti mener i hvert fald ikke, at skatteministeren ligefrem har haft en heldig hånd i denne sag.

Udenrigsministeren (Niels Helveg Petersen):

Til start en bemærkning til hr. Óli Breckmann. Hr. Óli Breckmann rejste spørgsmålet om en mulig Partnerskab for Fred-tilknytning for Færøerne og nævnte, at Island jo havde en ordning. Ja, men Island er medlem af NATO, Island har været medlem af NATO siden 1949 og har jo også i meget, meget vanskelige perioder under den kolde krig stillet omfattende basefaciliteter til rådighed for alliancen. Det er en fuldstændig anden situation.

Jeg vil gerne resumere, hvad der er situationen omkring Pff: Alle lande, der deltager i Partnerskab for Fred, har militære styrker, og alle deltager militært i Pff; der er ingen eksempler på, at lande i Pff ikke deltager i det militære samarbejde. Pff er først og fremmest grundlæggende et praktisk militært samarbejde mellem NATO og ikkeallierede lande, som ønsker et tæt samarbejde med NATO, og en naturlig forudsætning for at deltage i dette praktiske militære samarbejde er derfor, at det pågældende partnerland råder over egne militære styrker.

Målet med Pff er ifølge rammedokumentet at udvikle militære samarbejdsrelationer med NATO og udvikle styrker, der bedre kan samarbejde med NATO, at skabe gennemsigtighed i national forsvarsplanlægning og militære budgetprocedurer, at sikre demokratisk kontrol af væbnede styrker og at vedligeholde evnen og beredskabet til at bidrage til f.eks. FN-operationer.

Det følger af dette, at det, så vidt vi kan se, forholder sig sådan, at Pff-samarbejdet ikke kan have relevans i forhold til Færøerne.

Til hr. Frank Dahlgaard, som just har talt, vil jeg ikke tilbageholde den enkle betragtning, at vi i udenrigstjenesten – og jeg selv – har fuld respekt for, at et demokratisk flertal stemte nej. Der er ingen, der taler ondt om dét. Men hr. Frank Dahlgaard må acceptere, at der altså er mennesker, der finder, at en tilslutning til den fælles valuta så langt er det klogeste for Danmark.

Konsekvenserne af nej har været diskuteret her i dag. Der har været et par talere, der sagde: Jamen nej, det har jo ingen konsekvenser. Det er jo slet ikke rigtigt. Konsekvensen er endda meget klar. Konsekvensen er, at Danmark ikke deltager i den fælles valuta.

Dette er en meget vidtgående konsekvens for Danmarks placering i det europæiske samarbejde. Det var, hvad vi stemte om, det er, hvad der blev resultatet, og det er allerede en kendsgerning. Så man skal ikke sige, at der ikke er en øjeblikkelig vidtgående konsekvens af den afstemning. Det er der; det er en afstemning, hvis resultat kommer til at præge Danmarks forhold til det europæiske samarbejde i meget omfattende grad.

Så har afstemningen jo i øvrigt også den konsekvens, som regeringen har givet til kende, at det ikke er aktuelt foreløbig med afstemninger om øvrige forbehold.

Lad mig så sige et par ord om regeringskonferencen, som skal afholdes – eller afsluttes, må vi hellere sige – i december i den franske by Nice.

Forst om selve forhandlingsgrundlaget: Forhandlingsgrundlaget er jo for længst udarbejdet og er godkendt her i Folketinget, men det er også vigtigt at være klar over – som det hele tiden har været udtalt – at forhandlingsgrundlaget jo er en overordnet ramme, rammen om en proces, og det har hele tiden været meningen, at regeringen på grundlag af dette forhandlingsgrundlag på helt normal vis, som vi altid gør det i EU-samarbejdet, skal konsultere Europaudvalget og de politiske partier og rådføre os med dem. Det har hele tiden været hensigten, at dette forhandlingsgrundlag var et rammedokument, og at vi skulle udfylde rammen, efterhånden som indholdet af forhandlingerne trådte tydeligere frem. I dette er der ingen forandring. Der er et forhandlingsgrundlag, som er en god ramme for forhandlingerne, men det er jo en ramme, der skal fyldes ud i en konstant dialog med Folketingets Europaudvalg og de politiske

partier, og det giver regeringen jo klart udtryk for.

Der har været rejst spørgsmål om ændringer i den såkaldte artikel 7 i Amsterdamtraktaten. Flere lande, og i øvrigt også Europa-Kommissionen og vismændene, som undersøgte Østrig, har været på banen med forslag og overvejelser. Kommissionen har eksempelvis foreslået, at Ministerrådet med to tredjedele af medlemslandene bag sig på forslag enten af Kommissionen, Europa-Parlamentet eller en tredjedel af landene kunne fastslå, at der var risiko for overtrædelse af menneskerettigheder i et medlemsland, hvis der vel at mærke var en sådan risiko. Og fandt man, at der var en sådan risiko, så kunne man vedtage en passende henstilling, som der står i Kommissionens forslag, og i øvrigt gennemføre en høring af det land, hvis forhold var under diskussion.

Lad mig sige, at vi har hele tiden fra dansk side forholdt os yderst skeptisk over for forslag af denne type. Vi finder, at behovet ikke er stort.

Endelig finder vi, at over for medlemslande, hvor der er en risiko eller måtte vise sig at være en risiko, har vi til vores rådighed til påvirkning af forholdet i et medlemsland en lang række virkemidler, hele, kan vi sige, diplomatiets arsenal af redskaber kan bringes i anvendelse over for pågældende land, og vi ser ikke et behov for på denne måde, som f.eks. Kommissionen foreslår det, at ændre artikel 7.

Et par bemærkninger om såkaldt forstærket samarbejde. Jeg tror, man skal erkende, at det danske nej sætter yderligere fart – der var allerede godt gang i den – i overvejelser om at gøre det lettere for en gruppe medlemslande, som altså ikke er alle medlemslande, at gå videre på et bestemt område i samarbejdet.

Der findes som bekendt et meget omfattende regelsæt for dette såkaldt forstærkede samarbejde i den nuværende traktat. Endnu har disse bestemmelser aldrig været taget i anvendelse, men Amsterdamtraktaten, skal vi jo lige minde om, har jo heller ikke været i kraft i ret lang tid; den trådte i kraft den 1. maj 1999.

Vi har endnu ikke set klare, veludformede forslag til, hvorledes lande ønsker at ændre dette regelsæt for et forstærket samarbejde. Det har vi jo heller ikke set her i landet. Selv om ønsket om ændringer i reglerne for forstærket samarbejde eller fleksibilitet har optaget en ganske stor del af debatten under den danske folkeafstemning, har vi jo ikke set egentlige forslag til, hvordan man skal ændre det regelsæt, der eksis-

sterer. Vi har jo spurgt til, hvordan SF forestiller sig reglerne ændret, men har i realiteten jo ikke fået noget godt svar på det.

På søndag er der atter møde i regeringskonferencen i Luxembourg, hvor dette emne er på dagsordenen, og her vil det så måske blive klart, hvorledes nogle medlemslande ønsker sig dette spørgsmål håndteret. Men lad mig understrege, inden jeg går videre ned i dette emne, om hvilket der kan siges uhyre meget, at i udlandet blandt de lande, der ønsker et sådant, skal vi sige forbedret instrument indbygget i Traktaten, der gør det nemmere for en gruppe af lande at gennemføre forstærket samarbejde, ses forstærket samarbejde som et integrationsinstrument, som en metode til at drive samarbejdet fremad, ikke som en metode til at efterlade flere lande bagud. Dette spørgsmål er på dagsordenen, fordi et flertal af lande har ønsket et forstærket samarbejde sat på dagsordenen for regeringskonferencen. Det har vi fra dansk side ikke afvist. Vi deltager i denne her diskussion, som er af stor betydning, vi afviser ikke at deltage i det, men der er i hvert fald to hovedrisici, jeg synes, jeg er nødt til at fremhæve. Der er ligesom to hovedmodeller for, hvorledes sådan noget kan komme til at udvikle sig, og jeg ved såmænd ikke, hvilken af dem der er værst.

Den ene er, at en bestemt gruppe af bestemte lande, som går igen hele tiden, skiller sig ud som sådan en særlig avantgarde i det europæiske samarbejde. Det var, hvad jeg tror, den tyske udenrigsminister Joschka Fischer talte om. Jeg tror oven i købet, han brugte udtrykket en avantgarde.

Det vil, hvis noget sådant kommer til, afgørende ændre EU's karakter, som i dag er, at det er et samarbejde mellem lande, der samarbejder helt ligeværdigt og på lige fod.

Lad mig også føje til, at en sådan model bliver naturligvis mødt med den yderste skepsis af lande i Central- og Østeuropa, som føler, at lige netop på det tidspunkt, hvor vi står over for udvidelsen, og hvor de kan være med, flytter man målstængerne et stykke og siger: Jamen I kan ikke være med i det hele, for vi er nu rykket videre. Det er den ene hovedmodel, og det er klart den, som dominerer overvejelserne i visse medlemslande.

Den anden model er så, at man kunne forestille sig forskellige former for forstærket samarbejde sådan på forskellige områder, hvor det er forskellige lande, alt efter hvilket emne der er tale om, der deltager i et forstærket samarbejde;

en slags kludetæppe med grupper af lande i mange forskellige konfigurationer.

Vanskelighederne med en sådan model er meget store. De er meget store også for befolkningerne. Det er uigennemskueligt. Hvem er med i hvad? Der er uklart, og det er først og fremmest bureaukratisk. Hvordan holder man styr på alle de der forskellige klubber med forskellige dagsordener? Hvem skal finansiere virksomheden? Hvorledes spiller det europæiske parlament ind i dette her? I de bestemmelser, der findes i Amsterdamtraktaten i dag, forholder det sig sådan, at det europæiske parlament som sådan udtaler sig om beslutninger, hvis vel at mærke man etablerer et forstærket samarbejde. Det er så det fulde parlament med alle medlemmer af parlamentet, der så skal behandle en sag, som i virkeligheden er et forstærket samarbejde mellem en gruppe af medlemslande. Jeg tror, man vil kunne forstå, både når vi her taler om de finansielle spørgsmål og de demokratiske kontrolmæssige spørgsmål, at der så her er tale om en konstruktion, som rummer meget store principielle og praktiske vanskeligheder.

Men jeg skal da ikke udelukke, at der ud af denne diskussion kan komme noget, der kan bruges. Det er på dagsordenen. Vi vil drøfte det fra dansk side, vi deltager i det, vi vil med iver se på de konkrete forslag, som måtte fremkomme, og da selvfølgelig også her i landet drøfte, om der er noget, vi kan bidrage med til den diskussion. Så selv om jeg her har forsøgt at pege på nogle af de principielle vanskeligheder, synes jeg ikke, vi skal lukke øjnene for, at selvfølgelig kan gode ideer opstå, hvis man gør sig umage.

Til sidst vil jeg lige sige et par ord om Nice og udvidelsen, men inden et lille spørgsmål til hr. Keld Albrechtsen. Det er ikke ment som et retorisk spørgsmål. Det er af nysgerrighed. Jeg hørte det i dag nærmest sådan, som om hr. Keld Albrechtsen i dag var tilhænger af udvidelsen. Det har jeg ikke hørt før. Jeg kan huske, at når vi f.eks. har diskuteret Europa-aftalerne mellem EU og Polen og Tjekkiet og Ungarn, har Enhedslisten jo stemt imod, fordi de syntes, det var synd for de pågældende lande at komme i et tæt samarbejde med EU med sådan et perspektiv om medlemskab. I dag hørte jeg nærmest, at hr. Keld Albrechtsen var tilhænger af udvidelsen. Jeg vil nødigt mistænke hr. Keld Albrechtsen for noget, der skulle være forkert, noget, han kunne få problemer med i forhold til

sit bagland, så hvis hr. Keld Albrechtsen ville oplyse mig om sagens helt rette sammenhæng, ville jeg være glad for det.

Til sidst Nice og udvidelsen. Ja, den danske regerings synspunkt kan koges sammen i to hovedlinjer. For det første bør Nicetraktaten være den sidste før udvidelsen. Når vi har været igennem traktaten om Nice, så vil en ny traktat, hvis den skal skrives, skulle skrives med deltagelse af de nye medlemslande i Central- og Østeuropa. Det er rimeligt, det er fair, og det vil vi slås for på regeringskonferencen og i den diskussion, der følger.

For det andet er et godt resultat i Nice nødvendigt for udvidelsen. Får vi ikke et godt resultat i Nice, får vi ikke løst de problemer, som stod tilbage fra Amsterdam, alle de institutionelle problemer, og så vil udvidelsen ikke kunne gennemføres, så bliver den forsinket. Derfor er det også et dansk ønske, at vi når et resultat i Nice. Vi vil føle os forpligtet til konstruktivt at bidrage til, at der kommer et resultat i Nice for på den måde at berede vejen for udvidelsen, som EU har forpligtet sig til at gøre det. Vi har lovet de central- og østeuropæiske lande, at vi er klar til udvidelsen fra slutningen af 2002. Det løfte skal vi holde, og det skal i hvert fald ikke være Danmark, der forhindrer, at EU kan holde det løfte.

Statsministeren (Poul Nyrup Rasmussen):

Jeg synes, jeg må starte med at minde om, at der i disse timer er 500.000 serbere på gaden i Beograd. De har til formål at fjerne Milosevic, der har haft sin afgørende andel i fire krige på Balkan, som er ansvarlig for de mest uhyrlige krigsforbrydelser i nyere tid, og som nu forsøger at stjæle et valg, han forleden klart tabte til oppositionen.

Milosevics dage må være talte. Om det sker i dag eller inden for de nærmeste dage, kan vi ikke vide her og nu. Det er først og fremmest op til det serbiske folk. Demokratiet er som bekendt ikke en given ting. Demokratiet har altid skullet vindes, men demokratiet har altid sejret i det lange løb. Det er på tide, Milosevic også erkender det. Det ville være vanvid, det ville være vanvid at sætte ind med vold og undertrykkelse mod de folkelige demonstrationer, som er i gang i disse timer. Parlamentet er i brand. Folk ønsker demokrati. Det skal ske for dem. Jeg håber meget, det lykkes.

Så til hr. Óli Breckmann og hr. Jóannes Eidesgaard om Færøerne: Må jeg sige, at vi har for-

handlinger i gang med det færøske Lagting og det færøske landsstyre. Der er fortsat fremdrift i forhandlingerne. Der er ting, der er klaret af, men der er også meget, der udestår. På både Justitsministeriets område og på andre områder er der en række arbejdsopgaver, der arbejdes med for nærværende. Det er vi parat til fra dansk side at fortsætte.

Jeg må også sige, at da jeg lyttede til hr. Jóannes Eidesgaards indlæg om Rasmus Effersøe og hans og Færøernes historie, forstår jeg meget vel parallellen til nutiden. Det er desværre ikke altid, at historien gentager sig. Men vi kan godt lære af den, og jeg synes egentlig, det var kloge betragtninger. Det med det hele eller ingenting har jo ofte ført os over i noget andet, end vi egentlig ønskede.

Jeg må sige om suverænitetshandlingerne, at jeg har sagt til lagmanden, at vi er helt parat til at fortsætte forhandlingerne. Vi har defineret nogle arbejdsopgaver. Så har jeg samtidig sagt til hr. Óli Breckmann og til hr. Jóannes Eidesgaard, at jeg naturligvis også har fulgt meget nøje med i den færøske debat, mærket mig de forskellige signaler, der i den seneste tid er kommet fra Færøerne, også fra medlemmer af landsstyrekoalitionen. Jeg ser dette som en del først og fremmest af Færøernes egen debat og dermed også en intern diskussion om afklaring af de vigtige spørgsmål.

Jeg har pålagt mig selv nogle begrænsninger for, hvor langt jeg kan gå i dag i debatten her, for jeg kunne meget let komme til at gribe ind i den færøske diskussion. Det vil jeg meget nødt. Jeg vil blot gentage den danske regerings tilsagn om at forhandle med det færøske landsstyre på de præmisser og på det grundlag. Lagting og landsstyre beslutter, og endnu en gang bekræfte, at det bedste for Færøerne og for os er, at der er bred samling, bredest mulig samling både i Lagting og i det færøske folk om den løsning, vi skal finde frem til.

Jeg finder ligesom hr. Jóannes Eidesgaard, at sproget, historien, Olai, og det at være færing naturligvis er uden for diskussion på Færøerne, går jeg ud fra. Det var ikke helt uden for diskussion i den folkeafstemningsperiode, vi lige har været igennem, altså i Danmark, kan jeg sige til hr. Jóannes Eidesgaard. Da var der næsten til tider en diskussion om, hvem der var mest dansk, og jeg var derfor meget glad for hr. Jóannes Eidesgaards bemærkninger, for danske er vi alle sammen, ligesom færingerne alle sammen er færing på Færøerne – og her i øvrigt. Det

var et forfriskende indslag, fordi det også medvirker til at afdratisere debatten om suveræniteten og om det fremtidige samarbejde.

Jeg vil gerne bekræfte appellen om gensidig respektfuld dialog, forhandling og behandling. Det ligger helt til vores egen ambition, og det vil vi bestemt bestræbe os for også i de videre forhandlinger, og det er både sagt til hr. Óli Breckmann og til hr. Jóannes Eidesgaard.

Fru Pernille Blach Hansen havde gode bemærkninger om mange ting. Jeg vil især ud over fru Pernille Blach Hansens friskhed og hurtighed, præcision i forhold til den gode opposition, pege på to ting: lære- og praktikpladssituationen og regionalpolitikken. Jeg synes, lære- og praktikpladssituationen fortjener den ekstra bemærkning, at det tillægger regeringen ret afgørende betydning. Vi står jo snart foran nogle vigtige drøftelser med arbejdsmarkedets parter, og jeg synes, det er helt rigtigt at sætte det øverst eller meget højt på listen.

Fru Elisabeth Arnold var i sit indlæg inde på det samme tema, og som det jo hedder: Ingen kan rigtig forstå det. I nedgangstider er der ikke råd, det er sin side af sagen, men så burde der være det i opgangstider, især fordi ungdomsårgangene bliver mindre, og erhvervslivets behov for veluddannede medarbejdere bliver større. Vi skal satse, og vi skal forpligte hinanden, inklusive erhvervslivet, stærkere på den sag.

Regionalpolitikken var jeg glad for blev trukket frem, og jeg vil blot sige, at det, der jo er ideen i regeringens regionalpolitik, ikke er, at alle regioner skal være ens, eller at alle regioner nødvendigvis skal have en statslig institution, men det er, at vi i fællesskab med regionerne og nærområderne udvikler det talent og de særlige forudsætninger, som kendetegner netop den del af vores land med henblik på at få så ligelig en økonomisk og beskæftigelsesmæssig udvikling som overhovedet muligt.

Fru Ulla Tørnæs havde interessante betragtninger om det europæiske, og jeg hæftede mig især ved én central sætning, som fru Ulla Tørnæs understregede: Det er muligt, det er muligt, de andre kan undvære os, men vi kan i hvert fald ikke undvære de andre i EU. Det synes jeg er fantastisk afgørende, og det sammenfatter jo på mange måder også vores aktuelle europapolitiske debat. Vi kan ikke undvære de andre, og vi skulle måske en gang imellem også tænke på, at vi har også noget at bidrage med i det videre europæiske samarbejde.

Må jeg blot sige til diskussionen om glidebanen og kompetencekataloget: Lad os tage os den fornødne tid. Der er jo ikke tvivl om, at de fleste af os her i Folketinget er enige i, at vi skal prøve at få en større klarhed over den europæiske opgave og de nationale opgaver. Jeg vil bare advare imod, at vi for tidligt lægger os fast på en bestemt løsningsmodel. Der er flere løsningsmodeller. Lad os for alt i verden være offensive i arbejdet, lad os deltage aktivt i arbejdet og lad os frit behandle de forskellige ideer, der er kommet. Der er kommet et kompetencekatalog, som vi skal se på. Der er en videreudvikling af nærhedsprincippet, som vi skal se på. Der er også den mulighed, som andre var inde på, fru Lene Espersen var inde på den, at videreudvikle nærhedsprincippet kontrolmekanismer, hver gang Kommissionen fremlægger et forslag. Der er flere varianter her. Lad os se på det med den åbenhed og tilgang, som jeg synes vi alle sammen har sagt ja til i dag.

En ting skal vi i hvert fald være sikre på, inden vi sætter punktum for den diskussion, og det er, at vi ikke skaber en boomerang til os selv, at vi med andre ord ikke lander på en model, som kan skabe nye frustrationer i den danske befolkning. Her tænker jeg på risikoen for, at det bliver den europæiske domstol, der eksempelvis skal trække strengen i alt for mange sager med det resultat, at den danske befolkning spørger: Hvor langt er vi så kommet?

Men jeg vil gerne i dag sige, at jeg anerkender de mange gode indslag, der har været. Tak for gode bidrag. Lad os gå i gang med en konstruktiv proces. Jeg synes også, det skal siges for klarhedens skyld, at det bliver jo et arbejde, som vi først for alvor kan tage fat på efter Nice. I Nice skal vi koncentrere os om det andet, som udenrigsministeren var inde på i sit eget indlæg.

Fru Ulla Tørnæs var så ovre i den indenrigspolitiske afdeling, og der blev jeg selvfølgelig lidt ked af det, da der blev sagt, at regeringen er blottet for visioner. Det mener jeg jo ikke. Havde Ulf Pilgaard været her, så ville han have sagt: Hvorfor står jeg egentlig her? Og der må jeg sige: Jeg står her for at dokumentere, at vi faktisk har visioner. Må jeg minde om vores store investeringsprogram, vi lagde frem i min åbningstale? Må jeg minde om afsnittet om videnskøkonomi og den konsekvente udlægning af en strategi, som både omfatter den offentlige sektor, den private sektor og en offensiv uddannelsesindsats som svar på videnskøkonomien?

Må jeg minde om de fire kerneområder, som indtager en central plads i regeringens vision for det holdbare samfund? Og må jeg minde om den praktiske håndtering, vi er i fuld sving med på de fire kerneområder?

Det bringer mig over i fru Ulla Tørnæs' kritik af sygehusvæsenet. Jeg synes, fru Ulla Tørnæs i kritikken er meget barsk her. Hvis jeg var sygeplejerske, læge, portør eller sygehjælper, ville jeg simpelt hen blive frygtelig ked af det. Jeg synes, at sygehusvæsenets øjeblikkelige karakteristika fortjener bedre.

Jeg er nødt til at sige, at hvis vi ser på sygehusvæsenet i dag, så er der meget, der kan gøres bedre. Men det hører også med, som fru Pernille Blach Hansen var inde på, at vi tager os af mange flere patienter i dag, end vi gjorde tidligere, at vi får helbredt mange flere patienter i dag, end vi gjorde tidligere, at vores kræftbehandlingsplan så småt er ved at blive fuldt iværksat nu – der kommer mere til, men det skal vi nok tage os af; det har vi aftalt med amterne – at vores hjerteplan fungerer i dag, at ventetiderne faktisk er forkortet i størrelsesordenen 20 pct., at vi nu i mit oplæg på regeringens vegne forleden understreger, at når egen læge har henvist en patient til sygehusbehandling, til undersøgelse, så skal det ske inden for 8 dage, at medicinske afdelinger skal lægge en plan for undersøgelse, behandling og pleje inden for det første døgn, efter at man er kommet ind på sygehuset, at alle patienter skal have en sundhedsfaglig kontaktperson, der kan følge én igennem forløbet, at psykiatriområdet yderligere skal forbedres, at alle senest ved udskrivningen skal have en genoptræningsplan især for ikke mindst ældre mennesker, og at genoptræning for svært hjerneskadede skal styrkes med centre både øst og vest for Storebælt, og endelig at der skal ske en modernisering af alarmcentraler og akutberedskab.

Så fru Ulla Tørnæs må have mig undskyldt. Vi er faktisk meget konkrete, og vi har en række vigtige visioner. Vi synes, vi har så meget arbejde, der skal gøres, at der er rigelig plads til gode aftaler og forhandlinger – også med fru Ulla Tørnæs' parti.

Så var der selvfølgelig en diskussion om skatte trykket, og når fru Ulla Tørnæs nu udtrykker sig så absolut, kan jeg jo ikke lade være med lige at erindre om et par kendsgerninger. Jeg er nødt til at sige, at tanken om skattestoppet er ikke så klog, som den muligvis er tænkt. På længere sigt risikerer vi med et skattestop at un-

dergrave finansieringen af velfærdssamfundet, fordi den reelle værdi af de faste afgifter vil blive udhulet af prisudviklingen. Venstres skattestop risikerer derfor at forvride vores skattesystem i en uheldig retning, således at det reelle fald i afgifter risikerer at skulle afløses af en stigende personbeskatning, og det var vel næppe det, man gerne ville tilstræbe. Et skattestop forekommer at være for stift i det dynamiske samfund, og det er stadig for os uklart, hvordan det så i øvrigt skal administreres.

Jeg skal så slet ikke gå ind i diskussioner om skatte trykkets stigning, for det vil Venstre ikke være tjent med. Skatte trykket steg faktisk markant i de forgangne 10 år under en anden regeringsfarve, end det har gjort i de forgangne 7½ år, hvor vi i det store og hele har holdt os på et stabilt skatte tryk. Men lad tallene nu bare ligge lige nu. Lad mig slutte mine bemærkninger til fru Ulla Tørnæs' indlæg på den indenrigspolitiske front med børnepasningen, med pengene, der skal følge barnet og patienten:

Det er jo et tema, vi har diskuteret før, og derfor er jeg nødt til at præcisere det endnu en gang, når det gælder pengene, der skal følge barnet, og alternative behandlingsmuligheder for patienter i det offentlige sygehusvæsen. Hvis vi nu bare tager pengene, der skal følge barnet: Jeg synes, jeg må slå fast, at hvis det forslag blev til noget – og jeg betvivler sådan set ikke Venstres gode intentioner og de målsætninger, man har, problemet er bare, at det virker modsat – så ville det betyde, at alt for mange kvinder enten ville blive i hjemmet eller ville gå tilbage til hjemmet, og det er jo det modsatte, vi har brug for i det moderne samfund. Vi har brug for så mange mennesker i arbejde, vi overhovedet kan få, for deres egen skyld, og for at vores velfærdssamfund kan fungere. Vi har også brug for, at vores samfund får øgede skatteindtægter i de kommende år for at finansiere vores service og vores velfærd, og det kan man kun få gennem en øget beskæftigelse.

Derfor vil vi komme i den modsatte situation, hvis Venstres forslag blev en realitet, og dertil kommer så noget andet, som er dybt beklageligt, hvis det blev en realitet: Mødrene måtte jo i så fald betale dobbelt for at komme tilbage til arbejdsmarkedet, dels daginstitutionsbetalingen, dels den skattefrie eller skattebetingede betaling, som det offentlige yder.

Man har et mål, men det er rent faktisk det modsatte, der bliver resultatet, hvis forslaget her blev en realitet, og det er derfor, vi synes,

det er en dårlig idé. Det fører så også til et skævere samfund, end man havde forestillet sig, men o.k., nu er forslaget præsenteret andet år i træk, og derfor blot disse ekstra kommentarer.

Jeg vil så til fru Lene Espersen også gerne gøre et par betragtninger og først sige tak til fru Lene Espersen for de europapolitiske betragtninger. Jeg synes, det er vigtigt med det engagement, man kan mærke også i det langsigtede europæiske perspektiv, og jeg var glad for fru Lene Espersens understregning af, at ingen har patent på nej. Ingen har patent på nej, folket har det, og der er formentlig mange, mange forskellige beveggrunde, men det, vi har stemt om, som det blev sagt, er den fælles mønt: Ja eller nej til den fælles mønt.

Jeg glæder mig til at få en række konkrete debatter, og jeg vil umiddelbart sige – udenrigsministeren kommenterer det ikke, men jeg synes selv, det lyder som en god idé, fru Lene Espersen nævnte – at vi en gang om året i tilknytning til det europæiske budget har en debat, gerne her i salen og gerne forberedt i Europaudvalget, for derved bliver debatten konkret. Den bliver synlig også for befolkningen. Den vil understrege, at vi bruger ca. 1,28 pct. dernede til det fælles af, hvad vi bruger herhjemme, og den vil også give befolkningen en mere velproportioneret tilgang til, hvad det europæiske samarbejde også konkret og i penge egentlig drejer sig om.

Vi skal have mere indholdsdebat og mindre institutionsdebat. Vi skal have mere visionær debat og mindre paragrafdebat, og vi skal have mere politikdebat og mindre citatdebat. Det kunne være en god målsætning for os.

Jeg vil så i øvrigt sige om fru Lene Espersens kommentarer til erhvervslivet og vores erhvervspolitik: Tro mig, vi mener virkelig det bedste for erhvervslivet, og erhvervslivet har da også klaret sig godt. Det må man sige. Det går dem godt, og når det går erhvervslivet godt, så går det også samfundet godt. Det er jeg enig i. Den anden vej rundt gælder altså også, må jeg sige til fru Lene Espersen. Et godt velfærdssamfund er en forudsætning for gode virksomheder og god indtjening i virksomheder og omvendt. Vi er hinandens fælles skæbne.

Derfor synes jeg ikke, der er noget forkert i, måske snarere tværtimod, at vi har en pligt til at sige til erhvervslivet: I må altså påtage jer et større socialt ansvar. I må altså også være parat til at bidrage lidt mere til samfundet, for samfundet leverer jo alligevel ganske meget til jer.

Jeg kan se, at hvis vi ser på erhvervslivets samlede beskatningsniveau og omkostningsniveau, som det offentlige har pålagt virksomhederne igennem de sidste 7-8 år, er det jo i virkeligheden en mindre stigningstakt end i ganske mange andre lande, så det er ikke sådan, at vi er det land, der ensidigt har pålagt erhvervslivet massive omkostninger, heller ikke hvis vi måler det absolut set.

Jeg skal ikke gå ind på andre områder end blot ældreområdet, som fru Lene Espersen opholdt sig noget ved. Jeg synes også her, vi må sige, at den nye investeringsplan, vi er gået i gang med – finansministerens og økonomiministerens aftale i sommer med kommunerne – giver kommunerne et godt grundlag for at lånefinansiere, bygge flere ældreboliger, plejehjem, som der er brug for.

Jeg synes, at de initiativer, vi har lagt op til nu – på kort sigt med personlige tillæg, der, som fru Inge Refshauge var inde på, skal være ens over hele landet i forhold til medicintilskudsordningen og i forhold til andre for små indkomster vigtige servicefelter – er gode initiativer.

Jeg synes også, fleksibiliteten i hjemmehjælpen er et godt initiativ at tage, og jeg synes, socialministerens arbejde med at ansvarliggøre mennesker omkring det enkelte plejehjem er spændende og gode initiativer.

Jeg vil gerne her også indbyde til samarbejde, også gerne samarbejde i forbindelse med de finanslovsforhandlinger, vi nu så småt har taget fat på.

Jeg skal så til hr. Holger K. Nielsen sige tak for betragtningerne, og jeg vil gerne kvittere for det, der blev sagt indledningsvis. Det er sandt nok, at tonen var skarp og til tider endog barsk. Jeg tror, at boks sproget blev taget i anvendelse en enkelt gang eller to. Nu var sproget altså taget i anvendelse, men nu skal vi videre, og jeg vil gerne dele det ønske. Lad os komme videre i de konkrete politiske drøftelser, forhandlinger. Det er det, vi begge har som opgave.

Dermed også et tilsagn om ordentlige forhandlinger om den kommende finanslov, et tilsagn om forhandlinger på den indenrigspolitiske front hele vejen igennem. Også et tilsagn om at dele den betragtning, der hedder, at penge ikke er alt, når det gælder kvalitetsløftet i samfundet. Vi har i høj grad brug for at se på systemerne: Hvordan kan de forbedres, hvordan kan de bedre samarbejde, hvordan kan vi bedre løfte kvaliteten? Begge dele er utrolig nødvendigt.

Må jeg så sige om det europæiske og om vores europæiske diskussion, at jeg har studeret SF's vedtagelsesforslag meget nøje, men jeg vil gerne nævne konkret, hvad jeg på regeringens vegne kan se, at der umiddelbart er en fælles holdning til:

For det første er vi selvfølgelig enige i at tage nej-til efterretning, som SF starter med at skrive i sit forslag til vedtagelse. Det har regeringen også gjort.

For det andet er vi enige i, som regeringen også har sagt det, at det er fuldstændig afgørende, at Danmark fortsat er offensiv, arbejder for sine interesser, engagerer sig i det europæiske spørgsmål, giver sine bidrag med sine erfaringer og sin vision.

For det tredje er vi enige om, at de danske undtagelser ligger fast, i den forstand at de kun kan ændres ved en folkeafstemning, og at sådanne folkeafstemninger ikke er aktuelle.

Vi er også enige i, som miljøministeren ofte har understreget det og vist det, at Danmarks engagement på miljøområdet skal have en fremtrædende plads. Vi er enige i, at Danmark skal gå imod social og skattemæssig dumping. Vi er enige i, at Danmark skal arbejde for at styrke EU's globale engagement. Det har både udenrigsministeren og jeg selv ofte talt om. Vi er enige i, at udvidelsen er det helt centrale, og regeringen går naturligvis også ind for et offensivt arbejde for gennemsigtighed og demokratisering.

Jeg vil også gerne understrege over for SF, at det, vi sagde før folkeafstemningen, er det samme, som det, vi siger efter folkeafstemningen. Regeringen medvirker ikke til flere flertalsafgørelser på det sociale og arbejdsmarkedspolitiske område, hvis de på nogen måde undergraver eller har negativ virkning på den danske model eller den danske velfærd. Det har vi sagt hele tiden, og det vedstår vi naturligvis.

Så vil jeg gerne sætte streg under det, udenrigsministeren sagde i indlægget umiddelbart før mig, og det er om selve Niceprocessen. Jeg tror, det er meget vigtigt at erindre om de to linjer, jeg havde i min tale forleden. Deri siger vi: Vi vil meget gerne invitere til et tæt samarbejde med Folketingets partier om det videre forløb i Niceprocessen. Her er Europaudvalget et velegnet forum, og jeg ved, at udenrigsministeren da også selv har taget forskellige initiativer i den samtale- og drøftelsesproces, som han kommer tilbage til.

Vi er med andre ord villige til og indstillet på at lytte. Vi er indstillet på en dialog, indstillet på drøftelser. Lad os så se, hvad de kan føre frem til. Lad os ikke forudskikke konklusionerne. Drøftelser og dialog skal der ikke være tvivl om.

Om fleksibiliteten har jeg ikke meget at tilføje i forhold til det meget klare indlæg, som udenrigsministeren gjorde. Jeg skal bare understrege, at fleksibiliteten er en realitet på forhandlingsbordet; en række lande har stillet forslag om det. Nu må vi se, hvordan det kommer til at forløbe. Det er vigtigt, at vi i vores egne overvejelser foretager nogle grundlæggende valg og også nogle fravalg.

Fleksibilitetsspørgsmålet må ikke have negative virkninger på udvidelsen. Fleksibilitetsspørgsmålet må ikke svække vores ambition – som jeg bekræftede før – på nogen af de områder, vi var inde på. Fleksibilitetsspørgsmålet bør heller ikke have udstødningseffekt i forhold til lande, der gerne vil være med i en offensiv proces.

Jeg betragter derfor fleksibilitetsdiskussionen som noget, der kommer oven i det, vi har fælles. Fleksibilitet må aldrig kunne bruges til at erstatte det, vi har fælles, for så ryger hele ideen med at arbejde for at løse nogle problemer, vi kun kan løse i fællesskab. Lad os diskutere det, lad os finde ud af, hvor den danske vej er i den diskussion. På bordet er den i hvert fald kommet.

Det er jo altid en fornøjelse at lytte til hr. Peter Duetoft, og jeg vil endnu en gang sige tak for hr. Peter Duetofts altid hjertevarme engagement i vores historie. Denne gang i holocaustsagen, som vi jo deler optagetheden af. Jeg er glad for, at vi hver gang, vi er inde på ømtålelige spørgsmål, aldrig mangler hr. Peter Duetoft til rank at sætte tingene ind i deres rette sammenhæng.

Den, der tier, samtykker. Det var det, der var grundlaget for valget. Man kan altid diskutere det kunstneriske indtryk, det ved hr. Peter Duetoft, og det ved jeg, men man kan aldrig diskutere, om man ønsker at stå ved sine holdninger i en konkret situation. Jeg må så sige, at jeg var også glad for, at sagen blev løst, og at vi dermed fik løst den helt særlige situation, som den skulle løses.

Til det europæiske i øvrigt kan jeg kun bekræfte, at EU ikke er en superstat. EU skal heller ikke blive en superstat. Jeg opfatter i virkeligheden EU's konstruktion som en, der på en og samme tid er umådelig sårbar, fordi det netop ikke er en superstat, og som samtidig er meget

effektiv, fordi det er et forpligtende samarbejde, man har. Det er ikke en superstat, det er heller ikke en FN-organisation. Det er noget lige præcis derimellem, som er skræddersyet, som passer til den europæiske historie, til det europæiske aktuelle politiske billede og til vores ambition.

Om globaliseringen er der kun at sige, at den er der, uanset om vi har sagt ja eller nej, og jeg synes, at vi i vores bestræbelser i forhold til globaliseringen skal kunne samles om at hjælpe den danske befolkning til at klare den udfordring, der ligger dér. Det handler om at have evnen til skifte job flere gange end tidligere, og det handler om at undgå, at folk bliver smidt af i svinget. Det skal vi hjælpe hinanden med.

Må jeg om kompetencekataloget bare komme med en ekstra bemærkning. Hr. Peter Duetoft var inde på begrebet forfatning, og jeg skal bare lægge til – jeg ved, at flere har været inde på det samme, både Venstres leder og Det Konservative Folkepartis leder – at ordet forfatning jo har en bestemt klang i Danmark, mens det har en anden klang i Tyskland eksempelvis.

Forfatningen i Tyskland blev jo bragt i anvendelse umiddelbart efter krigen, da man ville sikre sig, at nazismen aldrig nogen sinde mere skulle kunne samle centralmagten. Og derfor kom den tyske forfatning i virkeligheden til at omfatte den arbejdsdeling, vi taler om i europæisk politik. Jeg tror ikke, at der er mange forfatninger, der i sig har indbygget, at centralregeringen har så meget magt, og Länderne har så meget magt. Men det var jo den grundlæggende idé for at undgå, at det hele igen samledes centralt.

Derfor er det vigtigt at forstå, at den europæiske diskussion om en forfatning ikke er en grundlovsdiskussion, men i meget høj grad i virkeligheden handler om, hvordan vi i EU kan få noget, der er enklere og mere gennemskueligt for folk – en bedre traktat, en enklere traktat – og hvordan vi kan opdele arbejdsopgaverne, så menneskene i Europa kan se: O.k., det er altså ikke mere end så meget, vi skal samles om at løse, men det skal vi til gengæld også, og så er resten et nationalt anliggende.

Omvendt skal vi passe på, at det, vi skal løse, ikke bliver så fastlåst, at hvis der kommer en ny opgave, så kan vi ikke påtage os den. Og her vil jeg bare minde om, hvordan den europæiske diskussion var for 10 år siden. Jeg tror, at for 10 år siden var der ingen, der havde forestillet sig, at vi i Europa skulle prøve at løse flygtninge-

problemer og visaproblemer, menneskesmugling og den slags. I dag betragter vi det som noget mere eller mindre naturligt, naturligvis under fuld respekt for vores forbehold.

Jeg vil bare erindre om den historiske dynamik, også som en eftertanke, når vi skal til at tegne stregerne og tegne løsningerne til en arbejdsdeling.

På indenrigspolitikfronten vil hr. Peter Duetoft gerne kippe med flaget, når det gælder betragtningerne vedrørende det rummelige arbejdsmarked, seniorpolitikken og integrationsarbejdet. Det er utrolig vigtigt og skal understreges.

Til fru Elisabeth Arnold: Også en tak for meldingerne om, at vi vil en anden model end den amerikanske. Vi er i virkeligheden i færd med i de her år at svare på Jean-Jacques Servan-Schreibers »Le Défi américain« eller »Den amerikanske udfordring«. Vi er ved at finde vores svar som alternativ til den amerikanske konkurrence.

Tanken om at bruge nærhedsprincippet mere offensivt skal jeg placere i den diskussion, jeg var inde på før, og jeg tror, at vi skal huske hinanden derpå.

Jeg vil blot lægge til fru Elisabeth Arnolds betragtninger, at det er jo egentlig ærgerligt, når alle de andre landes folk er ved at nå hen i retning af den velfærdsstat, som vi synes vi er ene om, og som vi i virkeligheden måske ikke er ene om, så bliver vi pludselig i tvivl. Jeg mener: Mit gamle billede er jo, at i Øst- og Centraleuropa har de prøvet den ene model, den topstyrede kommunisme, i Sydeuropa har de prøvet fascismen, i Margaret Thatchers tidligere herredømme har de prøvet hendes system. De har alle sammen sagt nej.

Nu nærmer Europa sig en velfærdsstatmodel, som ikke ligger langt fra vores, skulle vi så tvivle på os selv? Jeg synes det ikke. Og jeg kan også mærke, at der er bred forståelse for, at vi bør kunne holde fast ved den.

Så havde hr. Keld Albrechtsen et højt stemmeleje. Det har hr. Keld Albrechtsen jo ofte. Jeg vil sige: Tag det nu roligt, tag det roligt, det skal nok gå alt sammen. Nejet den 28. september var ikke hr. Keld Albrechtsens nej. Nejet den 28. september var heller ikke et nej til det billede, som hr. Keld Albrechtsen prøvede at tegne af Europa undervejs gennem folkeafstemningsperioden. Det var det altså ikke, for det billede er jo ikke billedet af virkeligheden.

Nejet var befolkningens nej, som vi har diskuteret det, og derfor kan jeg heller ikke skrive under på, at et ja ville have ramt de svageste, ellers ville jeg aldrig have argumenteret for et ja. Men lad nu det ligge, lad os i stedet for gå til sagen gennem fornuftige, fleksible forhandlinger og drøftelser, og det vil jeg som sagt gerne invitere til.

Hr. Jann Sjursen nævnte børne- og familiepolitikken og ældreomsorgen, og må jeg om klippekorttankegangen sige, at den enkelte kommune – vil jeg godt understrege – har pligt til at levere den hjemmehjælp, som den ældre er visiteret til. Det er kommunens ansvar, og det skal kommunen leve op til. Jeg mener derfor ikke, at vi skal acceptere, at de ældre skal til at kontakte nogle andre og ikke får den hjælp, som de står og har brug for her og nu.

Min bekymring over klippekorttankegangen er med andre ord, at vi risikerer, at det bliver en omvej, og vi risikerer, at der bliver et mindre pres på kommunerne til at levere den hjemmehjælp, der rent faktisk skal leveres i henhold til de aftaler, vi har. Vi risikerer at gøre det vanskeligere at fastholde kommunerne på deres forpligtelser over for vores ældre.

Men ellers: Indbydelse til politiske forhandlinger med åbent sind.

Hr. Kim Behnke fra Frihed 2000 gav gode råd om Nice. Jeg ved, at hr. Kim Behnke også vil deltage i mødeaktiviteterne om ganske kort tid.

Så vil jeg gerne sige tak til to forfriskende indlæg fra Det Liberale Højre, det var virkelig gode indlæg. Jeg takker hr. Mogens Andreasen og fru Inge Refshauge.

Til hr. Mogens Andreasen vil jeg sige, at jeg har noteret mig de betragtninger, der blev gjort om trafikken. Jeg skal videregive dem til min trafikminister. Jeg vil også sige tak for bemærkningerne vedrørende finanslovpølslægget. Det vidner om stor ansvarlighed, og jeg respekterer de betragtninger, der blev gjort også om erhvervslivets situation.

Og til fru Inge Refshauge: Også tak for det personlige og sociale engagement, som lyste ud af fru Inge Refshauges indlæg – dels om det personlige tillæg til pensionisterne, som vi skal arbejde med og have udmøntet, dels vedrørende fleksibiliteten i hjemmehjælpen og dels vedrørende fru Inge Refshauges engagement i førtidspensionsspørgsmålet. Og så vil jeg også tage stemmen om en vis forsigtighed i relation til kontanthjælpsmodtagerne, sådan som det blev understreget, til mig.

Hr. Frank Dahlgaard havde interessante betragtninger om euroen og dollaren. De var ikke nye og derfor måske heller ikke så interessante alligevel. Jeg glæder mig til den dag, hvor hr. Frank Dahlgaard vil notere sig, at eurokursen er stigende i forhold til dollaren, så bliver det en meget, meget spændende diskussion, vi får.

Alt i alt vil jeg gerne sige tak for en god debat og tage den som et positivt udtryk for, at vi nu går ind med realistiske og gode ambitioner om samarbejde, både på finanslovområdet, på det videre lovområde og på det europæiske område.

Første næstformand (Ole Løvig Simonsen):

Inden vi går videre i debatten, skal jeg gøre opmærksom på, at her efter ministrenes besvarelser vil resten af debatten blive administreret på sædvanlig vis. Det vil bl.a. indebære, at der vil være mulighed for korte bemærkninger fra andre end ordførerne.

Og til de korte bemærkninger til ministrenes besvarelser har jeg foreløbig to: Hr. Óli Breckmann og hr. Kristian Thulesen Dahl.

Og til ordførernes anden runde har jeg så fru Ulla Tørnæs, hr. Keld Albrechtsen og hr. Thulesen Dahl.

Så først korte bemærkninger. Hr. Óli Breckmann.

(Kort bemærkning).

Óli Breckmann (KF):

Udenrigsministeren var så venlig at berøre den episode, som har fundet sted mellem landsstyret og udenrigsministeren omkring en forespørgsel fra landsstyret til Partnership for Peace om, hvorvidt det var muligt, at Færøerne på et tidspunkt kunne opnå medlemskab. Der fik landsstyret så at vide af udenrigsministeren, at det kunne man ikke, fordi Færøerne ikke råde over væbnede styrker. Så opstod altså tvivlsspørgsmålet om, hvorvidt det var et krav til et ansøgerland, at det skulle råde over væbnede styrker for at kunne blive medlem af Pfp, og dér var så lidt konflikt.

Vi fik det aldrig at vide. Jeg og hr. Jóannes Eidesgaard spurgte nemlig udenrigsministeren, om det var et formelt ansøgerkrav, og det fik vi så ikke at vide, men derimod, at det var en naturlig forudsætning for et medlemsland, at det radede over militære styrker. Derfor nævnte jeg nemlig i dag, at Island er medlem. Island råder ikke over militære styrker, og derfor skulle der være en mulighed for på et senere tidspunkt, at

Færøerne bliver medlem af vedkommende fællesskab. Og selvfølgelig, hvis man gerne vil det, så må man da i hvert fald kunne finde ud af, om det kan lade sig gøre, selv om udenrigsministeren ikke synes, det har relevans i forhold til Færøerne. Det kan vi selv så i hvert fald prøve på at beslutte os til på et tidspunkt.

Tredje næstformand (Margrete Auken):

Så er det fru Ulla Tørnæs for en kort bemærkning og derefter hr. Keld Albrechtsen.

(Kort bemærkning).

Ulla Tørnæs (V):

Nu bemærkede jeg jo, at statsministeren roste den socialdemokratiske ordfører for at have fremhævet ét punkt i regeringsgrundlaget, nemlig at der skal laves en analyse af regionalpolitikken, og det synes jeg for så vidt er meget godt. Men jeg har i den anledning et meget konkret spørgsmål, og hvis ikke statsministeren vil besvære sig med at besvare mit spørgsmål, så må jeg tage til indtægt, at det, jeg så spørger om, er en realitet.

For jeg er sådan set helt enig i, at det ikke handler om, at regionerne skal udvikle sig ens, men jeg vil så blot spørge om, om ikke forudsætningen for udviklingen nødvendigvis er, at man har ens vilkår. Hvis ikke statsministeren vil svare mig, så vil jeg tage det som udtryk for, at det er et bekræftende svar, altså at regionerne skal have ens vilkår for at kunne udvikle sig.

(Kort bemærkning).

Keld Albrechtsen (EL):

Jeg bad under debatten om at få en forklaring på de udtalelser vedrørende veto retten, som statsministeren er kommet med; de løfter, statsministeren har givet befolkningen undervejs frem til den 28. september. Jeg må desværre konstatere her ved debattens afslutning, at vi ikke har fået noget svar, og at regeringen agter at vedtage – sammen med Venstre og De Konservative, formoder jeg – et forslag til vedtagelse her i aften, som åbner for, at regeringen har mandat til at fravige de løfter, som blev givet under folkeafstemningen; kategoriske løfter om, at man ikke ville være med til at afskaffe veto retten på social- og arbejdsmarkedsområdet og på områder, der havde betydning for velfærden i Danmark. Det må vi konstatere.

Jeg tror, at hvis statsministeren bruger det mandat, som han nu har fået, til at løbe fra de løfter, som han har givet i valgkampen, så vil

statsministeren og hans regering blive overordentlig hårdt straffet af vælgerne ved det næstkommende folketingsvalg. Jeg kan ikke forestille mig andet.

Jeg vil give statsministeren det indstændige råd, at han aldrig nogen sinde drømmer om at bruge det mandat, som han desværre har søgt og fået her i dag af Folketinget.

Tredje næstformand (Margrete Auken):

Så går vi til anden runde, og i anden runde har jeg fru Ulla Tørnæs, hr. Thulesen Dahl og hr. Keld Albrechtsen.

Ulla Tørnæs (V):

Hvorfor står jeg egentlig her, startede statsministeren med, med reference til Ulf Pilgaard, ja, jeg kunne såmænd også spørge mig selv om, hvorfor statsministeren af og til står på Folketingets talerstol, men o.k.

Lad mig starte med at kvittere for de pæne ord, som statsministeren trods alt havde om mit indlæg om europapolitikken, det er jeg selvfølgelig glad for. Men så slutter også min glæde, for statsministeren forsøgte igen at afspore hele debatten om sundhedspolitikken og det, som Venstre har foreslået.

Vi er faktisk meget optagede af at sikre, at sundhedsvæsenet kommer til at fungere så godt som overhovedet muligt. Det er præcis derfor, at vi har afsat 1,5 mia. kr. til at give sundhedssektoren en saltvandsindsprøjtning. Det er bestemt ikke nogen kritik af det sundhedsfaglige personale, hverken læger, sygeplejersker, portører eller andre, men det er nærmere en kritik af den måde, vi har valgt at opbygge vores sundhedssystem på. Og vi er som sagt meget optaget af at få fjernet ventelisterne eller få dem nedbragt. Og vi husker tydeligt, hvordan statsministeren i sin åbningstale vist nok i 1993 sagde, at ingen patient skulle vente mere end 3 måneder på behandling. Lad mig minde om, at i 1993 ventede i gennemsnit 31 pct. af samtlige patienter mere end 3 måneder. I 1998 er det tal vokset til 32 pct. Så man må nok sige, at regeringens succesrate på det her område kan ligge på et meget, meget lille sted.

Så må jeg for andet år i træk konstatere, at statsministeren ikke har forstået eller måske nærmere ikke gidet sætte sig ind i, hvad der er Venstres forslag, når vi taler om børnepasning. Hvorfor i alverden skal mødrene gå hjemme ved kødgryderne, sådan som statsministeren antyder det, blot fordi man vælger et andet til-

bud end den kommunale institution? Det er præcis det, Venstres forslag handler om. Det handler om at give børnefamilierne en ekstra mulighed. Hvorfor er Socialdemokratiet så bange for at lade forældrene vælge selv? Vi er i Venstre absolut ikke bange for at lade forbrugerne vælge selv.

Så må jeg jo konstatere på baggrund af mit spørgsmål, jeg stillede her som en kort bemærkning, at det nu vil være sådan, at alle regioner bliver stillet lige, også når det handler om at finansiere videregående uddannelser. For vi er i en situation i dag, vil jeg sige til statsministeren, hvor der faktisk er meget ulige vilkår, når det handler om finansiering af de videregående uddannelser.

Det er sådan, at en række videregående uddannelser finansieres af amter og kommuner, og det finder vi i Venstre ikke er rimeligt. Vi finder ikke, at det er rimeligt, at regeringen på den måde har væltet en byrde over på de regionale myndigheder. Så jeg er helt med på, at vi selvfølgelig skal skabe ens vilkår for regionerne. Ikke at de nødvendigvis skal udvikle sig ens – jeg er bestemt tilhænger af frihed til forskellighed – men for mig handler det meget om, at regeringen sikrer, at regionerne får ens vilkår.

Så skal jeg slutte af med at sige, at vi i Venstre kan stemme for det af regeringen fremsatte forslag til vedtagelse. Det er jo sådan nogle almindelige betragtninger i retning af, at det lovforslag, som var til folkeafstemning, bortfalder.

Det er jo blot en konstatering, så vi kan naturligvis støtte det forslag til vedtagelse, som regeringen har fremsat, og dermed bortfalder jo de øvrige forslag.

(Kort bemærkning).

Pernille Blach Hansen (S):

Jeg skal bare gøre fru Ulla Tørnæs opmærksom på, at det i dag er 5-6 pct. af de danske patienter, der venter over 3 måneder, og det er patienter, der vel at mærke ikke har livstruende sygdomme. For når man udregner det her, skal man jo både tage de akutte og de planlagte operationer med og ikke bare pille det tal ud, man selv synes passer bedst ind i sit eget kram.

Og så for fjerde gang: Når Venstre endnu en gang åbner ballet for at diskutere sundhed, så vil jeg gerne for fjerde gang i dag stille Venstre det her spørgsmål – nu håber jeg denne fjerde gang, jeg får et svar: Når nu Venstre endnu en gang gerne vil fremme privathospitalerne uanset konsekvenserne, hvordan vil Venstre så for

det første sikre, at patienter med sjældne lidelser og sygdomme får en god offentlig behandling? For det andet: Hvordan vil Venstre sikre genoptræning? Og for det tredje: Hvordan vil Venstre sikre fortsat forskning og udvikling og uddannelse, så det ikke bare er alle de offentlige sygehuse, der får lov til at løfte byrderne, og de private sygehuse, der får lov til at skumme fløden?

For fjerde gang i dag: Må jeg bede om et svar?

(Kort bemærkning).

Ulla Tørnæs (V):

Jamen for fjerde gang skal jeg så give fru Pernille Blach Hansen svaret, men jeg er desværre ikke sikker på, at det er tilstrækkeligt, for jeg er ret sikker på, at fru Pernille Blach Hansen ikke vil forstå svaret.

For Venstre handler det om at give patienterne en ret, en ret til at kunne vælge, hvor man ønsker at blive behandlet. Hvis man ønsker at blive behandlet på et privathospital, så skal man også have mulighed for det. Men private hospitaler kan naturligvis kun være et supplement til de offentlige hospitaler, så den service, der tilbydes på de offentlige hospitaler, bliver ikke ringere af, at man får behandlet flere patienter ved at bruge et privat alternativ. Det regnestykke hænger ganske enkelt ikke sammen, vil jeg sige til fru Pernille Blach Hansen.

(Kort bemærkning).

Pernille Blach Hansen (S):

Jamen jeg får nu for fjerde gang et svar på noget, jeg ikke har spurgt om. Jeg spørger ikke, om private hospitaler skal være et supplement eller et alternativ til offentlige hospitaler. Jeg spørger, om Venstre vil pålægge private hospitaler at løfte nøjagtig de samme opgaver, som vi pålægger de offentlige sygehusvæsener med forskning, med uddannelse, med genoptræning, med medicinske patienter, med alle de ting, der ikke er penge i, og som man ikke skal skumme fløde på, men som er en opgave, som nogle skal løfte.

Når nu man gerne vil have de private sygehuse ind i varmen, skal de så også pålægges de her forpligtelser? Eller skal de bare tage alt det gode, og så kan de offentlige sygehuse få lov til at løfte resten?

Tredje næstformand (Margrete Auken):

Så er det hr. Thulesen Dahl som ordfører.

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Jeg bliver nødt til at sige, at jeg har sådan en rigtig dybtfølt følelse af, at jeg virkelig har ondt af statsministeren, og jeg ved ikke, om statsministeren lige kunne have tid et øjeblik. Er det muligt at komme i kontakt med landets statsminister under den her debat?

Det her er en redegørelsesdebat om statsministerens åbningstale, er det mon så muligt at sige noget til statsministeren? Det ser det ud til at være nu.

Jeg vil sige: Jeg har faktisk sådan en rigtig følelse af at have ondt af statsministeren, for statsministeren skulle her i eftermiddag foretage et næsten umuligt valg. Han skulle vælge imellem enten at stå med et glas i hånden til en reception andetsteds her i huset eller deltage fuldt ud i debatten her i dag, og det kan selvfølgelig være et meget svært valg for landets statsminister at vurdere, om han skal stå med et glas i hånden til en reception, eller om han skal deltage i den fulde debat. Han valgte at tage glasset og deltage i receptionen, og det betød selvfølgelig, at han ikke kunne overvære hele debatten i dag og derfor jo heller ikke hørte mit ordførerindlæg. Derfor var jeg selvfølgelig også meget spændt på, hvad han så egentlig ville svare på alle de spørgsmål, jeg havde rejst.

Jeg mener: Når man ikke har hørt spørgsmålene, hvordan pokker skal man så svare? Og det klarede statsministeren jo til bravur, for statsministeren svarede ganske enkelt ikke, men hoppede mit ordførerindlæg over i rækken af besvarelser. Se, det er jo en enkel måde at klare det på. Men se, der var jo så mange guldspørgsmål, som jeg rejste, at jeg vil komme tilbage til dem, vil jeg sige til statsministeren.

Jeg vil komme tilbage til to af dem nu, og så vil jeg komme tilbage til de øvrige som onsdagsspørgsmål, hvor statsministeren også har tid til at få sine embedsmænd til at kigge på dem, så vi onsdag efter onsdag kan tage det ene spørgsmål efter det andet, så vi ligesom får svarene på dem. For det kan jo ikke være rigtigt. Altså, jeg har noteret, at det er noget med, at vi skal have dialog. Vi skal lytte og diskutere, vi skal give os god tid osv., har det jo været sagt, når vi skal have bygget bro og have dialog om politikken efter euronejet. Og jeg mener, at vi jo kun kan bygge bro og have en dialog, hvis det er sådan, at der er to parter, der ligesom diskuterer med hinanden og udtrykker nogle ting over for hinanden, og det vil jeg altså syndeligt gerne gøre med statsministeren. Og derfor – når

jeg ikke kan gøre det i dag under denne debat – så gør vi det som onsdagsspørgsmål. Det er ikke noget problem for mig. Tid og sted er ikke så afgørende. Det afgørende er, at vi får debatten.

Det er også derfor, at vi møder op i næste uge til mødet i Statsministeriet, selv om jeg nok må sige, at det efter den her debat er lidt svært at finde ud af helt nøjagtigt, hvorfor statsministeren har inviteret Dansk Folkeparti til en snak i næste uge. Jeg kan ikke rigtig se, hvad vi skal få ud af det, hvis det er den her stil, der skal repræsenteres i næste uge.

Nå, så de to spørgsmål, som jeg gerne her vil have statsministerens svar på nu, og så kommer vi altså tilbage til de øvrige spørgsmål i løbet af ugerne fremover. Det ene er, at jeg rejste spørgsmålet om de optøjer, der var i Københavns gader i aftes specielt selvfølgelig også i lyset af Indenrigsministerens nye bebudede stil på udlændingeområdet; nu skulle man virkelig tage fat, nu skulle man sætte hårdt ind. Mit spørgsmål var jo også i forhold til, at jeg ikke rigtig kunne forstå, at man snakkede så meget om dialog i forhold til at løse de her problemer, når en meget stor del af problemerne jo opstår, fordi der simpelt hen er voldsmænd, der hærger gaderne.

Det undrer mig simpelt hen, altså ikke så meget i forhold til mit indlæg, men det undrer mig, at statsministeren overhovedet ikke kommer ind på den problemstilling, altså det er da faktisk ret alvorligt. Det har optaget mange mennesker i vores hovedstad, at der har været de her optøjer, og jeg synes, det ville klæde statsministeren at give det en bemærkning med på vejen.

Jeg kan forstå, at der også er flere andre ordførere, så statsministeren kan bare henvende sig til andre ordførere – det er ikke mit problem – hvis det er sådan, at det er det, der skal være afgørende for, om statsministeren vil kommentere de her ting.

Den anden ting er – det er der såmænd også flere ordførere der har været inde på – hvad baggrunden helt nøjagtigt er for, at statsministeren, udenrigsministeren, dermed regeringen, har skiftet holdning i forhold til det løfte, der blev givet forud for folkeafstemningen i torsdags.

Sagen er jo, at i flere af de debatter, der var, og også i fjernsynsduellen i Ringsted – og jeg noterede tidligere, at det faktisk var udenrigsministeren, der var først på banen med det – blev det jo sagt meget firkantet, at regeringen ikke på Nicetopmødet ville gå med til flertalsafgørelser på de her tre berømte områder: ar-

bejdsmarkeds-, skatte- og socialpolitikken, specielt de to artikler, det her omhandler, som vi har været inde på flere gange under debatten.

Nu er der efter afstemningen kommet en tilføjelse på denne her sætning, så nu hedder det ikke, at regeringen ikke vil medvirke til flere flertalsafgørelser. Næh, nu hedder det, at man ikke vil medvirke til flere flertalsafgørelser, der på nogen måde udhuler arbejdsmarkedspolitikken eller den danske model eller det danske vel-færd.

Og så kan man spørge: Hvorfor den her forskel, hvis ikke det er, fordi regeringen vil have en mulighed for at indgå et kompromis i de stille natte timer, der betyder flertalsafgørelser på de her områder? Og det vil sige, at regeringen med syvmileskridt er på vej væk fra det her meget, meget klare løfte, der blev givet i folkeafstemningens hede.

Derfor bliver vi altså nødt til på et eller andet tidspunkt – det bliver nok heller ikke i dag, for det er jo ikke sådan en meget diskussionslysten regering, vi har med at gøre i dag, så må vi jo tage det ved en anden lejlighed – at have klarlagt, hvad der er baggrunden for, at regeringen nu på den måde har viklet sig selv ind i et løftebrud igen.

Altså man må have gjort sig nogle overvejelser også tidligere, man må også have vidst, hvad der var på vej. Jeg tror ikke et suk på, at før vi stemte den 28. september, var det sådan, at der var syv lande, der var sammen med Danmark om at afvise flertalsafgørelser på de her områder, og vupti, så har vi en folkeafstemning, og umiddelbart efter står vi minsandten helt alene, får vi at vide af den danske ambassadør Poul Skytte Christoffersen, som udtaler i medierne, at Danmark står helt alene med det synspunkt, at der ikke skal flertalsafgørelser på de områder. Altså det dér hurtige spring: Er det sådan, at vi mister seks allierede i løbet af en nat?

Jeg tror det ikke. Jeg tror snarere, at regeringen har holdt nogle kort skjult for os i den afgørende del af valgkampen, og det er da klart, at det da er uhyrligt, og det er da noget, vi må granske efterfølgende i forhold til en regering, der i en folkeafstemningsperiode holder ting væk fra befolkningens kendskab. Det er jo en dybt alvorlig sag.

Det tror jeg da også at statsministeren et eller andet sted erkender at det er, selv om der ikke kommer kommentarer om det her i dag.

Jeg kan så bare afslutningsvis undre mig over, at Enhedslisten alligevel nu her ved afslut-

ningen vælger at tage så forholdsvis nemt på det. Jeg spurgte tidligere i debatten hr. Keld Albrechtsen om det her forhold, at man bruger 96-98 pct. af sin taletid heroppe på at forklare, hvorfor den mand, man i øvrigt støtter som statsminister, er løftebryder, men man støtter ham selvfølgelig fortsat. Og man tror ikke på ham, man har ikke tillid til ham, men man støtter ham selvfølgelig fortsat som statsminister.

Det må jo give anledning til lidt overvejelse, men det er jo et andet sted. Og jeg forstår dilemmaet, det skal ikke være usagt i denne forbindelse.

Justitsministeren (Frank Jensen):

Jeg synes, det er ærgerligt, at hr. Thulesen Dahl, repræsentant for Dansk Folkeparti, her under en åbningsdebat forsøger at slå politisk plad på de meget ubehagelige og også uacceptable forhold, der udspillede sig i de københavnske gader hen på aftenen i går, for der er jo ikke ét parti, der er jo ikke ét medlem af dette Ting, der vil forsøge at forsvare de begivenheder, som fandt sted i København i aftes.

Det var en almindelig ordens- og retshåndhævelsesopgave for dansk politi. Jeg synes, at hr. Thulesen Dahl måske skulle have benyttet lejligheden til at anerkende, at på trods af de meget ubehagelige begivenheder lykkedes det dansk politi efter at have opløst en lovligt anmeldt demonstration omkring kl. 17.30 i går at få skabt ro i gaderne igen hen på aftenen med 44 anholdelser til følge, og hvoraf politiet i dag har fremstillet fem af bøllerne i retten, og hvor retten har fængslet de tre.

Jeg mener, at flere ordførere i dag har udtrykt det rigtige, der skal udtrykkes en dag som denne, og jeg synes, at den eneste, der mangler at udtrykke det, er repræsentanten for Dansk Folkeparti. Det, der skal udtrykkes, er respekt over for den hurtighed, hvormed politiet fik skabt ro, fik sat sig på begivenhederne, og med den understregning, som også blev gjort meget tidligt i debatten i dag af den socialdemokratiske ordfører, at det her, den måde at opføre sig på, selv om man kan have begrundelser af politisk karakter for en anmeldt demonstration, ikke er en dansk optræden, og vi vil ikke acceptere det.

Det har vi heldigvis et veluddannet og et godt politi til at sørge for, når begivenhederne alligevel tager fart, som de gjorde i går. Det er derfor, vi lever i et civiliseret retssamfund. Sagen blev klareret, og de, der nu er dømt og sidder

til fængsling, vil efterfølgende få deres sag for i retten.

(Kort bemærkning).

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Jeg synes næsten, at justitsministeren understregede statsministerens kompleks. Det begynder næsten at blive helt pinligt, at statsministeren – øjensynligt fordi det er mig, der har stillet spørgsmålet – ikke kan gå op og svare. Og derfor går han ned og beder sin justitsminister om at komme op og svare.

Men o.k., det er fint nok for mig at få dialogen med justitsministeren, og jeg skal understrege, at fra Dansk Folkepartis side er der fuldstændig opbakning til politiet og de ting, politiet iværksætter for at få bragt ro og stabilitet.

Og så må jeg bare lige sige til det dér spørgsmål om politisk plad: Må jeg minde om, at det var Socialdemokratiets ordfører, der rejste spørgsmålet her i sit ordførerindlæg, før Dansk Folkeparti havde rejst det. Og det syntes jeg var godt, men jeg synes, at det var med en mærkværdig vinkel, og det var derfor, vi valgte at tage fat i det. Ellers ville jeg selvfølgelig være kommet tilbage til det i min ordførertale.

Så vil jeg sige, at det, som vi mangler at høre nogle løsninger på, i stedet for at man bare – i citationstegn – siger det med politiet, er jo: Hvad er det for en baggrund der gør, at sådan nogle ting kan opstå i landet? Hvad er det dog for noget med, at vi er ved at importere de konflikter, der er rundtomkring i verden, til det danske samfund? Og det gør vi i stigende grad.

Altså det, der er baggrunden for, at sådan noget kan opstå, bliver vi nødt til her i Folketinget at have en langt, langt dybere debat om, og det vil vi selvfølgelig tage initiativ til.

Tredje næstformand (Margrete Auken):

Og så er det hr. Keld Albrechtsen som ordfører og den sidst indtegnede i anden runde.

Keld Albrechtsen (EL):

Jeg må sige til hr. Thulesen Dahl, at Enhedslisten ikke tager let på den situation, der er opstået her i dag, hvor vi har måttet konstatere efter en lang debat, at statsministeren og udenrigsministeren gentagne gange giver det løfte til befolkningen, at der vil blive nedlagt veto imod forslag, der fratager Folketinget kontrollen med dele af arbejdsmarkeds-, social- og skattepolitikken. Statsministeren har i dag fået en bemyndigelse til at fravige det løfte, han har givet be-

folkningen. Han kan i dag med baggrund i et flertal i Folketinget godkende en Nicetraktat, der tromler hen over de løfter, som han har givet til befolkningen.

Men det er jeg ikke uenig med hr. Kristian Thulesen Dahl i. Jeg er heller ikke uenig med hr. Thulesen Dahl i, at det er en alvorlig situation for demokratiet, at der forud for folkeafstemninger gives sådanne løfter, som, havde jeg nær sagt, efterhånden ufravigeligt svigtes stort set dagen efter, at de er givet.

Og jeg tror, at hvis statsministeren bruger den bemyndigelse, han har fået i dag, vil det komme statsministeren og hans regering dyrt at stå ved et efterfølgende folketingsvalg. Det tror jeg ikke der kan være nogen tvivl om. Og det håber jeg at statsministeren tænker meget, meget alvorligt over.

Men Enhedslisten har sagt før den 28. september, at den folkeafstemning ikke handlede om regeringsspørgsmålet, og vi har altså – i modsætning til regeringen – det synspunkt, at hvad vi siger før en folkeafstemning, siger vi også efter en folkeafstemning, og derfor handler debatten i dag ikke om regeringsspørgsmålet.

Udenrigsministeren sagde, at regeringen naturligvis vil rådføre sig med Europaudvalget, men jeg vil godt spørge udenrigsministeren: Betyder det også, at vi får den konkrete gennemgang, som jeg har efterlyst, af disse mange, mange traktatforslag, som nu ligger i Nice?

Det vil jeg gerne bede ministeren om at få et tilsagn om: Så vidt jeg har forstået det, skal vi allerede i morgen i Europaudvalget tage fat på det arbejde, og vi må så drøfte, hvordan det kan tilrettelægges i udvalget. Det bliver jo et ganske stort arbejde både for ministeren og for udvalget. Det håber jeg vi kan få et tilsagn om:

Og så skylder jeg ministeren et svar på det spørgsmål, som han stillede vedrørende Østudvidelsen. Og der må jeg sige, at som jeg har fulgt disse forhandlinger, har jeg gang på gang af ministeren fået den forklaring, at disse forhandlinger med de østeuropæiske ansøgerlande går aldeles fortrinligt, og vi har hørt årstal som 2002, 2003, at så skulle optagelsen kunne begynde.

Jeg tror, at alle, der har fulgt disse forhandlinger i praksis, ved, at det ikke holder stik, for de betingelser, man stiller de østeuropæiske lande, er så urimelige, at det ganske enkelt ikke kan lade sig gøre. Det kan i hvert fald ikke lade sig gøre, hvis man skal forestille sig, at det skulle kunne godkendes ved folkeafstemninger i

disse lande. Og det ville jo være såre rimeligt, hvis disse landes befolkninger fik lejlighed til at tage stilling til, om de vil være medlem af EU på de betingelser, som i øjeblikket dikteres af de nuværende 15 lande.

Og der noterede jeg mig, at ministeren slog fast, at det i hvert fald efter Nice ikke længere skal være sådan, at det bare er de 15 lande, der dikterer de fremtidige traktatgrundlag for de øvrige. Så skulle de øvrige inddrages. Men hvorfor skal det ikke ske allerede nu i forbindelse med Nice?

Og er ministeren ikke enig i, at vi med det voldsomme tempo, som ministeren har på, risikerer, at de østeuropæiske lande stilles over for valget mellem pest og kolera; de stilles over for valget mellem et medlemskab på uanstændigt dårlige betingelser eller at stå udenfor på lige så dårlige betingelser. Jeg ved såmænd ikke, hvad Enhedslisten til syvende og sidst skulle anbefale som den bedste mulighed. Det er ikke rart at vælge mellem pest og kolera, og derfor skal det valg jo undgås.

Og derfor har Enhedslisten foreslået, at der indkaldes en konference for alle europæiske lande, ikke bare de 15 i de riges klub, men for alle europæiske lande for at drøfte: Hvordan løser man problemerne også i de fattigste lande her i Europa? Det er jo ikke det, Nice handler om. Nice handler om, at de riges klub sidder og prøver på internt at blive enige om at fordele magten og undgå at dele den med andre.

Jeg synes, det var en spændende diskussion, udenrigsministeren lagde op til med sit spørgsmål. Nu har jeg prøvet at give et foreløbigt svar. Det håber jeg så ministeren er tilfreds med for i aften, men jeg håber også, at vi får lejlighed til at få nogle dybtgående debatter om det emne, for det er jo det emne, der handler om Europas fremtid, og jeg synes det er ærgerligt, at vi har været nødt til i dag at skulle koncentrere os om, at regeringen altså ikke vil holde sine løfter. Det har vi været nødt til.

Det havde faktisk været rart, hvis man kunne have taget det udgangspunkt, at selvfølgelig vil løfterne blive overholdt, og så diskuteres, hvordan vi løser problemerne i Europa. Men det kommer så forhåbentlig i næste runde.

Hermed sluttede forhandlingen

Afstemning

Forslag til vedtagelse nr. V 1 af Pernille Blach Hansen (S) og Elisabeth Arnold (RV) (se foran) vedtoges med 83 stemmer (S, V, KF, CD, RV, LH og Flemming Kofod-Svendsen (KRF)) mod 11 (DF, EL og FRI); 11 (SF, Jann Sjursen (KRF) og Frank Dahlgard (UP)) stemte hverken for eller imod.

Hermed var følgende forslag til vedtagelse bortfaldet:

Forslag til vedtagelse nr. V 2 af Keld Albrechtsen (EL).

Forslag til vedtagelse nr. V 3 af Holger K. Nielsen (SF).

Forslag til vedtagelse nr. V 4 af Kristian Thulesen Dahl (DF).

Forslag til vedtagelse nr. V 5 af Frank Dahlgard (UP).

Hermed sluttede åbningsdebatten.

Den sidste sag på dagsordenen var:

4) Første behandling af lovforslag nr. L 1: Forslag til finanslov for finansåret 2001. Af finansministeren (Mogens Lykkesøft). (FremSAT 3/10 2000).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Ingen bad om ordet.

Lovforslaget overgik derefter til anden behandling.

Afstemning

Tredje næstformand (Margrete Auken): Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Finansudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.